

ಸಾಮಗ್ರಿ ಎಲ್ಲವೂ ನಿಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿ ಕ್ಷೇಪಕ್ಕಾಗಿ ಕಾದು ಕುಳಿತಿದೆ. ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಸುಖವಾಗಿ ಇರುವ ನಿಮಗೆ ನನ್ನ ದುಃಖದ ಕರುಣ ಕತೆಯನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿ ಹೇಳಿ ನಿಮ್ಮ ಹೃದಯಕ್ಕೆ ನೋವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವ ಇಚ್ಛೆಯು ನನಗೆ ಇಲ್ಲ. ದಯಮಾಡಿ ತಾವು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಆಗ್ರಹವನ್ನು ಹಿಡಿಯಬಾರದು. ” ತನ್ನ ನಲ್ಲೆಯ ಈ ನುಡಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಆ ನರನಾಥನಿಗೆ ಮತ್ತಿಷ್ಟು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ವ್ಯಥೆ ಎನಿಸಿತು. ಮನದಲ್ಲಿಯೇ ನೊಂದುಕೊಂಡ ಅವನು ತನ್ನ ನಲುಮೆಯ ನಾರೀ ಮಣಿಗೆ ತುಸು ನಿಷ್ಕರವಾಗಿಯೇ ನುಡಿದನು. - “ ಪ್ರಿಯೇ, ಪತಿ ಕೇಳಿದಾಗ ಒಳ್ಳೆದೇ ಇರಲಿ, ಕೆಟ್ಟದೇ ಇರಲಿ ಪತ್ನಿಯಾದವಳು ಹೇಳಲೇಬೇಕು. ಧರ್ಮ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿರುವ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಪತಿಯ ಹತ್ತಿರ ಎಂದೂ ಮುಚ್ಚುಮರೆ ಮಾಡುವದಿಲ್ಲ. ರಾಗಲೋಭಗಳಿಂದ ಮೋಹಿತಳಾಗಿ ಪತಿಯ ಮುಂದೆ ರಹಸ್ಯ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳದೆ ಮರೆಮಾಚುವ ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ಯಾವ ಪಂಡಿತನೂ ಪತಿವ್ರತೆಯೆಂದು ಕರೆಯಲಾರ. ಇದೆಲ್ಲವನ್ನು ಯೋಚಿಸಿ ನೀನು ನನ್ನೆದುರು ಇದ್ದ ವಸ್ತು ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೆಲ್ಲ ತಿಳಿಸಿ ಹೇಳು. ” ಮಹಾರಾಜನ ಈ ನಿರ್ವಾಣದ ನುಡಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಮಹಾರಾಣಿಯು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದಳು. -

“ ಪ್ರಭು, ನೀವೇ ನನಗೆ ದೇವರು, ಎದೆಯ ಅರಸ, ಮನಸ್ಸಿನ ಗುರು. ನಿಮ್ಮೆದುರು ಎಲ್ಲ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುವದೇ ನನ್ನ ಧರ್ಮ. ಈ ರಹಸ್ಯ ವಿಷಯವನ್ನು ನಿಮಗೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ತಿಳಿಯಬೇಕಿದ್ದರೆ ಪ್ರಬುದ್ಧನಾದ ನಿಮ್ಮ ಮಗನನ್ನು ಈ ಕಳಿಂಗದೇಶದ ಸಿಂಹಾಸನದ ಮೇಲೆ ಕೂಡಿಸಿ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ ಮಾಡಿರಿ. ನೀವು ನನ್ನ ಜೊತೆಗೆ ಆ ಸೂಕರ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ನಡೆಯಿರಿ. ಅಲ್ಲಿ ನಾನು ನಿಮಗೆ ಈ ಎಲ್ಲ ಗುಟ್ಟಿನ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ”

ಪಟ್ಟದರಸಿಯ ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಮಹಾರಾಜನು ‘ಹಾಗೇ ಆಗಲಿ’ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿ ತನ್ನ ಜ್ಯೇಷ್ಠಪುತ್ರನ ರಾಜ್ಯಾಭಿಷೇಕದ ಸಿದ್ಧತೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ತಿಳಿಸಿದನು. ಬೇಗನೇ ಒಂದು ಸುಮುಹೂರ್ತದಲ್ಲಿ ಗುಣವಂತನಾದ ಮಗನಿಗೆ ಉತ್ಸಾಹಿತರಾದ ಪ್ರಜಾಪರಿವಾರ ಮತ್ತು ಸಚಿವ ಸೇನಾಪತಿಗಳಿಂದ ಒಡಗೂಡಿ ಸಂತಸ ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ಮನದುಂಬಿ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ ಸಮಾರಂಭವನ್ನು ಮಾಡಿದನು. ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಪುತ್ರನನ್ನು ಸಿಂಹಾಸನದ ಮೇಲೆ ಕೂಡಿಸಿ ಅವನಿಗೆ ರಾಜಕೀಯ ತತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ, ನೀತಿಮಾರ್ಗವನ್ನು ಉಪದೇಶಿಸಿದನು. - “ಸುಪುತ್ರ, ಧರ್ಮದ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು. ರಾಜರ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ ಚಿತ್ತವಿಟ್ಟು ಆಲಿಸು.

ರಾಜರಾದವರು ದಾನ ಮಾಡುವದನ್ನು ಎಂದೂ ನಿಲ್ಲಿಸಬಾರದು. ಯಾರ ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು. ವ್ಯಭಿಚಾರಾದಿ ಪಾಪ ಮಾಡುವವರನ್ನು ಹಿಂಸಿಸದೇ ಬಿಡಬಾರದು. ಶಿಶುಹಂತಕರನ್ನು ಕೊಲ್ಲದೇ ಇರಬಾರದು. ಸ್ತ್ರೀಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿದವರನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಕೊಂದು ಬಿಡಬೇಕು. ಪರಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಕಣ್ಣೆತ್ತಿಕೊಂಡ ನೋಡ ತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ. ಸುಂದರಿಯರಾದ ಪರಸತಿಯರನ್ನು ಕಂಡರೆ ಕೂಡಲೇ ಮುಖ ತಿರುಗಿಸಬೇಕು.

ಅನ್ಯಾಯದ ಸಂಪಾದನೆ ಹಾಗೂ ಹೆರವರ ಸೊತ್ತುಗಳಿಗೆ ಎಂದೂ ಆಶೆ ಮಾಡಬಾರದು. ಬಹುಕಾಲ ಒಂದೆಡೆ ನಿಲ್ಲಬಾರದು. ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನು ಧರ್ಮಕ್ಕೆ

ಅವಳ ಈ ಅಂತಃಸಂತಾಪವನ್ನೂ ತಲೆನೋವಿನ ತ್ರಾಸ ತೋಳಲಾಟವನ್ನೂ ಕಂಡು ಕೇಳಿದ ಮಹಾರಾಜನು ಮಂಚದ ಬಾಡದಿಂದ ಮೇಲೆದ್ದು ಬಂದು ಆ ಪ್ರೇಯಸಿಯನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಬರಸೆಳೆದು ಬಿಗಿದಪ್ಪಿದನು. ಸ್ನೇಹದಿಂದ ಅವಳ ಮುಂದಲೆಯನ್ನು ನೇವರಿಸಿ ನಲುಮೆ ದುಂಬಿದ ತನ್ನ ತೋಳತೆಕ್ಕೆಯಲ್ಲಿ ಅವಳನ್ನು ತಕ್ಕೈಸಿ ಕಂಬನಿ ಒರಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿದನು. -

“ ಭದ್ರೆ, ನನ್ನ ಹೃದಯದರಸಿಯಾದ ನೀನು ಈ ವರೆಗೆ ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನ ಕೊರಗನ್ನು ನನಗೆ ತಿಳಿಸದೆ ಏಕೆ ದುಃಖ ಪಟ್ಟೆ ? ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಧನ್ವಂತರಿಯಂಥ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಜನ ವೈದ್ಯರಿಲ್ಲವೆ ! ಅವರಿಗೆ ತೋರಿಸಿದ್ದರೆ ನಿನ್ನ ಈ ರೋಗವು ಎಂದೋ ವಾಸಿಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ನೀನು ನಿನ್ನ ಈ ಬೇನೆಯನ್ನು ಯಾರಿಗೂ ಹೇಳದೆ ಏಕಾಂತ ಶಯನದ ವ್ರತದ ನೆಪದಿಂದ ನೋವನ್ನು ಮರೆ ಮಾಡಿದೆ. ವೈದ್ಯವಾಗಿ ದುಃಖ ಪಟ್ಟೆ.

ಪ್ರಿಯೆ, ಈಗಲಾದರೂ ಹೇಳು. ಈ ನಿನ್ನ ತಲೆಶೂಲೆಯ ಕಾರಣವೇನು ? ವಾತವೇ ? ಪಿತ್ತವೇ ? ಕಫವೇ ? ಅಥವಾ ಸನ್ನಿಪಾತದೋಷವೇ ? ಅಥವಾ ಹೊತ್ತುವೇಳೆಯನ್ನದೇ ನೀನು ತಿನ್ನುವ ಆಮಿಷ ಆಹಾರವು ನಿನ್ನ ಈ ಪಿತ್ತೋದ್ರೇಕಕ್ಕೆ ನಿಮಿತ್ತವಾಗಿರಬಹುದೇ ? ಇಂಥ ಶಿರೋವೇದನೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿ ತಜ್ಞರಾದ ವೈದ್ಯರು ನರಗಳಲ್ಲಿ ರಂಧ್ರವನ್ನು ಮಾಡಿ ಶುದ್ಧ ರಕ್ತವನ್ನು ಒಳಗೆ ತೂರಿಸಿ ಉಪಚಾರ ಮಾಡುವರು. ಅಥವಾ ತಲೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಅಭ್ಯಂಗಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಸಿ ಒಳ್ಳೇ ತೈಲಗಳನ್ನು ಲೇಪಿಸಿ ಎಂಥ ತಲೆಬೇನೆಯನ್ನೂ ಕಳೆಯ ಬಲ್ಲ ಬಲ್ಲಿದರಾದ ವೈದ್ಯರು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇರುವರು. ಅಂದ ಬಳಿಕ ನೀನೇಕೆ ಇಷ್ಟು ದಿನ ಈ ತಲೆಯ ಬೇನೆಯನ್ನು ಬಲಿಸಿ ಕೊಂಡೆ ? ಮಂಗಳಾಂಗಿಯೇ, ವ್ರತದ ನೆಪದಿಂದ ನನ್ನಿಂದ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಡಲು ಕಾರಣವಾದರೂ ಏನು ? ಇದರ ಕಾರಣವನ್ನು ನನಗೆ ತಿಳಿಸಲು ನಾವು ಸೂಕರ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಹೋಗಬೇಕು ? ”

ಮಹಾರಾಜನ ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ರಾಣಿಯು ಒಮ್ಮೆಲೆ ಎದ್ದು ಅವನ ಚರಣಗಳಿಗೆ ತನ್ನ ಹಣೆ ಹಚ್ಚಿ ದೈನ್ಯದಿಂದ ಬಿನ್ನವಿಸಿಕೊಂಡಳು. “ ನಾಥಾ, ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಪ್ರಸನ್ನನಾಗು. ನನ್ನ ಪ್ರಾಚೀನ ದುಷ್ಕರ್ಮದ ಕಟು ಫಲವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವ ನನ್ನ ಹಿಂದಿನ ಕತೆಯನ್ನು ನೀವು ಕೇಳಬಾರದು. ನಾನು ಹೇಳಬಾರದು. ” ಮಡದಿಯ ಈ ನಿರ್ಧಾರದ ನುಡಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಮಹಾರಾಜನು ಬೆರಗುಗೊಂಡನು. “ ಪ್ರಿಯೆ, ನಾನಿಷ್ಟು ರೀತಿಯಿಂದ ಆಲ್ಪರಿದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರೂ ನೀನೇಕೆ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ನನ್ನಿಂದ ಬಚ್ಚಿಡುತ್ತಿರುವೆ ? ” ಆಗ ಖಿನ್ನ ವಿಷಣ್ಣಳಾದ ಆ ಅರಸಿಯು ಅಚ್ಚರಿಯಿಂದ ಕಂಗಳನ್ನು ಅರಳಿಸಿ ತನ್ನ ಕಾಂತನಾದ ಕಳಿಂಗೇಶ್ವರನನ್ನು ಕುರಿತು ಮಧುರವಾಗಿ ನುಡಿದಳು. -

“ ಸ್ವಾಮಿ, ನನಗೆ ಪ್ರೀತಿಯ ಪತಿಯಾದ ನೀವೇ ನನ್ನ ಧರ್ಮ, ನೀವೇ ನನ್ನ ತಪಸ್ಸು. ನನ್ನ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರೀತಿಯ ವಸ್ತು ಎಂದರೆ ನೀವು. ನೀವು ಕೇಳಿದುದನ್ನು ಹೇಳುವದು ನನಗೆ ಅವಶ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯವೂ ಆಗಿದೆ. ಮುಖ್ಯ ಧರ್ಮವೂ ಆಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇದೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ನನಗೆ ದಯಮಾಡಿ ಕೇಳಬೇಡಿರಿ. ಈ ದುಃಖವೆಲ್ಲವೂ ನನ್ನ ಪಾಲಿಗೆ ಇರಲಿ. ಇದರಿಂದ ನಿಮಗಾವ ತೊಂದರೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ನಿಮಗೆ ಅಂತಃಪುರದಲ್ಲಿ ನನಗಿಂತ ಚೆಲುವೆಯರಾದ ಅನೇಕ ಜನ ಹೆಂಡಂದಿರು ಇರುವರು. ಬೇಕಾದ ಭೋಗಭಾಗ್ಯ ಸುಖ

ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಕ್ಷೇಮದಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಬೇಕು. ಯಾವಾಗಲೂ ಉದ್ಯೋಗ ಶೀಲನಾಗಿರಬೇಕು. ಮಂತ್ರಿ ಹಾಗೂ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಸಂತೋಷವಾಗುವಂತೆ ಶಾಸನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು. ಮದಿರೆ, ಮಾನಿನಿ, ಮುಂತಾದ ಏಳು ವ್ಯಸನಗಳಿಂದ ದೂರವಾಗಿರಬೇಕು. ಹಾನಿಕರವಾದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಎಂದೂ ಮಾಡಬಾರದು. ಪ್ರಜಾಮಂಡಲ ಹಾಗೂ ಸಚಿವ ಸಂಪುಟದ ವಿರೋಧವನ್ನು ಎಂದೂ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು. “ಮಗು, ನೀನು ಬಹಳ ಕಾಲ ಎಲ್ಲಿಯೂ ನಿಲ್ಲಬೇಡ. ನಿಲ್ಲುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದರೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸದಿರಬೇಡ. ಪ್ರಯಾಣಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧನಾಗಿ ನಿಂತ ನನ್ನನ್ನು ತಡೆಯಬೇಡ. ನನಗೆ ಹಿತವನ್ನು ಬಯಸುವಿಯಾದರೆ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಬೇಗನೆ ಮಾಡು.” ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಉಪದೇಶ ಮಾಡಿದ ತಂದೆಯ ನುಡಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ರಾಜ ಪುತ್ರನು ಅವರ ಕಾಲನ್ನು ಹಿಡಿದು “ಅಪ್ಪ, ನೀವೇ ಇಲ್ಲದ ಬಳಿಕ ನನಗೆ ಈ ರಾಜ್ಯ ಕೋಶಗಳಿಂದ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ ? ನೀವು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದು ರಾಜ್ಯ ಹಾಗೂ ನಮ್ಮನ್ನು ಪಾಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಾನು ಇನ್ನೂ ಮಕ್ಕಳಂತೆ ನಿಮ್ಮ ವಾತ್ಸಲ್ಯದ ರಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಹುಡುಗಾಟ ದಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವೆ” ಎಂದು ನಿಷೇಧಿಸುವ ಮಗನನ್ನು ಸಂತೈಸಿ ಆ ಕಳಿಂಗ ದೇಶದ ದೊರೆಯು ಸೌಕರ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ನಡೆದು ಬಿಟ್ಟನು. ಅವನನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸಿ ದೇಶದ ಅನೇಕ ಭಾವುಕ ಭಕ್ತರು ಆ ದಿವ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹೆಂಡಿರು ಮಕ್ಕಳು ಸಹಿತ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದರು. ಆ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹೋದ ನಂತರ ಆ ರಾಜ ರಾಣಿಯರು ಹೇರಳವಾಗಿ ಧನ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ದಾನ ಮಾಡಿದರು. ಕೆಲವು ದಿನ ಧರ್ಮ, ಕರ್ಮ, ಹಾಗೂ ಜಪ, ತಪ, ವ್ರತೋಪಾಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಪರಿಶುದ್ಧ ರಾಗಿ ಇದ್ದ ಬಳಿಕ ಆ ಕಳಿಂಗ ನರೇಶನು ತನ್ನ ಮಡದಿಯನ್ನು ಕುರಿತು “ಪ್ರಿಯೇ, ನನಗೆ ಈಗ ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳಾದವು. ಹಿಂದೆ ನಾನು ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಸೌಕರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ (ವರಾಹ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ) ಉತ್ತರಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಿ. ಈಗಲಾದರೂ ನನಗೆ ಆ ರಹಸ್ಯವಾದ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿಸು” ಎಂದು ಕೇಳಿದನು. ಪತಿಯ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಆ ಕಮಲಗಣ್ಣಿನ ಕಾಮಿನಿಯು ನಕ್ಕು ಪತಿಯ ಪಾದ ವಂದನೆ ಮಾಡಿ - “ಭಾಗ್ಯಶಾಲಿಯಾದ ಮನೋರಮಣನೇ, ನಿನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ನೀನು ಮೂರು ರಾತ್ರಿ ಉಪವಾಸ ಮಾಡಿದ ಬಳಿಕ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ” ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದಳು. ದೊರೆಯು ಪ್ರಾಣಕಾಂತೆಯ ಮಾತಿನಂತೆ ಮೂರು ರಾತ್ರಿ ಮಡದಿಯೊಡನೆ ಉಪವಾಸ ಮಾಡಿದನು. ಅನಂತರ ವಿಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ರೇಶಿಮೆಯ ಬಟ್ಟೆ ಉಟ್ಟು ದಂಪತಿಗಳಿಬ್ಬರೂ ಶ್ರೀ ಹರಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿದರು. ಅನಂತರ ಚಲುವೆಯಾದ ಆ ಅರಸಿಯು ಮದುವೆಯ ಮುಹೂರ್ತದಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದಂತೆ ನಲ್ಲನ ಕೈಯನ್ನು ಮಮತೆಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ಮಧುರ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದಳು -

“ನಾಥ, ನಾನು ಕಳೆದ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ತೀರ್ಯಗ್ನಂತುವಾದ ಹೆಣ್ಣುನರಿಯಾಗಿದ್ದೆ. ಬೇಟೆಯಾಡ ಬಂದ ಕಾಂಪಿಲ್ಯ ರಾಜಕುಮಾರನಾದ ಸೋಮದತ್ತನು ನನಗೆ ಬಾಣದಿಂದ ನಡುನೆತ್ತಿಗೆ ಹೊಡೆದನು. ಅವನ ಹದನವಾದ ಆ ಬಾಣವು ನನಗೆ ನೆತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ನೆಟ್ಟ ಗಾಯದ ಕಚ್ಚು ಇನ್ನೂ ಇದೆ ನೋಡು. ಅದರಿಂದಲೇ ನನಗೆ ಈ

ಜನ್ಮದಲ್ಲಿಯೂ ಭಯಂಕರವಾದ ತಲೆ ಬೇನೆಯು ಬರುತ್ತಲಿದೆ. ಹಿಂದೆ ನರಿಯಾಗಿದ್ದ ನಾನು ಆ ಬಾಣ ಪ್ರಹಾರದಿಂದ ಮರಣಿಸಿದ ಬಳಿಕ ಕಾಂಚೇ ರಾಜನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನೃಪನಂದಿನಿಯಾಗಿ ಜನಿಸಿದೆನು. ನನ್ನ ತಂದೆಯು ನನ್ನನ್ನು ನಿನಗೆ ಧಾರೆ ಎರೆದು ಕೊಟ್ಟ ಬಳಿಕ ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಪ್ರೇಯಸಿಯಾದೆ. ಪಟ್ಟದರಸಿಯಾದೆ. ಪ್ರೀತಿಯ ಪ್ರಾಣ ಪದಕಳೂ ಆದೆ. ನನಗೆ ನರಿಯ ಜನ್ಮದಿಂದ ನಾರಿಯ ಜನ್ಮವು ಬಂದು ರಾಜಮಹಿಷಿಯ ಸುಖ ಸೌಭಾಗ್ಯಗಳೂ ಸಿದ್ಧಿ ಸಂಪದಗಳೂ ದೊರೆತದ್ದು ಸಿದ್ಧಿ ಕ್ಷೇತ್ರವಾದ ಈ ವರಾಹ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಪುಣ್ಯ. ಪ್ರಾಣದರಸರಾದ ನಿಮಗೆ ಅನಂತ ವಂದನೆಗಳು ಇರಲಿ. ” ತನ್ನ ಕಾಂತಾ ಮಣಿಯ ಈ ಮಧುರ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಮಹಾರಾಜನಿಗಾದರೂ ತನ್ನ ಹಿಂದಿನ ಪೂರ್ವ ಜನ್ಮದ ನೆನಪು ಮರುಕಳಿಸಿತು. ಕೂಡಲೇ ಅವನಾದರೂ ತನ್ನ ಹಿಂದಿನ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಹೇಳಿದನು.-

“ ಭಾಗ್ಯವತಿ, ನೀನು ಹಿಂದೆ ನರಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ನಾನು ಹದ್ದಾಗಿದ್ದೆ. ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ನಿನ್ನನ್ನು ಕೊಂದ ಆ ಕಾಂಪಿಲ್ಯ ರಾಜಕುಮಾರನೇ ನನ್ನನ್ನಾದರೂ ಒಂದು ಬಾಣದಿಂದ ಹೊಡೆದು ಕೆಡವಿದನು. ಅನಂತರ ನಾನು ಕಳಿಂಗ ರಾಜಕುಮಾರನಾಗಿ ಜನಿಸಿದೆನು. ನಿನ್ನಂಥ ಭೂಲೋಕದ ಅಪರೇಯನ್ನು ಮದುವೆಯಾದೆನು. ವಿಶಾಲ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸಾರ್ವಭೌಮಾಧಿಪತ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದೆನು. ಎಲ್ಲ ವಿಧವಾದ ಅಧಿಕಾರ ಐಶ್ವರ್ಯ ಸುಖಸೌಭಾಗ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆನು. ಇದೆಲ್ಲವೂ ಬರಿ ಒಂದು ಹಾರುವ ಹದ್ದಾಗಿದ್ದ ನನಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾದದ್ದು ಈ ವರಾಹ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಮರಣ ಹೊಂದಿದ್ದರ ಫಲವೇ ಸರಿ. ಪ್ರಿಯೆ, ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಕಂಡೆಯಾ ? ಆ ರಾಜ ರಾಣಿಯರನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಆ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಬಂದ ನಾಡಿನ ಜನರೆಲ್ಲರೂ ರಾಜ ದಂಪತಿಗಳ ಈ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಕೇಳಿ ಭಕ್ತಿ ಭರಿತರಾದರು. ಸರ್ವ ಸಂಗ ಪರಿತ್ಯಾಗಮಾಡಿ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಆ ವರಾಹ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಿರಂತರ ಶ್ರೀ ಹರಿಯ ಧ್ಯಾನ ಮಾಡುತ್ತ ದೇಹತ್ಯಾಗವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಆ ಪುಣ್ಯದಿಂದ ಆ ಎಲ್ಲ ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರು ಭಗವಂತನ ಪರಮಾನುಗ್ರಹವನ್ನು ಪಡೆದು ಶ್ವೇತ ದ್ವೀಪಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದರು. ಈ ಸೌಕರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಆಖೇಟಕ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಮಾಡಿದವನು ಹನ್ನೊಂದು ಸಾವಿರ ವರ್ಷ ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿದ್ದು ಮುಂದೆ ಸದ್ಭಕ್ತನಾಗಿ ಹುಟ್ಟುವನು. ಗೃಧ್ರವಟ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿದವನು ಒಂಭತ್ತು ಸಾವಿರದ ಒಂಬೈನೂರು ವರ್ಷ ಇಂದ್ರಲೋಕದಲ್ಲಿದ್ದು ಪುನಃ ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿ ನನ್ನ ಭಕ್ತನಾಗುವನು.

ಜನ್ಮಾಂತರದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮ ಕರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡಿದ ಜನರು ತಮ್ಮ ಯಾವದೋ ಹಿಂದಿನ ಕರ್ಮದೋಷದಿಂದ ಪಶುಪಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿ ಈ ಸೌಕರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮರಣ ಹೊಂದಿ ಸದ್ಗತಿ ಪಡೆಯುವರು. ಸೂರ್ಯನು ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಿದ ಸೌರ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯನು ಸಂತಾನದ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ಹಿಂದೆ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ವರ್ಷ ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಿದನು. ಅನಂತರ ಚಾಂದ್ರಾಯಣ ವ್ರತವನ್ನು, ಬಳಿಕ ಏಳು ಸಾವಿರ ವರ್ಷ ನಿರಾಹಾರನಾಗಿ ನಿಂತು ನನ್ನ ಧ್ಯಾನವನ್ನು ಮಾಡಿದನು. ಅವನ ಆ ತಪೋಯೋಗದಿಂದ ಸುಪ್ರಸನ್ನನಾದ ನಾನು ಅವನಿಗೆ ಸಂತಾನ ವರವನ್ನು ಕರುಣಿಸಿದೆನು. ಆ ವರದಿಂದ

ಸೂರ್ಯನಿಗೆ ಯಮಧರ್ಮ ಎಂಬ ಒಬ್ಬ ಗಂಡು ಮಗನೂ, ಯಮನಾ ಎಂಬ ಒಬ್ಬ ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳೂ ಹುಟ್ಟಿದರು. ಈ ಸೌಕರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮಾಚರಣೆಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನ ಮಾಡುತ್ತ ಎಂಟನೆ ಒಂದು ಭಾಗ ಆಹಾರವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮಾತ್ರ ಸೇವಿಸುತ್ತ ಸೌರ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವವನು ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ವರ್ಷ ಸೂರ್ಯ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುವನು. ಅಲ್ಲಿ ಮರಣ ಹೊಂದಿದವನು ಆ ತೀರ್ಥದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಯಮಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋಗದೇ ಉತ್ತಮ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋಗುವನು.

ವರಾಹ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ನೂರಹನ್ನೊಂದನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು.

— ೦ —

ಚಾಂಡಾಲನ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೧೧೨

ಸೂತಮುನಿ :- ಆ ಸೌರಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಹರಿಯ ಧ್ಯಾನ, ಗಾನ, ಭಜನೆ, ದಾನ, ಪೂಜೆ, ಜಪ, ಯಜ್ಞ, ಮುಂತಾದ ಪುಣ್ಯಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ಯಾವ ಗತಿಯು ಉಂಟಾಗುವದು ಎಂದು ಭೂದೇವಿಯು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀ ವರಾಹ ಸ್ವಾಮಿಯು ಹೇಳತೊಡಗಿದನು.

ವರಾಹ :- ಸುಂದರಿ, ನಿನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು- “ಆ ಸೌಕರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಖಂಜರೀಟ ಪಕ್ಷಿ (ಗೀಜಗ)ಯು ಆಶೆಯಿಂದ ಅತಿಯಾಗಿ ಹುಳ ಹುಪ್ಪಡಿಗಳನ್ನು ತಿಂದಿತು. ಅಜೀರ್ಣದಿಂದ ಅದರ ಹೊಟ್ಟೆ ಕೆಟ್ಟು ಉಬ್ಬುಸ ಪಡುತ್ತ ಅದು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಸಾಯುವ ಸಂಕಟದಿಂದ ಹೊರಳಾಡ ತೊಡಗಿತು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಕೆಲ ಹುಡುಗರು ಆಟವಾಡುತ್ತ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಅದನ್ನು ತಮ್ಮ ಆಟಕ್ಕಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು “ನನಗೆ ಬೇಕು ನನಗೆ ಬೇಕು” ಎಂದು ಬಡೆದಾಡ ತೊಡಗಿದರು. ಆಗ ಅವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನು “ಇದು ನಿಮ್ಮದೇ ಆದರೆ ಇದರಿಂದ ನಮಗೇನು ಪ್ರಯೋಜನ ” ಎಂದಂದು ಆ ಹಕ್ಕಿಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ಮುಂದೆ ಹರಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಗಂಗೆಯ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬಿಸುಟು ಒಗ್ಗಿದನು. ಆ ಹಕ್ಕಿಯು ಗಂಗಾನದಿಯ ಒಂದು ತೀರ್ಥ ವಿಶೇಷವಾದ ಆದಿತ್ಯ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಆ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಸತ್ತಿತು. ಬಳಿಕ ಆ ತೀರ್ಥ ಮಹಿಮೆಯಿಂದ ಅದು ಅನೇಕ ಯಜ್ಞ ಯಾಗಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ ಒಬ್ಬ ಸಿರಿವಂತ ವೈಶ್ಯನ ಮಗನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿತು. ಆ ವೈಶ್ಯಕುಮಾರನಿಗೆ ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷಗಳಾದ ಬಳಿಕ ಅವನು ತನ್ನ ಪಿತೃಗಳಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ಕೈ ಮುಗಿದು ಹೇಳಿದನು.-

“ನೀವು ನನಗೆ ಹಿತವನ್ನು ಬಯಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಒಂದು ವರ ಕೊಡಬೇಕು. ನಾನು ಏನೇ ಮಾಡಿದರೂ ನೀವು ನನ್ನನ್ನು ತಡೆಯ ಕೂಡದು. ನಾನು ನಿಜವಾಗಿಯೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.” ಮಗನ ಈ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಆ ತಾಯಿತಂದೆಗಳು ಸಂತಸದಿಂದ ಹೇಳಿದರು. “ಮಗು, ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಏನಿದ್ದರೂ ಹೇಳು. ನೀನು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ನಾವು ಮಾಡುವೆವು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮೂವತ್ತು ಸಾವಿರ ಒಳ್ಳೇ ಹಾಲು ಹಿಂಡುವ ಹಸುಗಳಿವೆ. ಬೇಕಾದರೆ ನೀನು ಅವುಗಳನ್ನು

ದಾನ ಮಾಡು. ಇಲ್ಲವೆ ವ್ಯಾಪಾರ, ಉದ್ಯೋಗ ಮಾಡು. ನಿನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರಿಗೆ ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಷ್ಟು ಧನ ಧಾನ್ಯ ರತ್ನಗಳನ್ನು ಕೊಡು. ಮಿತ್ರರಿಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ದುಡ್ಡನ್ನು ಕೊಡು. ಮದುವೆ ಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೆ ಒಳ್ಳೆ ಚೆಲುವೆಯಾದ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ತಂದು ಮದುವೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಬೇಕಾದರೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಭೋಜನ ಮಾಡಿಸು. ಇಲ್ಲವೆ ಯಜ್ಞ ಯಾಗಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸು. ಒಟ್ಟಾರೆ ನಿನ್ನ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಏನಿರುವದು ಅದಲ್ಲವನ್ನೂ ನಾವು ನಡಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.”

ತಾಯಿತಂದೆಗಳ ಈ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಆ ಬಾಲಕನು ಅವರ ಪಾದ ಮುಟ್ಟಿ ಬಾಗಿ ಬಿನ್ನವಿಸಿದನು- “ಅಪ್ಪ, ನನಗೆ ಬೇರಾವ ಇಚ್ಛೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಸೌಕರ ಕ್ಷೇತ್ರ ಎಂದು ಹೆಸರಾದ ನಾರಾಯಣ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ತಪಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಉತ್ಕಟವಾದ ಇಚ್ಛೆ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನೀವು ನನಗೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿರಿ.” ಅವನ ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ದುಃಖಾಕ್ರಾಂತರಾದ ತಾಯಿತಂದೆಗಳು ಕರುಣೆ ದುಂಬಿ ಕೇಳಿದರು.-

“ಮಗು ನಿನ್ನಿನ್ನೂ ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷ. ಈಗಲೇ ಏಕೆ ನಾರಾಯಣಾಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಣ? ನೀನಿನ್ನೂ ನನಗೆ ಚಿಕ್ಕ ಮಗುವಾಗಿಯೇ ಇರುವೆ. ನಿನ್ನ ಮೇಲಿನ ಪ್ರೇಮದಿಂದ ನನ್ನ ಎದೆಹಾಲು ಈಗಲೂ ಸ್ರವಿಸುತ್ತದೆ. ನಿನ್ನ ಯಾರೂ ಬೈದಿಲ್ಲ, ಅಂದಿಲ್ಲ, ಆಡಿಲ್ಲ. ಈಗೇಕೆ ಮುಪ್ಪಿನ ಮುದುಕರಂತೆ ಕ್ಷೇತ್ರಯಾತ್ರೆಯ ಹುಚ್ಚು?” ಆಗ ಆ ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷದ ಆ ಬಾಲಕನು ದಿಟ್ಟತನದಿಂದ ನುಡಿದನು.-

“ಅಮ್ಮಾ, ನಾನು ನಿನ್ನ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿ ನಿನ್ನ ಮಗ ಎನಿಸಿದ್ದೇನೋ ನಿಜ. ಆದರೆ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ವಿಚಾರಿಸಿದರೆ ಎಲ್ಲಿಯ ಮಗ ? ಏನು ಸಂಬಂಧ ? ಯಾರಿಗೆ ಯಾರು ತಾಯಿತಂದೆ ? ಸಂಸಾರ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜನ್ಮಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಜೀವಿಗೆ ನೂರಾರು ಜನ ಹೆಂಡಿರುಮಕ್ಕಳು, ಸಾವಿರಾರು ಜನ ತಾಯಿ ತಂದೆಗಳೂ, ಜನ್ಮ ಜನ್ಮಾಂತರದಲ್ಲಿ ಆಗಿಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಅಂದ ಬಳಿಕ ಯಾರಿಗೆ ಯಾರು ಮಕ್ಕಳು ! ಯಾರಿಗೆ ಯಾರು ತಾಯಿತಂದೆ ! ವಿಚಾರಿಸಿ ನೋಡಿರಿ.” ಆ ಚಿಕ್ಕ ಮಗುವಿನ ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಆ ಮಾತಾಪಿತೃಗಳು ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ “ಮಗು, ನೀನು ಏನೋ ಗೂಢಾರ್ಥಉಳ್ಳ ಮಾತಾನಾಡುತ್ತಿರುವೆ. ಇದರ ರಹಸ್ಯವೇನು ಹೇಳು” ಎಂದು ಕೇಳಿದರು.

ಆ ವೈಶ್ಯ ಬಾಲಕನು ತಾಯಿತಂದೆಗಳ ಆ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ “ನಿಮಗೆ ನನ್ನ ಮಾತಿನ ನಿಜವಾದ ಮರ್ಮವನ್ನು ಅರಿಯಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೆ ಸೌಕರ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗೋಣ ನಡೆಯಿರಿ. ಈ ಮಹಾ ರಹಸ್ಯದ ಒಳಗುಟ್ಟನ್ನು ಆ ಸೌಕರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಸೂರ್ಯ ತೀರ್ಥಕ್ಕೆ ಹೋದ ಬಳಿಕ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ” ಎಂದು ನುಡಿದನು. ಆ ದಂಪತಿಗಳು ಮಗನ ಮಾತಿಗೆ ಹಾಗೇ ಆಗಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ತಮ್ಮಲ್ಲಿಯ ಸರ್ವ ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಮತ್ತೂ ಇಪ್ಪತ್ತು ಸಾವಿರ ಹಸುಗಳನ್ನೂ ತಮ್ಮ ಸಂಗಡ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಆ ಸೌಕರ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ನಡೆದರು. ಮಾಘಶುದ್ಧ ತ್ರಯೋದಶಿಯಂದು ತಮ್ಮ ಊರುಬಿಟ್ಟು ಹೊರಟ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ವೈಶ್ಯ ಶುದ್ಧ ದ್ವಾದಶಿಯ ದಿನ ಸೌಕರ ಕ್ಷೇತ್ರ ಬಂದು ಸೇರಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಪೂಜೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಆ ವೈಶ್ಯ ದಂಪತಿಗಳು ಭಂಗುರಸ ಎಂಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ತಮ್ಮ ಇಪ್ಪತ್ತು ಸಾವಿರ ಹಸುಗಳನ್ನು ದಾನ ಕೊಟ್ಟರು. ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಅನೇಕ ಧನಧಾನ್ಯ ವಸ್ತು ರತ್ನಾದಿ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು

ದಾನ ಮಾಡಿದರು. ಮುಂದೆ ಮಳೆಗಾಲ ಬಂದು ಮುಗಿದು ಶರತ್ಕಾಲವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾದ ಬಳಿಕ ಆ ವೈಶ್ಯ ದಂಪತಿಗಳು ಕಾರ್ತಿಕ ಶುದ್ಧ ಏಕಾದಶೀ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ, ಪೂಜೆ ಮುಗಿಸಿ, “ಮಗು, ನಾವು ಈ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಆರು ತಿಂಗಳಾಯಿತು. ನಾಳೆ ದ್ವಾದಶೀಯ ದಿನ ನೀನು ಇಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ ಮಹಾ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಸು” ಎಂದು ಕೇಳಿದರು.

ಅವರ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ “ನಾಳೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ” ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಆ ಬಾಲಕನು ಮರುದಿನ ದ್ವಾದಶೀ ಸ್ನಾನ ಅಸ್ಥಿಕ ಮುಗಿಸಿ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನ ಅಡಿಧಾವರೆಗಳಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ತನ್ನ ತಾಯಿತಂದೆಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿದನು.- “ಅಪ್ಪ, ನಾನು ಕಳೆದಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗೀಜಗ ಹಕ್ಕಿ ಯಾಗಿದ್ದೆ. ಆಗ ಕೆಲವು ಹುಡುಗರು ಹುಡುಗಾಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ (ನನ್ನನ್ನು) ಆ ಹಕ್ಕಿಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ಗಂಗೆಯಲ್ಲಿ ಒಗೆದರು. ಆ ತೀರ್ಥದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಮಗನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿ ಬಂದೆ. ಈಗ ನಿಮಗೆ ನನ್ನ ಹಿಂದಿನ ಸಮಾಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದೆ. ಇನ್ನು ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಸ್ವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ತೆರಳಬಹುದು.”

ಮಗನ ಈ ನುಡಿಗಳಿಂದ ಆ ವೈಶ್ಯ ತಾಯಿತಂದೆಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಸೂಕರ ಕ್ಷೇತ್ರದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಭಕ್ತಿಯು ಉತ್ಪನ್ನವಾಗಿ ಅವರೂ ಅಲ್ಲಿಯೇ ವಿಷ್ಣು ಪೋಕ್ತವಾದ ಪುಣ್ಯ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಗನ ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಗಳಂತೆ ಮಾಡುತ್ತ ಅಲ್ಲಿಯೇ ವಾಸ ಮಾಡಿದರು. ಬಹು ದಿನ ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅವರು ಭಗವತ್ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ ಬಳಿಕ ಅವರು ಮೂವರೂ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಮರಣ ಹೊಂದಿದರು. ಶ್ವೇತದ್ವೀಪಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದರು. ಆ ವೈಶ್ಯ ಪರಿವಾರದ ಅನೇಕ ಭಕ್ತರೂ ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿ ಸತ್ಕರ್ಮಾನುಷ್ಠಾನವನ್ನು ಮಾಡಿ ಉದ್ಧೃತರಾದರು.

ವರಾಹ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ನೂರಹನ್ನೆರಡನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು.

—O—

ಶ್ರೀವರಾಹ :- ಭೂದೇವಿ, ಆಕಳ ಶಗಣೆಯಿಂದ ನನ್ನ ವಾಸಸ್ಥಳವಾದ ದೇವರ ಮನೆಯನ್ನು ಸಾರಿಸಬೇಕು. ಅದರಿಂದ ಅವರು ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷ ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ದ್ವಿ ಸುಖವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವರು. ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷ ದೇವರ ಮನೆಯನ್ನು ಗುಡಿಸುವುದು ಸಾರಿಸುವುದು, ದೇವರಪೂಜೆ ಮಾಡುವುದು ಮೊದಲಾದ ಪುಣ್ಯಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಮಾಡಿದರೆ ಶುದ್ಧ ಶ್ರೀಮಂತ ವಂಶದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ, ಅನಂತರ ಕುಶದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ವರ್ಷ ಜೀವಿಸಿ, ಅನಂತರ ರಾಜರಾಗಿ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಸರ್ವಶಾಸ್ತ್ರ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಮಾಡುವರು. ಬಳಿಕ ದೇವ ಮಂದಿರಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ಇಂಥ ಬೇರೆಬೇರೆ ಪುಣ್ಯ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊನೆಗೆ ನನ್ನ ಲೋಕವನ್ನು ಸೇರುವರು. ಭೂದೇವಿ, ಗೋಮಯದ ಮಹಿಮೆಯು ಅಗಾಧವಾಗಿದೆ. ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿಯಾಗಲೀ ದೂರದಲ್ಲಿಯಾಗಲೀ ಹೋಗಿ ಗೋಮಯವನ್ನು ಪಡೆದು ತಂದು ಗುಡಿಯನ್ನು ಸಾರಿಸುವವರು ಸಾವಿರವರ್ಷ ಸ್ವರ್ಗಲೋಕದಲ್ಲಿಯೂ ಹನ್ನೆರಡು ಸಾವಿರದ ಒಂದು ನೂರು ವರ್ಷ ಶಾಲ್ಮಲೀ ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿಯೂ ಇದ್ದು ಸುಖೋಪಭೋಗ ಮಾಡುವರು. ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷಕಾಲ ದೇವರಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ನನ್ನ ದೇವಾಲಯವನ್ನು ಗೋಮಯದಿಂದ ಸಾರಿಸುವವರು ವಿಷ್ಣು ಲೋಕವನ್ನು ಹೊಂದುವರು.

ಧರಣೀದೇವಿ, ಸೂಕರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಇರುವ ನನ್ನ ಮೂರ್ತಿಗೆ ಪವಿತ್ರ ಗಂಗೆಯ ಜಲದಿಂದ ಅಭಿಷೇಕ ಮಾಡುವವರು ಆ ನೀರಿನ ಹನಿಗಳಷ್ಟು ದಿನ ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸುಖಿಸಿ, ಅನಂತರ ಕೆಲವು ಕಾಲ ಕ್ರೌಂಚ ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿದ್ದು, ಆ ಬಳಿಕ ಧಾರ್ಮಿಕರಾದ ರಾಜರಾಗಿ ಕೊನೆಗೆ ವೈಕುಂಠಲೋಕಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುವರು. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಗಂಡಸರಾಗಲಿ, ಹೆಂಗಸರಾಗಲೀ ಪೊರಕೆಯಿಂದ ಕಸ ಉಡಗಿದರೆ ಆ ಕಸದಲ್ಲಿಯ ಧೂಳಿನ ಕಣಗಳಷ್ಟು ನೂರು ವರ್ಷ ಸ್ವರ್ಗ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಅನಂತರ ಶಾಕ ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡಿ, ಕೊನೆಗೆ ಧಾರ್ಮಿಕ ರಾಜರಾಗಿ ಭಗವದ್ ಭಕ್ತರಾಗಿ ಮುಂದೆ ಪರಮಾತ್ಮನ ಆತ್ಮಂತ ಪ್ರಸಾದದಿಂದ ವೈಕುಂಠಗಾಮಿಗಳಾಗುತ್ತಾರೆ. ಈ ವರಾಹ ದೇವರ ಮುಂದೆ ಹಾಡನ್ನು ಹಾಡುವವರು ಆ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿಯ ಪಂಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿರುವಷ್ಟು ಸಾವಿರ ವರ್ಷ ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುವರು. ಹೀಗೆ ಸ್ವರ್ಗಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸರ್ವವೇದ ವಿಜ್ಞರಾದ ಸಿದ್ಧ ಪುರುಷರಾಗಿ ಇದ್ದು ನಂದ ನೋಪವನಗಳಲ್ಲಿ ದೇವತಾಮಿತ್ರರೊಂದಿಗೆ ವಿಹಾರ ಮಾಡಿ, ಅನಂತರ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿ ವೈಷ್ಣವರ ಸಹವಾಸದಿಂದ ಪರಮ ಭಕ್ತಿಯುಳ್ಳವರಾಗಿ ನಿತ್ಯವೂ ಗಾಯನದಿಂದ ಶ್ರೀ ಹರಿಯ ಸೇವೆ ಮಾಡಿ ನನ್ನ ಅನುಗ್ರಹವನ್ನು ಪಡೆದು ನನ್ನ ಲೋಕವನ್ನು ಸೇರುತ್ತಾರೆ. ನನ್ನ ಮುಂದೆ ಸಂಗೀತ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡುವವರು ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಗತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವರೆಂಬ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಿನಗೊಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯಕರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು-

“ಭದ್ರೆ, ಹಿಂದೆ ಪೂರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಏಕಾಂತ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಮಾಡುವ ಒರ್ವ ಚಂಡಾಲನಿದ್ದನು. ಅವನು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ಈ ಸೂಕರ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ದೂರದ ತನ್ನ ಗ್ರಾಮದಿಂದ ಬಂದು ರಾತ್ರಿ ನನ್ನ ಗುಣಗಾನ ರೂಪವಾದ ಸಂಗೀತ ಸೇವೆಯನ್ನು

ಮಾಡುತ್ತಲಿದ್ದನು. ಬೆಳಗಾಗುವವರೆಗೆ ಇಡೀ ರಾತ್ರಿಯೆಲ್ಲ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಒಂದು ದಿನ ಕಾರ್ತಿಕ ಶುದ್ಧ ದ್ವಾದಶಿಯಂದು ಎಲ್ಲ ಜನರು ಮಲಗಿದ ಬಳಿಕ ಆ ಚಂಡಾಲನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ತಂಬೂರಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಶ್ರೀ ಹರಿಯ ಸಂಗೀತ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಸೌಕರಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹೊರಟನು. ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಅವನು ಅವಸರದಿಂದ ದೇವರ ಧ್ಯಾನಗಾನರೂಪ, ಸೇವೆಗಾಗಿ ನಡೆದಾಗ ಒಂದು ಬ್ರಹ್ಮ ರಾಕ್ಷಸವು ಬಂದು ಅವನನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಿತು. ದುರ್ಬಲನಾದ ಆ ಹೊಲೆಯನು ಬಹಾಬಲಿಷ್ಠವಾದ ಆ ಬ್ರಹ್ಮರಾಕ್ಷಸದ ಅಕರಾಳವಿಕರಾಳ ರೂಪವನ್ನು ಕಂಡೇ ಹೆದರಿ ಹೋದನು. ಆ ಭೀಕರ ಬ್ರಹ್ಮರಾಕ್ಷಸನ ಉಕ್ಕಿನ ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕು ಹೊಲೆಯನಿಗೆ ಆಚೇಚೆ ಮಿಸುಕಾಡಲೂ ಕೂಡ ಬಾರದಂತಾಯಿತು. ದೇವರ ಸೇವೆಯು ತನಗೆ ತಪ್ಪಿತಲ್ಲ ಎಂದು ಆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯನಿಗೆ ದುಃಖವು ಉಕ್ಕಿಬಂದಿತು. ರಕ್ತಸನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕು ಒದ್ದಾಡುವ ಆ ಹೊಲೆಯನಿಗೆ ಹೆದರಿಕೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನನ್ನ ಹರಿಸೇವೆಗೆ ವಿಘ್ನವನ್ನು ಮಾಡಿದನಲ್ಲ ಎಂದು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ತಾಪ ರಾಕ್ಷಸನ ಮೇಲೆ ಕೋಪ ಉಂಟಾಗಿ ಅವನ ಸಂತಾಪದಿಂದ ಸಿಡಿದೆದ್ದು “ ಓಡುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ನನ್ನನ್ನು ಧಾವಿಸಿ ಬಂದು ನೀನೇಕೆ ಹಿಡಿದೆ ? ” ಎಂದು ಕೇಳಿದನು. ಅದಕ್ಕೆ ಮನುಷ್ಯರ ಮಾಂಸದ ರುಚಿ ಹತ್ತಿದ ಆ ರಾಕ್ಷಸನು ಲಘು ನಕ್ಕು ನುಡಿದನು.

“ ನನಗೆ ಈಗ ಹತ್ತು ದಿನಗಳಿಂದ ಎಷ್ಟು ಹುಡುಕಾಡಿದರೂ ಯಾವ ಪ್ರಾಣಿಯೂ ದೊರಕದೆ ಉಪವಾಸವಾಗಿರುವದು. ಇಂದು ಅನಾಯಾಸವಾಗಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಪಾರಣೆ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮದೇವರು ನಿನ್ನನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕಳಿಸಿರುವನು. ಹೊಸ ರಕ್ತ, ಬಿಸಿ ಮಾಂಸಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ನಿನ್ನ ಮಾನವ ದೇಹವನ್ನು ತಿಂದು ನನ್ನ ಉಪೋಷಣೆಯ ಪಾರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುವೆನು. ನೀನು ಇಂದಿನ ನನ್ನ ಆಹಾರಕ್ಕಾಗಿಯೇ ವಿಧಾತನು ಕಳಿಸಿ ಕೊಟ್ಟ ಪಾರಣೆಯ ಪದಾರ್ಥವಾಗಿರುವೆ. ಆ ದೇವರನ್ನು ನೆನೆದು ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಇಂದು ಕೊಂದು ತಿಂದು ಪರಮ ತೃಪ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತೇನೆ. ”

ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ನನ್ನ ಗಾನಯೋಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಭಾವಿಕನೂ ಆದ ಆ ಚಂಡಾಲನು ಆ ಬ್ರಹ್ಮರಾಕ್ಷಸಕ್ಕೆ ವಿನಯದಿಂದ ಬಾಗಿ ಬಿನ್ನವಿಸಿದನು.-

“ ಭಾಗ್ಯವಂತನೇ, ನಿನ್ನ ಉಪವಾಸದ ಪಾರಣೆಯ ಹೊತ್ತಿಗೆ ನಾನು ಬಂದು ಒದಗಿದ್ದೇನೋ ನಿಜ. ಬ್ರಹ್ಮದೇವರು ಒದಗಿಸಿದ ನನ್ನನ್ನು ನೀನು ಮುರಿದು ತಿನ್ನುವದೂ ನಿನ್ನ ಜಾತಿಗೆ ಉಚಿತವೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನನ್ನದೊಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಆಲಿಸು. ನಾನು ಈಗ ಸೂಕರ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಸ್ವಾಮಿಯ ಸಂಗೀತ ಸೇವೆಗಾಗಿ ಹೊರಟಿದ್ದೇನೆ. ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ನಾನು ಜನರೆಲ್ಲರೂ ಮಲಗಿದ ಬಳಿಕ ಆ ವರಾಹ ದೇವರ ಮುಂದೆ ಕುಳಿತು ದೇವರ ಗುಣಗಾಯನ ರೂಪವಾದ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಹಾಡಿ ಯಥಾಶಕ್ತಿ ಗಾನಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಾನು ಬದುಕಿ ಇರುವವರೆಗೂ ಪರಮಾತ್ಮನ ಎದುರಿಗೆ ಜಾಗರಣೆ ಮಾಡಿ ಸಂಗೀತೋತ್ಸವವನ್ನು ತಪ್ಪದೇ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ವ್ರತ ಹಿಡಿದಿದ್ದೇನೆ. ಅದುದರಿಂದ ಇಂದು ಈಗ ನನಗೆ ವರಾಹ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಹಾಡು ಹಾಡಿ ಬರಲು

ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡು. ನಾನು ಈ ಸಂಗೀತ ಜಾಗರಣೆಯ ಉತ್ಸವವನ್ನು ದೇವರ ಮುಂದೆ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಮರಳಿ ಬರುವಾಗ ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ತಿನ್ನಬಹುದು. ಇದರಿಂದ ನನ್ನ ದೇವರ ಸೇವಾರೂಪವಾದ ಸಂಗೀತ ವ್ರತವೂ ಸಾಂಗವಾಗಿ ನೆರವೇರಿದಂತಾಗುವದು. ಬ್ರಹ್ಮದೇವರು ನಿನಗಾಗಿ ವಿಧಿಸಿದ ಮಾಂಸ ಪಾರಣೆಯೂ ಜರುಗಿದಂತಾಗುವದು. ನಿನ್ನ ಹಸಿವೆಯೂ ಹಿಂಗಿದಂತಾಗುವದು. ”

ಚಂಡಾಲನ ಈ ವಿಚಿತ್ರವಾದ ನುಡಿಗಳನ್ನು ಆಲಿಸಿ ಆ ಬ್ರಹ್ಮರಾಕ್ಷಸಕ್ಕೆ ಕೋಪ ಬಂದು ಅದು ಗರ್ಜಿಸಿತು- “ಮೂರ್ಖಾ, ನಾನು ನಿನ್ನ ಮಾತನ್ನು ನಂಬುವಷ್ಟು ಮೂಢನೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಡ. ಮತ್ತೆ ಬರುತ್ತೇನೆಂದು ನನ್ನನ್ನು ವಂಚಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿಯೇ ನೀನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವೆ. ಮೃತ್ಯುವಿನ ಮುಖದಿಂದ ಒಮ್ಮೆ ನುಣುಚಿಕೊಂಡು ಪಾರಾಗಿ ಹೋದ ಬಳಿಕ ಮತ್ತೆ ಯಾರು ಆ ಸಾವನ್ನು ಅಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲು ಬರುವರು ! ನೀನು ನನ್ನ ಕೈಯಿಂದ ಪಾರಾಗಿ ಬದುಕಿ ಉಳಿಯಬೇಕೆಂದು ಹಂಚಿಕೆ ಹಾಕಿ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಿ ಪಾರಾಗಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವಿ. ಏನಾದರೂ ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಬಿಡಲಾರೆ. ” ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಆ ಹೊಲೆಯನು ಆ ಬ್ರಹ್ಮರಾಕ್ಷಸಕ್ಕೆ ಅಂಗಲಾಚಿದನು.-

“ರಾಕ್ಷಸನೇ, ನನ್ನ ಪೂರ್ವ ಕರ್ಮದ ದೋಷದಿಂದ ನಾನು ಹೊಲೆಯನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದ್ದೇನೋ ನಿಜ. ಆದರೆ ನನ್ನ ಈ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹುಸಿಯಾಡಿಲ್ಲ. ನಾನು ಈಗ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಮಾಡುವ ನನ್ನ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯನ್ನು ಕೇಳು- “ನಾನು ಬಹುದೂರದ ಊರಿಂದ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೊರಟಿರುವೆನೋ ಆ ಸಂಗೀತ ಸೇವೆಯನ್ನು ವರಾಹ ದೇವರ ಮುಂದೆ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಿ ಸತ್ಯವಾಗಿಯೂ ಮರಳಿ ನಿನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಬರುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಮಾತು ಸತ್ಯ ಎಂದು ನಿನಗೆ ಎನಿಸಿದರೆ ನನ್ನನ್ನು ಈ ದೇವರ ಸೇವೆಗಾಗಿ ಹೋಗಗೊಡು. ಈ ಜಗತ್ತೆಲ್ಲವೂ ಸತ್ಯಮೂಲವಾಗಿದೆ. ಸತ್ಯದ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಕೇಳು.

“ಸತ್ಯಮೂಲಂ ಜಗತ್ಸರ್ವಂ ಲೋಕಾಃ ಸತ್ಯೇ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತಾಃ
ಸತ್ಯೇನ ಸಿದ್ಧಿಂ ಪ್ರಾಪ್ತಾ ಹಿ ಋಷಯೋ ಬ್ರಹ್ಮವಾದಿನಃ ॥
ಸತ್ಯೇನ ದೀಯತೇ ಕನ್ಯಾ ಸತ್ಯಂ ಜಲ್ಪಂತಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಃ ॥
ಸತ್ಯಂ ಜಯಂತಿ ರಾಜಾಃ ಸ್ತ್ರೀಣ್ಯೇತಾನ್ಯಜಾವನ್ ಋತಂ
ಸತ್ಯೇನ್ ಗಮ್ಯತೇ ಸ್ವರ್ಗೋ ಮೋಕ್ಷಃ ಸತ್ಯೇನ ಚಾಪ್ಯತೇ ।
ಸತ್ಯೇನ್ ತಪತೇ ಸೂರ್ಯಃ ಸೋಮಃ ಸತ್ಯೇನ ರಾಜತೇ ॥

ಎಲ್ಲ ಲೋಕಗಳೂ ಸತ್ಯದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿವೆ. ಬ್ರಹ್ಮಾಜ್ಞಾನಿಗಳಾದ ಋಷಿಗಳು ಸತ್ಯದಿಂದಲೇ ಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಸತ್ಯದಿಂದಲೇ ಕನ್ಯಾದಾನವು ಮಾಡಲ್ಪಡುವದು. ಸತ್ಯವನ್ನು ನುಡಿಯುವವರೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೂ ಎನಿಸುವರು. ರಾಜರು ಸತ್ಯದಿಂದಲೇ ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಗೆಲುವು ಪಡೆಯುವರು. ಸತ್ಯದಿಂದಲೇ ಎಲ್ಲ ಜನರು ಇಹಲೋಕಪರಲೋಕಗಳಲ್ಲಿ ನಲಿವು ಉಲಿವುಗಳನ್ನು ಹೊಂದುವರು. ಸತ್ಯದಿಂದಲೇ ಸ್ವರ್ಗವು ದೊರಕುವದು. ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಕೂಡ ಸತ್ಯದಿಂದ ಹೊಂದಬಹುದು. ಸೂರ್ಯಚಂದ್ರರು ಸತ್ಯದಿಂದಲೇ ಬೆಳಗುವರು.

ರಾಕ್ಷಸ, ನಾನು ಸತ್ಯವಾಗಿಯೂ ದೇವರ ಮುಂದೆ ಹಾಡುಹಾಡಿ ನಿನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಬರುವುದು ನಿಜವೆಂದು ನಂಬು. ನಾನು ಬಾರದಿದ್ದರೆ ನನಗೆ ಗುರುವಿನ ಮಡದಿಯೊಡನೆ ಸರಸಕ್ಕೆ ಇಳಿದ ಪಾಪವು ಬರಲಿ. ಯಜ್ಞ ಮಾಡಲು ಕುಳಿತಾಗ ಅಗ್ನಿಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಸುಳ್ಳು ಮಾತನ್ನು ಆಡಿದ ಪುರೋಹಿತನಿಗೆ ಬರುವ ಪಾಪವು ನನಗೆ ತಟ್ಟಲಿ.

ನಾನು ಪುನಃ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಾರದಿದ್ದರೆ ಶರೀಕುಡುಕನಿಗೂ ತಲೆಗಡುಕನಿಗೂ ಕಳವು ಸುಲಿಗೆ ಮಾಡುವವನಿಗೂ ಆಗುವ ದುರ್ಗತಿಯು ನನಗೆ ಆಗಲಿ.” ಚಂಡಾಲನ ಈ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಬ್ರಹ್ಮರಾಕ್ಷಸಕ್ಕೆ ಅವನಲ್ಲಿ ನಂಬಿಗೆ ಉಂಟಾಯಿತು. ಅದು ಮಿದುವಾಗಿ “ಮಹಾನುಭಾವ, ಹೀಗಿದ್ದರೆ ನಿನಗೆ ನನ್ನ ನಮಸ್ಕಾರವಿರಲಿ. ಆದರೂ ನಾನು ಈ ಹಸಿವೆಯ ಕಸಿವಿಸಿಯನ್ನು ತಾಳಲಾರೆ. ನೀನು ಬೇಗನೆ ಹೋಗಿ ನಿನ್ನ ಗಾನೋಪಾಸನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬೇಗನೇ ಮರಳಿ ಬಾ” ಎಂದು ನುಡಿಯಿತು.

ಅನಂತರ ನನ್ನ ಭಕ್ತನಾದ ಆ ಅಸ್ತಶ್ಯನು ಮರಳಿ ಬರುವುದಾಗಿ ಆ ಬ್ರಹ್ಮರಾಕ್ಷಸಕ್ಕೆ ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನಿತ್ತು ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಬೆಳಗಾಗುವವರೆಗೂ ನನ್ನ ಎದುರು ಕುಳಿತು ತಂಬೂರಿಯನ್ನು ಮೀಟುತ್ತ ಭಕ್ತಿ ಪರವಶನಾಗಿ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಹಾಡಿದನು. ನಡುನಡುವೆ ದೇವಭಜನೆ ಮಾಡುತ್ತ ಕುಣಿದನು. ಹೀಗೆ ಬೆಳಗಾಗುವವರೆಗೆ ಧ್ಯಾನ ಗಾನಗಳಿಂದ ಜಾಗರಣೆ ಮಾಡಿ ಬೆಳಗಾದ ಬಳಿಕ ಎದ್ದು ನಿಂತು “ ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯ” ಎಂದು ಹೇಳಿ ವರಾಹ ದೇವರಿಗೆ ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟನು. ರಾಕ್ಷಸನಿಗೆ ತಾನು ಮಾತು ಕೊಟ್ಟಂತೆ ತಾನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಹಸಿದು ಕುಳಿತ ಆ ಬ್ರಹ್ಮರಾಕ್ಷಸನ ಪಾರಣಿಯ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಒದಗಬೇಕೆಂದು ಹೊಲೆಯನು ಆ ಕಡೆ ಗಡಿಬಿಡಿಯಿಂದ ನಡೆದಾಗ ಅವನ ಎದುರು ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನು ಬಂದು ನಿಂತುಕೊಂಡನು. ಆ ಪುರುಷನು ಈ ಹೊಲೆಯನನ್ನು ತಡೆದು “ ಒಳ್ಳೆಯ-ವನಾದ ಚಂಡಾಲನೇ, ಸಾಯಲಿಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟೇಕೆ ಗಡಿಬಿಡಿ ? ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವಾಗ ನಿನ್ನನ್ನು ತಡೆದವನು ರಾಕ್ಷಸನೆಂಬುದು ನಿನಗೆ ತಿಳಿದಿಲ್ಲವೇ ? ತಿಳಿದು ತಿಳಿದೂ ಆ ಮೃತ್ಯುವಿನ ಬಳಿಗೆ ನೀನೇಕೆ ಧಾವಿಸುವೆ ? ಈಗ ನೀನು ರಾಕ್ಷಸನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುವುದೂ ಬೇಡ, ಪ್ರಾಣ ನೀಗುವುದೂ ಬೇಡ ” ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ಆ ಮನುಷ್ಯನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಹೊಲೆಯನು “ಅಯ್ಯಾ, ನಾನು ಆ ರಾಕ್ಷಸನಿಗೆ ಮರಳಿ ಬರುತ್ತೇನೆಂದು ವಚನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಸತ್ಯವನ್ನು ಪರಿಪಾಲಿಸುವುದು ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಸಾವಿನ ಭಯದಿಂದ ನಾನು ಸತ್ಯವನ್ನು ಎಂದೂ ಬಿಡಲಾರೆ.” ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ತಾವರೆ ದಳದಂತೆ ತುಂಬುಗಣ್ಣಿನ ಆ ಸತ್ತುರುಷನು “ಪುಣ್ಯವಂತನಾದ ಪಂಚಮನೇ, ನಿನ್ನನ್ನು ಕೊಂದು ತಿಂದುಹಾಕುವ ಮೃತ್ಯುರೂಪಿಯಾದ ಆ ದೈತ್ಯನ ಬಳಿಗೆ ನೀನು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಹೋಗಬೇಡ. ಈಗ “ ವ್ರತ್ಸರ್ಥೇ ಪ್ರಾಣಸಂಕಟೇ ” ಎಂಬ ವಚನದಂತೆ ಸಾಯುವ ಸಂಕಟ ಬಂದಾಗ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಿದರೂ ಪಾಪವಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ದುಷ್ಟನಾದ ಆ ದೈತ್ಯನೆದುರು ಅಸತ್ಯವನ್ನು ಹೇಳಿ ನೀನು ಬದುಕಿ ಉಳಿದು, ದೇವರ ಸೇವೆ ಮಾಡು. ಜನ್ಮವನ್ನು ಸಾರ್ಥಕ ಮಾಡಿಕೊ” ಎಂದು ಬೋಧಿಸಿದನು.

ಅದಕ್ಕೆ ಆ ಪಂಚಮನು ಇಂತು ನುಡಿದನು. “ಮಹಾತ್ಮಾ, ನೀನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೋ ನಿಜ. ಆದರೆ ಸುಳ್ಳು ಮಾತನಾಡದಿರುವದೇ ನನ್ನ ವ್ರತವಾಗಿದೆ. ಹಸಿವೆಯಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ತಿನ್ನಬಂದ ಆ ರಾಕ್ಷಸನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ನಂಬಿ ನನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇಂದಿನ ದೇವರ ಸೇವೆಗೆ ನನಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಹರಿ ಸೇವೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಒದಗಿಸಿದ ಆ ದೈತ್ಯನಿಗೆ ನಾನು ಹೇಗೆ ಮೋಸ ಮಾಡಲಿ ? ಎಂದೂ ಇಂದಿನವರೆಗೆ ಹುಸಿ ನುಡಿಯದ ನಾನು ಜೀವಗಳನ್ನಾಗಿ ನನ್ನ ಸತ್ಯವ್ರತವನ್ನು ಹೇಗೆ ತೊರೆಯಲಿ ! ನಾನೆಂದೂ ಸುಳ್ಳು ಮಾತನಾಡಲಾರೆ. ನನ್ನನ್ನು ನಂಬಿದವರಿಗೆ ಮೋಸ ಮಾಡಲಾರೆ. ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಇಷ್ಟು ಪ್ರೀತಿ ತೋರಿದ ನಿಮಗೆ ನನ್ನ “ನಮಸ್ಕಾರ.”

ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ ಆ ಚಂಡಾಲನು ಲಗುಬಗೆಯಿಂದ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು ರಾಕ್ಷಸನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದನು. ಮತ್ತು ಆ ಬ್ರಹ್ಮರಾಕ್ಷಸನನ್ನು ಬೇಡಿಕೊಂಡನು.-

“ಭಾಗ್ಯವಂತ, ಇಕೋ ನಾನು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನು ತಡಮಾಡಬೇಡ. ನನ್ನನ್ನು ಕೊಂದು ತಿಂದು ಬಿಡು. ನಿನ್ನ ದಯದಿಂದ ನಾನು ವರಾಹ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬಂದ ದೇವನನ್ನು ಕಂಡೆ. ಬಾಯಿತುಂಬ ಕೊಂಡಾಡಿದೆ. ಅವನನ್ನು ಕುರಿತು ಹಾಡಿದೆ. ಭಜನೆ ಮಾಡುತ್ತ ಕುಣಿದೆ. ಇಂಥ ಭಗವತ್ತೇವೆಗೆ ನನಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ನಿನಗೆ ನಾನು ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ನಿನ್ನ ಮನ ಬಂದಂತೆ ನನ್ನ ಮೈಕೈಗಳನ್ನು ಹರಿದು ತಿನ್ನು. ಬಿಸಿ ಬಿಸಿಯಾದ ನನ್ನ ನೆತ್ತರವನ್ನು ಹೀರು. ನನ್ನ ತಾಜಾ ಮೈಮಾಂಸವನ್ನು ಉಣ್ಣು. ಮೊದಲೇ ಹಸಿದಿದ್ದ ನಿನಗೆ ನಾನು ಸೂಕರ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬರುವವರೆಗೆ ಬಹಳ ತಡವಾಯಿತು. ಅದರಿಂದ ಬಹಳ ಹಸಿದಿದ್ದೀಯ. ಬೇಗಬೇಗ ನನ್ನನ್ನು ಭಕ್ಷಿಸು. ನಿನ್ನ ಆತ್ಮವನ್ನು ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸು. ಒಬ್ಬರನ್ನು ಆನಂದಪಡಿಸಿದ ನನಗೂ ಪುಣ್ಯವುಂಟು.”

ಪಂಚಮನ ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಆ ಬ್ರಹ್ಮರಾಕ್ಷಸಕ್ಕೆ ಆನಂದವೂ ಆಯಿತು. ಆಶ್ಚರ್ಯವೂ ಆಯಿತು. ಆಗ ಅದು ಸಂತಸದಿಂದ ಒಡಗೂಡಿ ನುಡಿಯಿತು.-

‘ಭಲೇ! ಚಂಡಾಲಾ, ನೀನು ವಿಧಿ ನಿಷೇಧಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯದ ಚಂಡಾಲನಾಗಿದ್ದರೂ ಸತ್ಯವನ್ನೇ ನುಡಿದೆ. ಅದರಂತೆಯೇ ನಡೆದೆ. ನಿನಗೆ ಇಂಥ ಸದ್ಬುದ್ಧಿಯು ಹುಟ್ಟಿದ್ದನ್ನು ಕಂಡು ನನಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಗಿದೆ. ಸತ್ಯಧರ್ಮಗಳನ್ನು ನೀನು ಕಾಪಾಡಿದೆ. ನೀನು ನಿನ್ನ ರಾತ್ರಿ ಬೆಳಗಾಗುವವರೆಗೆ ಜಾಗರಣೆ ಮಾಡಿ ಶ್ರೀ ಹರಿಯನ್ನು ಹಾಡಿ, ಪಾಡಿ. ಕುಣಿದು, ಕೊಂಡಾಡಿ ಸೇವೆ ಮಾಡಿದೆ. ನಿನ್ನ ರಾತ್ರಿಕಾಲದ ಆ ಭಗವಂತನ ಸೇವೆಯ ಪುಣ್ಯವನ್ನು ನನಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಕೊಲ್ಲದೆ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ನಿನಗೆ ಬದುಕುವ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಇದ್ದರೆ ನಿನ್ನ ನಿನ್ನಿನ ಹಾಡಿನ ಫಲವನ್ನು ನನಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಡು ಅಂದರೆ ನನಗೆ ಪುಣ್ಯ ಬರುವದು. ನಿನಗೆ ಪ್ರಾಣ ಉಳಿವುದು.”

ಬ್ರಹ್ಮರಾಕ್ಷಸನ ಈ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಆ ಹೊಲೆಯನು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದನು. “ನೀನು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಬೇಕೆಂದು ಮಾತನಾಡುತ್ತೀಯಾ ? ಬದುಕುವ ಆಶೆಯಿಂದ ನಾನು ದೇವರ ಧ್ಯಾನ ಮಾಡಿದ ಪುಣ್ಯವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಲಾರೆ. ನಿನಗೆ ಬೇಕಾದುದು ನನ್ನ ದೇಹದ ರಕ್ತಮಾಂಸ. ಅದನ್ನು ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ಕೊಂದು, ಪಡೆದು, ತಿಂದು, ತೃಪ್ತಿಪಡೆ.

ನನ್ನ ದೇಹದ ಮೌಲ್ಯವು ಶ್ರೀ ಹರಿಯ ಮುಂದೆ ಹಾಡಿದ ಗೀತದ ಫಲಕ್ಕೆ ಎಂದಿಗೂ ಸಮಾನವಾಗಲಾರದು. ನಾನು ಅಂಥ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಹರಿಗೀತದ ಪುಣ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅತ್ಯಂತ ಕ್ಷುಲ್ಲಕವಾದ ಈ ನನ್ನ ಮೈಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾರೆ. ನಿನ್ನನ್ನು ಉಪವಾಸ ಬೀಳಿಸಲಾರೆ. ನನ್ನನ್ನು ತಿಂದು ನಿನ್ನ ಹಸಿವನ್ನು ಹಿಂಗಿಸಿಕೊ. ” ಅಸ್ತತ್ಯನ ಈ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಆ ರಾಕ್ಷಸನು ನಿರಾಶನಾಗಿ ಮತ್ತೆ ಬಿನ್ನವಿಸಿದನು.-

“ಪುಣ್ಯಾತ್ಮ, ನಿನಗೆ ಇಡೀ ಒಂದು ರಾತ್ರಿ ದೇವರ ಹಾಡು ಹಾಡಿ ಭಜನೆಗೈದು ಮಾಡಿದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಜಾಗರಣೋತ್ಸವದ ಫಲವನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ನನಗೆ ಕೊಡಲು ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬಿಡು. ಕೊನೆಗೆ ನೀನು ಆ ದೇವರ ಮುಂದೆ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಹಾಡಿದ ಒಂದು ಹಾಡಿನ ಪುಣ್ಯವನ್ನಾದರೂ ನನಗೆ ದಯಮಾಡಿ ಕೊಡು. ಅದರಿಂದ ನಾನೂ ಈ ಸಂಸಾರದಿಂದ ದಾಟಿ ಪಾರಾಗುವೆನು.” ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅಂಗಲಾಚುತ್ತಿರುವ ಬ್ರಹ್ಮರಾಕ್ಷಸನ ಬಿನ್ನಹವನ್ನು ಕೇಳಿ ಆ ಹೊಲೆಯನಿಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು. ಸೌಮ್ಯ ಮಾತಿನಿಂದ ಅವನು ಆ ರಾಕ್ಷಸನಿಗೆ ಕೇಳಿದನು.-

“ರಾಕ್ಷಸನೇ, ನೀನು ಯಾವ ದುಷ್ಕರ್ಮವನ್ನು ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದೆ ? ಯಾವ ಘೋರಪಾತಕದಿಂದ ನಿನಗೆ ಇಂಥ ರಾಕ್ಷಸ ಜನ್ಮವು ಬಂದಿತು ?” ಆತ್ಮೀಯತೆಯಿಂದ ತನ್ನ ಸುಖ ದುಃಖವನ್ನು ವಿಚಾರಿಸುವ ಆ ಪಂಚಮನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಆ ಬ್ರಹ್ಮರಾಕ್ಷಸಕ್ಕೆ ಕೊಂಚ ಸಮಾಧಾನವೆನಿಸಿತು. ಅದು ತನ್ನ ಹಿಂದಿನ ಕರುಣ ಕತೆಯನ್ನು ಹೇಳತೊಡಗಿತು.-

“ನಾನು ಹಿಂದೆ ಸೋಮಶರ್ಮನೆಂಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಾಗಿದ್ದೆ. ಶಾಸ್ತ್ರ, ವೇದಾಂತ, ಸೂತ್ರ, ಮಂತ್ರಗಳ ಅರ್ಥವನ್ನು ತಿಳಿಯದ ನಾನು ಯಾಜ್ಞಕನಾಗಿದ್ದೆ. ಅಜ್ಞಜನರಿಂದ ಹೇಗೋ ಯಜ್ಞಯಾಗಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸುತ್ತ ಹೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ಹೊರೆಯುತ್ತಿದ್ದೆ. ವೈದಿಕ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಒಂದು ಕಸಬನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹಣ ಗಳಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ಒಂದು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಯಜ್ಞ ಮಾಡಿಸುತ್ತಲಿರುವಾಗಲೇ ನನಗೆ ಹೊಟ್ಟೆ ಕಡಿತವು ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಐದು ರಾತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕಾದ ಆ ಯಜ್ಞವನ್ನು ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸಲಾಗದೆ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಹೊಟ್ಟೆನೋವು ಉಲ್ಬಣಿಸಿ ನಾನು ಮರಣ ಹೊಂದಿದೆ. ಆ ಯಜ್ಞದಲ್ಲಿ ನಾನು ಅಜ್ಞಾನದಿಂದಲೂ ಅವಸರದಿಂದಲೂ ಅನೇಕ ಮಂತ್ರಗಳನ್ನೂ ಲೋಪ ಮಾಡಿದೆ. ಹೇಳಿದ ಮಂತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಸ್ವರ ತಪ್ಪಿ ಹೇಳಿದೆ. ಅಪದ್ಧವಾಗಿ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಪಠಿಸಿದೆ. ವಿಧಿಯಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿದೆನು. ಜನರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ತೋರುವ ಯಜ್ಞದ ತಂತ್ರಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿಸಿ ಮಂತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಂಕೋಚ ಮಾಡಿ ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆಗೆ ವಿಧಿಲೋಪವನ್ನೇ ಮಾಡಿಸಿಬಿಟ್ಟೆನು. ಆ ಕರ್ಮದೋಷದಿಂದ ಆ ಯಜ್ಞ ನಡೆದ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಮರಣ ಹೊಂದಿದ ನನಗೆ ಬ್ರಹ್ಮ ರಾಕ್ಷಸ ಜನ್ಮ ಬಂದಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ದಯಮಾಡಿ ನೀನು ದೇವರೆದುರು ಹಾಡಿದ ಒಂದು ವಿಷ್ಣುಗೀತದ ಪುಣ್ಯವನ್ನು ನನಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಈ ಘೋರ ರಾಕ್ಷಸ ಜನ್ಮದಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡು.”

ಬ್ರಹ್ಮರಾಕ್ಷಸನ ಈ ಕಳವಳದ ಮಾತನ್ನೂ, ಅಂತರಂಗದ ತಳಮಳವನ್ನೂ, ಕಂಡು ಆ ಪಂಚಮನಿಗೆ ಕರುಣೆಯು ಬಂದಿತು. ಆ ದುರ್ಯೋನಿಯಿಂದ ಅವನನ್ನು

ಪಾರುಮಾಡಲಿಕ್ಕಾಗಿ ತನ್ನ ಒಂದು ಗೀತದ ಫಲವನ್ನು ಅವನಿಗೆ ಕೊಡಲು ಸಿದ್ಧನಾಗಿ ಇಂತು ನುಡಿದನು - “ ರಾಕ್ಷಸ, ನಿನ್ನ ಜನ್ಮವು ಉದ್ಧಾರವಾಗುವದಾದರೆ ನನ್ನ ಒಂದು ವಿಷ್ಣು ಗೀತದ ಫಲವನ್ನು ನಾನು ಸಂತೋಷದಿಂದ ನಿನಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀ ಹರಿಯ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ದೇವರ ಹಾಡನ್ನು ಹಾಡಿದವರು ಸರ್ವ ಪಾಪಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಸರ್ವ ಸಂಕಟದಿಂದ ಪಾರಾಗಿ ಸದ್ಗತಿಯನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಕೊಟ್ಟ ಈ ಗೀತ ಪುಣ್ಯದಿಂದ ನೀನಾದರೂ ಈ ರಕ್ಷಸ ಜನ್ಮದಿಂದ ಪಾರಾಗಿ ಸದ್ಗತಿಯನ್ನು ಹೊಂದು. ನಾನು ನಿನಗೆ ಒಂದು ಹಾಡಿನ ಪುಣ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ.”

ಹೀಗೆ ಆ ಚಂಡಾಲನು ತನ್ನ ಒಂದು ಹರಿಗೀತದ ಫಲವನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ಕೂಡಲೇ ಆ ಬ್ರಹ್ಮ ರಾಕ್ಷಸದ ಪಾಪವೆಲ್ಲವೂ ತೊಳೆದು, ಆ ನೀಚ ಜನ್ಮವು ಅಳಿದು ಮತ್ತೆ ಅವನು ಶರತ್ಕಾಲದ ಚಂದ್ರನಂತೆ ತನ್ನ ಮೊದಲಿನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೂಪವನಾಂತು ಬೆಳಗಿದನು. ಆ ಹೊಲೆಯನೂ ತಾನಿರುವವರೆಗೆ ನಿತ್ಯವೂ ರಾತ್ರಿ, ಶ್ರೀಹರಿಯ ಎದುರು ಸಂಗೀತ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತ ಮರು ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿ ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪಡೆದನು. ಹೀಗೆ ನನ್ನನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕಾರ್ತಿಕ ಶುದ್ಧ ಏಕಾದಶಿ ದ್ವಾದಶಿ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ರಾತ್ರಿ, ಜಾಗರಣೆ ಮಾಡಿ ಧ್ಯಾನ, ಗಾನಗಳಿಂದ ಭಜನೆಗೈದರೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಾಗಲಿ ಹೊಲೆಯನಾಗಲಿ ರಾಕ್ಷಸನಾಗಲಿ ಯಾರೇ ಇದ್ದರೂ ಈ ಗಾನ ಯೋಗದಿಂದ ಉದ್ಧಾರವನ್ನು ಹೊಂದುವರು. ವಸುಂಧರೆ, ಈ ವರಾಹ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸೇವಾರೂಪವಾಗಿ ತಾಳ ವಾದ್ಯಗಳನ್ನು ಬಾರಿಸುವದರಿಂದ ಮಾನವರಿಗೆ ದೈವ ಭಾವವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಶಂಪಾತಾಳವನ್ನಾಗಲಿ ತಾಳಮೇಳ ಸಹಿತವಾಗಿ ವಿವಿಧ ವಾದ್ಯಗಳನ್ನಾಗಲಿ ದೇವರ ಎದುರು ಊದಿ, ಬಾರಿಸಿ, ನುಡಿಸಿದರೆ ಒಂಭತ್ತು ಸಾವಿರದಾ ಒಂಭತ್ತನೂರು ವರ್ಷ ಕುಬೇರನ ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿ ಅನಂತರ ಕೆಲವು ಕಾಲ ಕೈಲಾಸದಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡಿ ಕೊನೆಗೆ ವಿಷ್ಣು ಲೋಕಕ್ಕೆ ಬರುವರು.

ದೇವರ ಎದುರು ಹಾಡು ಹಾಡಿ ನರ್ತನ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡುವವನು ಮೂವತ್ತು ಮೂರು ಸಾವಿರ ವರ್ಷ ಪುಷ್ಕರ ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿದ್ದು ನನ್ನ ಭಕ್ತನಾಗಿ ಸಂಸಾರದಿಂದ ಮುಕ್ತನಾಗುವನು. ನಿತ್ಯವೂ ಗೀತವಾದ್ಯಗಳೊಡನೆ ನರ್ತನ ಮಾಡುತ್ತ ನನ್ನಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಜಾಗರಣೆ ಮಾಡುವವನು ಜಂಬೂದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯಾಗಿ ನನ್ನ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡುವನು. ನನ್ನ ಬಗೆಬಗೆಯ ದೇವತಾಮೂರ್ತಿಗಳಿಗೆ ಹೂಗಳನ್ನಾಗಲಿ ಹೂವಿನ ಮಾಲೆಗಳನ್ನಾಗಲಿ ವಿರಿಸಿ ಪೂಜಿಸಿ ಆ ನಿರ್ಮಾಲ್ಯವನ್ನು ತನ್ನ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಧರಿಸುವವನು ಆ ಹೂಗಳಷ್ಟು ವರ್ಷಕಾಲ ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸುಖಸಂಪದಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಸತ್ಕರ್ಮಾನುಷ್ಠಾನ ಮಾಡಿ ನನ್ನ ಲೋಕವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ.

ವರಾಹ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ನೂರ ಹದಿಮೂರನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು.

ಭೂದೇವಿ:- 'ದೇವಾ, ನೀವು ಹೇಳಿದ ಪುಣ್ಯಸ್ಥಳ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿದುದಾಯಿತು. ಆದರೆ ನೀನು ನಿತ್ಯವೂ ಸನ್ನಿಹಿತನಾಗಿ ಎಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವೆ ? ನೀನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಿ ಮೂರ್ತಿಭವಿಸಿ ನಿಂತ ಪುಣ್ಯ ಸ್ಥಳವು ಯಾವದು ? ಯಾವ ಪುಣ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಸತ್ಕರ್ಮದಿಂದ ಸದ್ಗತಿಯಾಗುವದು ? ತಿಳಿಸು.' ಭೂದೇವಿಯ ಆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ವರಾಹಸ್ವಾಮಿಯು ಹೇಳಲು ಉಪಕ್ರಮಿಸಿದನು -

“ ಭೂದೇವಿ, ನಾನು ಭೂಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಿರಂತರವಾಗಿ ನೆಲೆನಿಲ್ಲುವ ಸ್ಥಾನಗಳು ಮೂರು. ನಾನು ಮೊದಲು ಹೇಳಿದ 'ಕೋಕಾಮುಖಕ್ಷೇತ್ರ' ಮತ್ತು ಪರ್ವತಗಳ ಅರಸನೆನಿಸಿದ ಹಿಮಾಚಲದ ತಪ್ಪಲಿನಲ್ಲಿರುವ 'ಬದರೀಕ್ಷೇತ್ರ' ಹಾಗೂ ಮೈಂಛರಾಜರಿಗೆ ಆಶ್ರಯವಾಗಿರುವ 'ಲೋಹಾರ್ಗಲ ಕ್ಷೇತ್ರ'. ಈ ಮೂರು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ನಾನು ಒಂದು ಕ್ಷಣವೂ ಬಿಟ್ಟು ಇರುವದಿಲ್ಲ. ಈ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು - ಕೋಕಾಮುಖ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಈ ಮೊದಲೇ ನೀನು ಕೇಳಿರುವೆ. ಈಗ ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೆ ಅನೇಕ ತೀರ್ಥಗಳ ಮಹಿಮೆಯನ್ನೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು -

ಆ ಕೋಕಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಜಲಬಿಂದು ಪರ್ವತದಿಂದ 'ವಿಷ್ಣುಧಾರಾ' ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಜಲಪಾತ ಒಂದು ಧುಮ್ನಕಿ ಹರಿಯುತ್ತದೆ. ಆ ವಿಷ್ಣುಧಾರೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿನ ವಾಸ ಮಾಡಿ, ಸ್ನಾನಮಾಡಿ, ದೇವರ ಧ್ಯಾನ ಮಾಡುವವನಿಗೆ ಸಾವಿರ ಅಗ್ನಿಷ್ಟೋಮ ಮಾಡಿದ ಫಲವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವದು. ಮುಂದೆ ಅವನು ಸರ್ವಸಂಗ ಪರಿತ್ಯಾಗಮಾಡಿ ವಿಷ್ಣುಲೋಕವನ್ನು ಸೇರುವನು. ಅದೇ ಕೋಕಾಮುಖ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೆ 'ವಿಷ್ಣುಪದ' ಎಂಬ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ರಾತ್ರಿ ಉಪವಾಸ ಮಾಡಿ ಮರುದಿನ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿದರೆ ಕ್ರೌಂಚ ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವನು. ಆ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದರೆ ನನ್ನ ಲೋಕವನ್ನೇ ಆ ಮಾನವನು ಸೇರುವನು. ವಸುಂಧರೇ, ನಾನು ವರಾಹ ರೂಪದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಕೋರಿದಾಡೆಯಿಂದ ಹೊಡೆದು ನಿರ್ಮಿಸಿದ ವಿಷ್ಣು ಸರೋವರದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವವನು ನನ್ನ ಲೋಕವನ್ನು ಸೇರುವನು. ಈ ಕೋಕಾಮಂಡಲದಲ್ಲಿ 'ಸೋಮತೀರ್ಥ'ದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯ ಐದು ಕಲ್ಲುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ವಿಷ್ಣು ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಬರೆದಂತಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಐದು ರಾತ್ರಿ ವಾಸಮಾಡಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವವನು ಗೋಮೇದ ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ಜನಿಸುವನು. ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದರೆ ನನ್ನ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವನ್ನು ಪಡೆಯುವನು. ಉತ್ತರ ಬೆಟ್ಟದಿಂದ ನಾಲ್ಕು ಜಲಧಾರೆಗಳು ಹರಿದು ಒಂದು ಮಡುವುಗಟ್ಟಿದ ತುಂಗಕೂಟ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಾತ್ರಿ ವಾಸಮಾಡಿ ಸ್ನಾನ-ಧ್ಯಾನ ಪೂಜಾದಿಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸಿದವನು ಕುಶದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ದಿನ ವಾಸ ಮಾಡಿ ಕೊನೆಗೆ ನನ್ನ ಲೋಕವನ್ನು ಸೇರುವನು. 'ಅನಿತ್ಯಾಶ್ರಮ' ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿನವಿದ್ದು ದೇವರ ಸೇವೆ ಮಾಡುವವನು ಪುಷ್ಕರ ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ಜನಿಸುವನು. ಅಲ್ಲಿ ಮೃತನಾದವನು

ವೈಕುಂಠಕ್ಕೆ ತೆರಳುವನು. ಬೆಟ್ಟದ ಮೇಲಿನ ಕಾಡು ಕುಂಜಗಳಿಂದ ಐದು ಜಲಧಾರೆಗಳು ಧುಮ್ಮಿಕ್ಕಿ ನಿರ್ಮಿತಗೊಂಡ ಅಗ್ನಿಸರೋವರದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವವನು ಕುಶದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿ ಸಾಧನಾನುಷ್ಠಾನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವನು.

ಇದರಂತೆ 'ಬ್ರಹ್ಮಸರೋವರ'ದಲ್ಲಿ ಐದು ರಾತ್ರಿ ವಾಸಮಾಡಿ, ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವವನು ಸೂರ್ಯಲೋಕದಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ನನ್ನ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವನು. 'ಧೇನು ವಟತೀರ್ಥ'ದಲ್ಲಿ ಏಳು ರಾತ್ರಿ ವಾಸ ಮಾಡಿ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿದರೆ ಸಪ್ತಸಮುದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿದ ಫಲವೂ ಸಪ್ತದ್ವೀಪಗಳಲ್ಲಿ ವಿಹರಿಸುವ ಭಾಗ್ಯವೂ ದೊರಕುವದು. ಬೆಟ್ಟದ ಪೊದೆಯಿಂದ ಜಲಧಾರೆಯು ಬೀಳುವ 'ಧರ್ಮೋದ್ಭವತೀರ್ಥ'ದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಾತ್ರಿ ವಾಸ ಮಾಡಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವ ಶೂದ್ರನು ಒಳ್ಳೇ ಧಾರ್ಮಿಕನಾದ ವೈಶ್ಯನಾಗಿ ಜನಿಸುವನು. ಆಲದಮರದ ಬುಡದಿಂದ ನೀರು ಸೋರಿ ನಿರ್ಮಿತವಾದ 'ಕೋಟಿವಟ ಎಂಬ ತೀರ್ಥ'ದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಾತ್ರಿ ಉಪವಾಸವಿದ್ದು ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವವನು ಆ ಆಲದಮರದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಎಲೆಗಳಿರುವವೋ ಅಷ್ಟು ವರ್ಷ ಐಶ್ವರ್ಯ, ಸೌಂದರ್ಯ, ಸೌಭಾಗ್ಯ, ಸಂಪನ್ನನಾಗಿ ಬಾಳುತ್ತಾನೆ. ಭಕ್ತಿ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಾನೆ. ಒಂದು ಕೊಡದ ಆಕಾರವಾಗಿ ನೀರಿನ ಧಾರೆಯು ಸೋರುವ ಪಾಪಪ್ರಮೋಚನ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹಗಲಿರುಳು ಉಪವಾಸ ಮಾಡಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವವನು ಮುಂದೆ ಹರಿಕರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ನಿರತನಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ವೇದಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವಿದ್ವಾಂಸನಾಗುವನು.

'ಕೌಶಿಕೀ' ನದಿಯಲ್ಲಿ ಐದು ರಾತ್ರಿ ಇದ್ದು ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವವನು ಇಂದ್ರಲೋಕವನ್ನು ಸೇರಿ ಭೋಗಭಾಗ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯುವನು. ಆ ಕೌಶಿಕೀ ನದಿಯ ಉಪಧಾರೆಯಾದ ಯಮ ಶಾಸನಕ ಎಂಬ ಗುಪ್ತ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಾತ್ರಿ ಇದ್ದು ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವವನಿಗೆ ಯಮಬಾಧೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಆ ಕೋಕಾಮುಖಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ 'ಮಾತಂಗ ತೀರ್ಥ'ದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಾತ್ರಿ ಇದ್ದು ಸ್ನಾನಮಾಡುವವನು ಕಿಂಪುರುಷನಾಗಿ ಜನಿಸಿ ಮಹಾಜ್ಞಾನಿಯೂ ಕರ್ಮ ಯೋಗಿಯೂ ಆಗುವನು. ಕೌಶಿಕೀಯ ಉಪಪ್ರವಾಹವಾದ ವಜ್ರಭವ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಮಾಡುವದರಿಂದ ಇಂದ್ರಲೋಕಪ್ರಾಪ್ತಿ ಇಂದ್ರ ರೂಪಪ್ರಾಪ್ತಿ ಎರಡೂ ಉಂಟು. ಆ ವಜ್ರತೀರ್ಥದಿಂದ ಮೂರು ಹರಿದಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಶಕ್ತರುದ್ರ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಮೂರು ರಾತ್ರಿ ವಾಸ ಮಾಡಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವವನು ಜಂಬೂದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿ ಮುಂದೆ ನನ್ನ ಲೋಕವನ್ನು ಹೊಂದುವನು. ಅಲ್ಲಿಯ ಕೋಕೆಯ ಉದ್ಯವ ಸ್ಥಾನವಾದ 'ದಂಷ್ಟ್ರಾಂಕುರ' ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹಗಲು ರಾತ್ರಿ ಇದ್ದು ಸ್ನಾನ ದೇವತಾರ್ಚನೆ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವವನು ಶಾಲ್ಮಲೀದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿ ಸತ್ಕರ್ಮಾನುಷ್ಠಾನ ಮಾಡುವನು. ಪರ್ವತದ ಮಧ್ಯದಿಂದ ಹೊರಟು ಮೂರು ಶಾಖೆಯಾಗಿ ಧೀಂಕಿಡುವ ವಿಷ್ಣು ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಪೂಜೆ ಮಾಡುವವನು ಸಂಸಾರ ಬಂಧನದ ಪಾಶವನ್ನು ಹರಿದು ವಾಯು ಲೋಕದಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡಿ ಪುಣ್ಯ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸಿ ನನ್ನ ಲೋಕಗಳನ್ನು ಸೇರುವನು. ಆ ಕೋಕಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೌಶಿಕೀ ಹಾಗೂ ಕೋಕಾನದಿಗಳ ಸಂಗಮದ ರಂಗಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ 'ಸರ್ವಕಾಮಿಕ' ಎಂಬ ಒಂದು ಬಂಡೆಗಲ್ಲು

ನಿಂತಿರುತ್ತದೆ. ಆ ಶಿಲೆಯ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಹಗಲಿರುಳು ವಾಸಮಾಡಿ ಆ ಸಂಗಮದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವವರು ಸ್ವರ್ಗಲೋಕ ಭೂಲೋಕಗಳಲ್ಲಿ ಬಯಸಿದ್ದನ್ನೆಲ್ಲ ಪಡೆಯುವರು. ಆ ಕೋಕಾಮುಖದಲ್ಲಿ 'ಮಚ್ಚುಶಿಲಾ' ಎಂಬ ಹೆಬ್ಬಡ್ಡೆಯೊಂದರ ಮೇಲೆ ಕೌಶಿಕೀ ನದಿಯ ಮೂರು ಜಲಧಾರೆಗಳು ಸಂಗಮಿಸಿ ಧುಮುಕುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವಾಗ ಮೀನನ್ನು ಕಂಡರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಮಚ್ಚ್ಯವತಾರಿಯಾದ ನನ್ನ ಸನ್ನಿಧಾನವಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಅದಕ್ಕೆ ಜೇನು ಭತ್ತರಳುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಅರ್ಘ್ಯವನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಬೇಕು. ಆ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಮಾಡುವವನು ಮೇರು ಪರ್ವತವನ್ನು ದಾಟಿ ನನ್ನ ಲೋಕವನ್ನು ಸೇರುವನು. ಭೂದೇವಿ, ಈ ಕೋಕಾಮುಖ ಕ್ಷೇತ್ರವು ಐದು ಯೋಜನ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿದೆ. ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಚಂದನದ ಬಣ್ಣ ಉಳ್ಳ ಒಂದು ಶಿಲೆಯಲ್ಲಿ ವರಾಹರೂಪವನ್ನು ಧರಿಸಿ ದಕ್ಷಿಣಾಭಿಮುಖನಾಗಿ ನೆಲೆಸಿರುವೆನು. ನನ್ನ ಎಡದಾಡೆಯ ಮೇಲೆ ಎಡಗಡೆಗೆ ತಿರುಗಿ ಪೂರ್ವದ ಕಡೆಗೆ ಮುಖವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದು ಈ ಕೋಕಾಮುಖ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಸರ್ವಜಗತ್ತನ್ನೂ ನಾನು ನೋಡುತ್ತಿರುವೆನು. ನನ್ನ ಭಕ್ತರು ಈ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನು ಸ್ಮರಣಮಾಡುತ್ತ ಸತ್ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸಿ ಪಾಪಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಭವ ಬಂಧನದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಯನ್ನು ಹೊಂದಲು ಅರ್ಹತೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುವರು. ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನೆಲೆ ನಿಂತು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಭಗವಂತನನ್ನು ಭಜಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿಯ ತೀರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಮಾಡಿ ನಿರಂತರ ಶ್ರೀ ಹರಿಯ ಧ್ಯಾನೋಪಾಸನೆಯನ್ನು ಮಾಡುವವರು ನನ್ನ ಸಾರೂಪ್ಯವನ್ನು ಕೊನೆಗೆ ಹೊಂದುವರು.

ವರಾಹ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ನೂರಹದಿನಾಲ್ಕನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು.

ವರಾಹ :- ಭೂದೇವಿ, ಆ ಹಿಮವತ್ಸರ್ವತದ ತಪ್ಪಲಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ವ ಶ್ರೇಷ್ಠವೂ ದೇವ ದುರ್ಲಭವೂ ಪರಮ ಗುಹ್ಯವೂ ಆದ ಬದರೀ ಎಂಬ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕ್ಷೇತ್ರವು ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನೆಲ್ಲ ಪುನೀತಗೊಳಿಸುವ ಆ ಬದರೀಯಾತ್ರೆಯು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹಿಮಾಲಯದ ಶೈಲ ಶ್ರೇಣಿಯಲ್ಲಿ ಗೂಢವಾಗಿರುವ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ತಲುಪಿದ ಮನುಷ್ಯನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಧನ್ಯನೂ, ಕೃತಕೃತ್ಯನೂ ಆಗುತ್ತಾನೆ. ಈ ಬದರೀ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ ಹಿಮಕುಂಡ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಮೂರು ರಾತ್ರಿ ಉಪವಾಸ ಮಾಡಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವವನು ಅಗ್ನಿಷ್ವೇಮ ಯಜ್ಞವನ್ನು ಮಾಡಿದ ಫಲವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ. ಅದೇ ಆ ವಿಶಾಲವಾದ ಬದರಿಕಾಶ್ರಮ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ 'ಅಗ್ನಿ ಸತ್ಯಪದ' ಎಂಬ ಒಂದು ತೀರ್ಥವಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಮೂರು ಬೆಟ್ಟದ ತುದಿಗಳಿಂದ ಒನಕೆಗಾತ್ರದ ನೀರಿನ ಝರಿಗಳು ಧುಮುಕುತ್ತವೆ. ಆ ತೀರ್ಥದ ದಂಡೆಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ರಾತ್ರಿ ಉಪವಾಸದಿಂದ ಇದ್ದು ಆ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ಭಗವದಾರಾಧನೆ ಮಾಡುವವನು ದಿವ್ಯ ಗತಿಯನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ.

ಆ ಬದರಿಯಲ್ಲಿ ಇಂದ್ರನು ನನ್ನನ್ನು ಆರಾಧಿಸಿದ 'ಇಂದ್ರಲೋಕ' ಎಂಬ ನನ್ನ ಆಶ್ರಮದ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಗಿರಿಶೃಂಗಗಳಿಂದ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ನೀರಿನ ಝರಿಯು ಒಂದು ವಿಶಾಲವಾದ ಹಾಸುಗಳಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಆ ತೀರ್ಥದ ತಡಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಾತ್ರಿ ವಾಸ ಮಾಡಿ ಮರುದಿನ ಆ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವವನು ಸತ್ಯಲೋಕವನ್ನು ಪಡೆಯುವನು. ಐದು ಗಿರಿಶಿಖರಗಳಿಂದ ಜಲಧಾರೆಯ ಝರಿಗಳು ಸುರಿದು ಬೀಳುವ 'ಪಂಚ ಧಾರಾಪ್ರವಾಹ' ಎಂಬ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಮಾಡುವವನು ಅಶ್ವಮೇಧ ಯಜ್ಞದ ಫಲವನ್ನು ಹೊಂದಿ ದೇವತೆಗಳೊಂದಿಗೆ ದೇವಭೋಗವನ್ನು ಪಡೆಯುವನು.

ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕುಗಳಿಂದ ನಾಲ್ಕು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಜಲಝರಿಗಳು ಹರಿದುಬಂದು ಒಂದೆಡೆ ಸಂಗಮಿಸುವ 'ಚತುಃಸ್ತೋತ' ತೀರ್ಥದ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಾತ್ರಿ ಇದ್ದು ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮನು ಸ್ವರ್ಗಲೋಕದಲ್ಲಿ ಆನಂದದಿಂದ ವಾಸ ಮಾಡಿ ನನ್ನನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಆರಾಧಿಸುತ್ತಾನೆ. ಬ್ರಹ್ಮದೇವರ ಬಾಯಿಯಿಂದ ನಾಲ್ಕು ವೇದಗಳೂ ಹೊರಬಂದಂತೆ ವೇದಧಾರಾ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಹಿಮಾಚಲದ ಚತುಃಶೃಂಗಗಳಿಂದ ನಾಲ್ಕು ಪ್ರವಾಹಗಳು ಹರಿದು ಬಂದು ಆ ನಾಲ್ಕು ನೀರಿನ ಸೆಳವುಗಳು ಈ 'ವೇದಧಾರಾತೀರ್ಥ'ದಲ್ಲಿ ನಿರಂತರ ಸುರಿಯುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ರಾತ್ರಿವಾಸಮಾಡಿ ತೀರ್ಥಸ್ನಾನವನ್ನು ಮಾಡುವ ಮನುಷ್ಯನು ಚರ್ತುವೇದ ವಿದ್ವಾಂಸನಾಗುವನು.

ಈ ಬದರೀ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರುವ 'ದ್ವಾದಶಾದಿತ್ಯ ಕುಂಡ'ದಲ್ಲಿ ಹನ್ನೆರಡು ತೀರ್ಥ ಧಾರೆಗಳು ಬೆಟ್ಟದ ಬುಡದಲ್ಲಿರುವ ಬಂಡೆಗಲ್ಲ ಮೇಲೆ ಬೀಳುತ್ತವೆ. ದ್ವಾದಶಿಯ ದಿನ ಅಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಮಾಡಿದರೆ ಆದಿತ್ಯ ಲೋಕಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವದು. ಹಿಂದೆ ನಾನು ಲೋಕಪಾಲಕರನ್ನು ನೇಮಿಸಿದ ಸ್ಥಳವಾದ 'ಲೋಕಪಾಲತೀರ್ಥ'ದಲ್ಲಿಯೂ ಚಂದ್ರನ

ಉತ್ಪತ್ತಿ ಸ್ಥಾನವಾದ 'ಸ್ಥಳಕುಂಡ' ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಜ್ಯೇಷ್ಠಮಾಸದ ದ್ವಾದಶಿಯ ದಿನ ಸ್ನಾನಮಾಡುವವನು ಲೋಕಪಾಲಕರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಭಕ್ತನಾಗಿ ಆನಂದಪಡುತ್ತಾನೆ. ಮೂರುಜಲಧಾರೆಗಳು ಮುಪ್ಪುರಿಗೊಂಡು ಧುಮ್ಮಿಕ್ಕಿ ಏಕಾಕಾರವಾಗಿ ಮಡುವು ಗಟ್ಟಿದ 'ಮೇರುವರ ತೀರ್ಥ'ದಲ್ಲಿ ಮೂರು ರಾತ್ರಿ ಉಪವಾಸ ಮಾಡಿ ಮರುದಿನ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವವನು ನನ್ನ ಭಕ್ತನಾಗಿ ಮೇರುಶೃಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಮೋದಪಡುವನು.

ಅದೇ ಬದರೀಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ 'ಮಾನಸೋದ್ಭೇದ' ಎಂಬ ಒಂದು ತೀರ್ಥವಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿ ನಡುವೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಭೇದಿಸಿಗೊಂಡು ನೀರು ವೇಗದಿಂದ ಪುಟಿಯುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಹಗಲಿರುಳೂ ವಾಸಮಾಡಿ ಸ್ನಾನಮಾಡುವ ಮನುಷ್ಯನು ನನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ ಭಕ್ತನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಶಿವನು ಬ್ರಹ್ಮದೇವನ ಐದನೆಯ ತಲೆಯನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿದ ತಾಣದಲ್ಲಿ ಐದು ದೊಡ್ಡ ಜಲಪ್ರವಾಹಗಳು ಅನೇಕ ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಝರಿಗಳಿಂದ ಒಡಗೂಡಿ ಈ ಪಂಚಶಿರತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಬೀಳುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಐದು ಕುಂಡಗಳಿದ್ದು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ನಡುವಿನದು ಬ್ರಹ್ಮದೇವರು ತೋಡಿದುದಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಐದು ರಾತ್ರಿ ಉಪವಾಸ ಮಾಡಿ ತೀರ್ಥಸ್ನಾನ ಮಾಡುವವರು ನನ್ನ ಭಕ್ತರಾಗಿ ಜನಿಸಿ ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾರೆ.

ಮಾಧವಿ, ಅಲ್ಲಿ 'ಸೋಮಾಭಿಷೇಕ' ಎಂಬ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ನಾನು ಚಂದ್ರನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಅಧಿರಾಜನೆಂದು ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕಮಾಡಿದ್ದೆ. ಮುಂದೆ ಚಂದ್ರನು ಅದೇ ಕ್ಷೇತ್ರತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಅನೇಕಾನೇಕ ಕೋಟ್ಯಾವಧಿ ಪುಣ್ಯ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ನನ್ನ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಪರಮ ಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಪಡೆದನು. ಈ ಸೋಮಾಭಿಷೇಕ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಮೂರು ರಾತ್ರಿ ಉಪವಾಸ ಮಾಡಿ ಆ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಮಾಡುವವನು ಚಂದ್ರಲೋಕದಲ್ಲಿ ಆನಂದವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವನು.

ಪೂರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಬಲತೊಡೆಯಿಂದ ಉರ್ವಶಿಯು ಜನಿಸಿದ ಸ್ಥಳವಾದ 'ಉರ್ವಶಿ ಕುಂಡ'ದ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಹಿಂದೆ ತಪಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಲಿದ್ದೆನು. ಆ ಬದರೀ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಬೋರೆಹಣ್ಣನ್ನು ತಿಂದು ಧೀರ್ಘಕಾಲದವರೆಗೆ ತಪಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನಿರತನಾದ ನನ್ನನ್ನು ಕಾಣದೆ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ದುಃಖಿತರಾಗಿ ಬ್ರಹ್ಮದೇವರ ಬಳಿಗೆ ಹೋದರು. ಮತ್ತು ಬಿನ್ನವಿಸಿದರು. - "ಬ್ರಹ್ಮನ್, ಶ್ರೀ ವಿಷ್ಣು ಎಲ್ಲಿ ಆಡಗಿರುವನು ? ಅವನ ದರುಶನವಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನ ಶಾಂತಿಯು ಕದಡಿ ಹೋಗಿದೆ." ಆಗ ಬ್ರಹ್ಮದೇವರು ಯೋಗ ಮಾಯೆಯಿಂದ ಅದೃಶ್ಯನಾಗಿ ಈ ಉರ್ವಶಿ ಕುಂಡದ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ತಪಂಗೈಯುತ್ತಲಿರುವ ನನ್ನ ಸಮಾಚಾರವನ್ನು ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದನು. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಹರ್ಷಭರಿತರಾದ ದೇವತೆಗಳೂ, ಗಂಧರ್ವರೂ, ಋಷಿಗಳೂ ಸಿದ್ಧರೂ ಆ ಬದರಿಕಾಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ದೈನ್ಯದಿಂದ ಬಿನ್ನವಿಸಿದರು. -

"ಭಗವನ್, ನೀನು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಕೈಬಿಟ್ಟು ಇಷ್ಟು ದಿನ ನಮಗೆ ದರ್ಶನವನ್ನು ಕೊಡಲೇ ಇಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಚಿತ್ತದ ಶಾಂತಿಯು ಹೊರಟು ಹೋಗಿದೆ. ಮನಸ್ಸು ದುಃಖಿತವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ನೀನು ಪರಮಾನುಗ್ರಹವನ್ನು ಮಾಡು. ನಮಗೆ ನಿನ್ನ ದರುಶನವನ್ನಿತ್ತು ಕಾಪಾಡು." ಹೀಗೆ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಬಿನ್ನವಿಸಿದ ಆ ದೇವತೆಗಳ ನತಿನುತಿ

ಗಳಿಂದ ನಾನು ಪ್ರಸನ್ನನಾದೆನು. ಮೊದಲು ಅವರಿಗೆ ನನ್ನ ದರುಶನವನ್ನಿತ್ತೆನು. ಬಳಿಕ ದಯದುಂಬಿ ಅವರೊಡನೆ ನೋಡಿದೆನು. ಅದರಿಂದ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಆನಂದಿತರಾದರು. ಇದೆಲ್ಲವೂ ನಡೆದ ಆ ಊರ್ವಶಿ ಕುಂಡದ ದಂಡೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಾತ್ರಿ ಇದ್ದು ಮರುದಿನ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವವನು ಸರ್ವ ಪಾಪಗಳನ್ನೂ ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಊರ್ವಶೀ ಲೋಕವನ್ನು ಸೇರಿ ಚಿರಕಾಲದವರೆಗೆ ಆನಂದಿಸುತ್ತಾನೆ. ಮನುಷ್ಯರು ಎಲ್ಲಿಯೇ ಇರಲಿ, ತಾವು ಇದ್ದಲ್ಲಿಯೇ ಬದರೀ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಸ್ಮರಣೆ ಮಾಡಿ ಕ್ಷೇತ್ರಮೂರ್ತಿಯಾದ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನನ್ನು ಧ್ಯಾನ ಮಾಡಿದರೆ ಪುನಃ ಜನ್ಮವಿಲ್ಲದೆ ವಿಷ್ಣುಲೋಕವನ್ನು ಪಡೆಯುವರು. ಭೂದೇವಿ, ನಾನು ಈ ವರೆಗೆ ಹೇಳಿದ ಕೋಕಾಮುಖ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮತ್ತು ಬದರೀ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದ ನನ್ನ ಏಕನಿಷ್ಠ ಭಕ್ತರಿಗೆ ವಿಷ್ಣುಲೋಕ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯು ನಿಶ್ಚಿತವಾಗಿ ಆಗುವದೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು.

ವರಾಹ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ನೂರಹದಿನೈದನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು

— ೦ —

ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಹೊರಗಾದಾಗ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕರ್ತವ್ಯ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೧೧೬

ಭೂದೇವಿ :- ದೇವಾ, ಹೆಂಗಸರು ಅಬಲೆಯರು. ಅವರಿಗೆ ಶಕ್ತಿಯು ಅಲ್ಪ. ಸಹನ ಗುಣ ಸ್ವಲ್ಪ. ರಜಸ್ವಲೆಯರಾದಾಗ ಅವರಿಗೆ ಮೂರುದಿನ ಉಪವಾಸವಿರುವುದು ಶಕ್ಯವಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಹಸಿವೆಯ ಬಾಧೆಯನ್ನು ಕೋಮಲಾಂಗಿಯರಾದ ಅವರು ಸಹಿಸಲಾರರು. ಆ ಮುಟ್ಟಿನಕಾಲದಲ್ಲಿ ಊಟಮಾಡಿದರೂ ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ದೋಷವೂ ತಟ್ಟದಂತೆ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ವಿಧಾನವನ್ನು ಹೇಳು. ” ಭೂದೇವಿಯ ಈ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಆ ವರಾಹ ಭಗವಂತನು ನಸುನಕ್ಕು ಅವಳಿಗೆ ಇಂತು ಉತ್ತರಿಸಿದನು. -

“ಧರಾದೇವಿ, ನಿನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆಯು ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ. ನನ್ನ ಭಕ್ತರಿಗೆ ಸುಖವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವ ಅತಿರಹಸ್ಯವಾದ ವಿಷಯವನ್ನೇ ನೀನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿರುವೆ. ಹೆಂಗಸರು ರಜಸ್ವಲೆಯರಾದಾಗ ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರಾದಿಗಳನ್ನು ಮುಟ್ಟಬಾರದು. ಹಸಿವೆಯಾದಾಗ ಊಟಮಾಡುವ ಇಚ್ಛೆಯಾದರೆ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಕೈಜೋಡಿಸಿ

“ಅನಾದಿ ಮಧ್ಯಾಂತ ಮಜಂ ಪುರಾಣಂ

ರಜಸ್ವಲಾ ದೇವವರಂ ನಮಾಮಿ”

“ಜನನ ಮರಣರಹಿತನೂ ಸರ್ವಕಾರಣನೂ ಸರ್ವದೇವೋತ್ತಮನೂ ಆದ ಶ್ರೀಹರಿಯನ್ನು ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ” ಎಂಬ ಮಂತ್ರದ ಅರ್ಥವನ್ನು ಅನುಸಂಧಾನಕ್ಕೆ ತಂದುಕೊಂಡು ಭಗವಂತನನ್ನು ವಂದಿಸಿ ಅನಂತರ ನಿಸ್ಸಂದೇಹವಾಗಿ ಊಟ ಮಾಡಬಹುದು. ಈ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ ಉಣ್ಣುವದರಿಂದ ಯಾವ ಪಾಪವೂ ತಟ್ಟುವದಿಲ್ಲ. ರಜಸ್ವಲೆಯು ಮುಟ್ಟಿನ ನಾಲ್ಕು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಧರ್ಮಕಾರ್ಯವನ್ನೂ ಮಾಡದೇ ಐದನೆಯ ದಿನದಿಂದ ಮತ್ತೆ ಎಲ್ಲ

ಪುಣ್ಯಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕು. ಸ್ತ್ರೀಯರಾದರೂ ಸಂಸಾರದ ಚಿಂತೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನನ್ನಲ್ಲಿಯೇ ಚಿತ್ತವನ್ನಿಟ್ಟು ಪತಿವ್ರತೆಯರಿಗೆ ವಿಹಿತವಾದ ಸತ್ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೂ ನನ್ನ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಮೋಕ್ಷಾದಿ ಪುರುಷಾರ್ಥಗಳು ದೊರಕುವದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ.

ಧರಣೀದೇವಿ:- ದೇವ, ಸ್ತ್ರೀಯರಾಗಲಿ ಪುರುಷರಾಗಲಿ ಸಂಸಾರದಿಂದ ಪಾರಾಗಬೇಕಾದರೆ ಅವರ ನಡೆ-ನುಡಿಗಳು ಎಂತಿರಬೇಕು. ಪಾಪ ಲೇಪವಾಗದಂತೆ ಗಂಡು ಹೆಣ್ಣುಗಳು ಹೇಗೆ ಇರಬೇಕು ? ತಿಳಿಸು.

ವರಾಹ :- ಭೂದೇವಿ, ಪುರುಷನಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಸ್ತ್ರೀಯೇ ಇರಲಿ ಸದ್ಗತಿಯನ್ನು ಬಯಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಮೊದಲು ಇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಅಂಕೆಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅನಂತರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಫಲದ ಆಶೆ ಬಿಟ್ಟು ದೇವರಲ್ಲಿಯೇ ಅದನ್ನು ದೃಢವಾಗಿ ನೆಟ್ಟು ಬಿಡಬೇಕು. ದೇವರಲ್ಲಿಯೇ ನಿರಂತರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಇಟ್ಟು ತಪಃ ಸಮಾಧಿಯೋಗದಲ್ಲಿ ದ್ದವನಿಗೆ ಭಕ್ತಾ-ಭಕ್ತ್ಯ ಪೇಯಾ-ಪೇಯ ವಿಚಾರ ನಿರ್ಬಂಧವಾವುದೂ ಇರುವದಿಲ್ಲ. ವಿಧಿನಿಷೇಧಗಳೂ ಇಲ್ಲ. ಅಂಥ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಅವನು ಯಾವ ಕರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡದಿದ್ದರೂ ಪಾಪವಿಲ್ಲ. ಮನಸ್ಸನ್ನು ದೇವರಲ್ಲಿ ಹೊಯ್ದಾಡದಂತೆ ಇಟ್ಟು ಭಗವದೇಕನಿಷ್ಠ ಚಿತ್ತವುಳ್ಳ ಮನುಷ್ಯನು ಯಾವುದೇ ಕರ್ಮ ಮಾಡಿದರೂ ನೀರಿನಲ್ಲಿರುವ ಕಮಲದ ಎಲೆಯಂತೆ ಅವನಿಗೆ ಆ ಕರ್ಮವು ಅಂಟುವದಿಲ್ಲ. ಎಚ್ಚರವಿದ್ದಾಗ, ನಿದ್ರೆ ಮಾಡುವಾಗ, ಉಣ್ಣುವಾಗ, ತಿನ್ನುವಾಗ, ನೋಡುವಾಗ, ಕೂಡುವಾಗ, ಕಾರ್ಯಮಾಡುವಾಗ, ಯಾವಾಗಲೂ ಚಿತ್ತದಲ್ಲಿ ಅಚ್ಯುತನಾದ ನನ್ನನ್ನೇ ಚಿಂತಿಸುವ ಭಕ್ತನಿಗೆ ಯಾವ ಚಿಂತೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಭಯವೂ ಇಲ್ಲ.

ಭೂದೇವಿ, ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಋತುಕಾಲವನ್ನು ಸಂತಾನಾರ್ಥವಾಗಿ ನಾನೇ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದನು. ಪ್ರತಿತಿಂಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಋತುಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪತ್ನಿಯ ಸಮಾಗಮವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಅದರಿಂದಲೇ ನನಗೆ ಪ್ರೀತಿಯಾಗುವದು. ಋತುಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಿಯಮದಂತೆ ಪತ್ನಿ ಸಂಗವನ್ನು ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಆ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಪಿತೃಹತ್ಯಾದೋಷವು ಬರುತ್ತದೆ. ಕಾಮಾತುರತೆಯಿಂದಾಗಲಿ ಮೋಹದಿಂದಾಗಲಿ ಪತ್ನಿ ಸಂಗವನ್ನು ಮಾಡದೇ ಪಿತೃಗಳ ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಋತುಸ್ನಾತಳಾದ ಮಡದಿಯೊಡನೆ ಕೂಡಬೇಕು. ರಜಸ್ವಲೆಯಾದ ನಾರಿಯನ್ನು ಲೋಭದಿಂದಾಗಲಿ, ಮೋಹದಿಂದಾಗಲಿ ಒಂದು, ಎರಡು, ಮೂರು, ನಾಲ್ಕು ದಿನವೂ ಮುಟ್ಟಬಾರದು. ಋತುಸ್ನಾತಳಾದ ಬಳಿಕ ಸ್ತ್ರೀ ಸಮಾಗಮವನ್ನು ಮಾಡಿದ ಬಳಿಕ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಮಡದಿ ಎಡೆಗೆ ಕಾಮುಕದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಬಾರದು. ಭೋಗ ಕಾರ್ಯವು ಮುಗಿದ ಬಳಿಕ ನೀರಿನಿಂದ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ಬೇರೆ ಶುದ್ಧ ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಧರಿಸಬೇಕು. ರಜಸ್ವಲೆಯ ನಾಲ್ಕು ದಿನದ ಅವಧಿಯ ಪೂರ್ಣ ಮುಗಿಯುವ ಮೊದಲು ಸ್ತ್ರೀ ಸಂಗ ಮಾಡುವವನು ಮಹಾಪಾಪಿಯು. ಕಾಮಾಂಧನಾಗಿ ಒಂದು, ಎರಡು, ಮೂರು, ನಾಲ್ಕನೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ರಜಸ್ವಲೆಯಾದವಳನ್ನು ಎಂದೂ ಮುಟ್ಟಕೂಡದು. ಭೋಗವನ್ನು ಮಾಡಕೂಡದು. ಋತುಸ್ನಾನ ಮಾಡಿದ ಬಳಿಕ ಹದಿನಾರು ದಿನಗಳವರೆಗೆ

ಋತುಕಾಲ ಎನಿಸುವದು. ಈ ಋತು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ ಸಂಭೋಗವು ಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಹಿತವಾಗಿದೆ. ಪಿತೃಗಳಿಗೆ ಪ್ರೀತಿಕರವಾಗಿದೆ. ಋತು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸ್ವ ಸ್ತ್ರೀ ಸಂಗ ಮಾಡುವವನು ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಯೇ ಸರಿ. ಆರೋಗ್ಯದಿಂದಿದ್ದಾಗ, ಕೋಪದಿಂದಾಗಲಿ, ಮೋಹದಿಂದಾಗಲಿ ಭೋಗಾರ್ಹಳಾದ ತನ್ನ ಪತ್ನಿಯೊಡನೆ ಸಂಗವನ್ನು ಮಾಡದಿರುವ ಮನುಷ್ಯನು ಪುರುಷಾಧಮ ಎನಿಸುವನು. ಮತ್ತೂ ಅವನಿಗೆ ಭ್ರೂಣಹತ್ಯಾ ಪಾಪವು ಬರುವದು. ನಿಜವಾದ ಭಗವದ್ಭಕ್ತರಾದ ಮಹಿಳೆಯರು ರಜಸ್ವಲೆಯಾದಾಗ ಮೂರು ದಿನ ಉಪವಾಸವಿದ್ದು ನಾಲ್ಕನೇ ದಿನ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ಶುದ್ಧರಾಗಿದ್ದರೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಧರ್ಮಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡದೇ ಭೋಜನಾದಿ ಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಐದನೆಯ ದಿನ ತಲೆಗೆ ಸೀಗೇಕಾಯಿ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಉಜ್ಜಿ ಕೊಂಡು ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ತಲೆಯ ಕೊಳೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹೋಗಲಾಡಿಸಬೇಕು. ಸ್ನಾನವಾದ ಮೇಲೆ ಶುದ್ಧ ಬಿಳಿ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಧರಿಸಿ ದೇವರನ್ನು ಸ್ಥಿರ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಧ್ಯಾನ ಮಾಡಿ ಅನಂತರ ಗೃಹಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ನಾರಿಯರಿಗೆ ನಾನು ಒಲಿಯುತ್ತೇನೆ. ಅಂದು ಐದನೆಯ ದಿನ ಅಡಿಗೆ ಮಾಡಿ ನನಗೆ ನೈವೇದ್ಯವನ್ನು ಇಟ್ಟು ದೇವರಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು.

“ರಜಸ್ವಲಾ ದೇವ ವಯಂ ನಮಾಮಃ

ಮುಕ್ತಿ ಪ್ರದಂ ವಾಸುದೇವಂ ನಮಾಮಃ

“ರಜಸ್ವಲೆಯಾಗಿದ್ದ ನಾನು ಮುಕ್ತಿದಾಯಕನಾದ ವಾಸುದೇವನನ್ನು ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿ ವಂದಿಸಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಅವರ ಶುದ್ಧಿ ಸ್ನಾನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮಾದದಿಂದ ಆದ ಅಶುದ್ಧಿ ಪಾಪವೂ ಕೂಡ ಪರಿಹಾರವಾಗುವದು. ನನ್ನ ಅಜ್ಞಾನರೂಪವಾದ ವೇದಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಂತೆ ಆಚರಣ ಮಾಡುವ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರು ನನಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರೀತ್ಯಾಸ್ಪದರಾಗುವರು. ಪರಮಗತಿಯನ್ನು ಬಯಸುವವರು ಇಂದ್ರಿಯ ನಿಗ್ರಹ ಮಾಡಿ ತನ್ನ ಜ್ಞಾನ ಕರ್ಮಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಫಲಾಶೆ ಬಿಟ್ಟು ಪರಮಾತ್ಮನಿಗೆ ಸಮರ್ಪಣೆಗೈಯ್ಯಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಜ್ಞಾನಕರ್ಮಗಳ ಫಲ ಸಮರ್ಪಣೆಯನ್ನು ಶ್ರೀ ಹರಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುವದೇ ಕರ್ಮ ಸನ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನ ಸನ್ಯಾಸ ಎನಿಸುವದು. ಜ್ಞಾನವಿದ್ದರೂ ವಿಹಿತಕರ್ಮ ಮಾಡದವರೂ, ಕರ್ಮರತರಾಗಿದ್ದರೂ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಭಕ್ತಿ ಮಾಡದಿದ್ದವರೂ ನನ್ನನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದಿರಲಾರರು. ಅನೇಕ ಜನ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಮಡದಿಯರೂ, ಸಾವಿರಾರು ತಾಯ್ತಂದೆಗಳೂ ಜೀವಿಗೆ ಆಗುತ್ತ ಹೋಗುವದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಅಜ್ಞಾನವೇ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ. ಅಜ್ಞಾನದಿಂದ ಬಿಗಿಯಲ್ಪಟ್ಟ ಈ ಪ್ರಪಂಚವು ಮೋಹಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡು ಬಗೆಬಗೆಯಿಂದ ಬಂಧನಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಮಾನವನ ತಾಯಿ ತಂದೆ ಎಲ್ಲಿಯೋ ಹೋಗುವರು. ಮಕ್ಕಳು ಸೇವಕರೂ ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗುವರು. ಹೋದವರು ಜನ್ಮಾಂತರ ಹೊಂದಿ ತಮ್ಮ ಕರ್ಮಾನುಸಾರವಾಗಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವರು. ಮಾನವರಾಗಿ ಸಂಸಾರಮೋಹದಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ಭಜಿಸದಿರುವವರೂ, ನನ್ನ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ವರ್ಷಾರು ತಿಂಗಳವಾದರೂ ಮನಃಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಪೂಜಿಸದೆ ದೇವರಲ್ಲಿಯೇ ಚಿತ್ತವಿರಿಸದ ಮನುಷ್ಯರೂ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ

ಪುನರ್ಜನ್ಮವನ್ನು ಪಡೆಯುವರು. ಅವರೆಂದಿಗೂ ಮುಕ್ತರಾಗದೇ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಹುಟ್ಟಿಸಾಯುತ್ತಲಿರುತ್ತಾರೆ. ದಡ್ಡನಾದರೂ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸನ್ನಿಟ್ಟು ಧ್ಯಾನಮಾಡಿದವನು ಪುನರ್ಜನ್ಮವನ್ನು ಪಡೆಯುವದಿಲ್ಲ.

ವರಾಹ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ನೂರ ಹದಿನಾರನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು.

—○—

ಮಂದಾರಾದಿ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಮಹಾಮಹಿಮೆ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೧೧೭

ವರಾಹ :- ಕ್ಷೋಣೇದೇವಿ, ವಿಂಧ್ಯಪರ್ವತದ ತಪ್ಪಲಿನಲ್ಲಿ ಗಂಗೆಯ ದಕ್ಷಿಣ ತಟಾಕದಲ್ಲಿ ಮಂದಾರ ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಒಂದು ಸ್ಥಾನವಿರುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಭಕ್ತರಿಗೆಲ್ಲ ಸೌಖ್ಯಕೊಡುವ ಅತ್ಯಂತ ಗುಹ್ಯವಾದ ಆ ಕ್ಷೇತ್ರವು ಎಲ್ಲ ಭಾಗವತರಿಗೂ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರೀತ್ಯಾಸ್ಪದವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ತ್ರೇತಾಯುಗದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಕಾಂತಿವಂತನಾದ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರನು ಆ ಮಂದಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನನ್ನ (ವರಾಹ ಮೂರ್ತಿಯ) ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಮಾಡುವನು.

ಆ ಮಂದಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೂತು ನಿಂತ ಮಂದಾರ ವೃಕ್ಷದ ಮನೋಹರವಾದ ಆ ಮಂದಾರ ಕುಸುಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಅದನ್ನು ಎದೆಯ ಮೇಲೆ ಇರಿಸಿಕೊಂಡು ನಾನು ಆಟವಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ನಾನು ಆ ವಿಂಧ್ಯಪರ್ವತದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ನನ್ನ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಈ ಮಂದಾರವೃಕ್ಷವು ಉದ್ಭವಿಸಿತು. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಹನ್ನೊಂದು ತಣ್ಣೀರಿನ ಚಿಲುಮೆಗಳು ಆ ಶೈಲದಿಂದ ಚಿಮ್ಮಿ ಹರಿದವು. ಆ ಮಂದಾರ ಮರದ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಮನೋಹರವಾದ ಒಂದು ಹಾಸುಗಲ್ಲನ್ನು ಅಶ್ರಯಿಸಿ ನಾನು ಇರುತ್ತೇನೆ.

ಸುಂದರೀ, ಆ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಚಮತ್ಕಾರ ಉಂಟು. ಆ ಮಂದಾರ ವೃಕ್ಷವು ದ್ವಾದಶೀ ಹಾಗೂ ಚತುರ್ದಶಿ ದಿನ ಹೂ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಅಂದು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅದು ಜನರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಬೇರೆ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅದು ಯಾರಿಗೂ ಕಾಣುವದಿಲ್ಲ. ಆ ಮಂದಾರ ಕುಂಡದಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪತ್ತು ಊಟಮಾಡಿ ಸ್ನಾನಮಾಡಿದ ಮನುಷ್ಯನು ದಿವ್ಯ ಗತಿಯನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದವನು ವಿಷ್ಣುಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಆ ಮಂದಾರ ಕುಂಡದ ಉತ್ತರ ಭಾಗದಲ್ಲಿ 'ಪ್ರಾಪಣ' ಎಂಬ ಒಂದು ಪರ್ವತವಿದೆ. ಅದರ ದಕ್ಷಿಣ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಮೂರು ನೀರಿನ ಝರಿಗಳ ಜಲಪ್ರವಾಹವು ಮುಪ್ಪುರಿಗೊಂಡು ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ಸ್ರವಿಸಿ ಮುಂದೆ ಉತ್ತರಾಭಿಮುಖವಾಗಿ ಹರಿಯುತ್ತದೆ. ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಇರುಳು ಇದ್ದು ಮಾರನೆಯ ದಿನ ಆ ಸ್ನಾನ ಕುಂಡದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವವರೂ ದೇಹತ್ಯಾಗ ಮಾಡುವವರೂ ನನ್ನ ಲೋಕವನ್ನು ಸೇರುವರು. ಈ ಮಂದಾರ ಕುಂಡದ ಈಶಾನ್ಯ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಅರಿಶಿಣ ಬಣ್ಣದ ಜಲಧಾರೆಯು ಬೀಳುವ 'ವೈಕುಂಠಕಾರಣ' ಎಂಬ ಒಂದು ರಹಸ್ಯ ತೀರ್ಥವಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಾತ್ರಿ ಇದ್ದು ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವವನು ಸ್ವರ್ಗವನ್ನೂ, ಸಾವನಪ್ಪುವವನು ವೈಕುಂಠವನ್ನೂ ಹೊಂದುವನು.

ಇದರ ಆಗ್ನೇಯ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿರುವ ವಿಂಧ್ಯಶೈಲದ ಶಿಖರ ಶ್ರೇಣಿಗಳಲ್ಲಿ 'ಸಮಸ್ರೋತ' ಎಂಬ ಪ್ರಚಂಡವಾದ ಸರೋವರವೇ ವೇಗದಿಂದ ಧುಮ್ಮಿಕ್ಕಿ ಒಂದು ಅಗಾಧ ಜಲಾಶಯವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಇರುಳು ಒಂದು ಹಗಲು ಇದ್ದು ಸ್ನಾನಮಾಡುವವರು ಮೇರು ಪರ್ವತದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ಸಂತೋಷಪಡುವರು. ಈ ಮಂದಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಪೂರ್ವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗುಹೆಯಲ್ಲಿ ಒನಕೆಯ ಗಡುತರ ನೀರು ಸುರಿದು ಸೋರಿ ಒಂದು ರಹಸ್ಯ ತೀರ್ಥವು ಏರ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಅದರ ದಡದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಆಹಾರದ ಐದನೆ ಭಾಗದಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಊಟ ಮಾಡಿ ಒಂದು ದಿನವಿದ್ದು ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವವನು ಮೇರು ಗಿರಿಯ ಪೂರ್ವ ಭಾಗದಲ್ಲಿದ್ದು ಸಂತೋಷಪಡುವನು. ಮಂದಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದ ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ಒನಕೆಯ ಆಹಾರದ ಐದು ನಿರ್ಫುರಿಣಿಗಳು ಹರಿದು ಹೊಮ್ಮಿ ಧುಮ್ಮಿಕ್ಕಿ ಒಂದು ತೀರ್ಥವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿನ ವಾಸಮಾಡಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವವರು ಮೇರುಶೈಲದ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡಿ ಸುಖಪಡುವರು. ಮಂದಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದ ನೈಋತ್ಯ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿರುವ 'ಆದಿತ್ಯ ತೀರ್ಥ'ದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಮಾಡುವವರಿಂದ ಮೇರು ಪರ್ವತದ ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ಧ್ರುವ ನಕ್ಷತ್ರವಿರುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡಿ ಆನಂದವನ್ನು ಹೊಂದುವನು. ಮಂದಾರ ಕುಂಡದ ಪಶ್ಚಿಮ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿರುವ 'ಚಕ್ರಾವರ್ತ' ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿದ್ದು ಐದನೇ ಒಂದು ಭಾಗ ಆಹಾರವನ್ನು ಸೇವಿಸಿ ವಾಸಗೈದು ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವವರು ಮೇರುಶೃಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಚ್ಛಂದ ಸಂಚಾರ ಮಾಡಿ ಮನಬಂದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸಿ ಆನಂದ ಪಡುವರು.

ಮಂದಾರದ ವಾಯುವ್ಯ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಮೂರು ನೀರಿನ ಧಾರೆಗಳು ಬಸಿದು ಬಿದ್ದು ರೂಪಗೊಂಡ 'ಧಾರಾ ಸಂಗಮ ತೀರ್ಥ'ದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿದವನು. ಮೇರು ಗಿರಿಯ ಸಕಲ ಶಿಖರಗಳಲ್ಲಿ ಆನಂದ ಪಡುವನು. ಮಂದಾರದಿಂದ ಒಂದು ಹರದಾರಿ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ 'ಗಭೀರ' ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಬಹಳ ಆಳವಾದ ವಿಶಾಲವಾದ ದೊಡ್ಡ ಸರೋವರದ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಎಂಟು ರಾತ್ರಿ ವಾಸಮಾಡಿ ಆ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವವನು ಸರ್ವದ್ವೀಪಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ವೈರ ಸಂಚಾರಗೈದು ಆನಂದಪಡುವನು. ಮಂದಾರದ ಪಶ್ಚಿಮಕ್ಕೆ ಏಳು ನೀರಿನ ಪ್ರವಾಹಗಳು ಧುಮಕಿ ಆದ ಉತ್ತಮ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿವಸ ವಾಸಮಾಡಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವವನು ಇಂದ್ರಲೋಕದಲ್ಲಿ ಮನಬಂದ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಾಡಿ ವಾಸ ಮಾಡಿ ಆನಂದಪಡುವನು. ಈ ಮಂದಾರ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಂಡಲವಿರುವ ಮಂದಾರ ಗಿರಿಯಲ್ಲಿ 'ಸ್ಯಮಂತ ಪಂಚಕ' ಎಂಬ ತೀರ್ಥವು ಇರುತ್ತದೆ. ವಿಂಧ್ಯ ಪರ್ವತದ ಶೃಂಗಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಕಂಗೊಳಿಸುವ ಆ ಮಂದಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಎತ್ತರವಾದ ಒಂದು ಕೋಡುಗಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ನಾನು ಸನ್ನಿಹಿತನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ಬಲಗೈಯಲ್ಲಿ ಚಕ್ರವೂ, ಎಡಗಡೆ ಗದೆಯೂ, ಮುಂದೆ ನೇಗಿಲ, ಒನಕೆ ಶಂಖಗಳೂ ಇರುತ್ತವೆ. ಈ ಕ್ಷೇತ್ರವು ನನಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಆನಂದದಾಯಕವು ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನು ಸೇವೆ ಮಾಡುವ ಭಕ್ತರಿಗೆ ಸುಖ ಸಂಪದಗಳನ್ನು ನಾನು ಕರುಣಿಸುತ್ತೇನೆ.

ವರಾಹ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ನೂರಹದಿನೇಳನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು.

ಭೂದೇವಿ :- ಭಗವನ್, ನಿನ್ನ ದಯದಿಂದ ಮಂದಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದೆ. ಈ ಮಂದಾರಕ್ಕಿಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಕ್ಷೇತ್ರವು ಮತ್ತೆ ಬೇರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ದಯವಿಟ್ಟು ನನಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ವರಾಹ :- ದೇವಿ, ನಿನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ 'ಸಾಲಿಗ್ರಾಮ ಕ್ಷೇತ್ರ'ದ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು. ಸಾಲಿಗ್ರಾಮ ಕ್ಷೇತ್ರವು ಮಂದಾರ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕಿಂತ ಉತ್ತಮವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ದ್ವಾಪರಯುಗದಲ್ಲಿ ಯದು ವಂಶದಲ್ಲಿ ಶೂರ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನವರು ಹುಟ್ಟಿ ಯಾದವ ವಂಶವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವನು. ಆ ಶೂರನಿಗೆ ಯದುವಂಶ ಭೂಷಣನಾದ ವಸುದೇವ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಮಹಾನುಭಾವನಾದ ಮಗನು ಜನಿಸುವನು. ಆ ವಸುದೇವನ ಮಡದಿಯಾದ ದೇವಕಿಯು ಸರ್ವಾಂಗ ಸುಂದರಿ. ಅವಳನ್ನು ನೋಡಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಜನರಿಗೆ ಮಂಗಳ ಉಂಟಾಗುವದು. ಆ ದೇವಕಿಯ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಾಸುದೇವ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ದೈತ್ಯರನ್ನು ಸಂಹರಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನೇ ಅವತಾರ ಮಾಡಿ ಬರುವೆನು. ಯಾದವರ ವಂಶಕ್ಕೆ ಮುಂದಾಳು ಎನಿಸಿದ ನಾನು ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಅವತಾರ ಮಾಡಿ ಲೋಕ ಪರಿಪಾಲನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ 'ಸಾಲಂಕಾಯನ' ಎಂಬ ಬ್ರಹ್ಮರ್ಷಿಯು ನನ್ನನ್ನು ಆರಾಧಿಸಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ದಿಕ್ಕು ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ತಿರುಗುತ್ತಾನೆ. ಮೇರುಗಿರಿಯ ಶಿಖರದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಸಂತಾನದ ಸಲುವಾಗಿ ನನ್ನನ್ನು ಕುರಿತು ತಪಂಗೈಯುತ್ತಾನೆ. ಬಳಿಕ ಗಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ತಪಸ್ಸುಮಾಡಿ ಅನಂತರ 'ಲೋಹಾರ್ಗಲ' ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಾವಿರ ವರ್ಷ ತಪಸ್ಸನ್ನು ಆಚರಿಸಿ ನನ್ನನ್ನು ಆರಾಧಿಸುವನು. ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಈಶ್ವರನ (ಶಿವನ) ಜೊತೆಗೆ ಒಡಗೂಡಿ ಇದ್ದ ನನ್ನನ್ನು ಅತ್ತಿತ್ತ ಹುಡುಕಾಡಿ ಕಾಣದೆ ತೊಳಲಾಡುವನು.

ಪೂರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಾಲಂಕಾಯನನು ತಪಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡುವ ಮೊದಲು ಸಾಲಿಗ್ರಾಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಹಾದೇವನು ನನ್ನನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿಕೊಂಡು ಶಿಲಾರೂಪದಿಂದ ನಿಂತುಕೊಂಡಿದ್ದನು. ನಾನೂ ಆ ಸಾಲಿಗ್ರಾಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಗಿರಿ ರೂಪದಿಂದ ವಾಸವಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಎಲ್ಲ ಶಿಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನನ್ನ ಸನ್ನಿಧಾನವಿದೆ. ಒಳಗೆ ಚಕ್ರಚಿಹ್ನೆವುಳ್ಳ ಆ ಕಲ್ಲುಗಳು ನನ್ನ ಸ್ವರೂಪವುಳ್ಳವುಗಳಾಗಿವೆ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವೇ ಇಲ್ಲ. ಅವುಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ಪೂಜಿಸಲೇಬೇಕು. ಆ ಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿರುವ ಸಾಲಿಗ್ರಾಮದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ಮಹಾದೇವನು ಲಿಂಗರೂಪದಿಂದ ಇರುವನು.

ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಲ್ಲುಗಳು 'ಶಿವನಾಭ'ವಾದರೆ ಹಲವು 'ಚಕ್ರನಾಭ'. ಸೋಮೇಶ್ವರ ನಿರುವಗಿರಿಯು 'ಶಿವಗಿರಿ' ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಹಿಂದೆ ಚಂದ್ರನು ತನ್ನ ಶಾಪವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಲಿಂಗವನ್ನು ಮಾಡಿದನು. ಆದುದರಿಂದ ಆ ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಸೋಮ ಎಂಬ ಚಂದ್ರನ ಹೆಸರು ಬಂದು 'ಸೋಮೇಶ್ವರ' ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯಾಯಿತು. ಅನಂತರ ಆ ಚಂದ್ರನು ಶಾಪಮುಕ್ತನಾಗಿ

ತನ್ನ ಮೊದಲಿನ ಕಾಂತಿಪೂರದಿಂದ ಕಂಗೊಳಿಸಿದನು. ನಿಜ ತೇಜೋಬಲವು ಬೆಳೆದು ಬೆಳಗಿದನು. ಸಂತೋಷದಿಂದ ಆ ಗೌರೀ ಪತಿಯನ್ನು ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಿದನು.

“ಶಿವಂ ಸೌಮ್ಯಮುಮಾಕಾಂತಂ ಭಕ್ತಾನುಗ್ರಹಕಾತರಂ |
ನತೋಸ್ಥಿ ಪಂಚವದನಂ ನೀಲಕಂಠಂ ತ್ರಿಲೋಚನಂ ||
ಶಶಾಂಕಶೇಖರಂ ದಿವ್ಯಂ ಸರ್ವದೇವನಮಸ್ಯತಂ |
ಪಿನಾಕಪಾಣಂ ದೇವೇಶಂ ಭಕ್ತಾನಾಮಭಯಪ್ರದಂ ||
ತ್ರಿಶೂಲಿನಂ ಡಮರುಣಾ ಲಸದ್ಧಸ್ತಂ ವೃಷಧ್ವಜಂ |
ನಾನಾಮುಖೈರ್ಗಣೈರ್ಯುಕ್ತಂ ನಾನಾರೂಪೈರ್ಭಯಾನಕೈಃ ||
ತ್ರಿಪುರಘ್ನಂ ಮಹಾಕಾಲ ಮಂಧಕಾರಿನಿಷೂದನಂ |
ಗಣಾಜನಾವೃತಂ ಸ್ಥಾಣುಂ ವ್ಯಾಘ್ರಚರ್ಮವಿಭೂಷಿತಂ ||
ನಾಗಭೋಗೋಪವೀತಂ ಚ ರುದ್ರಮಾಲಾಧರಂ ಪ್ರಭುಂ |
ಅರೂಪಮಪಿ ಸರ್ವೇಶಂ ಭಕ್ತೇಶ್ವೋಪಾತ್ತ ವಿಗ್ರಹಂ ||
ವನ್ದಿ ಸೋಮಾರ್ಕನಯನಂ ಮನೋವಾಚಾಮಗೋಚರಂ |
ಜಟಾಜೂಟಪ್ರಕಟಿತಂ ಗಂಗಾಸಮ್ಮಾರ್ಜಿತಾಂಹಸಂ |
ಕೈಲಾಸನಿಲಯಂ ಶಂಭುಂ ಹಿಮಾಚಲ ಕೃತಾಶ್ರಮಂ ||

ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸ್ತುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಪರಮೇಶ್ವರನು ಚಂದ್ರನನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡಿದನು-

“ತೇಜೋಮೂರ್ತಿಯಾದ ಚಂದ್ರನೇ, ನಿನಗೆ ಬೇಕಾದ ವರವನ್ನು ಬೇಡು. ನಿನ್ನ ಮನಃ ಕಾಮನೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲು ನಾನು ಸಿದ್ಧನಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ದುರ್ಲಭವಾದ ನನ್ನ ದರುಶನವನ್ನು ಪಡೆದ ನಿನಗೆ ನಾನು ಕಾಮಿತಾರ್ಥವನ್ನು ಕರುಣಿಸುವೆನು.” ಮಹಾದೇವರ ಈ ನುಡಿಗಳನ್ನು ಆಲಿಸಿ ಚಂದ್ರನು ಕೈಮುಗಿದು ಬಿನ್ನವಿಸಿದನು. -
“ಪ್ರಭು, ನೀನು ನನಗೆ ವರವನ್ನು ಕರುಣಿಸುವುದಾದರೆ ನಾನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿರುವ ಈ ಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ನೀನು ನಿರಂತರವಾಗಿಯೂ ವಾಸಮಾಡು. ಮತ್ತು ಈ ಲಿಂಗವನ್ನು ಪೂಜಿಸುವವರ ಇಷ್ಟಾರ್ಥಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಸಲ್ಲಿಸಿ ಮನೋರಥಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಪೂರೈಸಿ ಕೃಪೆದೋರು.” ಚಂದ್ರನ ಈ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಮಹಾದೇವರು ಇಂತು ನುಡಿದರು -

“ಮೊಲವನ್ನು ಮಡಿಲಲ್ಲಿ ಧರಿಸಿದ ಚಂದ್ರಮನೇ! ನೀನು ಬೇರೆ ಅಲ್ಲ ನಾನು ಬೇರೆ ಅಲ್ಲ. ನಿನ್ನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಂತೆ ಇಂದಿನಿಂದ ನಾನು ಈ ಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀಹರಿಯ ಸಾನಿಧ್ಯವೂ ಈ ಕಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹರಿಹರ ಸನ್ನಿಧಾನೋಪೇತವಾದ ಈ ಲಿಂಗವನ್ನು ಪೂಜಿಸುವವರ ಮನೋರಥಗಳನ್ನು ನಾನು ಪೂರೈಸುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ದೇವದುರ್ಲಭವಾದ ವರಗಳನ್ನೂ ಭಕ್ತರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಸಾಲಂಕಾಯನ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಮುನಿಯ ತಪಸ್ಸಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿ ನಾನು ಶ್ರೀ ವಿಷ್ಣುವಿನೊಡನೆ ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಇಬ್ಬರೂ ಕೂಡಿಯೇ ಇಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿರುತ್ತೇವೆ. ಆ ಸಾಲಿಗ್ರಾಮಗಿರಿಯೇ ‘ವಿಷ್ಣುಗಿರಿ’. ಸೋಮೇಶ್ವರವು ‘ಶಿವಗಿರಿ’. ಸಾಲಿಗ್ರಾಮ ಪರ್ವತದಲ್ಲಿರುವ ಕಲ್ಲುಗಳು

ವಿಷ್ಣುಶಿಲೆ ಅಥವಾ ಶಾಲಿಗ್ರಾಮ ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವವು. ಸೋಮೇಶ್ವರ ಗಿರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕಲ್ಲುಗಳು ಶೈವಶಿಲೆಗಳು ಎನಿಸುತ್ತವೆ. ಪೂರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ ರೇವಾ ದೇವಿಯು ನನ್ನನ್ನು ಕುರಿತು ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಿದಳು. “ದೇವ, ನಿನಗೆ ಸಮಾನವಾದ ನಿನ್ನಂತೆಯೇ ಇರುವ ಒಬ್ಬ ಗಂಡು ಮಗನು ನನಗೆ ಆಗಬೇಕು” ಎಂದು ವರವನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡಳು. ಅದು ಒಂದು ನನಗೆ ದೊಡ್ಡ ಚಿಂತೆಯೇ ಆಯಿತು. “ನಾನು ಈ ವರೆಗೆ ಯಾರಿಗೂ ಮಗನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಈಗ ಇವಳಿಗೆ ಏನೆಂದು ವರ ಕೊಡುವದು ???” ಕೆಲಹೊತ್ತು ಆಲೋಚನೆಗೈದು ಒಂದು ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬಂದು ನಾನು ನುಡಿದೆನು -

“ ಶಿವ ಪ್ರಿಯಳಾದ ರೇವಾದೇವಿಯೇ! ನನ್ನ ಮಗನಾದ ಗಣಪತಿಯನ್ನು ಮುಂದೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಾನು ಲಿಂಗರೂಪದಿಂದ ನಿನ್ನ ಮಗನಾಗಿ ನಿನ್ನ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುವೆನು. ನದೀರೂಪಳಾದ ನೀನು ನನ್ನ ಮತ್ತೊಂದು ಜಲಮಯ ಮೂರ್ತಿಯೇ ಆಗಿರುವೆ. ಶಿವ ಶಕ್ತಿಭೇದದಿಂದ ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಒಂದು ಕಡೆ ಇರುವವರು.” ಹೀಗೆ ಮಹಾದೇವರು ವರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ಬಳಿಕ ಆ ರೇವಾ ನದಿಯು ಅಂದಿನಿಂದ ರೇವಾಖಂಡ ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಇದೇ ನನ್ನ ಸನ್ನಿಧಿಗೆ ಬಂದಳು. ಚಂದ್ರನೆ, ಪೂರ್ವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗಂಡಕೀ ನದಿಯಾದರೂ ಶ್ರೀ ವಿಷ್ಣುವನ್ನು ಕುರಿತು ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ವರ್ಷ ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಿದಳು. ಅನಂತರ ಒಣಗಿ ಉದರಿ ಬಿದ್ದ ಎಲೆಯ ತುಣುಕುಗಳನ್ನು ತಿಂದು ತಪಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡಿದಳು. ಕೊನೆಗೆ ಬರೀ ಗಾಳಿ ಕುಡಿದು ನಿರಾಹಾರಳಾಗಿ ದೇವಮಾನದಿಂದ ಒಂದುನೂರು ವರ್ಷ ಶ್ರೀ ಹರಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ತಪಂಗೈದಳು. ಆ ಗಂಡಕಿಯ ಈ ಘೋರವಾದ ತಪಸ್ಯೆಯಿಂದ ಲೋಕನಾಥನಾದ ಭಕ್ತ ಜನಪ್ರಿಯ ಪರಮಾತ್ಮನು ಪ್ರಸನ್ನನಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ದರ್ಶನವನ್ನು ಇತ್ತನು. ಮತ್ತೂ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಮಾತನಾಡಿಸಿದನು. - “ತಪ್ಪುತಡೆಗಳಿಲ್ಲದೆ ಭಕ್ತಿಭಾವದಿಂದೊಪ್ಪುವ ಗಂಡಕಿಯೇ! ನಾನು ನಿನ್ನ ತಪಸ್ಸಿನಿಂದ ಮುದಿತ ಚಕಿತನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ನಿನ್ನ ಅಚ್ಚಿನ್ನ ಭಕ್ತಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿದ್ದೇನೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಈಗ ನಿನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ನಿನಗೆ ಬೇಕಾದ ವರವನ್ನು ಕೇಳು ಪ್ರೀತನಾದ ನಾನು ನಿನಗೆ ಏನನ್ನು ಕೊಡಲಿ ?” ಗಂಡಕೀ ನದಿಯು ಕಣ್ಣುದರೆದು ತನ್ನೆದುರು ನಿಂತ ಭಗವನ್ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದಳು. ದಿವ್ಯರೂಪ, ಶಂಖಚಕ್ರ, ಗದಾ ಮುಂತಾದ ಆಯುಧಗಳು ಆ ಭಗವಂತನ ಕೈಗಳಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪುತ್ತಿದ್ದವು. ಆಗ ಗಂಡಕಿಯು ಒಣ ಕಟ್ಟಿಗೆಯಂತೆ ಆ ಭಗವಂತನೆದುರು ಅಡ್ಡಬಿದ್ದು ಅವನನ್ನು ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದಳು. -

“ಅಹೋ ದೇವ, ಮಯಾ ದೃಷ್ಟೋ ದುರ್ದರ್ಶೋ ಯೋಗಿನಾಮಪಿ
ತ್ವಯಾ ಸರ್ವಮಿದಂ ಸೃಷ್ಟಂ ಜಗತ್ ಸ್ಥಾವರಜಂಗಮಮ್ ||

ತದನು ತ್ವಂ ಪ್ರವಿಷ್ಟೋಸಿ ಪುರುಷಸೈನ ಚೋಚ್ಯಸೇ |
ತ್ವಲ್ಲೀಲೋನ್ಮೀಲಿತೇ ವಿಶ್ವೇ ಕಃ ಸ್ವತಂತ್ರೋಸ್ತಿ ವೈ ಪುಮಾನ್ ||
ಬ್ರಹ್ಮಾದಯೋಪಿ ಕವಯೋ ನ ವಿದಂತಿ ಯಥಾರ್ಥತಃ |
ತಂ ಕಥಂ ವೇದ್ಯಹಂ ಮೂಢಾ ತವ ರೂಪಂ ನಿರಂಜನಂ ||

ಮೂಢಸ್ಯ ಜಗತೋ ಮಧ್ಯೇ ಸ್ಥಿತಾ ಕಿಂಚಿದಜಾನತೀ ।
 ತ್ವಯಾ ಧೃತಾ ಕೃತಾ ಚಾಸ್ಥಿ ಯೋಗ್ಯಾಯೋಗ್ಯಮವಿಂದತೀ ॥
 ತೇನ ಲೋಕೇ ಮಹತ್ವಂ ಚ ತ್ವತ್ ಪ್ರಸಾದೇನ ಚೈಷಿತಾ ।
 ಯಯಾ ಚಾಜ್ಞತಯೋದಾರ ತನ್ಮೇ ದಾತುಂ ತ್ವಮರ್ಹಸಿ ॥
 ದಯಾಲುರಸಿ ದೀನೇಷು ನೇತಿ ಮಾಂ ನ ವದ ಪ್ರಭೋ ॥

ದೇವ, ಯೋಗಿಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಗೋಚರನಾಗದ ನೀನು ಇಂದು ನನ್ನ ಸುದೈವದಿಂದಲೇ ನನಗೆ ಗೋಚರನಾಗಿರುವೆ. ಸ್ಥಾವರ ಜಂಗಮಾತ್ಮಕವಾದ ಪ್ರಪಂಚವೆಲ್ಲವೂ ನಿನ್ನಿಂದಲೇ ಸೃಷ್ಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಜಗತ್ತನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡಿ ಅನಂತರ ನೀನು ಪುರುಷ ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವೆ. ನಿನ್ನ ಲೀಲೆಯ ಆವಿಷ್ಕಾರರೂಪವಾದ ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಸ್ವತಂತ್ರ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಯಾರು ಇದ್ದಾರೆ ! ಬ್ರಹ್ಮಾದಿ ದೇವತೆಗಳೂ ಕೂಡ ನಿಜವಾದ ನಿನ್ನ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಿಳಿಯಲಾರರು. ಇಂಥ ನಿರ್ದುಷ್ಟವಾದ ನಿನ್ನ ರೂಪವನ್ನು ಅಜ್ಞಳಾದ ನಾನು ಹೇಗೆ ಅರಿಯಬಲ್ಲೆನು ! ಈ ಮೂರ್ಖ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿದ್ದು ಯೋಗ್ಯಾಯೋಗ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಯದಿರುವ ನನ್ನನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಿದವನೂ ನೀನೇ ಧರಿಸಿದವನೂ ನೀನೇ. ನಿನ್ನ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದಲೇ ನಾನು ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದೇನೆ. ನಾನೀಗ ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ವರವನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ದೀನರಲ್ಲಿ ದಯಾಳುವಾದ ನೀನು ನನ್ನ ಬಿನ್ನಹಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನಬೇಡ. ಉದಾರದೃಷ್ಟಿಯ ನೀನು ನಾನು ಬಯಸಿದ್ದನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕರುಣಿಸು.”

ಗಂಡಿಕೇ ನದಿಯ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಭಗವಂತನು ವಾತ್ಸಲ್ಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನುಡಿದನು. - “ದೇವಿ, ನೀನು ಬೇಕಾದ ವರವನ್ನು ಬೇಡು. ಅದು ಮಾನವರಿಗೆ ದುರ್ಲಭವಾಗಿದ್ದರೂ, ನಾನು ನಿನಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ದರುಶನವಾದ ಬಳಿಕ ಯಾವ ಮನುಷ್ಯರ ಮನೋರಥವು ಪೂರ್ಣವಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ! ಆಗ ಜನರನ್ನೆಲ್ಲ ಸಂಸಾರದಿಂದ ತಾರಣಮಾಡುವ ಗಂಡಕೀದೇವಿಯು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಕೈಮುಗಿದು ಸವಿದನಿಯಿಂದ ಮಾತನಾಡಿದಳು. - “ಭಗವನ್, ನೀನು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಪ್ರಸನ್ನನಾಗಿದ್ದರೆ ನೀನು ನನ್ನ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿದ್ದು ನನಗೆ ಪುತ್ರನಾಗಿ ಜನಿಸು. ಇದೇ ನಾನು ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವ ವರವಾಗಿದೆ.” ಗಂಡಕಿಯ ಈ ವಿಚಿತ್ರವಾದ ವರವನ್ನು ಕೇಳಿ ಅಚ್ಚುತನಿಗೆ ಕೊಂಚ ಚಿಂತೆಯಾಯಿತು. “ನದೀರೂಪಳಾದ ಈ ಗಂಡಕಿಯು ನನ್ನಲ್ಲಿ ಇದೇನು ವರವನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ ! ಅವಳಿಗೆ ನಿತ್ಯವೂ ನನ್ನ ಸಹವಾಸವಾಗಬೇಕೆಂದು ಬಯಕೆ ಇದ್ದಂತಿದೆ. ಜನರು ಸಂಸಾರ ಬಂಧನದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಯನ್ನು ಹೊಂದುವಂತೆ ಇವಳಿಗೆ ವರವನಿತ್ತು ಅನುಗ್ರಹಿಸುವೆನು.” ಎಂದು ಆಲೋಚನೆಗೈದು ಆ ಭಗವಂತನು ಗಂಡಕೀ ದೇವಿಗೆ ಇಂತು ಉತ್ತರವಿತ್ತನು. - “ನದೀ ಶ್ರೇಷ್ಠಳಾದ ಗಂಡಕಿಯೇ, ನಿನ್ನ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಂತೆ ನಾನು ಸಾಲಿಗ್ರಾಮ ಶಿಲಾರೂಪದಿಂದ ಯಾವಾಗಲೂ ನಿನ್ನ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಿನ್ನ ಒಡಲಿನಲ್ಲಿ ಸಾಲಿಗ್ರಾಮ ಕಲ್ಲಿನ ರೂಪದಿಂದ ವಾಸಮಾಡಿದ ನಾನು ಭಕ್ತರ ಮೇಲೆ ಅನುಗ್ರಹವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ನನ್ನ ಸನ್ನಿಧಾನದಿಂದ ನೀನು ನದಿಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ ಶ್ರೇಷ್ಠಳೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಡುವಿ. ನಿನ್ನ ನೀರಿನ ದರುಶನ ಸ್ನಾನಪಾನಗಳಿಂದಲೇ ಜನರ ಕಾಯಿಕ, ವಾಚಿಕ, ಮಾನಸಿಕ, ಪಾಪಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ನಾನು ಪರಿಹರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಗಂಡಕೀನದಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ವಿಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ದೇವತರ್ಪಣ ಋಷಿತರ್ಪಣ ಪಿತೃತರ್ಪಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟವರು ತಮ್ಮ ಪಿತೃಗಳನ್ನು ಉದ್ಧಾರಮಾಡುವದಲ್ಲದೆ ತಾವೂ ಕೂಡ ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋಗುವರು. ನನ್ನ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಪಾತ್ರರೂ ಆಗುವರು. ಸುದೈವದಿಂದ ಈ ನದಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಾಣೋತ್ಕ್ರಾಂತರಾದರೆ ಅವರು ನನ್ನ ವೈಕುಂಠ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಬರುವರು.”

ಹೀಗೆ ಗಂಡಕೀಗೆ ವರವಿತ್ತು ಪರಮಾತ್ಮನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಅದೃಶ್ಯನಾದನು. ಅಂದಿನಿಂದ ಸಾಕ್ಷಾ ದ್ವಿಷ್ಟು ರೂಪಿಯಾದ ಶ್ರೀ ಹರಿಯು ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಅವನ ಇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಭಕ್ತರ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಂತೆ ನಾನು ಕೂಡ ಇಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡಿದ್ದೇನೆ.” ಎಂದು ಮಹಾದೇವರು ಚಂದ್ರನನ್ನು ಕುರಿತು ಆ ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರದ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಹೇಳಿದರು. ಮತ್ತು ಆ ಮಹಾದೇವನು ನಕ್ಷತ್ರಗಳ ಒಡೆಯನಾದ ಚಂದ್ರನ ಮೈಮೇಲೆಲ್ಲ ಕೈಯಾಡಿಸಿ ಅವನ ರೋಗರುಜಿನಗಳೆಲ್ಲವೂ ಕಳೆದು ಕಳೆಕಾಂತಿಗಳಿಂದ ಅವನ ಅಂಗಾಂಗಗಳಿಂದ ದಿವ್ಯತೇಜವು ಹೊಳೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಿದರು. ಆ ಚಂದ್ರನು ನೋಡುತ್ತಿರುವಂತೆಯೇ ಶಂಕರನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಅದೃಶ್ಯನಾದನು.

ಸೋಮೇಶ ಬೆಟ್ಟದ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ರಾವಣನು ಬಾಣಹೊಡೆದು ನಿರ್ಮಿಸಿದ ‘ಬಾಣಗಂಗಾ’ ಎಂಬ ತೀರ್ಥವಿರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿದ ಮಾತ್ರದಿಂದ ಎಂಥ ಪಾಪವಿದ್ದರೂ ತೊಳೆದು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ಸೋಮಗಿರಿಯ ಮೂಡಣ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ರಾವಣನ ತಪೋವನವಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಮೂರು ರಾತ್ರಿ ಸುಮ್ಮನೆ ವಾಸಮಾಡಿದರೂ ತಪೋನುಷ್ಠಾನ ಮಾಡಿದ ಪುಣ್ಯವು ಬರುತ್ತದೆ. ಅದರ ಬಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ‘ನರ್ತನಾಚಲ’ದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ರಾವಣನು ಕುಣಿದು ಕೊಂಡಾಡಿ ತನ್ನ ಶಿವ ತಾಂಡವ ನೃತ್ಯದಿಂದ ಮಹಾದೇವನನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಸಿ ವರ ಪಡೆದನು. ಆ ಬಾಣ ಗಂಗಾತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಮಾಡಿ ಬಾಣೇಶ್ವರನಾದ ಶಿವ ಪ್ರಭುವಿನ ದರುಶನವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡವರು ಗಂಗಾ ಸ್ನಾನದ ಫಲವನ್ನು ಪಡೆದು ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ದೇವತೆಗಳಂತೆ ನಲಿದಾಡುವರು. ಆ ದಿವ್ಯವಾದ ಸಾಲಿಗ್ರಾಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಾಲಂಕಾಯನ ಮುನಿಯು ನನ್ನನ್ನು ಕುರಿತು ಅತ್ಯಂತ ಉಗ್ರವಾದ ತಪಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡಿದನು. ಮಹಾದೇವನಿಗೆ ಸರಿಸಮಾನನಾದ ಮಗನನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಹೆಬ್ಬಯಕೆಯಿಂದ ಘೋರ ತಪವನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಆ ಸಾಲಂಕಾಯನ ಮುನಿಯ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಅರಿತು ಶಂಕರನು ತನ್ನ ಯೋಗ ಮಾಯೆಯಿಂದ ಅವನ ಪುತ್ರನಾಗಿ ಸುಂದರವಾದ ರೂಪದಿಂದ ಅವನ ಬಲಬದಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂತುಕೊಂಡನು. ಆದರೆ ಕಣ್ಣುಮುಚ್ಚಿ ಶಿವನನ್ನು ಕುರಿತು ಅತ್ಯಂತ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ತಪಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಆ ಸಾಲಂಕಾಯನ ಋಷಿಗೆ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಶಂಕರನು ಶಿಶುರೂಪನಾಗಿ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ನಿಂತುಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಗೊತ್ತೇ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಪುರಹರನು ನಕ್ಕು ಅವನನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸಿ ನುಡಿದನು.-

“ಯುಷಿಗಳಲ್ಲಿ ಹುಲಿಯಂತಿರುವ ಮುನಿಪುಂಗವಾ ! ಏಳು. ನಿನ್ನ ಮನೋರಥವು ಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ. ನಿನ್ನ ಬಲಬದಿಯ ದೇಹದಿಂದ ನಾನು ನಿನಗೆ ಮಗನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿ ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ನೀನು ನನಗೆ ಸರಿಸಮನಾದ ಮಗನು ಹುಟ್ಟಲಿ ಎಂದು ತಪಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಿ. ನನಗೆ ಸಮಾನರು ಬೇರೆ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನಾನೇ ನಿನಗೆ ತನಯನಾಗಿ ಜನಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ನಿನ್ನ ಪುತ್ರನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿ ಬಂದಿದ್ದರ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವೆಂದರೆ ನೀನು ಶಂಖ, ಚಕ್ರ, ಗದಾಧಾರಿಯಾದ ಶ್ರೀ ಹರಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಉಗ್ರವಾದ ತಪಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದು. ನೀನೀಗ ಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿರುವಿ. ನೀನು ಹರಿಭಕ್ತನಾಗಿ ಅವನನ್ನು ಒಲಿಸಿಕೊಂಡದ್ದರಿಂದ ನಾನು ನಿನ್ನ ಮಗನಾಗಿ ಉದಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ನಾನು ಮಗ, ನೀನು ತಂದೆ. ನಿನ್ನ ಅಪ್ಪಣೆ ಏನು ಹೇಳು.” ನಂದಿಯ ಮುಖಾಂತರ ಚಂದ್ರಚೂಡನ ಅನುಗ್ರಹ ಪೂರ್ಣವಾದ ಈ ವಚನವನ್ನು ಕೇಳಿ ಸಾಲಂಕಾಯನ ಮುನಿಗೆ ಸಂತೋಷವೂ ಆಯಿತು. ಸಂಶಯವೂ ಬಂದಿತು. ಮಹಾದೇವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಅವರ ಶಬ್ದಗಳಲ್ಲಿಯೇ ತನಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಹೇಳಿದ ಆ ನಂದಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಹೀಗೆ ಮಾತನಾಡಿದನು -

“ಮಗು ನಂದಿಯೇ! ನನ್ನ ತಪಸ್ಸು ಸಿದ್ಧಿಸಿದ್ದು ನಿಜವಾಗಿದ್ದರೆ ನನಗೆ ಈ ವರೆಗೆ ಶ್ರೀ ಹರಿಯು ತನ್ನ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ದರುಶನವನ್ನು ಏಕೆ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ? ಆ ವಿಷ್ಣುವನ್ನು ನೋಡುವವರೆಗೆ ನಾನು ತಪಸ್ಸನ್ನು ಬಿಡುವದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿಯೇ ನಿಂತು ಆ ಹರಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ತಪಂಗೈಯುವೆನು. ನೀನು ಯೋಗಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಬೇಗನೇ ಮಧುರಾಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋಗು. ಆ ಮಧುರಾಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಇರುವ ನನ್ನ ಪುಣ್ಯಾಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿರುವ ಗೋವುಗಳ ಹಿಂಡನ್ನೆಲ್ಲ ಇಲ್ಲಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರಲು ಆಮುಷ್ಯಾಯಣನಿಗೆ ತಿಳಿಸು.” ಸಾಲಂಕಾಯನ ಋಷಿಯ ಈ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಶಿವನ ವಾಹನವಾದ ನಂದೀಶ್ವರನು ಬೇಗನೇ ಮಧುರಾಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋದನು. ಅಲ್ಲಿ ಸಾಲಂಕಾಯನ ಮುನಿಯ ಆಶ್ರಮವನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಅವರಶಿಷ್ಯನಾದ ಆಮುಷ್ಯಾಯಣನನ್ನು ಕಂಡು ಕುಶಲಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದನು. ಆಶಿಷ್ಯನು ಕೂಡ ತನ್ನ ಗುರುವಿನ ಕಡೆಯಿಂದ ಬಂದ ಆ ನಂದೀಶ್ವರನನ್ನು ಸತ್ಕರಿಸಿ ತನ್ನ ಗುರುವಿನ ಯೋಗಕ್ಷೇಮವನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿದನು. ಆಮುಷ್ಯಾಯಣನ ಅರ್ಘ್ಯಪಾದ್ಯಾದಿ ಆತಿಥ್ಯವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ನಂದಿಯು ಸಾಲಂಕಾಯನನ ತಪೋನುಷ್ಠಾನದ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನೆಲ್ಲ ತಿಳಿಸಿತಮ್ಮ. ಗೋಧನವನ್ನೆಲ್ಲ ಗಂಡಕೀತೀರಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂಬ ಗುರುಗಳ ಆದೇಶವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದನು. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಆಮುಷ್ಯಾಯಣನು ಗುರುಗಳ ಆ ಎಲ್ಲ ಆಕಳ ಹಿಂಡನ್ನು ಹೊಡೆದುಕೊಂಡು ಮಧುರೆಯಿಂದ ಹೊರಟು ನಂದಿಯೊಂದಿಗೆ ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಗಂಡಕೀನದಿಯ ತೀರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಮುಟ್ಟಿದನು. ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲನೆ ಆ ಗಂಡಕೀನದಿಯನ್ನು ದಾಟಿ ತ್ರಿವೇಣಿಯ ತೀರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಸಂತಸಗೊಂಡರು.

ಭೂದೇವಿ :- ದೇವಾ, ಸೋಮೇಶ್ವರ ಮತ್ತು ವೇಣೀ ಮಾಧವಾದಿ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಂದ ಶೋಭಿಸುವ ಪ್ರಯಾಗ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ತ್ರಿವೇಣೀ ಸಂಗಮವು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಗಂಗೆ ಯಮುನೆ ಮತ್ತು ಸರಸ್ವತೀ ನದಿಗಳು ಸಂಗಮಿಸಿದ ಆ ದಿವ್ಯ

ಕ್ಷೇತ್ರವು 'ತೀರ್ಥರಾಜ' ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಗಂಡಕೀ ತಟಾಕದಲ್ಲಿ ನೀನು ಹೇಳುವ ಈ ತ್ರಿವೇಣಿ ಯಾವದು ? ಇದರ ರಹಸ್ಯವೇನು ? ಮಹಿಮೆ ಏನು ? ಹೇಳು.

ವರಾಹ :- ಭೂಮಿದೇವಿ, ನಿನಗೆ ಮಂಗಳವಾಗಲಿ. ತ್ರಿವೇಣಿಯ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು. - “ಪೂರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಹರಿಯು ಲೋಕ ಕ್ಷೇಮಾಕಾಂಕ್ಷೆಯಿಂದ ತಪಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ರಮ್ಯವಾದ ಹಿಮಾಲಯದ ಉತ್ತಂಗ ಶೃಂಗಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ತಪಂಗೈಯುತ್ತಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಹರಿಯ ಎರಡೂ ಕೆನ್ನೆಗಳಲ್ಲಿ ತಪಸ್ಸಿನ ಕಾವಿನಿಂದ ಬೆವರು ನೀರಿನ ಪ್ರವಾಹವೇ ಉಂಟಾಯಿತು. ಅದರಿಂದ ಲೋಕಗಳ ಪಾಪವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವ ಗಂಡಕೀ ನದಿಯು ಜನ್ಮತಳೆಯಿತು. ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಹರಿಯಿಂದ ಮಹತ್ತರವಾದ ಒಂದು ತೇಜಸ್ಸು ಉತ್ಪನ್ನವಾಯಿತು. ಅದರಿಂದ ಎಲ್ಲ ಲೋಕ ಸಹಿತವಾದ ಚರಾಚರ ಪ್ರಪಂಚವೆಲ್ಲವೂ ಆಶ್ಚರ್ಯಚಕಿತ ವಾಯಿತು. ದೇವಾಧಿ ದೇವತೆಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಅದರ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ತಿಳಿಯಲಾರದೆ ಜಿಜ್ಞಾಸೆಯಿಂದ ಅದನ್ನು ಅರಿಯಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆಯುದಿಸಿತು. ಆಶೆಯಿಂದ ಅವರು ಆ ಬ್ರಹ್ಮದೇವರ ಬಳಿಗೆ ಹೋದರು. ಭಗವನ್ನಾಯಿಯಿಂದ ಮೋಹಿತರಾದ ಬ್ರಹ್ಮದೇವರೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ತಿಳಿಯದೆ ಎಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಶಂಕರನಿದ್ದಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದರು. ಬ್ರಹ್ಮದೇವರು ಶಿವನಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ “ಶಂಕರಾ, ಇದೇನು ಅತ್ಯದ್ಭುತವಾದ ತೇಜಸ್ಸು? ಜಗತ್ತೆಲ್ಲವೂ ಇದರ ಕಾಂತಿಯಿಂದ ಪ್ರತಿಫಲಿತವಾಗಿದೆ. ಇದು ಜಗದಂಡ ಮಂಡಲವನ್ನೆಲ್ಲ ವ್ಯಾಪಿಸಿದೆ. ಈ ವಿಲಕ್ಷಣವಾದ ತೇಜಃಪುಂಜದ ಹುಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರಣವು ಯಾವುದು ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಆಗ ಪರಮೇಶ್ವರನು ಒಂದು ಕ್ಷಣ ಆಲೋಚನೆಗೈದು “ಈ ಮಹಾತೇಜದ ಹುಟ್ಟುನಿಟ್ಟುಗಳನ್ನು ತೋರುತ್ತೇನೆ ಬನ್ನಿರಿ” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಎಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳನ್ನೂ ಕರೆದುಕೊಂಡು ತನ್ನ ಪ್ರಮಥಗಣ ಸಹಿತವಾಗಿ ಮಹಾವಿಷ್ಣು ತಪಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಲಿದ್ದ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಂದನು. ಮತ್ತು ಆ ಭಗವಂತನನ್ನು ಕುರಿತು ನಸುನಗುತ್ತ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದನು. -

“ಜಗತ್ ಪ್ರಭು, ಸರ್ವಾಧಾರನೂ ನಿಖಿಲ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆಲ್ಲ ಅಧ್ಯಕ್ಷನೂ ಸೇರ್ವಕರ್ತನೂ ಆದ ನೀನು ಏಕೆ ತಪಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡುವೆ ? ನಿನಗೆ ಯಾವುದರ ಇಚ್ಛೆ ಇದೆ? ನಿನಗೆ ದೊರಕದ ವಸ್ತು ಯಾವದು ?” ಹೀಗೆ ನಮಿಸಿ ನಿಂದು ನಗುತ್ತ ನುಡಿದ ಶಂಕರನನ್ನು ಕುರಿತು ಜಗದೊಡೆಯನಾದ ಶ್ರೀ ಹರಿಯು ಮಾರ್ನುಡಿದನು. -

“ನಾನು ಲೋಕ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ತಪಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡಲು ಉಪಕ್ರಮಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಲೋಕ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ನಿನ್ನಿಂದ ವರ ಪಡೆಯಲು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿ ನಿನ್ನ ದರುಶನಕ್ಕಾಗಿ ಉತ್ಸುಕಿತನಾಗಿ ನಿಂತು ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ನನಗೆ ದರ್ಶನವಿತ್ತುದರಿಂದ ನಾನು ಕೃತಾರ್ಥನಾದೆ. ವಿಷ್ಣುವಿನ ಈ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಶಿವನು ನುಡಿದನು. -

“ದೇವಾ, ದರ್ಶನ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಮುಕ್ತಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುವ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರವು ಮುಕ್ತಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ಎಂದು ಇಂದಿನಿಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಲಿ. ನಿನ್ನ ಗಲ್ಲ ಗಂಡಸ್ಥಳದ ಬೆವರಿನಿಂದ ಉದ್ಭವಿಸಿದ ಈ ಗಂಡಕೀ ನದಿಯ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ನೀನು ಇದ್ದುದರಿಂದ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರವು ದರ್ಶನದಿಂದಲೇ ಮುಕ್ತಿ ದಾಯಕವಾಗುವದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನ ಸಾನ್ನಿಧ್ಯವು ಇಲ್ಲಿ

ಇದ್ದುದರಿಂದ ನಾನೂ ಬ್ರಹ್ಮದೇವರೂ ಇಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುವೆವು. ಮತ್ತು ಎಲ್ಲ ವೇದಗಳೂ ಸರ್ವತೀರ್ಥಗಳೂ ಸಕಲ ಋಷಿಗಳೂ ನಿನ್ನ ಸನ್ನಿಧಾನವಿದ್ದುದರಿಂದ ಈ ಗಂಡಕೀ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಸನ್ನಿಹಿತರಾಗುವರು. ಇದು ತೀರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ತೀರ್ಥ. ಮಂಗಲಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಪರಮ ಮಂಗಳ. ಗಂಗಾನದಿಯ ಹೊರತು ಈ ಗಂಡಕೀಗೆ ಸಮಾನವಾದ ಬೇರೆ ನದಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ಕಾರ್ತಿಕಮಾಸದಲ್ಲಿ ಮೂವತ್ತು ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಈ ಗಂಡಕೀನದಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿದವರು ಮುಕ್ತಿ ಹೊಂದುವದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಈ ಗಂಡಕೀನದಿಗೆ ದೇವಕೀ ಎಂಬ ಬೇರೊಂದು ನದಿಯು ಕೂಡುವಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಪುಲಹ ಹಾಗೂ ಪುಲಸ್ತ್ಯ ಋಷಿಗಳು ಉಗ್ರವಾಗಿ ತಪಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡಿ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ವನ್ನು ಹೊಂದಿದರು. ಅದರಿಂದಲೇ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಜಾಪತಿ ಸ್ಥಾನವು ದೊರಕಿತು. ಆಗ ಅವರು ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಿದ ಆ ಸ್ಥಾನದಿಂದ ಹೊರಟ ನದಿಯು ಬ್ರಹ್ಮಪುತ್ರ ಎಂದು ಹೆಸರಾಯಿತು.

ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪುಲಹಋಷಿಗಳು ಸೃಷ್ಟಿಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದು ಪ್ರಾಜಾಪತ್ಯ ಪದವಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಪುಣ್ಯ ಸ್ಥಳದಿಂದ ದೇವಿಕಾ ನದಿಯು ಉಗಮ ಹೊಂದಿತು. ಈ ದೇವಿಕಾ ಮತ್ತು ಬ್ರಹ್ಮಪುತ್ರಾ ನದಿಗಳು ಹರಿದು ಬಂದು ಗಂಡಕೀ ನದಿಯನ್ನು ಸಂಧಿಸಿ ಕೂಡುವ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ 'ತ್ರಿವೇಣಿ' ಎಂದು ಹೆಸರಾಯಿತು. ಈ ಮೂರು ನದಿಗಳು ಸಂಗಮಿಸುವ ಒಂದು ಯೋಜನದಳತೆಯ ಮೇಲಿನ ಸ್ಥಾನವು ಆ ಪ್ರಯಾಗದ 'ತ್ರಿವೇಣೀಸಂಗಮ' ದಂತೆಯೇ ಪರಮ ಪೂಜ್ಯವೂ ಅತ್ಯಂತ ಪವಿತ್ರವೂ ಆಗಿರುತ್ತದೆ.

ಪೂರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ ವೇದಜ್ಞಾನನಿಧಿಗಳಾದ ಕರ್ದಮ ಪ್ರಜಾಪತಿಗಳಿಗೆ ಜಯ ವಿಜಯ ಎಂಬ ಇಬ್ಬರು ಮಕ್ಕಳಿದ್ದರು. ಮರುತ್ತ ರಾಜನು ಯಜ್ಞಮಾಡಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಋಷಿಪುತ್ರರಾದ ಜಯವಿಜಯರನ್ನೂ ತನ್ನಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕೆಂದು ಆಹ್ವಾನಿಸಿದನು. ಮಹಾರಾಜನ ಬಿನ್ನಹವನ್ನು ಮನ್ನಿಸಿ ಅವನ ಕರೆಗೆ ಓಗೊಟ್ಟು ಋಷಿಕುಮಾರರು ಮರುತ್ತ ಮಹಾರಾಜನ ಯಜ್ಞ ಮಂಟಪಕ್ಕೆ ಹೋದರು. ಮೊದಲು ದಡ್ಡರಾಗಿದ್ದ ಆ ಜಯವಿಜಯರಿಬ್ಬರೂ ತೃಣ ಬಿಂದು ಮುನಿಯ ಸೇವೆ ಶುಶ್ರೂಷೆಗಳನ್ನು ವ್ರತಬದ್ಧರಾಗಿ ಮಾಡಿ ವಿದ್ಯೆ ಪಡೆದಿದ್ದರು. ವೇದ ಕೋವಿದರಾಗಿದ್ದರು. ವೇದಾಂತಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವಿದ್ವಾಂಸರಾಗಿದ್ದರು. ಯಜ್ಞಯಾಗಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸುವ ಶ್ರೌತಕಾಂಡ ಕರ್ಮಕಾಂಡಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಅತ್ಯಂತ ನಿಪುಣರೆನಿಸಿದ್ದರು. ಭಗವನ್ನಿಷ್ಟರಾದ ಆ ಇಬ್ಬರೂ ಸಹೋದರರು ಶ್ರೀ ಹರಿಯನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪೂಜಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ಶ್ರದ್ಧೋಪೇತ ವಾದ ಪೂಜೆಗೆ ಪ್ರಸನ್ನನಾಗಿ ಶ್ರೀ ಹರಿಯು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ಅವರೆದುರು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಸನ್ನಿಹಿತನಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದನು. ಇಂಥ ಮಹಾಮಹಿಮರಾದ ಆ ಋಷಿಕುಮಾರರನ್ನು ತನ್ನ ಯಜ್ಞಕ್ಕೆ ಕರೆಯಿಸಿ ಅವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಮರುತ್ತನು ತನ್ನ ಯಜ್ಞವನ್ನು ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸಿದನು. ಮತ್ತು ಆ ಜಯ ವಿಜಯ ಮುನಿಗಳನ್ನು ತಕ್ಕ ಗೌರವದಿಂದ ಪೂಜಿಸಿ ವಿಪುಲವಾಗಿ ದಾನ ದಕ್ಷಿಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಪ್ರಸನ್ನಗೊಳಿಸಿ ಮನೆಗೆ ಕಳಿಸಿದನು.

ಮನೆಗೆ ಬಂದ ಬಳಿಕ ಆ ಜಯವಿಜಯ ಸಹೋದರರು ಮರುತ್ತ ಮಹಾರಾಜನಿಂದ ತಮಗೆ ದಾನವಾಗಿ ಬಂದ ದಕ್ಷಿಣಾ ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ವಿಭಾಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳ

ತೊಡಗಿದರು. ಹಣದ ಹಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಅಣ್ಣತಮ್ಮಂದಿರಲ್ಲಿ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟು ತಲೆದೋರಿತು. ಮಾತಿಗೆ ಮಾತು ಬೆಳೆದು ನುಡಿ ಕಿಡಿಯಾಗಿ ಮಸೆಯಿತು.

ಚಿಕ್ಕವನಾದ ವಿಜಯನು “ ನನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿದ್ದು ದು ನನ್ನದು. ನಿನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿದ್ದ ಹಣ ನಿನ್ನದು ” ಎಂದು ವಾದಿಸಿದನು. ಅದಕ್ಕೆ ಅವನ ಅಣ್ಣನಾದ ಜಯನು “ ತಮ್ಮ, ಹಾಗಲ್ಲ. ಮಹಾರಾಜನು ನನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟ ಧನಕನಕಾದ್ರವ್ಯವನ್ನೆಲ್ಲ ನನಗೆ ಹೊರುವದಾಗುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಿನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆ. ಹೊತ್ತುತಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಆ ದ್ರವ್ಯವೆಲ್ಲವೂ ನಿನ್ನದು ಹೇಗಾಗುವದು ? ” ಎಂದು ಪ್ರತಿವಾದವನ್ನು ಹೂಡಿದನು. ಏನಾದರೂ ತಮ್ಮನಾದ ವಿಜಯನು ತನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕ ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಅಣ್ಣನಿಗೆ ಕೊಡಲೇ ಇಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಹಿರಿಯನಾದ ಜಯಮುನಿಗೆ ಕೋಪಬಂದು “ ಕೈಗೆ ಬಂದುದನ್ನು ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಕೊಡದಿರುವ ನೀನು ಮೊಸಳೆಯಾಗು ” ಎಂದು ಶಾಪವಿತ್ತನು.

ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಚಿಕ್ಕವನಾದ ಜಯನಿಗೂ ಕ್ರೋಧವು ತಲೆಗೆರೆ “ ದುಡ್ಡಿನ ಆಶೆಯಿಂದ ನೀನು ಕುರುಡನಾಗಿರುವಿ. ದುಡ್ಡನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಏನು ಮಾಡುವದು ? ಒಡಹುಟ್ಟಿದ ತಮ್ಮನಾದ ನನ್ನನ್ನು ಮದದಿಂದ ಕೊಬ್ಬಿಹೋದ ನೀನು ಶಾಪಕೊಟ್ಟು ಹಾಳುಮಾಡಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಮದಾಂಧನಾದ ನೀನು ಕೂಡ ಆನೆಯಾಗಿ ಹುಟ್ಟು ” ಎಂದು ಶಾಪದ ತಿರುಗು ಬಾಣವನ್ನು ಬಿಟ್ಟನು. ಹೀಗೆ ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಅಣ್ಣತಮ್ಮಂದಿರ ಪರಸ್ಪರ ಶಾಪದಿಂದ ಆನೆ ಮೊಸಳೆಗಳಾಗಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸ್ಥಳ ಜಲಗಳಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು.

ಅವರಿಬ್ಬರಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕವನಾದ ವಿಜಯನು ಗಂಡಕೀನದಿಯಲ್ಲಿ ಮೊಸಳೆಯಾದನು. ಪೂರ್ವಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಹರಿಯ ಪೂಜೆಮಾಡಿದ ಪುಣ್ಯದಿಂದ ಜನ್ಮಾಂತರದ ಸ್ಮರಣೆಯು ಅಚ್ಚಳಿಯದೆ ಅವನಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿತ್ತು. ಹಿರಿಯನಾದ ಜಯಮುನಿಯು ತ್ರಿವೇಣೀ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಆನೆಯಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿ ಅನೇಕ ಹೆಣ್ಣಾನೆ ಕಟ್ಟಾಣಿ ಪುಟ್ಟಾನಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಚ್ಛಂದ ವಿಹಾರ ಮಾಡುತ್ತ ಅಡ್ಡಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಹೀಗೆ ಶಾಪ ಮೋಹಿತರಾದ ಆ ಸಹೋದರರು ಲೀಲಾಲೋಲರಾಗಿ ತಮ್ಮ ಶಪಿತ ಜನ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಲಯಾಪನೆಮಾಡುತ್ತಲಿರುವಾಗ ಒಂದು ದಿನ ಆ ಗಂಡಾನೆಯು ಅನೇಕ ಹೆಣ್ಣಾನೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಜಲವಿಹಾರಕ್ಕೆಂದು ತ್ರಿವೇಣಿಯ ಸಂಗಮ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು.

ಸಂಗಮದ ಆಳವಾದ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಉದ್ದಾಮ ಜಲ ಕ್ರೀಡೆಯನ್ನು ಹೆಣ್ಣಾನೆ ಗಳೊಂದಿಗೆ ಆಡುತ್ತಾ ಆ ಗಜೇಂದ್ರವು ತನ್ನ ಸೊಂಡೆಯಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಎತ್ತಿ ತನ್ನ ಗಜ ಕಾಮಿನಿಯರೆಡೆಗೆ ತೂರಾಡಿ ನೀರಾಟವಾಡಿತು. ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿದು ತನ್ನ ಕಟ್ಟಾನೆಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಒಲುಮೆಯಿಂದ ಜಲಸ್ನಾನಪಾನ ಮಾಡಿಸಿತು. ಹೀಗೆ ಮಡದಿ ಮಕ್ಕಳೊಡನೆ ಜಲಕ್ರೀಡೆಯಾಡುವ ಆ ಮದ್ದಾನೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಜಾತಿ ಸ್ಮರಣೆಯುಳ್ಳ ಮೊಸಳೆಗೆ ಇವನು ನನ್ನನ್ನು ಶಪಿಸಿದ ಜನ್ಮಾಂತರದ ಸಹೋದರನು ಎಂದು ನೆನಪಾಗಿ ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಧಾವಿಸಿ ಬಂದು ಆ ಸಲಗದ ಕಾಲನ್ನು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಿತು. ಆನೆಯಾದರೂ ಕೋಪದಿಂದ ತನ್ನ ಚೂಪಾದ ಕೋರದಾಡೆಗಳಿಂದ ಆ ಮೊಸಳೆಯನ್ನು ಚುಚ್ಚಿತು. ಇರಿಯಿತು. ತಿವಿಯಿತು. ಮೊಸಳೆಯೂ ತನ್ನ ಹದನವಾದ ಹಲ್ಲುಗಳಿಂದ

ಆನೆಯ ಕಾಲನ್ನು ಕಚ್ಚಿ ಚುಚ್ಚಿ ಅದನ್ನು ನೀರಿಗೆಳೆಯಲು ಹೋರತೊಡಗಿತ್ತು. ಹೀಗೆ ಒಂದನ್ನೊಂದು ಎಳೆದಾಡುತ್ತ ಹೊಡೆದಾಡುತ್ತ ಹೋರಾಡುತ್ತ ಅನೇಕ ವರ್ಷ ಯುದ್ಧಮಾಡಿದವು. ಆ ಕ್ರೂರ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಘೋರ ಕಾದಾಟದಿಂದ ಆ ತ್ರಿವೇಣಿ ಸಂಗಮದ ನೀರೆಲ್ಲವೂ ರಾಡಿಯಾಯಿತು. ಅನೇಕ ಜಲಚರ ಸ್ಥಳಚರ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಈ ಆನೆ ಮೊಸಳೆಗಳ ಕದನದಲ್ಲಿ ಹಿಂಸೆಗೊಳಗಾದವು. ಎಷ್ಟೋ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಸತ್ತೇ ಹೋದವು. ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಜಲೇಶ್ವರ ರಾಜನು ಶ್ರೀ ಹರಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದನು. ಆಗ ಭಕ್ತವತ್ಸಲನಾದ ಭಗವಂತನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ತನ್ನ ಸುದರ್ಶನ ಚಕ್ರದಿಂದ ಮೊಸಳೆಯ ಮುಖವನ್ನು ಸೀಳಿದನು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸುದರ್ಶನ ಚಕ್ರವನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಎತ್ತಿ ಬಡಿಯುವಾಗ ಅಲ್ಲಿಯ ಕಲ್ಲುಗಳಿಗೆ ಅದು ತಾಕಿ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಚಕ್ರದ ಚಿಹ್ನೆಗಳು ಮೂಡಿದವು. ಆ ನನ್ನ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸುದರ್ಶನ ಚಕ್ರದ ಸ್ಪರ್ಶದಿಂದ ಚಕ್ರಲಾಂಛಿತವಾದ ಶಿಲೆಗಳು ಬಹಳವಿರುತ್ತವೆ. ಆ ನದಿಯಲ್ಲಿರುವ ವಜ್ರಕೀಟಗಳಿಗೂ ಆ ಸುದರ್ಶನ ಚಕ್ರದ ಲಾಂಛನದ ಪರಿಚಯವಾಗಿ ಅವು ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿಯ ಕಲ್ಲುಗಳಲ್ಲಿಯ ವದನಗಳ ಒಳಗೆ ಚಕ್ರ ಚಿಹ್ನೆವನ್ನು ಕೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಭೂದೇವಿ, ಈ ತ್ರಿವೇಣಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮಹಿಮೆಯು ಅಗಾಧವಾದುದು. ಪೂರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಋಷಭದೇವನ ಮಗನಾದ ಭರತ ರಾಜನು ಪುಲಸ್ತಾಶ್ರಮ ದಲ್ಲಿದ್ದು ತಪೋನುಷ್ಠಾನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಶ್ರೀ ಹರಿಯನ್ನು ಸೇವಿಸಿ ಇಲ್ಲಿಯ ತ್ರಿಜಲೇಶ್ವರನನ್ನು ಪೂಜಿಸುತ್ತಿದ್ದನು.

ಆ ಜಡಭರತನು ಪೂಜಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಆ ಈಶ್ವರನಿಗೆ ಜಡೇಶ್ವರ ಜಲೇಶ್ವರ ಎಂದು ಹೆಸರು ಬಂದಿತು. ಈ ಸಾಲಿಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ನಾನು ಇದ್ದಾಗ ಈ ಜಲೇಶ್ವರನು ನಾನು ಅಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ತಿಳಿದು ನನ್ನನ್ನು ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಿದನು. ಮತ್ತು ಆ ಗಜಗ್ರಾಹಗಳ ಕಾದಾಟವನ್ನು ಕೊನೆಗಾಣಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡನು. ಆಗ ಭಕ್ತವತ್ಸಲನಾದ ನಾನು ಸುದರ್ಶನ ಚಕ್ರವನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದನು. ಅದು ಬಿದ್ದಲ್ಲೆಲ್ಲ ತೀರ್ಥವಾಯಿತು. ಅದು ಸುತ್ತಾಡಿದರೆಲ್ಲ ಕಲ್ಲುಗಳು ಚಕ್ರಚಿಹ್ನೆ ಹಿತವಾದವು. ಆ ಚಕ್ರದ ಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದೆಲ್ಲವೂ ಚಕ್ರಮಯವಾಯಿತು. ಅನಂತರ ನಂದಿಯು ಆ ತ್ರಿವೇಣೀ ತಟಾಕದಲ್ಲಿ ಐದು ದಿನವಿದ್ದು ಮಾಡಬೇಕಾದುದನ್ನೆಲ್ಲ ವಿಧಿಪೂರ್ವಕ ಮಾಡಿಮುಗಿಸಿದನು. ಶಾಲಿಗ್ರಾಮ ಕ್ಷೇತ್ರವು ಅಂದಿನಿಂದ ಹರಿಹರ, ಪ್ರಭು, ದೇವಾಸ ಎಂದು ಬಗೆಬಗೆಯ ಹೆಸರುಗಳುಳ್ಳದ್ದಾಯಿತು.

ಆ ಮಹಾದೇವನು ಆ ಸಾಲಿಗ್ರಾಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಾಲಂಕಾಯನ ಮುನಿಗೆ ನಂದಿಯ ರೂಪದಿಂದ ಮಗನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದನು. ಯೋಗ ಸಿದ್ಧಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ಆ ಮಹಾದೇವನು ತಾನೇ ಮಹಾಯೋಗಿಯಾಗಿ ತ್ರಿಧಾರಕ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾದ ಯೋಗಾಸನಾರೂಢನಾದನು. ಅವನ ಮೂರು ಜಡೆಗಳಿಂದ ಗಂಗಾಯಮುನಾ ಸರಸ್ವತಿ ಎಂಬ ಮೂರು ಜಲಧಾರೆಗಳು ಹೊರಟು ಹರಿದು ಬಂದು ಇಲ್ಲಿ ತ್ರೈಧಾರಿಕ ತೀರ್ಥವಾಯಿತು. ಮಹೇಶ್ವರನಾದ ಶಂಕರನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಸ್ವಯಂ ಶ್ರೀ ಹರಿಯ ದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ತತ್ಪರನಾಗಿ ಮಹಾಯೋಗಿಯಾಗಿ ಈ ಸಾಲಿಗ್ರಾಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಸಂಸಾರ ಬಂಧನದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಮಾಡುವ ದಿವ್ಯಜ್ಞಾನವನ್ನು ಭಕ್ತರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿದ್ದು ಕರುಣಿಸುತ್ತಾನೆ. ಈ ತ್ರಿಧಾರಕ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಮಾಡಿ ಪಿತೃಗಳಿಗೆ ತರ್ಪಣಕೊಟ್ಟು

ಶ್ರೀಹರಿಯ ಧ್ಯಾನಗೈಯುವ ಮಹಾಯೋಗಿಯಾದ ಗೌರೀಪತಿ ಶಂಕರನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡುವವರು ಮತ್ತೆ ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವದಿಲ್ಲ.

ಈ ತ್ರಿಧಾರಕ ತೀರ್ಥದ ಪೂರ್ವಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹಂಸತೀರ್ಥ ಎಂಬ ಪುಣ್ಯಸ್ಥಳ ವಿರುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೂಮೈ ಆ ಹಂಸತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಭಕ್ತರು ಶಿವರಾತ್ರಿಯ ದಿನ ಬಂದು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಶಿವನನ್ನು ಪೂಜೆ ಮಾಡಿ ಬಗೆ ಬಗೆಯ ನೈವೇದ್ಯ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಆ ಮಹಾಯೋಗಿಯಾದ ಚಂದ್ರಶೇಖರನಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಿದರು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮುಗಿಲಿನಲ್ಲಿ ಹಾರಾಡುವ ಎರಡು ಕಾಗೆಗಳು ಹಸಿದು ಬಂದು ಆ ನೈವೇದ್ಯದ ಅನ್ನಕ್ಕೆ ಮುಗಿಬಿದ್ದವು. ಒಂದು ಕಾಗೆಯು ಶಿವನಿಗೆ ನಿವೇದಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಅನ್ನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹಾರಿ ಹೊರಟುಹೋಯಿತು. ಅದನ್ನು ಕಿತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತೊಂದು ಕಾಗೆಯು ಅದರೊಡನೆ ಅಂತರಿಕ್ಷದಲ್ಲಿಯೇ ಸೇರಿಸಾಡಿತು. ಹೀಗೆ ಅನ್ನಕ್ಕಾಗಿ ಮುಗಿಲಿನಲ್ಲಿಯೇ ಬಡಿದಾಡುತ್ತ ಅವೆರಡು ಕಾಗೆಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಕಚ್ಚಿ ಕುಕ್ಕಿ ಹೊಡೆದು ಬಡೆದು ಹೋರಾಡಿ ಗಾಯಗೊಂಡು ಕೊನೆಗೆ ಎರಡೂ ಆ ತೀರ್ಥಕುಂಡದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಬಿಟ್ಟವು. ಮರುಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಆ ತೀರ್ಥಜಲದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದ ಕಾಗೆಗಳು ತಮ್ಮ ಕಾಗೆಯ ರೂಪವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೆಳ್ಳಗಿನ ಹಂಸಗಳಾಗಿ ತೀರ್ಥದಿಂದ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಎದ್ದವು. ಚಂದ್ರನಂತೆ ಧವಲ ಕಾಂತಿಯಿಂದ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತ ಅರಸಂಚೆಗಳಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಆನಂದದಿಂದ ಹಾರಾಡುತ್ತ ಹೋದವು. ಅಲ್ಲಿ ಶಿವರಾತ್ರಿಯ ಉತ್ಸವಕ್ಕಾಗಿ ನೆರೆದ ಜನರು ಈ ಕೌತುಕವನ್ನು ಕಂಡು ಆ ತೀರ್ಥವನ್ನು 'ಹಂಸತೀರ್ಥ'ವೆಂದು ಕರೆದರು. ಆ ಮೊದಲು ಅದನ್ನು 'ಯಕ್ಷತೀರ್ಥ' ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಲಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ಹಿಂದೆ ಓರ್ವಯಕ್ಷನು ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದರಿಂದಲೂ ಅಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಮಾಡಿದವರು. ಯಕ್ಷಲೋಕದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದಲೂ ಅದಕ್ಕೆ ಯಕ್ಷತೀರ್ಥ ಎಂದು ಹಿಂದೆ ಹೆಸರು ಬಂದಿದ್ದಿತು. ಈಗ ಹಂಸತೀರ್ಥವೆಂದಾಯಿತು. ಅಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಮಾಡಿ ಪ್ರಾಣ ನೀಗಿದ ಶಿವಭಕ್ತರು ಕೂಡ ಯಕ್ಷಲೋಕದಿಂದ ನನ್ನ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಬರುವರು. ಮಹಾಯೋಗಿಯಾದ ಶ್ರೀ ಶಂಕರನ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಆ ತೀರ್ಥವು ಅಂಥ ಮಹಾಮಹಿಮೋಪೇತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ನಾನೂ ಶಂಕರನೂ ಇಲ್ಲಿ ಸನ್ನಿಹಿತರಾಗಿ ಲೋಕಾನುಗ್ರಹ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತತ್ಪರರಾಗಿರುತ್ತೇವೆ. ವಸುಂಧರೇ, ಸಾಲಿಗ್ರಾಮ ರೂಪದಿಂದ ನಾನು ಸ್ವಯಂ ಸನ್ನಿಹಿತನಾಗಿರುವ ಈ ಮುಕ್ತಿ ಕ್ಷೇತ್ರವು ಹನ್ನೆರಡು ಯೋಜನ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿದೆ.

ಭೂದೇವಿ :- ಭಗವಂತನೇ ! ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಕೊಡುವ ನಿನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ತಪಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಸಾಲಂಕಾಯನ ಮುನಿಯು ಮತ್ತೇನು ಮಾಡಿದನು ?

ವರಾಹ :- ಉಗ್ರವಾದ ವ್ರತವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡ ಆ ಸಾಲಂಕಾಯನ ಮುನಿಯು ಅಲ್ಲಿ ಬಹು ಕಾಲದವರೆಗೆ ತಪಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡುತ್ತ ಆ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾಗ ಅವನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ವಿಶಾಲವಾದ ಒಂದು ಸಾಲ ಗಿಡವು ಕಂಡು ಬಂದಿತು. ದಿವ್ಯ ಗಂಧವನ್ನು ಸೂಸುವ ಹೂಗಳ ಭಾರದಿಂದ ತೊನೆದು ತೂಗಾಡುವ ತಂಪಿನ ತಾಣವಾದ ಆ ಹೆಮ್ಮರವನ್ನು ಕಂಡು ಸಾಲಂಕಾಯನ ಮುನಿಯು ತಪದ ತಾಪವೆಲ್ಲವೂ ಇಂಗಿದಂತಾಯಿತು. ದಣವು

ದೂರಾಯಿತು. ಆಯಾಸದಿಂದ ಬಳಲಿದ ಅವನು ಆ ಸಾಲ ವೃಕ್ಷದ ಎಡೆಯಲ್ಲಿ ತಪಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡುತ್ತ ಅದರ ಪೂರ್ವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ವೈಶಾಖ ಶುದ್ಧ ದ್ವಾದಶಿಯ ದಿನ ನನ್ನ ದರುಶನವನ್ನು ಪಡೆದನು. ಅನಂತರ ನನಗೆ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ವೇದ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡಿದನು.

ನನ್ನ ಉಜ್ವಲವಾದ ತೇಜಸ್ಸಿನಿಂದ ಕಣ್ಣು ಕುಕ್ಕಿದಂತಾಗಿ ಎವೆಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಿದನು. ತುಸು ಹೊತ್ತಿನ ನಂತರ ಅವನು ಮೆಲ್ಲನೆ ಕಣ್ಣಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆರೆದು ನೋಡುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ನಾನು ಆ ಮರದ ದಕ್ಷಿಣ ಪಾರ್ಶ್ವಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದೆನು. ಅದನ್ನು ಕಂಡು ಆ ಸಾಲಂಕಾಯನನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಋಗ್ವೇದ ಸೂಕ್ತಗಳಿಂದ ನನ್ನ ಎದುರು ನಿಂತು ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡಿದನು. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಸಾಲ ವೃಕ್ಷದ ಪಶ್ಚಿಮ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ನಿಂತ ನನ್ನನ್ನು ಅವನು ಯಜುರ್ವೇದ ಮಂತ್ರಗಳಿಂದಲೂ, ಉತ್ತರ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ನಿಂತ ನನ್ನನ್ನು ಸಾಮವೇದದ ಮಂತ್ರದಿಂದಲೂ ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡಿದನು. ಹೀಗೆ ಆ ಹೆಮ್ಮರದ ನಾಲ್ಕು ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಿಂತು ನನ್ನನ್ನು ಕೊಂಡಾಡುವ ಆ ಮುನಿಯ ಸ್ತೋತ್ರದಿಂದ ಪರಿತುಷ್ಟನಾದ ನಾನು ಅವನಿಗೆ “ಪುಣ್ಯಶಾಲಿಯಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾ, ನಿನ್ನ ಸ್ತುತಿಯಿಂದ ನಾನು ತುಷ್ಟನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ನಿನ್ನ ತಪಸ್ಸಿನಿಂದ ನೀನು ಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿರುವೆ. ನಿನಗೆ ಬೇಕಾದ ವರವನ್ನು ಕೇಳು. ನಿನಗೆ ಮಂಗಳವಾಗಲಿ” ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ಅದಕ್ಕೆ ಆ ಸಾಲಂಕಾಯನ ಮುನಿಯು ಕೈಜೋಡಿಸಿ “ ಭಗವನ್, ನೀನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಪ್ರಸನ್ನನಾಗಿದ್ದರೆ ನನಗೆ ಮಹಾದೇವರಂಥ ಮಗನನ್ನು ಕೊಡು” ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡನು. ಅವನ ಮಧುರ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಪ್ರಸನ್ನನಾದ ನಾನು ಹೀಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿದೆನು-

“ಮುನಿಯೇ, ನೀನು ಇಷ್ಟು ದಿನ ವ್ರತವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದು ಸಾರ್ಥಕವಾಯಿತು. ನೀನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಯೋಚಿಸಿದ್ದು ಈಗ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಇಳಿದಿದೆ. ಈಶ್ವರನ ಪ್ರತಿ ಮೂರ್ತಿಯಂತಿದ್ದ ನಂದಿಕೇಶ್ವರನು ನಿನ್ನ ಬಲಭಾಗದ ಅಂಗದಿಂದ ನಿನಗೆ ಪುತ್ರನಾಗಿ ಜನಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಇಲ್ಲಿಗೆ ನೀನು ತಪಸ್ಸನ್ನು ಕೊನೆಗಾಣಿಸು. ನಿನ್ನ ಮಗನು ಹುಟ್ಟಿ ಹದಿನಾಲ್ಕು ಕಲ್ಪಗಳಾದವು. ಅದು ನಿನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಿನಗೆ ಮಗನಾಗಿ ಜನಿಸಿದ ಆ ನಂದಿಕೇಶ್ವರನು ಆಮುಷ್ಠಾಯಣ ಎಂಬ ನಿನ್ನ ಶಿಷ್ಯನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹಸುಗಳ ಹಿಂಡನ್ನು ಮಧುರೆಯಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ತಂದಿದ್ದಾನೆ. ತಾನೂ ಬಂದಿದ್ದಾನೆ. ಶೂಲವನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಆ ಗೋವುಗಳ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿಯೇ ಇರುತ್ತಾನೆ. ನೀನು ನಿನ್ನ ಮಗನೊಡನೆ ತುಸು ಸಮಯವಿದ್ದು ಪರಮ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಆತ್ಮ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊ. ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನೀನು ಇದ್ದು ನನ್ನ ಸೇವೆಯನ್ನು ನಿರಂತರ ಮಾಡಿದರೆ ನನ್ನಂತೆಯೇ ಜನರಿಂದ ಪೂಜ್ಯನಾಗುವೆ. ಸಾಲವೃಕ್ಷದಲ್ಲಿ ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ಕಂಡ ಈ ಗ್ರಾಮವು ಸಾಲಿಗ್ರಾಮ ಕ್ಷೇತ್ರ ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗುವದು”

ಭೂದೇವಿ, ಆ ಸಾಲಂಕಾಯನ ಮುನಿಗೆ ಹೀಗೆ ವರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ನಾನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಕಣ್ಮರೆಯಾದೆನು. ಮುಂದೆ ಆ ಮುನಿಯಾದರೂ ಆ ಸಾಲವೃಕ್ಷವನ್ನು ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆಮಾಡಿ ಹೊರಟು ಹೋದನು. ಆ ಸಾಲಿಗ್ರಾಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ

ಮಾನವರನ್ನು ಮುಕ್ತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವ ಹದಿನೈದು ತೀರ್ಥಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ರಹಸ್ಯವಾದ 'ಬಿಲ್ವಪ್ರಭತೀರ್ಥ'ದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಮಾಡುವವನಿಗೆ ಸಾವಿರ ಅಶ್ವಮೇಧ ಯಾಗ ಮಾಡಿದ ಫಲವು ಬರುವದು. ಅಲ್ಲಿಯ 'ಚಕ್ರತೀರ್ಥ'ದಲ್ಲಿ ಚಕ್ರಾಂತ ಕಲ್ಪಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಮೂರು ದಿನ ಉಪವಾಸವಿದ್ದು ಸ್ನಾನಮಾಡುವವರು ಮೂರು ಯಜ್ಞಗಳ ಫಲವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಹಿಮಶಿಖರದಿಂದ ಮೂರು ಜಲಪ್ರವಾಹಗಳು ಧಾರೆಗಟ್ಟಿ ಬೀಳುವ 'ವಿಷ್ಣುಪದ ತೀರ್ಥ'ದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿದವನೂ ಅಲ್ಲಿ ನಿಂತು ನನ್ನ ಆರಾಧನೆ ಮಾಡುವವನೂ ನನ್ನ ವೈಕುಂಠ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಬರುವನು. ಒಂದು ಬದರೀವೃಕ್ಷದಿಂದ ಹೊರಟ ಜಲಧಾರೆಯಿಂದ ನಿರ್ಮಾಣಗೊಂಡ 'ಶಾಲೀಹೃದ ತೀರ್ಥ'ದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವವನು 'ನರಮೇಧ ಯಜ್ಞ' ಮಾಡಿದ ಫಲವನ್ನು ಪಡೆಯುವನು. ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿರುವ 'ಶಂಖಪ್ರಭ', 'ಗದಾಕುಂಡ', 'ಅಗ್ನಿಪ್ರಭ', 'ಸರ್ವಾಯುಧ', 'ದೇವಪ್ರಭ', 'ವಿದ್ಯಾಧರ', 'ಪುಣ್ಯನದಿ', 'ಗಂಧರ್ವ', 'ದೇವಹೃದ', ಮುಂತಾದ ದಿವ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡಿ ಉಪೋಷಣೆಗೈದು ಆ ತೀರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವವರೂ ಉತ್ತಮ ಗತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿ ಕೊನೆಗೆ ನನ್ನ ಲೋಕವನ್ನು ಸೇರುತ್ತಾರೆ. ಭೂದೇವಿ, ಎರಡು ದೇವನದಿಗಳು ಸಂಗಮಿಸಿದ ದಿವ್ಯಕ್ಷೇತ್ರ ಒಂದು ನೇಪಾಳದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ದೇವತೆಗಳೂ ಗಂಧರ್ವರೂ ಅಪ್ಸರೆಯರಿಂದ ಒಡಗೂಡಿ ಇಳಿದು ಬಂದು ತಪಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನೇಪಾಳದಲ್ಲಿರುವ ಈ ಶಿವಮಂದಿರವು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಿಯವಾದದ್ದು. ಹಿಮಾಲಯದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಂದಲೂ ಮಹಾದೇವರ ಜಟಾ ಜೂಟದಿಂದಲೂ ನೀಲಕಂಠ ಪರ್ವತದಿಂದಲೂ 'ಶ್ವೇತ ಗಂಗೆ' ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಪ್ರಖ್ಯಾತವಾದ 'ದೇವನದಿ'ಯಿಂದಲೂ ಅನೇಕಾನೇಕ ಉಪನದಿಗಳು ಹುಟ್ಟಿಹರಿದು ದೃಶ್ಯಾದೃಶ್ಯಗಳಾಗಿ ಪ್ರವಹಿಸಿ ಗಂಡಕೀ ನದಿಯೊಡನೆ ಸಂಗಮವನ್ನು ಹೊಂದುವವು. ಕೃಷ್ಣನ ದೇಹದಿಂದ ಉತ್ಪನ್ನವಾದ ಆ ಗಂಡಕಿಗೆ 'ಕೃಷ್ಣಾ' ಎಂತಲೂ ಹೆಸರು ಇದೆ. ಶಿವನ ದೇಹದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದ 'ತ್ರಿಶೂಲಗಂಗೆ' ಎಂಬುದು ಗಂಡಕೀ ನದಿಯೊಡನೆ ಕೂಡಿ ಹರಿಯುವ ನದಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಹಿಂದಾಗಿದೆ.

ಈ ತ್ರಿಶೂಲ ಗಂಗಾ ಮತ್ತು ಗಂಡಕೀ ನದಿಗಳ ಸಂಗಮದ ಪುಣ್ಯಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ 'ಸಿದ್ಧಾಶ್ರಮ' ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಈಶ್ವರನ ತಪೋವನವಿರುತ್ತದೆ. ಬಗೆಬಗೆಯ ಹೂ, ಹಣ್ಣು ಕಾಯಿಗಳಿಂದ ಆ ಶಿವ ತಪೋವನವು ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಬಾಳೆಗಳ ಗುಂಪಿನ ಸೊಂಪುಳ್ಳ ಆ ತಂಪಿನ ತಾಣದಲ್ಲಿ ಬೇವು, ಗಣಿಗಲೆ, ಮರಗಳೂ ಸುರಹೊನ್ನೆ ಸುರಗಿಗಳೂ ತಲೆಎತ್ತಿ ತಮ್ಮ ಹೊಂದಳಿರುಗಳಿಂದ ಹಂದರ ಹಾಕಿವೆ. ಖಜ್ಜೂರ, ಮಾವು, ಹವಳದ ಗಿಡ, ಮೆರಟಿಯಗಿಡ, ತೆಂಗು, ಕೊಂಗು, ಅರಳೆ, ನೀರಲೆ, ಕಗ್ಗಲಿ, ಕಿತ್ತಳೆ, ಎಲಚಿ, ನಿಂಬೆ, ಮೊದಲೆ, ಕೇದಿಗೆ, ಮಲ್ಲಿಗೆ, ಜಾಜಿ, ನಂದಿಬಟ್ಟಲು, ಮೊಲ್ವೆ, ಗೋರಂಟೆ, ನಾಗಕೇಸರ, ಗಿರಿಮಲ್ಲಿಗೆ, ದಾಳಿಂಬೆ ಮೊದಲಾದ ಬಗೆ ಬಗೆಯ ಗಿಡಬಳ್ಳಿಗಳು ಕಂಪಿನ ಭಾರದಿಂದ ಬಳಕುತ್ತ, ಜೇನಿನ ಭಾರದಿಂದ ತುಳಕುತ್ತ ಸೌಗಂಧವನ್ನು ಸೂಸುತ್ತಲಿವೆ. ಈ ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡಿ ಆ ಪಾವನ ತೀರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಮಾಡುವವರಿಂದ ನರರು ನೂರು ಅಶ್ವಮೇಧ ಯಾಗಮಾಡಿದ ಫಲವನ್ನು ಪಡೆಯುವರು. ಇಲ್ಲಿ ವೈಶಾಖ

ಸ್ನಾನಮಾಡುವವರಿಗೆ ಸಾವಿರ ಗೋದಾನದ ಪುಣ್ಯವೂ, ಮಾಘ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಪ್ರಯಾಗ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿದ ಪುಣ್ಯವೂ, ಕಾರ್ತಿಕ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವವನಿಗೆ ಮುಕ್ತಿಯೋಗ್ಯತೆಯೂ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವದು. ಇಲ್ಲಿ ಯಜ್ಞ, ತಪಸ್ಸು, ದಾನ, ಶ್ರಾದ್ಧ ದೇವತಾರ್ಚನೆ ಅಥವಾ ಯಾವದೇ ಪುಣ್ಯ ಕರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡಿದರೂ ತ್ರಿವೇಣಿ ಸಂಗಮದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದಂತೆ ಅಪಾರ ಪುಣ್ಯ ಉಂಟು. ಅನಂತ ಫಲವೂ ಉಂಟು.

ದೇವಿ ವಸುಂಧರೇ, ಆ ಸಾಲಿಗ್ರಾಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಪೂರ್ವಾಭಿಮುಖನಾಗಿ ನಿಂತಿರುವೆನು. ಶಿವನು ನನ್ನ ಬಲಭಾಗದಲ್ಲಿಯೇ ವಾಸವಾಗಿದ್ದಾನೆ. ನನ್ನನ್ನು ತಿಳಿದವರು ಶಿವನನ್ನು ತಿಳಿಯುವರು. ಶಿವನನ್ನು ತಿಳಿದವರು ನನ್ನನ್ನು ತಿಳಿಯುವರು. ಅವನಿದ್ದಲ್ಲಿ ನಾನು. ನಾನು ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಅವ. ಶಿವ. ಶಿವನಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿದರೆ ನನಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿದಂತೆ. ಇದರ ತಾತ್ವಿಕಾರ್ಥವನ್ನು ತಿಳಿದವರು ನಿಜವಾದ ಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವರು. ಇದು ಹರಿಹರಾತ್ಮಕ ಕ್ಷೇತ್ರವು ಎನಿಸಿದೆ. ಮುಕ್ತಿದಾಯಕವಾದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಈ 'ಹರಿಹರ ಕ್ಷೇತ್ರ', 'ತ್ರಿವೇಣಿ ಸಂಗಮ', 'ರುರುಖಂಡ' ಮತ್ತು 'ಶ್ವೇತ ಗಂಗಾ' 'ಗಂಡಕೀ ನದಿಗಳ ಸಂಗಮ ಸ್ಥಳ' ಇವು ನಾಲ್ಕು ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಗಂಡಕಿಯು ಭಾಗೀರಥಿಯಂತೆ ನದಿಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಗಂಗೆ ಮತ್ತು ಗಂಡಕಿ ಎರಡೂ ಮಹಾನದಿಗಳು ಸಂಗಮಿಸುವ ಕ್ಷೇತ್ರವು ಶ್ರೀಹರಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ಎನಿಸುವುದು. ಈ ಗಂಡಕಿಯು ಆದಿಯಲ್ಲಿಯೇ ದೇವಗಂಗೆಯೊಡನೆ ಸಂಗಮಿಸಿತು. ಇದರ ಮಹಿಮೆಯು ದೇವಗುಹ್ಯವಾಗಿದೆ. ಮಂಗಳಾಂಗಿಯಾದ ಭೂದೇವಿಯೇ, ಪಾಪ ಪರಿಹಾರಕವಾದ ಈ ಸಾಲಿಗ್ರಾಮ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ನಾನು ನಿನಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇದನ್ನು ಹೇಳುವವರು ಕೇಳುವವರು ಮತ್ತು ಬೈಗು ಬೆಳಗುಗಳಲ್ಲಿ ಪಾರಾಯಣ ಮಾಡುವವರು ಸಿದ್ಧಿಪಡೆದು ಉದ್ಧಾರ ಹೊಂದುವರು.

ವರಾಹ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ನೂರಹದಿನೆಂಟನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದಿದೆ.

ಭೂದೇವಿ :- ಪೂಜ್ಯರೇ, ನಿಮ್ಮ ಮುಖದಿಂದ ಸಾಲಿಗ್ರಾಮ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ನನ್ನ ಮನದ ದುಗುಡವೆಲ್ಲವೂ ಕಳೆದು ಹೋಗಿದೆ. ರುರುಖಂಡವು ಒಳ್ಳೇ ಪುಣ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರವೆಂದು ತಿಳಿಸಿದಿರಿ. ಆ ರುರು ಯಾರು ? ಮುಂಚೆ ಅವನು ಏನಾಗಿದ್ದ ? ಈ ನಿನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಅವನ ಹೆಸರೇಕೆ ? ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ನನಗೆ ತಿಳಿಸು.

ವರಾಹ :- ದೇವಿ, ಹಿಂದೆ ಭೃಗುವಂಶದಲ್ಲಿ ದೇವದತ್ತ ಎಂಬ ಓರ್ವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಜನಿಸಿದನು. ವೇದವೇದಾಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಆ ದೇವದತ್ತನಿಗೆ ಒಳ್ಳೇ ಪಾರಂಗತಿ ಇದ್ದಿತು. ಯಜ್ಞ ವಿದ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವನು ಎತ್ತಿದ ಕೈ. ಬಂದ ಅತಿಥಿಗಳನ್ನು ದೇವರೆಂದು ಸತ್ಕರಿಸುವ ಅವನು ವ್ರತನಿಷ್ಠನಾಗಿದ್ದನು. ಅವನ ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿರುವ ಮೃಗಗಳೂ ಕೂಡ ಮುನಿಯಂತೆ ಶಾಂತದೂತವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಮರಬಳ್ಳಿಗಳೂ ಪುಣ್ಯಪ್ರದವಾಗಿದ್ದವು. ಇಂಥ ಪಾವಿತ್ರ್ಯದ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಉಗ್ರ ತಪವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡ ಆ ಮುನಿಯು ತಿನ್ನುವದು ಬರೇ ಗಡ್ಡೆಗೆಣಸು, ಮಾಡುವದು ಘೋರ ತಪಸ್ಸು. ಹೀಗೆ ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳು ಉರುಳಿದವು. ಇಂದ್ರನಿಗೆ ಚಿಂತೆಯಾಯಿತು. ಕಾಮನನ್ನು ಅವನು ಕುಳಿತಲ್ಲಿಯೇ ನೆನೆದ. ಕೂಡಲೇ ಮದನನು ಗೆಲೆಯ ಗಂದರ್ವರೊಡನೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಏತಂದ. ಇಂದ್ರನ ಇಂದ್ರಿಯಗಳು ಕ್ಷುಬ್ಧವಾಗಿದ್ದವು. ಆದರೂ ಅವನ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಮಾಧುರ್ಯವಿದ್ದಿತು. ಅವನ ಮನದ ದುಗುಡವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದ ಕಾಮನು ಹೇಳಿದ. ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ನೀಡಿದ. ಎಂಥ ಯೋಗಿಯ ಮನವನ್ನೂ ಕೂಡ ಕದಡುವ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದ. ಅದರಿಂದ ದೇವೇಂದ್ರನ ಚಿತ್ತದ ಚಿಂತೆ ದೂರಾಯಿತು. ಸಂತಸದ ನಗೆ ನಕ್ಕು ನುಡಿದ. -

“ರಮಣೀಯವಾದ ಹೇಮಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ಹೃಷೀಕೇಶ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ದೇವದತ್ತ ಎಂಬ ಮುನಿಯು ಇರುತ್ತಾನೆ. ಹರಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಅವನ ಮನಸ್ಸು. ನಿರಂತರ ನೆಟ್ಟಿ ಅವನ ತಪಸ್ಸು. ಬಹುಶಃ ಅವನ ಮನದಲ್ಲಿ ಇಂದ್ರಪದವಿಯ ಆಶೆ ಅಂಕುರಿಸಿರಬಹುದು. ಆದುದರಿಂದ ನೀವು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿರಿ. ಅವನ ತಪೋಭಂಗ ಮಾಡಿರಿ.” ದೇವರಾಜನ ಅಣತಿಯನ್ನು ತಲೆಯಮೇಲೆ ಹೊತ್ತು ಅವನ ಮಿತ್ರ ಮಂಡಳಿಯು ವಸಂತ ಮಾಸವನ್ನು ಮುಂದೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹಿಮಾಚಲಕ್ಕೆ ನಿಬ್ಬಣ ಹೊರಟಿತು. ಮಂದಾನಿಲವು ತಾನೇ ಮುಂದಾಗಿ ನಡೆಯಿತು. ದೇವತೆಗಳ ಒಡೆಯನಾದ ಇಂದ್ರನು ಒಬ್ಬ ಅಪ್ಸರೆಯನ್ನು ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡ. ಆ ಸುರರ ದೊರೆಯು ಆ ಅಪ್ಸರೆಯನ್ನು ಹೊಗಳಿದ್ದೇ ಹೊಗಳಿದ್ದು. ಮಾತು ಮಾತಿನಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರೀತಿ ಹೂತು ನಿಂತಿತ್ತು. ಆ ಮನದನ್ನೆಯನ್ನು ಮನ್ನಿಸಿ ಮಹೇಂದ್ರನು ಮಾತನಾಡಿದನು. -

“ಸುಂದರೇ, ನೀನು ಹಿಮಗಿರಿಯ ದೇವದತ್ತ ಮುನಿಯ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಹೋಗು. ನಿನ್ನ ಚೆಲುವು ಹೋದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಗೆಲುವಿನ ಬಾವುಟವನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡೇ ಬರುವದೆಂದು ನನಗೆ ವಿಶ್ವಾಸವಿದೆ. ನಿನ್ನ ಹಾವ, ಭಾವ, ಬೆಡಗು ಬಿನ್ನಾಣ, ಹಾಸ್ಯಲಾಸ್ಯಗಳಿಂದ ಆ

ಮುನಿಯ ಮನವನ್ನು ಮೋಹಗೊಳಿಸು. ಅವನು ನಿನ್ನ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೆ ಮಾರುಹೋಗಿ ತಪಸ್ಸಿನಿಂದ ಹಿಂದೆಗೆದರೆ ನಿನ್ನ ಮೇಲೆ ನನಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಗುವದು.” ದೇವರಾಜನ ನಿರ್ದೇಶದಂತೆ ಪ್ರಮೋಚಿಯು ಹಿಮಾಯಲಯದಲ್ಲಿರುವ ದೇವದತ್ತ ಋಷಿಯ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ನಡೆದಳು.

ಪರಮ ರಮಣೀಯವಾಗಿದ್ದಿತು ಹಿಮಗಿರಿಯ ನಡುನತ್ತಿಯ ಮೇಲಿದ್ದ ಆ ಪುಣ್ಯಾಶ್ರಮ. ಬಗೆಬಗೆಯ ಬಳ್ಳಿಗಳು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ತಳಕುಹಾಕಿ ಹೊಂದಳುಗಳ ಹಂದರಗಳನ್ನು ಸುಂದರವಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದವು. ಅಲ್ಲಿಯ ಗಿಡಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೆಡೆ ಕೋಗಿಲೆಗಳ ಮಧುರಾಲಾಪ ಕೇಳಿ ಬಂದರೆ ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ ಮಾಮರದ ತೋಪುಗಳಲ್ಲಿ ಭೃಂಗಗಳ ಸಂಗೀತವು, ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ ಗಂಧರ್ವರ ಗೀತಾಲಾಪವು ಕೇಳಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದವು. ಕ್ರೂರ ಪಶುಗಳೆಲ್ಲವೂ ವೈರ-ಮತ್ಸರ-ಭಾವವನ್ನು ಮರೆತು ಸ್ನೇಹಸಲುಗೆಯಿಂದ ಕೂಡಿ ಆಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಆ ರಮ್ಯ-ಮನಂತರಾಳದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಂಜುಲತಾ ಕುಂಜದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಆ ಅಪ್ಸರಾಂಗನೆಯು ತನ್ನ ಕಿನ್ನರ ಕಂಠದಿಂದ ಮಧುರ ಮಧುರವಾಗಿ ಹಾಡತೊಡಗಿದಳು. ದೇವದತ್ತ ಮುನಿಯ ಧ್ಯಾನ ಸಮಾಧಿ ಇಳಿಯಿತು. ಇತ್ತ ಪ್ರಮೋಚಿಯ ಗಾನ ಸಮಾಧಿ ಏರಿತು. ಅವಳ ಗಾನ ಲಹರಿಯ ತಾನ ವಿತಾನಗಳು ದೇವದತ್ತ ಮುನಿಯ ಕಿವಿಗೆ ಆಪ್ತಾಯನ ಎನಿಸಿದವು. ಆ ಮಧುರಾಲಾಪವನ್ನು ಕೇಳಿಯೇ ಮುನಿಯ ಮನಸ್ಸು ಕೌತುಕಭರಿತವಾಯಿತು. “ಯಾರದಾಗಿಬಹುದು ಈ ಹೆಣ್ಣಿನಿ ? ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂದಿತು ಈ ನುಣ್ಣಿನಿ ?” ಎಂದು ಸಂಗೀತದ ಸೆಲೆಯನ್ನು ಅರಸುತ್ತ ಹೊರಟನು.

ಅದೇ ವೇಳೆಗೆ ಆ ಪ್ರಮೋಚಿಯೊಡನೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ ಕಾಮನು ಬಿಲ್ಲಿಗೆ ಬಾಣ ಹೂಡಿದನು. ಮುನಿಯು ಆ ಸಗ್ಗದ ಮೊಗ್ಗೆಯ ಕಡೆಗೆ ಕಣ್ಣೆತ್ತಿ ನೋಡಿದನು. ಅದೊಂದು ಚೆಲುವಿನ ಚೆಲುವೆ. ಚಂಡಾಡುವ ಆ ಚಪಲೆಯು ಮುನಿಯು ನೋಡುತ್ತಿರುವಂತೆಯೇ ತನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿಯ ಕಂದುಕವನ್ನು ಪುಟಿಸುತ್ತ ದೂರ ಓಡಿದಳು. ದಣಿಯದೇ ಚಂಡನ್ನು ಡಿದಳು. ಅವಳ ಚೆಲುವು ಮುನಿಯ ಚಿತ್ತಸ್ಥೈರ್ಯಕ್ಕೆ ಆಪ್ತಾನವಿತ್ತಿತ್ತು. ಋಷಿಯು ಆ ರಮಣಿ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಹೋದ. ನಡೆದಲ್ಲಿ ನಡೆದ. ಕಾಮನು ತನ್ನ ಐದೂ ಹೂಬಾಣಗಳಿಂದ ಅವನ ಹೃದಯಕ್ಕೆ ಹೊಡೆದ. ಹೃದಯದ ಅನುರಾಗವು ಮುಖದಲ್ಲಿ ಮಂದಹಾಸವಾಗಿ ಮಿನುಗಿತು. ಆ ಗಂಧರ್ವ ಸುಂದರಿಯು ಕುಡಿನೋಟದಿಂದ ಈ ಮುನಿಯೆಡೆಗೆ ಒಮ್ಮೆ ನೋಡಿದಳು. ಲಜ್ಜೆಯು ಅವಳ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಹೆಜ್ಜೆ ಇರಿಸಿತು. ಜಾರುವ ಸೆರಗನ್ನು ಅವಳು ಸರಿಪಡಿಸಿದಳು. ಅವಳ ಕೈ ಚಂಡನ್ನು ಪುಟಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಅವಳು ತನ್ನ ಕೇಶಪಾಶದಲ್ಲಿ ಮುಡಿದ ಅರಳು ಮಲ್ಲಿಗೆಗಳು ಆಟದ ರಭಸದಲ್ಲಿ ಉರುಳಿಬೀಳುತ್ತಿದ್ದವು. ಆಗಾಗ ಅವಳು ಮುನಿಯೆಡೆಗೆ ಹೊರಳಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಆಟದ ರಭಸದಲ್ಲಿ ಅವಳ ಕುಡಿನೋಟಗಳ ಮೈಮಾಟ ಲಲಿತವಿಲಾಸಗಳು ಮುನಿಯ ಮನವನ್ನು ಸೂರೆಗೊಂಡವು. ಇದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸುಳಿಗಾಳಿ ಬೀಸಿತು. ಅವಳು ಉಟ್ಟ ತಿಳಿಬಟ್ಟೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಗೊಂಡಿತು. ಕಾಮನ ಬಾಣ ಮುನಿಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಆಳವಾಗಿ ನಾಟಿತು. ದೇವದತ್ತ ಮುನಿಯು ಇನ್ನೂ ಅವಳ ಬಳಿ ಸಾರಿದ. ಮುಗ್ಧನಾಗಿ ಆ ಚಿಗರೆ ಗಂಗಳ ಚೆಲುವೆಯನ್ನು ಮಾತನಾಡಿಸಿದ - “ಕಲ್ಯಾಣಿ ನೀನು ಯಾರು ? ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂದೆ ? ಈ

ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿರುವೆ? ನೀನು ಯಾರನ್ನು ಕುಡುಕುತ್ತಿರುವಿ? ನಮ್ಮಂಥ ಪುರುಷರನ್ನು ನಿನ್ನ ಬಾಹುಪಾಶದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುವ ಹವಣಿಕೆಯೇ? ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಅನಂದದಿಂದ ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದೇವೆ ನಾನು ನಿನ್ನ ಅಧೀನನೇ ಆಗಿದ್ದೇನೆ.”

ಮುನಿಯ ಮಾತಿನಲ್ಲಿಯ ಈ ಆತ್ಮನಿವೇದನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಆ ಮಾನಿನಿಯ ಹವಳ ತುಟಿಯಲ್ಲಿ ಮಂದಹಾಸವು ಸೂಸಿತು. ಅದರ ಮೇಲಿಂದಲೇ ಅವಳ ಆಶೆಯ ಆಶೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿದ ಮುನಿಯು ಅವಳ ಬಲಗೈಯನ್ನು ಹಿಡಿದನು. ಅವಳಲ್ಲಿ ಮೋಹಿತನಾಗಿ ತನ್ನ ತಪಸ್ಸಿಗೆ ತಿಲಾಂಜಲಿಯನ್ನಿತ್ತು ಅವಳೊಡನೆ ಸರಸಕ್ಕೆ ಇಳಿದನು. ಆ ಸ್ವರ್ಗಸುಂದರಿಯೊಡನೆ ದೇವದತ್ತ ಮುನಿಯು ಹಗಲಿರುಳೂ ವಿವಿಧ ಭೋಗಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದನು. ತಪಃಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಬಯಸಿದ ಕಾಮನೆಗಳು ಬೇಡಿದ ಭೋಗಸಾಮಗ್ರಿಗಳು ಇದ್ದಲ್ಲಿಯೇ ಸದ್ಯಃಸಿದ್ಧವಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದವು.

ಹೀಗೆ ಬಗೆ ಬಗೆಯ ಕಾಮ ಕೇಳಿ ಎಲಾಸಗಳಲ್ಲಿ ಲಾಲಸನಾದ ಆ ಮುನಿಗೆ ಹಗಲು ಹೊರಳಿದ್ದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇರಳು ಉರುಳಿದ್ದು ತಿಳಿಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳು ಭೋಗಾನುರಾಗಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಕಳೆದು ಹೋದ ಬಳಿಕ ಒಂದು ದಿನ ಆ ಮುನಿಯ ಮನದಲ್ಲಿ ಎಚ್ಚರವು ಮೂಡಿತು. ವಿವೇಕವು ಜಾಗೃತವಾಯಿತು. ಮಲಗಿ ಎದ್ದವನಂತೆ ಅವನ ಮನಸ್ಸು ನಿದ್ರೆ ತಿಳಿದಿದ್ದು ಪ್ರಬುದ್ಧವಾಗಿ ವೈರಾಗ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯಿತು. ಇಷ್ಟು ದಿನ ಕಾಮಾರ್ತನಾಗಿ ಕಾಲ ಕಳೆದ ಬಗ್ಗೆ ಅವನಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪವೂ ಆಯಿತು. ಅವನ ಮುಖದಿಂದ ಅನುಭವದ ಉದ್ಗಾರವು ಇಂತು ಹೊರಟಿತು.

“ಅಹೋ ಭಗವತೀ ಮಾಯಾ ಯಯಾಹಂ ಭೃಶ ಮೋಹಿತಃ |
ಜಾನನ್ನಪಿ ತಪೋಭ್ರಂಶಂ ಪ್ರಾಪ್ತೋ ದೈವಬಲಾತ್ಕೃತಃ ||

ಅಗ್ನಿಕುಂಡ ಸಮಾ ನಾರೀ ಘೃತ ಕುಂಭ ಸಮಃ ಪುಮಾನ್ |
ಇತಿ ಪ್ರಮಾದೋ ಮೂರ್ಖಾಣಾಂ ವಿಚಾರಾನ್ಮಹದಂತರಂ ||

ಘೃತಕುಂಭೋಗ್ನಿಯೋಗೇನ ದ್ರವತೇ ನ ತು ದರ್ಶನಾತ್ |
ಪುಮಾನ್ ಸ್ತ್ರೀದರ್ಶನಾದೇವ ದ್ರವತೇ ಯದ್ವಿಮೋಹಿತಃ ||

ಓಹ ! ಭಗವಂತನ ಮಾಯೆಯು ಅಗಾಧವಾಗಿದೆ. ನಾನು ತಿಳಿದು ತಿಳಿದು ಕಾಲು ಜಾರಿದೆ. ನನ್ನ ತಪಸ್ಸು ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ಇದೇನು ದೈವ ಬಲತ್ಕಾರವೋ ವಿಧಿಯ ಚಮತ್ಕಾರವೋ? ಹೆಣ್ಣು ಒಂದು ಬೆಂಕಿಯ ಮೊಟ್ಟೆ. ಉರಿಯುವ ಅಗ್ನಿಕುಂಡ. ಗಂಡು ತುಪ್ಪ ತುಂಬಿದಕೊಡ ಎಂದು ಜನರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಮೂರ್ಖರ ಮಾತು. ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಬಹಳ ಅಂತರವಿದೆ. ತುಪ್ಪದ ಕೊಡವು ಬೆಂಕಿ ತಾಕಿದಾಗಲೆ ಕರಗುತ್ತದೆ. ಬರಿದೂರಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ಕರಗುವದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಪುರುಷನು ಮಾತ್ರ ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ದೂರದಿಂದ ನೋಡಿದರೂ ಸಾಕು. ಚಿತ್ತವು ಚಲಿಸಿ ಮೋಹದಿಂದ ದ್ರವಿಸಿ ಹೋಗುವನು. ಇದರಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣಿನದು ಏನೂ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ. ಸ್ವಯಂ ಗಂಡು ತನ್ನ ಇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನು ಬಿಗಿಹಿಡಿಯದಿದ್ದ ಬಳಿಕ ಇಂಥ ಪ್ರಮಾದಗಳು ಆಗುವದು ಸಹಜವಾಗಿದೆ.” ಎಂದು

ನುಡಿದು ಆ ದೇವದತ್ತ ಮುನಿಯು ಆ ದೇವಾಂಗನೆಯನ್ನು ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟನು. ಆ ಮುನಿಯು ತನ್ನ ತಪೋನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿ ವಿಘ್ನಗಳು ಬಹಳ ಬರುತ್ತವೆ. ಎಂದು ಬಗೆದು ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು ಗಂಡಕೀ ಸಂಗಮದಲ್ಲಿರುವ ಭೃಗುಋಷಿಯ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಬಂದನು. ಅಲ್ಲಿ ಸಂಗಮದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ಪಿತೃದೇವತೆಗಳಿಗೆ ತರ್ಪಣ ಕೊಟ್ಟು ಹರಿಹರದೇವತೆಗಳನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ ತನ್ನ ತಪೋನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಸ್ನಾನವನ್ನು ಹುಡುಕಾಡಿದನು. ರಮಣೀಯವಾದ ಭೃಗುಋಷಿಯ ಆಶ್ರಮವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ನಡೆದನು. ಗಂಡಕೀನದಿಯ ಪೂರ್ವಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಏಕಾಂತ ರಮಣೀಯವಾದ ಭೃಗುತುಂಗ ಪರ್ವತವು ತನ್ನ ತಪಶ್ಚರ್ಯೆಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅಲ್ಲಿಯೇ ನೆಲೆನಿಂತನು. ಪರಶಿವನನ್ನು ಕಾಣಲು ಉತ್ಕಂಠಿತನಾಗಿ ಘೋರ ತಪಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡಿದನು. ಅವನ ಬಹುಕಾಲದ ತಪಸ್ಸಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿ ಶಿವನು ಅವನಿಗೆ ಲಿಂಗರೂಪದಿಂದ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವನ್ನು ಕರುಣಿಸಿದನು. ಆ ಲಿಂಗದ ಮೇಲೆ ಕೆಳಗೂ ಎಡಬಲಗಳ ಅಕ್ಷಪಕ್ಕಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಜಲಧಾರೆಗಳು ಹರಿದು ಸುರಿಯುತ್ತಲಿವೆ. ಪ್ರಸನ್ನನಾದ ಆ ಪರಮೇಶ್ವರನು ಆ ದೇವದತ್ತ ಮುನಿಗೆ ನುಡಿದನು-

“ಮುನಿಯೇ, ಶಿವನಾದ ನನ್ನನ್ನು ನೋಡು. ನನ್ನಲ್ಲಿಯೇ ಶ್ರೀವಿಷ್ಣು ಇರುತ್ತಾನೆಂದು ನೀನು ತಿಳಿದುಕೋ. ನನಗೂ ಅವನಿಗೂ ಅಂತರವಿದೆ ಎಂದು ನೀನು ತಿಳಿಯಬೇಡ. ಈ ಮೊದಲು ನೀನು ನಮ್ಮಿಬ್ಬರನ್ನು ಬಹುದೂರದ ಅಂತರದಿಂದ ನೋಡಿದ್ದರಿಂದ ನಿನಗೆ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ವಿಘ್ನಗಳು ಒದಗಿ ಬಂದವು. ನಿನ್ನ ತಪಸ್ಸೆಲ್ಲವೂ ಹಾಳಾಯಿತು. ನಮ್ಮಿಬ್ಬರನ್ನು ಏಕೋ ಭಾವದಿಂದ ತಿಳಿದು ಭಜಿಸಿದರೆ ನೀನು ಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವಿ. ನಿನ್ನ ತಪಃಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಲಿಂಗಗಳು ಉದ್ಭೂತವಾದ ಈ ಸ್ಥಳವು ಸಲಿಂಗ ಕ್ಷೇತ್ರವೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗುವದು. ಇಲ್ಲಿ ಗಂಡಕೀ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಮಾಡಿ ನನ್ನ ಲಿಂಗಗಳನ್ನು ಪೂಜೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅವನಿಗೆ ಯೋಗ ಯಾಗಗಳ ಫಲವು ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮಹಾ ದೇವರು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಅದೃಶ್ಯರಾದರು. ಆ ದೇವದತ್ತ ಮುನಿಯು ಮಹಾದೇವರು ಉಪದೇಶಿಸಿದ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ದಿವ್ಯಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪಡೆದು ಸಾಯುಜ್ಯ ಪದವಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದನು. ಸ್ವರ್ಗಲೋಕದ ಅಪ್ಸರೆಯಾದ ಪ್ರಮೋಚೆಯು ದೇವದತ್ತ ಮುನಿಯೊಡನೆ ಬಹುಕಾಲ ವಿಹರಿಸಿದ ಫಲವಾಗಿ ಗರ್ಭಿಣಿಯಾಗಿದ್ದಳು. ಆಶ್ರಮದ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದು ಕನ್ಯಾಮಣಿಯನ್ನು ಹೆತ್ತು ಆ ದೇವದತ್ತ ಋಷಿಯ ಪರ್ಣಕುಟೀರದ ಬಳಿಯಲ್ಲಿಯೇ ತನ್ನ ಮಗುವನ್ನು ಮಲಗಿಸಿ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ನಡೆದಳು. ತನ್ನ ಕೂಸನ್ನು ನೆಲದಲ್ಲಿಯೇ ಬಿಟ್ಟು ಬಂದದ್ದರಿಂದ ಅವಳು ಹೊಸ ಕನ್ಯೆಯಂತೆ ಮಂದಹಾಸ ಮಾಡುತ್ತ ಕೈಕೊಂಡ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿನಿಯಾಗಿ ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಮನ್ನಣೆಯನ್ನು ಪಡೆದಳು. ಇತ್ತ ದೇವದತ್ತ ಮುನಿಯ ಆಶ್ರಮ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಹುಲ್ಲು ಹಾಸಿನ ಮೇಲೆ ತೊಳೆದ ಮುತ್ತಿನಂತೆ ಕಳೆಕಾಂತಿಗಳಿಂದ ಹೊಳೆಯುವ ಆ ಎಳೆಮಗುವು ತಾಯಿ ತಂದೆಗಳಿಲ್ಲದೆ ತಬ್ಬಲಿಯಾಗಿ ರೋದಿಸತೊಡಗಿತು. ಆಗ ಆ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಓಡಾಡುವ ರುರು ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಜಿಂಕೆಗಳು ಆ ಹೆಣ್ಣು ಶಿಶುವನ್ನು ಬೆಳಸಿ ದೊಡ್ಡವಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದವು. ಅದರಿಂದ ಅವಳಿಗೂ ರುರು ಎಂದೇ ಹೆಸರು ಬಂದಿತು. ಅವಳು ತನ್ನ ತಂದೆಯ ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿಯೇ ಬೆಳೆದು ದೊಡ್ಡವಳಾದಳು. ಅವಳು ಪ್ರಾಯಪ್ರಬುದ್ಧಳಾದಾಗ ತನ್ನ

ತಾಯಿಯ ಅಪ್ಪರ ಸೌಂದರ್ಯವು ಹರೆಯದ ಹೂವಾಗಿ ಅವಳ ಅಂಗಾಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಅರಳಿತು. ಅನೇಕ ರಾಜಕುಮಾರರೂ ಋಷಿಕುಮಾರರೂ ಅವಳನ್ನು ವರಿಸಬೇಕೆಂದು ಅರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದರು. ಆದರೆ ಈ ಋಷಿಕುಮಾರಿಯಾದ ರುರುವಿಗೆ ಆ ಯಾವ ವರಗಳೂ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಅವಳಿಗೆ ವಿಷಯ ಸುಖದೊಡನೆ ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೂ ಒಲುವು ಇರಲಿಲ್ಲ. ತಾಯಿಯ ಚಲುವಿಕೆಯ ಜೊತೆಗೆ ತಂದೆಯ ತಪೋನಿಷ್ಠೆಯೂ ಅವಳಲ್ಲಿ ಜನ್ಮ ಜಾತ ಗುಣವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿತ್ತು. ಅವಳು ಯಾರನ್ನೂ ಮದುವೆಯಾಗುವ ವಿಚಾರ ಮಾಡದೆ ಯಾವಜ್ಜನ ತಪೋನುಷ್ಠಾನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿದಳು.

ತನ್ನ ದೃಢ ನಿರ್ಧಾರದಂತೆ ಆ ರುರು ಕನ್ನಿಕೆಯು ಅದೇ ತನ್ನ ತಂದೆಯ ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಘೋರವಾದ ತಪಸ್ಸನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದಳು. ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯ ನಿರಂತರವೂ ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿಯಾದ ನಾರಾಯಣನನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಧ್ಯಾನಮಾಡತೊಡಗಿದಳು. ಮೊದಲನೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿನ ಬಿಟ್ಟು ಒಂದು ದಿನ, ಎರಡನೇ ತಿಂಗಳು ಮೂರು ದಿನಕ್ಕೊಮ್ಮೆ, ಮೂರನೇ ತಿಂಗಳು ಐದು ದಿನಕ್ಕೊಮ್ಮೆ, ನಾಲ್ಕನೇ ತಿಂಗಳು ಏಳು ದಿನಕ್ಕೊಮ್ಮೆ, ಐದನೇ ತಿಂಗಳು ಒಂಭತ್ತು ದಿನಕ್ಕೊಮ್ಮೆ, ಆರನೇ ತಿಂಗಳು ಹದಿನೈದು ದಿನಕ್ಕೊಮ್ಮೆ, ಏಳನೇ ತಿಂಗಳು ಮುವತ್ತು ದಿನಕ್ಕೊಮ್ಮೆ, ಎಲೆ ಚೂರುಗಳನ್ನು ತಿಂದು ಪಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಮುಂದೆ ಎಂಟನೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಆಹಾರವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೇ ಬರೇ ಗಾಳಿಯನ್ನು ತಿಂದು ತಪಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡತೊಡಗಿದಳು. ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಏಕಾಗ್ರ ಮನಸ್ಸುಳಾಗಿ ನಿಂತುಕೊಂಡು ತಪಃ ಸಮಾಧಿಯಿಂದ ಶ್ರೀಹರಿಯನ್ನು ಆರಾಧಿಸಿದಳು.

ಅವಳ ತಪಸ್ಸನ್ನು ಕಂಡು ನನಗೂ ಕೂಡ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು. ನಾನು ಅವಳಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನಾದೆ. ಎಲ್ಲ ಇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನು ನಿರೋಧಿಸಿದ ಆ ರುರು ತಪಸ್ವಿನಿಯು ಎದುರು ಬಂದು ನಿಂತ ನನ್ನನ್ನು ನೋಡಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಹೊರಗೆ ನಿಂತ ನಾನು ಅವಳ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಅವಳ ಕಣ್ಣುಗಳಿಗೆ ಗೋಚರನಾದೆನು. ಅವಳ ಇಂದ್ರಿಯಗಳಲ್ಲಿ (ಹೃಷೀಕ) ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ್ದರಿಂದ ನನಗೆ ಹೃಷೀಕೇಶ ಎಂದು ಹೆಸರು ಬಂದಿತು. ಹೊರಗೆ ನಿಂತ ನನ್ನನ್ನು ಅವಳು ಕಾಣದಾದಾಗ ಅವಳ ಹೃದಯ ಗೋಚರನಾಗಿ ಅವಳ ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿದ್ದ ನನ್ನ ಉಪಾಸ್ಯಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಮರೆಮಾಡಿದನು. ಅದರಿಂದ ಕೂಡಲೇ ಅವಳು ಕಣ್ಣು ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಗೆ ನೋಡಿದಳು. ಕಣ್ಣೆದುರು ಸಾಕ್ಷಾತ್ ನಾನೇ ನಿಂತುಕೊಂಡಿದ್ದೆನು. ಕೈಜೋಡಿಸಿ ಅವಳು ನನಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿದಳು. ಅವಳ ಕೊರಳು ಗದ್ದದಿಸಿತ್ತು. ಕಂಬನಿದುಂಬಿ ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ಹರಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಮೈಯೆಲ್ಲ ಹಿಗ್ಗಿನ ಮುಳ್ಳು. ಕೈ ಕದಂಬದ ಮೊಗ್ಗಿನಂತೆ ನನ್ನನ್ನು ವಂದಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ಅಂಗನೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ನಾನು ನುಡಿದೆ - “ಮಂಗಳಾಂಗಿ, ನಿನ್ನ ತಪಸ್ಸಿಗೆ ನಾನು ಮೆಚ್ಚಿದ್ದೇನೆ. ಬಯಸಿದ ವರವನ್ನು ಕೇಳು.” ಪ್ರಭುವಿನ ವಚನವನ್ನು ಕೇಳಿ ಸಂತುಷ್ಟಳಾದ ಆ ಋಷಿರಮಣಿಯು ನನಗೆ ನಮಿಸಿ ನುಡಿದಳು. -

ಸ್ವಾಮಿ, ನೀನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಪ್ರೀತನಾಗಿದ್ದರೆ ನೀನು ಇಲ್ಲಿಯೇ ನೆಲೆನಿಲ್ಲು. ನನ್ನನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸು. ಈ ಕ್ಷೇತ್ರವು ನನ್ನ ಹೆಸರಿನಿಂದಲೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಲಿ.” ಋಷಿ ಶ್ರೇಷ್ಠಳಾದ ಆ ರುರು ನಾರಿಯ ಬಿನ್ನಹವನ್ನು ಮನ್ನಿಸಿ ನಾನು ಅವಳಿಗೆ ಹೇಳಿದೆ. -

“ದೇವಿ, ನಿನ್ನ ದೇಹವು ಪರಮ ಪವಿತ್ರವಾದ ತೀರ್ಥವಾಗಲಿ. ಈ ಕ್ಷೇತ್ರವು ನಿನ್ನ ಹೆಸರಿನಿಂದಲೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಲಿ. ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮೂರು ದಿನ ಇದ್ದು ಉಪವಾಸ ಮಾಡಿ ಈ ನಿನ್ನ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವ ಮನುಷ್ಯನು ಪವಿತ್ರನಾಗಿ ನನ್ನ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವನ್ನು ಪಡೆಯುವನು. ಅವನಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯಾದಿ ಮಹಾ ಪಾಪಗಳಿದ್ದರೂ ಪರಿಹಾರವಾಗುವವು.” ಹೀಗೆ ವರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನಾನು ಅದೃಶ್ಯನಾಗಿ ಅದೇ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ನಿಂತುಕೊಂಡೆನು. ಋಷಿ ಮಹಿಳೆಯಾದ ಆ ರುರು ಯೋಗಿನಿಯು ನನ್ನ ವರದಂತೆ ಪಾವನ ತೀರ್ಥಳಾಗಿ ಲೋಕೋದ್ಧಾರ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಲಿದ್ದಾಳೆ. ಅಂದಿನಿಂದ ಈ ರುರು ಕ್ಷೇತ್ರವು ಅವಳ ಹೆಸರಿನಿಂದಲೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ.

ಗೋನಿಷ್ಕಮಣ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮಹಿಮೆ

ಭೂದೇವಿ - ಭಗವನ್ ರುರು ಕ್ಷೇತ್ರದಂತೆ ಬೇರೆಪುಣ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಕೇಳಬೇಕೆಂಬ ಕುತೂಹಲವು ನನ್ನಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ನನಗೆ ತಿಳಿಸು. ಮನವನ್ನು ತಣಿಸು.

ವರಾಹ - ಭೂಮಿದೇವಿ, ಇದೇ ಹಿಮಾಚಲದ ಶೃಂಗಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ‘ಗೋನಿಷ್ಕಮಣ’ ಎಂಬ ಒಂದು ಕ್ಷೇತ್ರವಿರುತ್ತದೆ. ಕಾಮಧೇನುವಿನ ಮಕ್ಕಳಾದ ಸುರಭಿ ಮೊದಲಾದ ಗೋವುಗಳನ್ನು ಹಿಂದೆ ನಾನು ಅಲ್ಲಿ ಇಳಿಸಿದ್ದೆನು. ಪೂರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಓರ್ವ ಪ್ರಜಾಪತಿ ಎಂಬ ಮಹರ್ಷಿಯು ಎಪ್ಪತ್ತು ಕಲ್ಪಗಳ ಕಾಲ ಉಗ್ರವಾದ ತಪಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡಿದನು. ಅವನ ಈ ಘೋರವಾದ ತಪಸ್ಸನ್ನು ನೋಡಿ ಜನರಿಗೆಲ್ಲ ಕೌತುಕವಾಯಿತು. ಯಾವದೇ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಇಲ್ಲದ ಈ ನಿಸ್ಪ್ರಹನಾದ ಮುನಿಯು ಏತಕ್ಕಾಗಿ ತಪಸ್ಸು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ ? ಎಂದು. ಬಹುಕಾಲದ ಬಳಿಕ ಒಂದು ದಿನ ಮಹಾದೇವನು ಆ ಔರ್ವಮುನಿಯ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಬಂದನು. ಆಗ ಮುನಿಯು ತನ್ನ ದೇವಾತಾರ್ಚನೆಗೆ ಕಮಲಗಳನ್ನು ತರಲು ಗಂಗಾದ್ವಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದನು. ಅದನ್ನು ಕಂಡು ಎಲ್ಲ ತಪಸ್ವಿಗಳೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದರು. ಹಣ್ಣು, ಹೂ, ಕಾಯಿಗಳಿಂದ ತುಂಬಿ ತೊನೆದಾಡುವ ಆ ಶಾಂತ ಸುಂದರವಾದ ಆಶ್ರಮವು ಮಹಾದೇವರ ಅತ್ಯಂತ ಉಗ್ರವಾದ ತೇಜಸ್ಸಿನಿಂದ ಸುಟ್ಟು ಬೂದಿಯಾಯಿತು. ಹೀಗೆ ಆಶ್ರಮವನ್ನು ಸುಟ್ಟು ಶಿವನು ಕೈಲಾಸಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದ ಬಳಿಕ ಹೂವಿನಬುಟ್ಟಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಔರ್ವಮುನಿಯು ತನ್ನ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಬಂದನು. ಬರುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅವನ ಮನೋಹರವಾದ ಆಶ್ರಮವು ದಗ್ಧವಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದಿತು. ಅದನ್ನು ಕಂಡು ಅತ್ಯಂತ ಕ್ರುದ್ಧನಾದ ಆ ಔರ್ವಮುನಿಯು ಕಂಬನಿದುಂಬಿ ಶಾಪವಿತ್ತನು. “ಹೂ, ಹಣ್ಣು, ಹಸಿರು ಕುಸಿರುಗಳಿಂದ ಸುಂದರವಾದ ಈ ನನ್ನ ಆಶ್ರಮವನ್ನು ಸುಟ್ಟು ಹಾಕಿದವನು ದುಃಖದಿಂದ ಸಂತಪ್ತನಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಲೋಕಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಡಲೆಯಲಿ.” ಇದರಿಂದ ಮಹಾದೇವರ ಮೈಯಲ್ಲಿ ದಾಹ ಸಂತಾಪವು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ಆ ಮೈಯುರಿಯನ್ನು ತಾಳಲಾರದೆ ಮಹಾದೇವನು ಗೌರಿಗೆ ಹೇಳಿದನು -

“ಪಾರ್ವತಿ, ಔರ್ವಮುನಿಯು ಭೀಕರವಾದ ತಪಸ್ಸನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಾಗ ಜಗತ್ತೆಲ್ಲವೂ ಅವನ ತಪೋಜ್ವಾಲೆಗಳಿಂದ ಸುಡತೊಡಗಿತು. ಅವನು ಏನನ್ನೂ ಬಯಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ನಿಷ್ಕಾಮನಾದ ಅವನಿಗೆ ಏನನ್ನಾದರೂ ಕೊಟ್ಟು ಸಮಾಧಾನ ಪಡಿಸುವಂತಿರಲಿಲ್ಲ.

ನಿಸ್ತಹನಾದ ಅವನು ಹಾಗೇ ತನ್ನ ತಪಸ್ಸನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದಾಗ ಸಂಭ್ರಾಂತರಾದ ದೇವತೆಗಳು ನನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದರು. ದೇವತೆಗಳ ಆ ಶ್ರಾಪವನ್ನೂ ಎಲ್ಲ ಲೋಕಗಳ ಶಾಪವನ್ನೂ ಕಂಡು ನನಗೆ ಆ ಔರ್ವಮುನಿಯ ಮೇಲೆ ಕೋಪ ಬಂದಿತು. ಆಗ ನಾನು ಅವನ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಕಣ್ಣೆರೆದು ನೋಡಿದ ಮೂಲಕವಾಗಿ ಅವನ ಆಶ್ರಮ ವೆಲ್ಲವೂ ಅರೆಚಣದಲ್ಲಿ ಉರಿದು ಬೂದಿಯಾಗಿ ಬಿದ್ದಿತು. ಆಗ ಹೂ ತರಲು ಹೊರಗೆ ಹೋದ ಆ ಮುನಿಯು ಮರಳಿ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಭಸ್ಮೀಭೂತವಾದ ತನ್ನ ಆಶ್ರಮವನ್ನು ಕಂಡು ನನ್ನನ್ನು ಶಪಿಸಿದನು. ಅದರಿಂದ ನನಗೆ ಈಗ ಮೈತುಂಬ ಉರಿ ಸಂಕಟವು ಹುಟ್ಟಿ ನನ್ನನ್ನು ಸುಡುತ್ತಲಿದೆ. ಈ ದೇಹ ದಾಹದಿಂದ ನನಗೆ ಏನೂ ಮಾಡಲು ಬಾರದಂತಾಗಿದೆ.” ಮಹಾದೇವರ ಈ ದುಃಖ ಪೂರ್ಣವಾದ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಪಾರ್ವತಿಯು “ನಾವು ಶ್ರೀ ಮನ್ನಾರಾಯಣನ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗೋಣ. ಅವನ ಮಾತಿನಿಂದಲೇ ನಮ್ಮ ಸಂಕಟ ಪರಿಹಾರವಾಗಿ ಸುಖಪ್ರಾಪ್ತಿಯೂ ಆಗುವದು.” ಎಂದು ಶಿವನಿಗೆ ಸಲಹೆಯನ್ನು ನೀಡಿದಳು. ಆಗ ಶಿವಪಾರ್ವತಿಯರಿಬ್ಬರೂ ನಾರಾಯಣ ರೂಪಿಯಾದ ನನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದರು. ನಾನು ಅವರೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಔರ್ವಮುನಿಯ ಬಳಿಗೆ ಹೋದೆನು. ಅವನಿಗೆ ಬಿನ್ನವಿಸಿದೆನು. - “ಮಹಾರಾಯಾ, ಈ ಮಹಾದೇವರ ಶಾಪವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸು. ಅದರಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಹದಲ್ಲಿಯೂ ಸಂತಾಪವೂ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಈ ಶಾಪವನ್ನು ಕೂಡಲೇ ನಿವಾರಿಸು.” ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಔರ್ವಮುನಿಯು ಹೇಳಿದನು. -

“ನಾನು ಈವರೆಗೆ ಎಂದೂ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಈಗಲೂ ನನ್ನ ಮಾತು ಸುಳ್ಳಾಗಲಾರದು. ಆದರೂ ನೀವು ಕಾಮಧೇನುವಿನ ಸಂತಾನ ಭೂತವಾದ ಹಸುಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆತಂದು ಅವುಗಳ ಹಾಲಿನಿಂದ ರುದ್ರದೇವರಿಗೆ ಸ್ನಾನವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿರಿ. ಆ ದಿವ್ಯಹಸುಗಳ ಹಾಲಿನ ಸ್ನಾನದಿಂದ ಮಹಾದೇವನ ಶಾಪತಾಪಗಳೆರಡೂ ನಿವಾರಣೆ ಹೊಂದುವವು.” ಆ ಔರ್ವಮುನಿಯ ಸೂಚನೆಯಂತೆ ನಾನು ಕಾಮಧೇನು ಸಂತತಿಯ ಎಪ್ಪತ್ತೇಳು ಹಸುಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರಮಾಡಿದೆನು. ಅವುಗಳ ಹಾಲಿನಿಂದ ಮಹಾದೇವನನ್ನು ಮೊದಲು ಮಾಡಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿದೆವು. ಆ ಕ್ಷೀರಾಭಿಷೇಕದಿಂದ ಶಿವನ ಅಂತಃಸಂತಾಪವು ಸಂಪೂರ್ಣಶಾಂತನಾಗಿ ಅವನು ಮೊದಲಿನಂತೆ ಆನಂದದಿಂದ ಇರತೊಡಗಿದನು. ಈ ಕಾಮಧೇನು ಹಸುವಿನ ಹೊಸ ಹಸುಗಳ ಹಾಲು ಮಡುವು ಗಟ್ಟಿ ರೂಪಿತವಾದ ತೀರ್ಥಕ್ಕೆ ‘ಗೋ ನಿಷ್ಕ್ರಮ’ ಎಂದು ಹೆಸರು ಬಂದಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಾತ್ರಿ ಇದ್ದು ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವವನು ಗೋಲೋಕವನ್ನು ಪಡೆದು ಆನಂದವನ್ನು ಹೊಂದುವನು. ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾಲವಟಿ, ಪಂಚಪದ, ತೀರ್ಥಕುಂಡ, ಬ್ರಹ್ಮಪದ, ವಿಷ್ಣು ಸರೋವರ ಮುಂತಾದ ಗೋ ನಿಷ್ಕ್ರಮಣ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಪರಿಸರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಪಾವನ ತೀರ್ಥ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಉಪವಾಸ ಮಾಡಿ ಸ್ನಾನಮಾಡುವವರಿಗೆ ಸರ್ವಪಾಪ ಪರಿಹಾರವಾಗಿ ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕ ವಿಷ್ಣುಲೋಕ ಮುಂತಾದ ದಿವ್ಯಗತಿಯು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವದು. ಪರಮ ಪವಿತ್ರವಾದ ಐದು ಯೋಜನ ಸುತ್ತಳತೆಯುಳ್ಳ ಈ ಗೋನಿಷ್ಕ್ರಮಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಪೂರ್ವಾಭಿಮುಖನಾಗಿ

ನಿಂತುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ಹಿಂದೆಯೇ ಗಂಗಾಪ್ರವಾಹವು ಹರಿಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಗಂಗೆ ಹಾಗೂ ಗೋವಿಂದರ ಸನ್ನಿಧಾನದಿಂದ ಈ ಆಶ್ರಮವು ಎಲ್ಲ ವಿಧವಾದ ಪುಣ್ಯಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಧರ್ಮ ಕೇಂದ್ರದಂತಿರುತ್ತದೆ.

ಸ್ತುತಸ್ವಾಮಿ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯ

ಭೂದೇವಿ - ಜಗನ್ನಾಥ, ಈ ಗೋನಿಷ್ಕರ್ಮಣ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕಿಂತ ಅತೀ ರಹಸ್ಯವಾದ ಬೇರೆ ಪುಣ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರವು ಇದ್ದರೆ ದಯಮಾಡಿ ನನಗೆ ಹೇಳು.

ವರಾಹ - ಸ್ತುತಸ್ವಾಮಿಕ್ಷೇತ್ರದ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನು ಕೇಳು. ದ್ವಾಪರ ಯುಗದಲ್ಲಿ ದೇವಕೀ ವಸುದೇವರ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ವಾಸುದೇವನೆಂದು ಪ್ರಖ್ಯಾತನಾದ ನನಗೆ ಐದು ಜನ ಮಹಾ ವಿದ್ವಾಂಸರಾದ ಋಷಿಗಳು ಶಿಷ್ಯರಾಗುವರು. ಶಾಂಡಿಲ್ಯ, ಜಾಜಲಿ, ಕಪಿಲ, ಉಪಸಾಯಕ, ಭೃಗು ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಆ ಐವರು ನನ್ನನ್ನು ವಾಸುದೇವ, ಸಂಕರ್ಷಣ, ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನ, ಅನಿರುದ್ಧ, ನಾರಾಯಣ ಮುಂತಾದ ರೂಪಗಳಿಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವರು. ನಿರಂತರವಾಗಿ ನನ್ನನ್ನು ಪೂಜಿಸುವ ಅವರಿಗೆ ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾದ ವರವನ್ನು ಕೇಳಿರಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವೆನು. ಆಗ ಆ ಮುನಿಗಳು ನನಗೆ ಧರ್ಮೋಪದೇಶವನ್ನು ಮಾಡಲು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವರು. ನಾನು ಆ ಮುನಿಗಳಿಗೆ ಉಪದೇಶಿಸುವೆನು. ಆ ನನ್ನ ಉಪದೇಶವೇ 'ವರಾಹ ಶಾಸ್ತ್ರ' ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗುವದು. ಅದು ಸರ್ವ ಭಾಗವತ ಪ್ರಿಯವಾಗಲಿ ಎಂದು ಅವರು ನನ್ನನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವರು. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು 'ತಥಾಸ್ತು' ಎಂದು ಹೇಳಿದಬಳಿಕ ಆ ಐವರೂ ಮುನಿಗಳು ಆ ವರಾಹ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಪರಮ ಪ್ರಮಾಣವೆಂದು ನಂಬಿ ಅದರಂತೆ ನಡೆದು ಪರಮ ಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವರು.

ಸರ್ವಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಆ ನನ್ನ ವರಾಹ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ತಿಳಿದವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಜ್ಞಾನಯೋಗಿಗಳಾಗಿಯೂ ಹಲವರು ಕರ್ಮಯೋಗಿಗಳಾಗಿಯೂ ಕೆಲವರು ತ್ಯಾಗಿಗಳಾಗಿಯೂ, ದಾನಿಗಳಾಗಿಯೂ, ಯೋಗಿಗಳಾಗಿಯೂ ನನ್ನನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕರಿಸಿ ಕೊಂಡು ಸಂಸಾರ ಸಾಗರವನ್ನು ದಾಟುವರು. ಮಾತ್ಸರ್ಯ ಗ್ರಸ್ತರಾಗಿ ಯಾರು ನನ್ನ ಶಿಷ್ಯರಲ್ಲಿಯೂ, ನನ್ನ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ದೋಷಾರೋಪವನ್ನು ಮಾಡುವರೋ ಅವರು ಸರ್ವ ನಾಶವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾರೆ. ಮಾತ್ಸರ್ಯವು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ದೋಷ. ಘೋರ ಪಾತಕ. ಆ ದೋಷ ಒಂದಿದ್ದರೆ ಎಷ್ಟು ಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಅರಿತರೂ ಮಾನವನಿಗೆ ಅಧೋಗತಿಯು ತಪ್ಪಿದ್ದಲ್ಲ. ಎಂಥ ಜ್ಞಾನಿಯೇ ಇರಲಿ, ದಾನಿಯೇ ಇರಲಿ, ತಪಸ್ವಿಯೇ ಇರಲಿ, ಅಸೂಯೆಯು ಒಂದಿದ್ದರೆ ಅವರು ಎಂದೂ ನನ್ನನ್ನು ಕಾಣಲಾರರು. ಆದುದರಿಂದ ನನ್ನ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ತರಬೇಕೆಂದು ಬಯಸುವ ಮಾನವರು ಧರ್ಮ ಘಾತಕವಾದ ಅಸೂಯೆಯನ್ನು ಎಂದೂ ಮಾಡಬಾರದು. ಎಂಥೆಂಥ ಪಂಡಿತರೂ ಕೂಡ ಈ ಒಂದು ಮಾತ್ಸರ್ಯ ದೋಷದಿಂದ ಸತ್ಯಾನಾಶವನ್ನೇ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ವ ಭಾಗವತ ಪ್ರಿಯವಾದ ಈ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ನಾನು ವರಾಹ ರೂಪವನ್ನು ಧರಿಸಿ ವಿಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸಿ ಪ್ರಕಟಗೊಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಭಾಗ್ಯವತಿಯಾದ ಭೂಮಿದೇವಿ, ಈ ಭೂತಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಉಕ್ಕಿನ ಪ್ರತಿಮೆಯು ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಮಣಿಪೂರಗಿರಿ ಎಂದು ಹೆಸರು

ಇರುವುದು. ಗುರುವಿನ ದಯೆಯನ್ನೂ, ನನ್ನ ಪ್ರಸಾದವನ್ನೂ ಹೊಂದಿದ ಭಕ್ತರು ನನ್ನ ದರುಶನವನ್ನು ಮತ್ತು ಮೂರ್ತಿ ಸ್ಪರ್ಶವನ್ನು ಪಡೆದು ಪೂಜಿಸಿ ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಚೀನಾಚೀರ್ಣವಾದ ಪಾಪ ಪಟಲವನ್ನೆಲ್ಲ ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಂಡು ಪರಮಗತಿಯನ್ನು ಹೊಂದುವರು. ಸೌಭಾಗ್ಯವತಿಯಾದ ವಸುಂಧರೆಯೇ, ಸ್ತುತಸ್ವಾಮಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಇರುವ ಪಂಚಾರ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ಅದೇ ಕ್ಷೇತ್ರದ ನನ್ನ ಬಲಬದಿಯಲ್ಲಿರುವ 'ಭೃಗುಕುಂಡ' ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಅದರಂತೆ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ 'ಮಣಿಕುಂಡತೀರ್ಥ', 'ಸುಗುಹ್ಯತೀರ್ಥ', 'ಧೂತಪಾಪತೀರ್ಥ', 'ಸರ್ವೇಷ್ಟಾರ್ಥ ತೀರ್ಥ' ಮುಂತಾದ ಪವಿತ್ರ ತೀರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಉಪವಾಸ ಮಾಡಿ ಸ್ನಾನದೇವತಾರ್ಚನೆ ಮುಂತಾದ ಧರ್ಮ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವವರು ಪರಮ ದುರ್ಲಭವಾದ ದಿವ್ಯ ಸದ್ಗತಿಯನ್ನು ಹೊಂದುವರು ಈ ತೀರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಕೊನೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ದೇಹ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದವರು ನನ್ನ ಲೋಕವನ್ನು ಸೇರುವರು.

ಭೂದೇವಿ:- ದೇವಾ, ನಿನಗೆ ಸ್ತುತಸ್ವಾಮಿ ಎಂದು ಹೆಸರು ಏಕೆ ಬಂದಿತು? ಈ ನಿನ್ನ ಶುಭನಾಮ ನಿರ್ವಚನವನ್ನು ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿರುವ ಪವಿತ್ರ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನೂ ನನಗೆ ನಿರೂಪಿಸು.

ವರಾಹ :- ಕ್ಷಮಾದೇವಿ, ದೇವತೆಗಳ ಸುಖದ ದಾರಿಯಲ್ಲಿಯ ಮುಳ್ಳುಗಳಂತಿದ್ದ ದೈತ್ಯರನ್ನೆಲ್ಲ ಕೊಂದ ಬಳಿಕ ದ್ವಾಪರಯುಗವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾದಾಗ ನಾನು ಆ ಮಣಿಪುರ ಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುವೆನು. ಬ್ರಹ್ಮಾದಿ ದೇವತೆಗಳು ಬಗೆ ಬಗೆಯ ಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡುವರು. ಆಗ ನನ್ನ ಭಕ್ತರಾದ ನಾರದ, ಅಸಿತ, ದೇವಲ, ಪರ್ವತ ಎಂಬ ಋಷಿಗಳು ತಾವು ನನ್ನನ್ನು ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಿ "ಸ್ತುತಸ್ವಾಮಿ" ಎಂದು ಅರ್ಥವತ್ತಾದ ಹೆಸರನ್ನು ಇಡುವರು.

ದ್ವಾರಕಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮಹಿಮೆ

ಭೂದೇವಿ:- ದೇವಾ, ಸ್ತುತಸ್ವಾಮಿಯ ಗುಣ ಮಹಿಮೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ನಾನು ಧನ್ಯಳಾದೆನು. ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಒಳ್ಳೆಯದಾದ ಬೇರೊಂದು ಕ್ಷೇತ್ರವಿದ್ದರೆ ದಯಮಾಡಿ ತಿಳಿಸು.

ವರಾಹ :- ಭೂಮಿದೇವಿ, ದ್ವಾಪರಯುಗದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಕರ್ಮನಿಂದ ರಚಿತವಾದ ದ್ವಾರಕಾ ಎಂಬ ಪಟ್ಟಣವು ಸ್ವರ್ಗ ಲೋಕದ ಅಮರಾವತಿಯಂತೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧವೂ, ರಮ್ಯವೂ ಆಗಿರುವುದು. ಯಾದವ ಕುಲಶ್ರೇಷ್ಠನಾದ ವಸುದೇವನ ಹೊಟ್ಟೆಯಿಂದ ಅವತರಿಸಿ ಬಂದ ನಾನು ಆ ದ್ವಾರಕಾ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಬಹು ವರ್ಷಕಾಲ ವಾಸಮಾಡಿ ತಿರೆಯ ಹೊರೆಯನ್ನು ಇಳಿಸುವ ನನ್ನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಮರಳಿ ಸ್ವರ್ಗಲೋಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಸಾದೃಶ್ಯವಿರುವ ಮಹಾದೇವನು ಅದೇ ಯುಗದಲ್ಲಿ ದುರ್ವಾಸಮುನಿ ಎಂದು ಪ್ರಖ್ಯಾತನಾಗುವನು. ಅವನು ನಮ್ಮ ಯಾದವ ಕುಲವನ್ನು ಶಪಿಸುವನು. ಅವನ ಶಾಪದಿಂದ ದ್ವಾರಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ವೃಷ್ಟಿ, ಅಂಧಕ, ಭೋಜ ಮೊದಲಾದ ಯಾದವರೆಲ್ಲರೂ ಯಮ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಸೇರುವರು. ಚಂದ್ರನಂತೆ ಬಿಳಿ ಬಣ್ಣದ ಬಲಿಷ್ಠ ಬಲರಾಮನು ಆ ದ್ವಾರಕಾ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ತನ್ನ ನೇಗಿಲಿನಿಂದ ಎಳೆದು ತಗ್ಗಿಸಿಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಒಳಸೇರಿಸುವನು.

ಭೂದೇವಿ:- ಲೋಕನಾಥ, ದೂರ್ವಾಸ ಋಷಿಯು ಯಾದವರಿಗೆ ಇಂಥ ಘೋರ ಶಾಪವನ್ನು ಕೊಡಲು ಕಾರಣವೇನು ತಿಳಿಸು.

ವರಾಹ:- ಭೂದೇವಿ, ನಾನು ಕೃಷ್ಣಾ ವತಾರ ಮಾಡಿದಾಗ ಜಾಂಬವತಿ ಎಂಬ ಒಬ್ಬ ಮೆಚ್ಚಿನ ಮಡದಿಯಿಂದ ಸಾಂಬ ಎಂಬ ಒಬ್ಬ ಸುಂದರ ಮಗನು ಜನಿಸುವನು. ಹರೆ, ಸಿರಿ, ಸೊಬಗು, ಸೌಭಾಗ್ಯಗಳ ಗರ್ವದಿಂದ ಲೀಲಲೋಲನಾದ ಆ ನನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ ಪುತ್ರನಾದ ಸಾಂಬನು ಒಂದು ದಿನ ವಿನೋದಕ್ಕಾಗಿ ಗರ್ಭಿಣಿಯ ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳ ವೇಷವನ್ನು ತೊಟ್ಟುಕೊಂಡು ದುರ್ವಾಸರ ಬಳಿಗೆ ತನ್ನ ಗೆಲೆಯರೊಡನೆ ಹೋಗಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿದನು. ಅವನ ಗೆಲೆಯರು ಹೆಣ್ಣು ವೇಷದ ಸಾಂಬನನ್ನು ತೋರಿಸಿ “ಈ ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳು ಗಂಡು ಹಡೆಯವಳೋ ? ಹೆಣ್ಣು ಹಡೆಯವಳೋ ? ” ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಬಸಿರು ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳ ಸೋಗನ್ನು ಹಾಕಿದ ಸಾಂಬನಾದರೂ ಹೆಣ್ಣಿನಂತೆಯೇ ನುಣ್ಣು ದನಿಯನ್ನು ತೆಗೆದು ತನಗೆ ಗಂಡು ಮಗುವಾಗಬೇಕೆಂದು ಅಪೇಕ್ಷೆ ಇದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದನು. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡಿದ ದುರ್ವಾಸ ಋಷಿಗಳಿಗೆ ಆ ಯಾದವ ಕುಮಾರರ ಹುಡುಗಾಟಿಕೆಯ ಹೂಟವೆಲ್ಲವೂ ತಿಳಿದು ಆ ಗರ್ಭಿಣಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳು ಸಾಂಬ ಎಂದು ನಿಶ್ಚಯವಾಯಿತು. ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ ತಲೆ ಕೆಟ್ಟು ಹೋದ ಅವರು ನುಡಿಕಡಿಯನ್ನು ಉಗುಳಿದರು. “ನಿನ್ನ ಗರ್ಭದಿಂದ ನಿಮ್ಮ ವಂಶವನ್ನೇ ಧ್ವಂಸ ಮಾಡುವ ಒಂದು ಒನಕೆಯು ಜನಿಸುವುದು. ಅದರಿಂದ ವೃಷ್ಟಿ ಅಂಧಕ, ಮುಂತಾದ ಯಾದವ ಕುಲವೆಲ್ಲವೂ ಸಂಹಾರವಾಗುವದು.”

ಚಂಡಕೋಪರಾದ ದುರ್ವಾಸ ಮುನಿಗಳ ಈ ಶಾಪವನ್ನು ಕೇಳಿ ಸಂಭ್ರಾಂತರಾಗಿ ಆ ಯದುಕುಮಾರರೆಲ್ಲರೂ ನನ್ನ ಕಡೆಗೆ ಬರುವರು. ಆಗ “ನಾನು ಅವರಿಗೆ ದುರ್ವಾಸರ ಶಾಪವು ನಿಜವಾಗುವದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವೇ ಇಲ್ಲ” ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ಅದರಂತೆ ಆ ಮುನಿಯ ಶಾಪವೇ ನಿಮಿತ್ತವಾಗಿ ಯದು ಕುಲವು ವಿನಾಶ ಹೊಂದಿತು. ಸೌಭಾಗ್ಯವತಿಯಾದ ಭೂದೇವಿಯೇ, ಸಮುದ್ರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಆ ದ್ವಾರಕೆಯ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಸಮುದ್ರದ ತೀರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ತುಸು ದೂರದಲ್ಲಿ ‘ಪಂಚ ಸರೋವರ’ ಎಂಬ ಒಂದು ರಹಸ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರವು ಇರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಬಹುದೊಡ್ಡದಾದ ಮತ್ತು ಕೊಡ ಆಕಾರದ ಹಣ್ಣುಗಳು ತುಂಬಿದ ಒಂದು ಬಸರೀಗಿಡವು ಇರುತ್ತದೆ. ಭಗವದ್ಭಕ್ತರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅದರ ಹಣ್ಣುಗಳು ದೊರಕುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲಿಯೇ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಭಾಸತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನೋಪವಾಸ ಮಾಡುವವರೂ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣೋತ್ಕ್ರಮಣ ಹೊಂದಿದವರೂ ವೈಕುಂಠ ಲೋಕವನ್ನು ಸೇರುತ್ತಾರೆ. ಆ ಪ್ರಭಾಸ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮೊಸಳೆಗಳು ಓಡಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅವು ಯಾವ ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನೂ ಹಿಂಸಿಸುವದಿಲ್ಲ. ಯಾತ್ರಿಕರು ತಮ್ಮ ಸ್ನಾನ ಪೂಜಾದಿಗಳ ಅನಂತರ ಆ ತಿಳಿನೀರಿನ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಆ ಮೊಸಳೆಗಳಿಗಾಗಿಯೇ ಪಿಂಡಗಳನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು. ಪಾಪಿಗಳು ಹಾಕಿದ ಪಿಂಡಗಳನ್ನು ಆ ಮೊಸಳೆಗಳು ಮುಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲ. ಪುಣ್ಯಾತ್ಮರು ಕೊಟ್ಟ ಪಿಂಡಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಆ ವಿವೇಕಿ ಮಕರಗಳು ಎಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಬಂದು ತಿಂದು ತೇಗುತ್ತದೆ. ಇದರಂತೆ ಆ ದ್ವಾರಕಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ‘ಪಂಚ’ ‘ಪಂಚಪಿಂಡ’ ‘ಸಂಗಮನಕುಂಡ’ ‘ಹಂಸಕುಂಡ’ ಮೊದಲಾದ ಅನೇಕ

ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಉಪವಾಸ ಉಪಾಸನೆ, ಜಪ, ತಪಾಸುಷ್ಠಾನವನ್ನು ಮಾಡಿದವರು ದಿವ್ಯಗತಿಯನ್ನು ಹೊಂದುವರು

ಈ ಎಲ್ಲ ತೀರ್ಥಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದೊಂದು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವಿದೆ. ವೈಚಿತ್ರ್ಯವೂ ಇದೆ. ಪಂಚಕುಂಡ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಾನ್ಹದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಂಗಾರದ ತಾವರೆಯು ಎದ್ದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಸಂಗಮನ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಪುಣ್ಯವಂತರು ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವಾಗ ಮೇಲಿನಿಂದ ಒಂದು ಜಲಧಾರೆಯು ಧುಮ್ನಕ್ಕೆ ಸುರಿಯುವದು. ಪಾಪಿಗಳು ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವಾಗ ಒಂದು ಹನಿಯೂ ಒಸರುವದಿಲ್ಲ. ಹಂಸ ಕುಂಡದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ದ್ವಾದಶಿ ದಿನ ಮಧ್ಯಾನ್ಹದಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರ ಧವಲವಾದ ಹಂಸ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಅವು ಪಾಪಿಗಳ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೀಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳನ್ನು ಕಂಡ ಪುಣ್ಯವಂತರು ಪರಮ ಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವರು. ಕದಂಬ ಕ್ಷೇತ್ರದ 'ಕದಂಬ ತೀರ್ಥ'ದಲ್ಲಿ ಯಾದವರು ಸ್ನಾನಮಾಡಿ ಶುದ್ಧರಾಗುವರು. ಅಲ್ಲಿಯ ಕದಂಬವೃಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಮಾಘಮಾಸದ ದ್ವಾದಶಿಯ ದಿನ ಸೂರ್ಯೋದಯ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಅರಳುವ ಹೂಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವವರು ಪರಮ ಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಐದುವರು. ಮಣಿಪೂರ ಗಿರಿಯಿಂದ ಐದು ಜಲಧಾರೆಗಳು ಧುಮಿಕಿ ರೂಪಗೊಂಡ 'ಚಕ್ರ ತೀರ್ಥ'ದಲ್ಲಿಯೂ ಸುತ್ತಲೂ ಹತ್ತು ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಗುಹೆಗಳುಳ್ಳ 'ರೈವತಕ ತೀರ್ಥ'ದಲ್ಲಿಯೂ ಸಮುದ್ರದಂತೆ ಮಧ್ಯಾನ್ಹ ಹಾಗೂ ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಏರಿ ಇಳಿಯುವ ಮಹಾದೈವ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿಯೂ ಕೃಷ್ಣಾವತಾರದಲ್ಲಿ ಬೇಡನ ಬಾಣದ ಏಟಿನಿಂದ ನಾನು ದೇಹತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದ ವಿಷ್ಣು ಸಂಕ್ರಮಣ ಕ್ಷೇತ್ರದ 'ವಿಷ್ಣು ಸಂಕ್ರಮಣ ಕುಂಡ'ದಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ನಾನವನ್ನು ಮಾಡಿ ನನ್ನ ಪೂಜೆ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವವರಿಗೂ ಸದ್ಗತಿಯಾಗುವದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಧರಾದೇವಿ ಆ ದ್ವಾರಕಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬಲರಾಮ ಯೋಗಮಾಯೆ ಇಬ್ಬರಿಂದಲೂ ಒಡಗೂಡಿ ನಾನು ಸಮುದ್ರತೀರದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಾಭಿಮುಖನಾಗಿ ನಿಂತುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಮೂವತ್ತು ಯೋಜನ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಹತ್ತು ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹರಡಿದ ಆ ದ್ವಾರಕಾ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸುವವರು ಪರಮ ಗತಿಯನ್ನು ಹೊಂದುವರು.

ಸಾನಂದೂರ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಹಾತ್ಮೆ

ಭೂದೇವಿ:- ವರಾಹ ಪ್ರಭು, ನಿನ್ನ ಮುಖದಿಂದ ದ್ವಾರಕಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ನಾನು ಪರಮ ಸೌಭಾಗ್ಯವನ್ನೇ ಪಡೆದಿದ್ದೇನೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ರಹಸ್ಯವಾದ ಪುಣ್ಯ ತೀರ್ಥವಿದ್ದರೆ ನನಗೆ ಹೇಳು.

ವರಾಹ:- ಭೂದೇವಿ, ದಕ್ಷಿಣ ಸಮುದ್ರದ ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ಮಲಯಪರ್ವತದ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿ 'ಸಾನಂದೂರ' ಎಂಬ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಕ್ಷೇತ್ರವು ಇರುತ್ತದೆ. ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ಮುಖಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಿಂತಿರುತ್ತೇನೆ. ಆ ನನ್ನ ಮೂರ್ತಿಯು ಅಷ್ಟು ಎತ್ತರವೂ ಇಲ್ಲ. ಅಷ್ಟು ಕುಳ್ಳಾಗಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಆ ಭಗವನ್ ಮೂರ್ತಿಯು ಕೆಲವರು ಉಕ್ಕಿನದೊಂದೂ, ಹಲವರು ತಾಮ್ರದೊಂದೂ, ಇತರರು ಹಿತ್ತಾಳೆಯದೊಂದೂ ಬೇರೆಯವರು ಸೀಸದೊಂದೂ,

ಮಿಕ್ಕವರೆಲ್ಲ ಶಿಲಾಮಯವೆಂದೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆ ಸಾನಂದೂರ ಕ್ಷೇತ್ರದ ದಿವ್ಯ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಂಗಾರದ ಕಮಲವು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

‘ರಾಮಗ್ರಹ’ ಎಂಬ ನನ್ನ ರಹಸ್ಯಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹಬ್ಬಿರುವ ಒಂದು ಬಳ್ಳಿಯ ಬೇರು ಸಮುದ್ರದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಹೆಮ್ಮರವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ನಿಂತಿದೆ. ಆ ರಾಮಗ್ರಹ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಅಸಂಖ್ಯ ಮೀನಗಳಿದ್ದು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಮೀನು ಚಕ್ರ ಲಾಂಛನವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿದೆ. ಆ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಪಿಂಡ ಹಾಕಿದರೆ ಅದನ್ನು ಈ ಮೀನು ತಿನ್ನುವವರಿಗೆ ಉಳಿದ ಯಾವ ಮೀನುಗಳೂ ಮುಟ್ಟುವದಿಲ್ಲ. ಇದರಂತೆ ಅಲ್ಲಿರುವ ‘ರಾಮಸರೋವರ’, ‘ಬ್ರಹ್ಮಸರೋವರ’, ‘ಸಂಗಮನ’, ‘ಶಕ್ರ ಸರೋವರ’, ‘ಸೂರಪಾರಕ’, ‘ಜಲಕುಂಡ’ ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ತೀರ್ಥಗಳು ಪುಣ್ಯಪ್ರದವೂ, ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ಪೂರ್ಣವೂ, ವೈಕುಂಠಾದಿ ಉತ್ತಮ ಲೋಕ ಪ್ರಾಪಕವೂ ಆಗಿರುತ್ತವೆ.

ಲೋಹಾರ್ಗಲ ಕ್ಷೇತ್ರಮಹಿಮೆ

ಭೂದೇವಿ :- ಸಾನಂದೂರ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕಿಂತ ಉತ್ತಮವಾದ ಕ್ಷೇತ್ರವು ಯಾವದಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ದಯಮಾಡಿ ಅದರ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ನನಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ವರಾಹ :- ಧರಣಿದೇವಿ, ಹಿಮವತ್ ಪರ್ವತದಲ್ಲಿರುವ ಸಿದ್ಧವಟದಿಂದ ಮೂವತ್ತು ಯೋಜನ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಮೈಲಂಭದೇಶದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಲೋಹಾರ್ಗಲ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಾನು ನಿವಾಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಕ್ಷೇತ್ರವು ಹದಿನೈದು ಯೋಜನ ಉದ್ದವೂ ಐದು ಯೋಜನ ಅಗಲವೂ ಆಗಿದ್ದು ಪಾಪಿಗಳಿಗೆ ದುರ್ಗಮವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ನನ್ನನ್ನೆ ಧ್ಯಾನ ಮಾಡುವ ಭಕ್ತಭಾವುಕರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಆ ಕ್ಷೇತ್ರವು ಸುಲಭಗಮ್ಯವಾಗಿದೆ. ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಬಂಗಾರದ ಮೂರ್ತಿಯ ಆಕಾರದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಮುಖ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನೆಲೆಸಿರುವೆನು. ದುಷ್ಟರಾದ ದಾನವರೆಲ್ಲರೂ ಮೇಲಿನ ಉತ್ತಮೋತ್ತಮವಾದ ಲೋಕಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಆಕ್ರಮಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಆರೋಹಣ ಮಾಡತೊಡಗಿದರು. ಆಗ ನಾನು ನನ್ನ ವೈಷ್ಣವ ಮಾಯೆಯನ್ನು ಉಕ್ಕಿನ ಪರದೆಯಂತೆ ನಡುವೆ ಇಟ್ಟು ಬ್ರಹ್ಮ, ರುದ್ರ, ಸೃಂದ, ಇಂದ್ರ, ಚಂದ್ರ, ಸೂರ್ಯ ವಸು, ವಾಯು, ಬೃಹಸ್ಪತಿ, ಮೊದಲಾದ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿದೆನು. ಅವರೆಲ್ಲರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಅಗಳಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನಾನು ಸುದರ್ಶನ ಚಕ್ರವನ್ನು ಹಿಡಿದು ಆ ಕೋಟಿ ಕೋಟಿ ದಾನವರನ್ನು ಸಂಹಾರ ಮಾಡಿದೆನು. ದುಷ್ಟ ದೈತ್ಯರಿಗೆ ಊರ್ಧ್ವ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ಪ್ರತಿಬಂಧಕವಾಗಿ ಕಬ್ಬಿಣದ ಅಗಳಿಯನ್ನು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ದೇವತೆಗಳ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ‘ಲೋಹಾರ್ಗಲ’ ಎಂದು ಹೆಸರು ಬಂದಿತು. ದೈತ್ಯರನ್ನು ಕೊಂದು ಆ ದೇವತೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಇದೇ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಥಾಪಿಸಿದೆನು. ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮೂರು ರಾತ್ರಿ ಉಪವಾಸ ಮಾಡಿ ಇಲ್ಲಿಯ ತೀರ್ಥ ಕುಂಡದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವವನು ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷ ಸ್ವರ್ಗ ಸುಖವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವನು. ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ದ್ವಾದಶಿಯ ದಿನ ಆ ಮಾಸೋಕ್ತವಾದ ವಿಧಿವಿಧಾನಗಳಿಂದ ನನ್ನ ಪೂಜೆಯು ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ನಾನು ಉಚ್ಚಿತ್ತವದಂಥ ಒಂದು ಕುದುರೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಬಿಲ್ಲು ಬಾಣ ಜಪ ಮಾಲೆ ಹಾಗೂ

ಕಮಂಡಲವನ್ನು ಹಿಡಿದು ಕೊಂಡು ಅದರ ಮೇಲೆ ಹತ್ತಿದನು. ಆಶ್ವೇತಾಶ್ವವನ್ನು ಆಶ್ವೇತ ಪರ್ವತದ ಶಿಖರ ಸೀಮೆಗೆ ವೈಯ್ದು ಆ ಗುಡ್ಡದ ತುದಿಯಿಂದ ಆ ಕುದುರೆಯೊಡನೆ ಕುದುರೇಶದಲ್ಲಿ ಜಗಿದನು. ಆ ನನ್ನ ಉಡ್ಡಾಣದಿಂದ ಅನೇಕ ಜನರು ನನ್ನ ಹಾಗೂ ಕುದುರೆಗಳ ಕೆಳಗೆ ಸಿಕ್ಕು ಬಿದ್ದು ಬಿಟ್ಟರು. ಆದರೆ ಅವರಾರಿಗೂ ಗಾಯಗಳಾಗಲಿಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ಅನೇಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಬೀಳಿಸಿ ದಣಿದ ಆ ಕುದುರೆಯು ಈಗಲೂ ಸ್ವರ್ಗಲೋಕದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾನು ಕಲ್ಪಿಸಿದ ಆಶ್ವೇತ ಕುದುರೆಯ ವಂಶದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಕುದುರೆಗಳೇ ಈಗಲೂ ನನ್ನನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಬೇರೆಯವರಾರೂ ಆ ಜಾತಿಯ ಕುದುರೆಗಳ ಮೇಲೆ ಸವಾರಿಮಾಡಲಾರರು. ಈ ಲೋಹಾರ್ಗಲ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿರುವ 'ಪಂಚಸರೋವರ' ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಜಲಧಾರೆಗಳು ಧುಮುಕುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪಾಹಾರವನ್ನು ಸೇವಿಸಿ ಸ್ನಾನ ಪೂಜೆ ಮಾಡುವವನೂ ಕೊನೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣತ್ಯಾಗ ಮಾಡುವವನೂ ನನ್ನ ಲೋಕವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ. ತಾಳವೃಕ್ಷದ ಗಡುತರವಾದ ಐದು ನೀರಿನ ಪ್ರವಾಹಗಳು ಹರಿದು ಬಂದು ನಿರ್ಮಿತಗೊಂಡ ಆ 'ನಾರದ ಕುಂಡ'ದಲ್ಲಿಯೂ, ಮೂರು ವಾರಿಧಾರೆಗಳು ಮೇಳವಸಿ ಹರಿಯುವ 'ವಶಿಷ್ಠಕುಂಡ'ದಲ್ಲಿಯೂ, ಹಿಮಾಚಲ ಶೈಲಶಿಖರದಿಂದ ಚಿಮ್ಮಿ ಬರುವ ಐದು ತಿಳಿನೀರಿನ ಚಲುಮೆಗಳು ಸುರಿದು ತೀರ್ಥಗೊಂಡ 'ಪಂಚಕುಂಡ'ದಲ್ಲಿಯೂ ಏಳು ಜಲಜಧಾರೆಗಳು ಕೂಡಿ ಮಡುಗಟ್ಟಿದ 'ಸಪ್ತಋಷಿಕುಂಡ'ದಲ್ಲಿಯೂ, 'ಶರಭಂಗಾನದಿ'ಯು ತುಳಕಿ ತೀರ್ಥಗಟ್ಟಿದ 'ಶರಭಂಗ ಕುಂಡ'ದಲ್ಲಿಯೂ, ನೆಲವನ್ನು ಕೊರೆದು ಆಳಗೊಂಡ ಜಲಾಶಯವಾದ 'ಅಗ್ನಿ ಸರೋವರ'ದಲ್ಲಿಯೂ ಸಕಲ ವೇದ ಜಲದಿಂದ ಕೂಡಿದ 'ಬೃಹಸ್ಪತಿ ಕುಂಡ'ದಲ್ಲಿಯೂ, 'ವೈಶ್ವಾನರ ಕುಂಡ'ದಲ್ಲಿಯೂ, ಹದಿನೈದು ಜಲಧಾರೆಗಳು ಸಂಗಮಿಸಿದ 'ಷಣ್ಮುಖಕುಂಡ'ದಲ್ಲಿಯೂ, 'ಉಮಾಕುಂಡ'ದಲ್ಲಿಯೂ, 'ಮಹೇಶ್ವರಕುಂಡ'ದಲ್ಲಿಯೂ, ವೇದಗಳ ಜನ್ಮಸ್ಥಳವಾದ 'ಬ್ರಹ್ಮಕುಂಡ'ದಲ್ಲಿಯೂ, ಉಪವಾಸವಿದ್ದು ಸ್ನಾನಮಾಡಿ ದೇವರನ್ನು ಪೂಜಿಸುವವನು, ಹಾಗೂ ಅಂತ್ಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಾಣತ್ಯಾಗ ಮಾಡುವವನೂ ದಿವ್ಯಗತಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ಕೊನೆಗೆ ನನ್ನ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಬರುವನು. ಕೊನೆಗೆ ಹೇಳಿದ ಈ ಬ್ರಹ್ಮಕುಂಡದಲ್ಲಿ ಹಿಮಾಲಯ ಪರ್ವತದಿಂದ ನಾಲ್ಕು ವೈದಿಕ ಜಲಧಾರೆಗಳು ಧುಮುಕುತ್ತವೆ. ಉತ್ತರದಿಂದ ಭಂಗಾರ ಬಣ್ಣದ ಋಗ್ವೇದ ಧಾರೆಯೂ ಪಶ್ಚಿಮದಿಂದ ಯಜುರ್ವೇದ ಧಾರೆಯೂ ದಕ್ಷಿಣದಿಂದ ಅಥರ್ವಣ ಧಾರೆಯೂ ಪೂರ್ವದಿಂದ ಶುಭ್ರನೀರಿನ ಸಾಮವೇದ ಧಾರೆಯೂ ಹರಿದು ಬರುತ್ತವೆ. ಈ ಬ್ರಹ್ಮಕುಂಡದಲ್ಲಿ ಏಳು ರಾತ್ರಿ ವಾಸಮಾಡಿ ಸ್ನಾನಮಾಡುವವನು ಬ್ರಹ್ಮ ಲೋಕವನ್ನು ಸೇರಿ ಬ್ರಹ್ಮನೊಡನೆ ಆನಂದವನ್ನು ಪಡೆಯುವನು. ಈ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಜನ್ಮನೀಗಿದರೆ ನನ್ನ ವೈಕುಂಠಲೋಕವನ್ನೇ ಹೊಂದುವನು. ಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಬಯಸುವವರು ಈ ಲೋಹಾರ್ಗಲ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗಲೇಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ನನ್ನ ದರ್ಶನಮಾಡುವವರಿಗೆ ಕರ್ಮಲೇಪವಿಲ್ಲ.

ವರಾಹ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ನೂರಹತ್ತೊಂಬತ್ತೇನೆ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದಿದೆ.

ಭೂದೇವಿ :- ಲೋಕನಾಥ, ಲೋಹಾರ್ಗಲ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿರುವ ನಿನ್ನ ಮಹಾಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ನಾನು ಧನ್ಯಳಾದೆನು. ನೀನು ಉಪದೇಶಿಸಿದ ಸರ್ವಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ನಾನು ಬಂಗಾರದಂತೆ ಬೆಳಗುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಜಗನ್ನಾನ್ಯಳೂ ಆಗಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಲೋಹಾರ್ಗಲ ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗಿಂತ ಉತ್ತಮವಾದ ಬೇರೆ ತೀರ್ಥ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿದ್ದರೆ ನನಗೆ ದಯಮಾಡಿ ತಿಳಿಸು.

ವರಾಹ :- ವಸುಂಧರೆ, ಮಧುರಾ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾದ ಮತ್ತು ನನಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಿಯವಾದ ಕ್ಷೇತ್ರವು ಪಾತಾಳದಲ್ಲಿ ಯಾಗಲೀ, ಸ್ವರ್ಗಲೋಕದಲ್ಲಾಗಲೀ ಬೇರೊಂದಿಲ್ಲ.

ಭೂದೇವಿ :- ಕಾಶಿ ಪುಷ್ಕರ ನೈಮಿಷಾರಣ್ಯ ಮುಂತಾದ ಪುಣ್ಯ ಧಾಮಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಈ ಮಧುರಾ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನೇ ನೀನೇಕೆ ಇಷ್ಟು ಹೊಗಳುವೆ ?

ವರಾಹ :- ಭೂದೇವಿ, ಮಧುರೆಯಿಗಿಂತ ಉತ್ತಮವಾದ ಕ್ಷೇತ್ರವೇ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರಯಾಗ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಾಘಸ್ನಾನದಿಂದ ಬರುವ ಪುಣ್ಯವನ್ನು ನರನು ಮಧುರೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿದಿನ ಸ್ನಾನದಿಂದಲೇ ಪಡೆಯುವನು. ಪುಷ್ಕರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ತಿಕ ಮಾಸದಲ್ಲಿ ಸೇವಾನುಷ್ಠಾನಗಳಿಂದ ಬರುವ ಪುಣ್ಯವನ್ನು ಮಧುರೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಪಡೆಯುವನು. ಪ್ರಥಿಯಲ್ಲಿ ಸಮುದ್ರ ಸರೋವರ, ತೀರ್ಥ, ನದಿ ಮುಂತಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ತೀರ್ಥಗಳು ಇರುತ್ತವೆಯೋ ಅವೆಲ್ಲವೂ ಚಾತುರ್ಮಾಸ್ಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಹರಿಯು ಶೇಷಶಯನದಲ್ಲಿ ಪವಡಿಸಿದ ಬಳಿಕ ಮಧುರಾ ಮಂಡಲಕ್ಕೆ ಬಂದು ನೆಲೆಸುವವು. ವಿಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ಶ್ರಾದ್ಧ ಮಾಡುವವನ ಪಿತೃಗಳು ಕಲ್ಪಾಂತ ಕಾಲದವರೆಗೆ ತೃಪ್ತಿ ಪಡೆಯುವರು. 'ಕುಬ್ಜಾಮ್ರಕ' ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ, 'ಸೌಕರ ಕ್ಷೇತ್ರ'ದಲ್ಲಿಯೂ, ಈ 'ಮಧುರಾ ಕ್ಷೇತ್ರ'ದಲ್ಲಿಯೂ ಯಾವ ಯೋಗ ಯಾಗಗಳ ಜಂಜಾಟವಿಲ್ಲದೇ ಪರಮ ಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ನನ್ನ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಪಡೆಯುವರು. ದ್ವಾಪರಯುಗದಲ್ಲಿ ಯಾದವ ಕುಲದಲ್ಲಿ ಅವತಾರ ಮಾಡಲಿರುವ ನಾನು ಈ ಮಧುರಾ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿಯೇ ಮುಂದೆ ವಾಸಮಾಡಲಿರುವೆನು. ಅದೇ ಕೃಷ್ಣರೂಪದಿಂದ ಕಂಸನೇ ಮೊದಲಾದ ಮೂವತ್ತೆರಡು ರಾಕ್ಷಸರನ್ನು ಸಂಹರಿಸುವೆನು. ಆ ಮಧುರಾ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿರುವ ಯಮುನಾನದಿಯ ತ್ರಿವೇಣಿ ಸಂಗಮದಲ್ಲಿರುವ ಗಂಗೆ ಯಮುನೆಯರಿಗಿಂತ ಪವಿತ್ರವೆನಿಸಿದೆ. ಪಾಪರಹಿತಳಾದ ಭೂದೇವಿಯೇ, ಈ ಮಧುರಾಮಂಡಲದಲ್ಲಿಯೂ ಯಮುನೆಯ ತೀರೋಪತೀರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅನೇಕ ತೀರ್ಥ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಉಂಟು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಹಾಗೂ ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣತ್ಯಾಗ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಮಾನವನು ಮುಂದೆಂದೂ ಮರಳಿ ಹುಟ್ಟದೆ ವೈಕುಂಠ ಲೋಕವನ್ನು ಸೇರುವರು. ಅಲ್ಲಿಯ 'ಅವಿಮುಕ್ತ ತೀರ್ಥ', 'ವಿಶ್ರಾಂತಿತೀರ್ಥ', 'ಪ್ರಯಾಗತೀರ್ಥ', 'ಕಲಖಿಲ ತೀರ್ಥ' ಮುಂತಾದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಮಾನವರ ಸಂಸಾರ ಬಂಧನ ಮೋಚಕ ಪಾವಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಅದೇ ಮಧುರಾ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ

‘ತಂದುಕ’ ಎಂಬ ರಹಸ್ಯವಾದ ಒಂದು ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರವು ಇರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವ ಮನುಷ್ಯನು ನೇರವಾಗಿ ನನ್ನ ಲೋಕವನ್ನೇ ಸೇರುವನು. ಆ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ನಡೆದ ವೃತ್ತಾಂತ ಒಂದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು.

‘ಪಾಂಚಾಲ ದೇಶದ ‘ಕಾಂಪಿಲ್ಯ’ ಎಂಬ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ‘ಬ್ರಹ್ಮದತ್ತ’ ಎಂಬ ದೊರೆಯು ರಾಜ್ಯವಾಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಅವನ ಆ ರಾಜಧಾನಿಯಲ್ಲಿ ‘ತಂದುಕ’ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಓರ್ವ ಕ್ಷೌರಿಕನು ಇರುತ್ತಿದ್ದನು. ಬಹು ಕಾಲದ ಮೇಲೆ ಅವನ ಕುಟುಂಬದ ಜನರೆಲ್ಲರೂ ಮರಣ ಹೊಂದಿದರು. ಅದರಿಂದ ದುಃಖ ಪೀಡಿತನಾದ ಆ ತಂದುಕನು ಮನೆಮಾರುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ತೊರೆದು ಮಧುರಾ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಸೇರಿದನು. ಅಲ್ಲಿ ಓರ್ವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸಿ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ಯಮುನೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಎದ್ದು ಸ್ನಾನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ತಾನು ಮಾಡಬೇಕಾದ ನೂರಾರು ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಆ ನಾಪಿತನು ಮೊದಲು ಯಮುನಾ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿದ ಬಳಿಕವೇ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಹೀಗೆ ಬದುಕಿರುವವರೆಗೆ ಅವನು ಒಂದು ದಿನವೂ ಯಮುನಾ ನದಿ ಸ್ನಾನವನ್ನು ಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ದೇವರ ದರ್ಶನವನ್ನು ಮಾಡದೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅವನ ಈ ನಿತ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಎಂದೂ ವ್ಯತ್ಯಯವೇ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಯಾವಜ್ಜನ್ತ ಯಮುನಾಸ್ನಾನ ಮಾಡಿದ ಆ ನಾಪಿತನು ವಾರ್ಧಕ್ಯದಿಂದ ಮರಣಹೊಂದಿದನು. ಮರಣಾನಂತರದಲ್ಲಿ ಆ ಕ್ಷೌರಿಕನು ತೀರ್ಥಸ್ನಾನದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ತಾನಿದ್ದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದನು. ಎಳೆವರೆಯದಲ್ಲಿಯೇ ವೇದಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದನು. ಯಾಗಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಪಾರಂಗತನಾದನು. ಮಹಾಪಂಡಿತನೂ ವಿಷ್ಣುಭಕ್ತನೂ ಆದ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ತನ್ನ ಜನ್ಮಾಂತರದ ನೆನಪು ಅಚ್ಚಳಿಯದೇ ಉಳಿದಿತ್ತು. ತೀರ್ಥಸ್ನಾನದ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಅರಿತ ಅವನು ಈ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿಯೂ ಯಮುನಾ ಸ್ನಾನವನ್ನು ಬದುಕಿರುವವರೆಗೆ ಒಂದು ವ್ರತವಾಗಿ ತಪ್ಪದೇ ಮಾಡಿದನು. ಅದರಿಂದ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ಅದೇ ಚರಮ ದೇಹವಾಗಿ ಅವನು ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಹೊಂದಿದನು. ಸುಂದರಿ, ಆ ಯಮುನೆಯ ತೀರದಲ್ಲಿಯ ಸರ್ವ ಪಾಪಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವ ಸೂರ್ಯ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಒಂದು ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು- “ವಿರೋಚನನ ಮಗನಾದ ಬಲಿಚಕ್ರವರ್ತಿಯು ಪೂರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ರಾಜ್ಯ ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನೆಲ್ಲ ಕಳೆದುಕೊಂಡು ದರಿದ್ರನಾಗಿ ಅವನು ಈ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಈ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಮಾಡಿ ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣನನ್ನು ಅನನ್ಯ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಆರಾಧಿಸಿದನು. ನಿರಾಹಾರನಾಗಿ ನಿಂತುಕೊಂಡು ಎರಡೂ ತೋಳುಗಳನ್ನು ಮೇಲೆತ್ತಿ ಅತ್ಯುಗ್ರವಾದ ತಪಸ್ಸನ್ನು ಒಂದು ವರ್ಷದವರೆಗೆ ಅವನು ಮಾಡಿದ ಬಳಿಕ ಭಗವಾನ್ ಸೂರ್ಯದೇವನು ಅವನಿಗೆ ಪ್ರಸನ್ನನಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ದರುಶನವನ್ನು ಇತ್ತನು.

“ಬಲಿರಾಜ, ನೀನು ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಇಂಥ ಉಗ್ರತಪಸ್ಸನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಿರುವೆ! ಎಂದು ಕೇಳಿದನು. ಅದಕ್ಕೆ ಬಲಿರಾಜನು ಕೈಮುಗಿದು “ ದೇವೇಶಾ, ನಾನು ರಾಜ್ಯಭ್ರಷ್ಟನಾಗಿ ಈಗ ಪಾತಾಳದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಐಶ್ವರ್ಯವೆಲ್ಲವೂ ಕಳೆದು ಹೋಗಿದೆ. ಕಡುಬಡವನಾದ ನಾನು ಈಗ ನನ್ನ ಕುಟುಂಬ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಮಾಡಲಿ? ” ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

ಬಲಿರಾಜನ ಈ ಬಡತನದ ಬವಣೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದ ಸೂರ್ಯಭಗವಂತನಿಗೆ ಕರುಣೆ ಬಂದು ಅವನು ತನ್ನ ಕಿರೀಟದಿಂದ ಒಂದು ಚಿಂತಾಮಣಿಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಅವನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟನು. ಆದರಿಂದ ಸಂತುಷ್ಟನಾದ ಆ ದೈತ್ಯಕುಲದ ದೊರೆಯು ಭಾಸ್ಕರನಿಗೆ ಪ್ರಣಾಮ ಮಾಡಿ ಕೃತಾರ್ಥನಾಗಿ ಪಾತಾಳಕ್ಕೆ ಹೊರಟು ಹೋದನು. ಇಂಥ ಪರಮ ಪವಿತ್ರವಾದ ಸೂರ್ಯತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ವಿಶೇಷತಃ ಭಾನುವಾರ ಮತ್ತು ಸಂಕ್ರಮಣ ಹಾಗೂ ಸೂರ್ಯ ಚಂದ್ರಾದಿ ಗ್ರಹಣ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಮಾಡುವವರು ರಾಜಸೂಯಾದಿ ಯಾಗಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ ಫಲ ಪುಣ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯುವರು. ಅಲ್ಲಿ ಸುದೈವದಿಂದ ಪ್ರಾಣೋತ್ಸರ್ಗವಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ವೈಕುಂಠ ಲೋಕ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯೇ ನಿಶ್ಚಿತ.

ಪೂರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಧ್ರುವರಾಜನು ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಿ ಸಿದ್ಧಿ ಪಡೆದ ಧ್ರುವತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಮಾಡುವವನೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪಿತೃಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಶ್ರಾದ್ಧಮಾಡುವವನೂ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮನಾಗಿ ತನ್ನ ಎಲ್ಲ ಪಿತೃಗಳನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುವನು. ಮತ್ತು ಈ ಮಧುರಾ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿರುವ 'ತೀರ್ಥರಾಜ', 'ಋಷಿತೀರ್ಥ', 'ಮೋಕ್ಷತೀರ್ಥ', 'ಕೋಟತೀರ್ಥ', 'ವಾಯುತೀರ್ಥ' ಮುಂತಾದ ಪಾವನ ತೀರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ದೇವತಾರ್ಚನೆ, ಶ್ರಾದ್ಧ, ದಾನಧರ್ಮ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮ ಲೋಕ, ಪಿತೃಲೋಕ ಮುಂತಾದ ದಿವ್ಯಲೋಕಗಳ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗಿ ಕೊನೆಗೆ ವೈಕುಂಠ ಪ್ರಯಾಣಕ್ಕೆ ಸಾಧನ ಪೂರ್ತಿಯಾಗುವದು. ಈಗ ನಾನು ಹೇಳಿದ ಈ ಹನ್ನೆರಡು ತೀರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಹಾಗೂ ಪುಣ್ಯ ದಿನ ಪರ್ವಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ದಾನ ಜಪ ಹೋಮ ಮುಂತಾದ ಧರ್ಮ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸಿದರೆ ಸಾಸಿರ ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪುಣ್ಯವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವದು.

ಮಧುರಾ ತೀರ್ಥದ ಮಹಿಮೆ

ಶ್ರೀ ವರಾಹ :- ಧರಾದೇವಿ, ಶಿವ ಕುಂಡದ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ 'ನವತೀರ್ಥ' ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಒಂಬತ್ತು ಪಾವನ ತೀರ್ಥಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಮಾನವರಿಗೆ ಇಹದಲ್ಲಿ ಸೌಭಾಗ್ಯವೂ ಪರತ್ರ ಸ್ವರ್ಗಸೌಖ್ಯವೂ ದೊರಕುವದು. ಆ ನವ ತೀರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಮರಣ ಹೊಂದಿದ್ದರೆ ನನ್ನ ಲೋಕವನ್ನೇ ಹೊಂದುವರು. ಈ ನವತೀರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ 'ಸ್ವಯಂಮನತೀರ್ಥ'ದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ನಡೆದ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಘಟನೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು- ನೈಮಿಷಾರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಒಬ್ಬ ಪಾಪಾಚಾರಿಯಾದ ದುಷ್ಟ ಬೇಡನು ವಾಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಅತ್ಯಂತ ದುರಾಚಾರಿಯೂ ಆದ ಆ ದುಷ್ಟವ್ಯಾಧನು ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಬಳಿಕ ಒಮ್ಮೆ ಆ ಮಧುರಾ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬಂದನು. ಅಂದು ಕೃಷ್ಣಪಕ್ಷದ ಚತುರ್ದಶಿ ಇದ್ದಿತು. ಯಾವದೋ ಒಂದು ಪಾಪ ಕೃತ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಅವನಿಗೆ ಅಂದೇ ಯಮುನೆಯನ್ನು ದಾಟಿ ಮುಂದೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅವನು ಯಮುನೆಯನ್ನು ದಾಟುತ್ತ ಸಂಯಮನತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದಕೂಡಲೇ ಅವನು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಹೋದನು.

ಆ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಅವನ ಪ್ರಾಣವು ಹೋದದ್ದರಿಂದ ಮುಂದಿನ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಆ ಬೇಡನು ಸೌರಾಷ್ಟ್ರದೇಶದ ಅರಸನಾಗಿ ಜನಿಸಿದನು. 'ಯಕ್ಷಧನು' ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಆ ಸೌರಾಷ್ಟ್ರ ಸಾರ್ವಭೌಮನಿಗೆ ದೇವ ದುರ್ಲಭವಾದ ಸೌಂದರ್ಯವೂ ಮಾನವರಲ್ಲಿ

ಇಲ್ಲದಿರುವ ಶೌರ್ಯವೂ ತೀರ್ಥಸ್ನಾನದ ಮಹಿಮೆಯಿಂದ ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೇ ಬಳುವಳಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿದ್ದವು. ಈ ರಾಜಕುಮಾರನ ರೂಪ, ಸಿರಿ, ಶೌರ್ಯ, ಸಾಹಸಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಕಾಶಿಯ ನರೇಶನು 'ಪೀವರಿ' ಎಂಬ ತನ್ನ ಮಗಳನ್ನು ಅವನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಮದುವೆ ಮಾಡಿದನು. ಈ ಸೌರಾಷ್ಟ್ರದ ಮಹಾರಾಜನಿಗೆ ನೂರಾರು ಜನ ಮಡದಿಯಿದ್ದರೂ ಈ ಪೀವರಿಯೊಬ್ಬಳೇ ಅವನ ಪಟ್ಟದರಸಿಯೂ ಹೃದಯದರಸಿಯೂ ಆಗಿದ್ದಳು. ರಾಜನು ರಮಣೀಯವಾದ ವನೋಪವನಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅರಮನೆ ಸಿರಿಮನೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ರಮಿಸಿ ವಿಹರಿಸಿ ರಾಗರಸಿಕತೆಯಿಂದಲೂ ಅವಳನ್ನು ಸಂತೋಷ ಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸುತ್ತ ದಾನಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಲಿರುವ ಆ ದೊರೆಗೆ ಎಲ್ಲರಂತೆ ಭೋಗಾನುಭೋಗಗಳಲ್ಲಿ ರಾಗ ರಕ್ತಿಯೂ ತೀರ್ವಾಸಕ್ತಿಯೂ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಅವನು ತನ್ನ ಪ್ರೇಯಸಿಯಾದ ಪೀವರಿಯೊಡನೆ ಸುಖ ಸಂಕಥಾ ಲೀಲಾ ವಿನೋದ ವಿಲಾಸ ವಿಭ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಎಪ್ಪತ್ತೇಳು ವರ್ಷದ ಆಯುಷ್ಯವನ್ನು ಕಳೆದನು. ಅವನಿಗೆ ಮಂಗಳಾಂಗಿಯರಾದ ಐದು ಜನ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳೂ, ಏಳು ಜನ ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳೂ ಜನಿಸಿದರು. ಕಮಲಗಣ್ಣಿನ ತನ್ನ ಆ ಪಂಚಕನ್ಯಿಕೆಯರನ್ನು ಸಂಪನ್ನ ರಾಜಮನೆತನಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟನು. ತನ್ನ ಏಳು ಗಂಡುಮಕ್ಕಳನ್ನೂ ತಕ್ಕ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನಾಗಿ ನೇಮಿಸಿದನು.

ಒಂದು ದಿನ ರಾತ್ರಿ ಪಟ್ಟಮಹಿಷಿಯಾದ ಪೀವರಿಯೊಡನೆ ಸುಖ ನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಪವಡಿಸಿದ ಆ ಮಹಾರಾಜನು ತಾನು ಜನ್ಮಾಂತರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಮರಣ ಹೊಂದಿದ ಮಧುರಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ 'ಸಂಯಮನ ತೀರ್ಥ'ವನ್ನು ನೆನೆದು ಅಲ್ಲಿಯೇ "ಹಾಯ್ ಹಾಯ್" "ಅಕಟಕಟಾ" ಎಂದು ಕೂಗಿದನು. ಅವನ ಕೂಗಾಟಕ್ಕೆ ಪೀವರಿಗೂ ಎಚ್ಚರವಾಯಿತು. ನಿದ್ರೆಯಿಂದ ಎದ್ದುಕುಳಿತು. ಹಾ ಹಾ ಎಂದು ಉದ್ಗಾರ ತೆಗೆಯುವ ತನ್ನ ಪತಿಯ ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ಸರಿದು ಸ್ನೇಹದಿಂದ ತನ್ನ ನಲ್ಲನ ಗಲ್ಲವನ್ನು ನೇವರಿಸಿ "ನಾಥಾ, ಇದೇನು ಹೀಗೇಕೆ ಬಡಬಡಸುತ್ತಿರುವಿರಿ ? ನಿದ್ರೆಯಿಂದ ಎಚ್ಚರವಾದ ಬಳಿಕವೂ ಹಾಸಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ನೀವು ಏನನ್ನು ಕನವರಿಸುತ್ತಿರುವಿರಿ" ಎಂದು ಕೇಳಿದಳು. ಅದಕ್ಕೆ ಮಹಾರಾಜನು ನಕ್ಕು "ಮಲಗಿದವರೂ, ಮದ್ಯದ ಮದದಲ್ಲಿ ದ್ದವರೂ, ತಲೆಕೆಟ್ಟವರೂ, ಅಸಂಬದ್ಧವಾಗಿ ಏನೇನೂ ಬಡಬಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದರಂತೆ ನಿದ್ರೆಯ ಗುಂಗಿಲ್ಲಿದ್ದ ನಾನು ಏನೇನೋ ಮಾತನಾಡಿರಬಹುದು. ಅದನ್ನು ಏನು ಎಂತು ಎಂದು ನೀನು ಕೇಳಬಾರದು ನಾನು ಹೇಳಬಾರದು. " ಎಂದು ನುಡಿದನು. ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಆ ಮಹಾರಾಜನಿಗೆ ಬಹಳ ಕುತೂಹಲವೆನಿಸಿತು. ಅವಳು ಕನಸಿನ ಮಾತಿನ ನಿಜಾರ್ಥವನ್ನು ಹೇಳಲೇಬೇಕೆಂದು ಪಟ್ಟುಹಿಡಿದು "ಪ್ರಿಯಕರ, ನೀವು ಆ ನಿಮ್ಮ ಕನವರಿಕೆಯ ಸತ್ಕಾರ್ಥವನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ನನಗೆ ತಿಳಿಸಿರಿ. ನಾನು ನಿಮ್ಮ ನಿಜವಾದ ಪ್ರೀತಿಯ ಮಡದಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ನನ್ನಿಂದ ಅದನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಡಬೇಡಿರಿ. ಒಂದು ವೇಳೆ ನೀವು ನನಗೆ ಆ ನಿಮ್ಮ ಸ್ವಪ್ನೋತ್ತರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೀವು ತೆಗೆದ ಉದ್ಗಾರದ ಗುಟ್ಟನ್ನು ನೀವು ತಿಳಿಸದಿದ್ದರೆ ನಾನು ಇಲ್ಲಿಯೇ ನಿಮ್ಮೆದುರಿಗೆ ಪ್ರಾಣಬಿಡುತ್ತೇನೆ." ಎಂದು ಅಗ್ರಹಪಡಿಸಿದಳು. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಮಹಾರಾಜನು

“ಸುಂದರಿ, ನಿನಗೆ ಆ ನನ್ನ ಕನವರಿಕೆಯ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಅರಿಯಲು ಇಷ್ಟು ಕುತೂಹಲವಿದ್ದದ್ದೇ ಆದರೆ ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಆ ಮಧುರಾಪುರಿಗೆ ಹೋಗೋಣ ನಡೆ. ಆ ದಿವ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಆ ಹಾಹಾಕಾರದ ಗುಟ್ಟನ್ನು ನಿನಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಚೆಲುವುಗಳಿಗಿಂತ ಅರಸಿಯೇ, ಇಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಡುವ ಮುನ್ನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ವಿಫುಲವಾಗಿ ದಾನ ಕೊಡು, ಧರ್ಮ ಮಾಡು ” ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ಅದರಂತೆ ಆ ರಾಜದಂಪತಿಗಳು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ತಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕೋಶ, ಗ್ರಾಮ, ಧಾಮ, ಮತ್ತು ರತ್ನಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಯಥಾ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ಹಂಚಿಕೊಟ್ಟರು. ತಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಪುರಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕರೆಯಿಸಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಸತ್ಕರಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ವಿನಯದಿಂದ ನುಡಿದರು.

“ನಮ್ಮ ತಂದೆ, ತಾತ, ಮುತ್ತಾತರಿಂದ ನಡೆದುಬಂದ ಈ ರಾಜ್ಯಾಧಿಕಾರವನ್ನು ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಸಮ್ಮತಿ ಇದ್ದರೆ ನನ್ನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ನೀವು ಎಂದಿನಂತೆ ಈ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಿರಿ” ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ರಾಜ್ಯ ಅಧಿಕಾರ, ಐಶ್ವರ್ಯ, ಹೆಂಡತಿ, ಮಕ್ಕಳು, ಪರಿವಾರ, ಸಂಸಾರ ಇದೆಲ್ಲವೂ ಎಂದೂ ಸಾಕು ಎನಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ವಿಷಯ ಸುಖವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದು ಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನವನು ಇಚ್ಛಿಸುವನು. ಆದರೆ ಯಮದೇವರ ಇಚ್ಛೆಯು ಬೇರೆಯಾಗಿರುವದು. ಮಾನವರ ಇಚ್ಛೆಯು ನಡೆಯಲಾರದು. ದೇವರ ಇಚ್ಛೆಯು ತಪ್ಪಲಾರದು. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಅರಿತು ಮಾನವನು ತನ್ನ ಮುಂದಿನ ಕಲ್ಯಾಣ ಪಥದಲ್ಲಿ ಆತ್ಮಸಾಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ವಿಚಾರಿಸಿಯೇ ನಾವು ಈಗ ಪರಮ ಪುಣ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರವಾದ ಮಧುರಾಪುರಿಗೆ ಹೊರಟಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಈ ವರೆಗೆ ರಾಜ್ಯವನ್ನಾಳಿದ್ದಾಯಿತು. ವಿಷಯ ಸುಖವನ್ನು ಭೋಗಿಸಿದ್ದೂ ಆಯಿತು. ಆದರೆ ನಮಗೆ ಈಗ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಬಂದಿದೆ. ತ್ಯಾಗಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸುಖವಿಲ್ಲ. ವಿದ್ಯೆಗೆ ಸಮನಾದ ಕಣ್ಣಿಲ್ಲ. ಕಣ್ಣಿಗೆ ಸಮವಾದ ಬಲವಿಲ್ಲ. ರಾಗಕ್ಕೆ ಸಮವಾದ ದುಃಖವಿಲ್ಲ. ದಾನ ಸಮವಾದ ಆನಂದವಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ತಿಳಿದ ಯಾವ ಮನುಷ್ಯನು ಈ ವಿಷಯ ಜಾಲದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕು ಬರಿ ಭೋಗಾನುಭೋಗಗಳನ್ನು ಬಯಸುವನು? ಮೋಕ್ಷ ಪ್ರಾಪಕವಾದ ಮುಖ್ಯ ಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಯಾವನು ಬಿಟ್ಟಾನು ! ಪ್ರಾಯಿಕವಾದ ಈ ಎಲ್ಲ ಸರ್ವ ಕಾಮಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡುವದೇ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಮಾರ್ಗವಾಗಿದೆ”

ಪ್ರಜಾಪರಿವಾರಕ್ಕೆಲ್ಲ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ಸಮ್ಮತಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದ ಬಳಿಕ ತನ್ನ ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಪುತ್ರನನ್ನು ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸಿಂಹಾಸನದ ಮೇಲೆ ಕೂಡಿಸಿದನು, ಅವನಿಗೆ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕವನ್ನು ಮಾಡಿ, ಮಂತ್ರಿ, ಸೇನಾಪತಿ ಮುಂತಾದ ಪ್ರಜಾಧುರೀಣರನ್ನು ಅವನಿಗೆ ಸಹಾಯಕರನ್ನಾಗಿ ಅಧಿಕಾರ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ನೇಮಿಸಿದನು, ಎಲ್ಲ ನಾಗರಿಕರನ್ನು ಕಂಡು ಮಾತನಾಡಿಸಿ ಅವರಿಂದ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಬೀಳ್ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟವನಾಗಿ ಚತುರಂಗ ಸೈನ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಮಧುರಾ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಸೇರಿದನು. ಹನ್ನೆರಡು ಪಾವನ ತೀರ್ಥಗಳಿಂದ ಯುಕ್ತವಾದ ಆ ಮಧುರಾ ಪಟ್ಟಣವು ಆ ರಾಜದಂಪತಿಗಳಿಗೆ ಇಂದ್ರ ಪುರಿಯಾದ ಅಮರಾವತಿಯಂತೆ ಅತ್ಯಂತ ಮನೋಹರವಾಗಿ ತೋರಿತು.

ಧರಣಿ, ಮಧುರಾ ಮಂಡಲದ ದ್ವಾದಶ ತೀರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ 'ಸಂಯಮನ ತೀರ್ಥ'ದ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ನಾನು ನಿನಗೆ ತಿಳಿಸಿದೆನು. ಇದರಂತೆ ಉಳಿದ ಹನ್ನೊಂದು ತೀರ್ಥಗಳು ಮಹಾ ಮಹಿಮೋಪೇತವಾಗಿವೆ. ಎರಡನೆಯದಾದ 'ಮಧುವನ'ವು ವಿಷ್ಣುವಿನ ಸ್ಥಾನವಾಗಿದೆ. ಇದರಂತೆ 'ಕುಂದವನ', 'ಕಾಮ್ಯವನ', 'ಬಕುಲವನ', 'ಭದ್ರವನ', 'ಖಾದಿರವನ', 'ಲೋಹಜಂಗವನ', 'ಬಿಲ್ವವನ', 'ಭಾಂಡೀವರನ', 'ವೃಂದಾವನ' ಎಂಬ ಈ ಹನ್ನೆರಡು ವನಗಳು ಪರಮ ಪವಿತ್ರವಾಗಿದ್ದು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವದರಿಂದ ವಿಷ್ಣುಲೋಕ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುವದು. ಹನ್ನೆರಡನೆಯದಾದ ವೃಂದಾವನವು ವೃಂದಾದೇವಿಯಿಂದ ರಕ್ಷಿತವಾಗಿದ್ದು ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನ ಲೀಲಾ ವಿಹಾರ ಸ್ಥಾನವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ವೃಂದಾವನವನ್ನು ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ನೋಡಿ ಗೋವಿಂದನ ಸಂದರ್ಶನವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡವರು ಎಂದೂ ಯಮಪುರಿಗೆ ಹೋಗುವದಿಲ್ಲ.

ಯಮುನಾತೀರ್ಥ ಮಹಿಮೆ

ಶ್ರೀ ವರಾಹ :- ಇಂಥ ರಮ್ಯವೂ ಪವಿತ್ರವೂ ಆದ ಮಧುರಾಪಟ್ಟಣವನ್ನು ನೋಡಿ ಯಕ್ಷಧನು ಮಹಾರಾಜನಿಗೆ ಪರಮಾನಂದವಾಯಿತು. ಅವನ ಪ್ರೇಯಸಿಯೂ ಪಟ್ಟದರಸಿಯೂ ಆದ ಪೀವರೀ ರಾಣಿಗಂತೂ ಅತ್ಯಂತ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಆತ್ಮಸಾಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಕೆಲವುದಿನ ವಾಸಮಾಡಿದರು. ಒಂದು ದಿನ ಪೀವರಿ ತಾನು ಮಹಾರಾಜನ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ವಿನಯದಿಂದ ಬಿನ್ನವಿಸಿದಳು.-

“ಮಹಾರಾಜಾ ಹಿಂದೆ ನಾವು ಸೌರಾಷ್ಟ್ರ ರಾಜಧಾನಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಮಧುರೆಗೆ ಹೋದ ಬಳಿಕ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ, ನಿಮ್ಮ ಕನವರಿಕೆಯ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ದಯಮಾಡಿ ತಿಳಿಸಬೇಕು.” ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಮಹಾರಾಜನು “ ನೀನು ಮೊದಲು ನಿನ್ನ ಗುಟ್ಟನ್ನು ಹೇಳು. ಅನಂತರ ನಾನು ನನ್ನ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ನಿನಗೆ ತಿಳಿಸುವೆನು ” ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ಆಗ ಗುಣಶಾಲಿನಿಯಾದ ಅವನ ಪಟ್ಟಮಹಿಷಿಯು ಮುಗುಳು ನಕ್ಕು ಮಹಾರಾಜನನ್ನು ಕುರಿತು ಮೆಲ್ಲನೆ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಮಾತನಾಡಿದಳು.-

“ನಾಥ, ನಾನು ಗಂಗಾ ತೀರದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ನನ್ನ ಕಳೆದ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಪೀವರಿ ಎಂಬ ಹೆಣ್ಣುಮಗಳಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿ ವಾಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆನು. ಒಮ್ಮೆ ಮಧುರಾ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ನೋಡಬೇಕೆಂಬ ಹಿರಿ ಆಶೆಯಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದೆನು. ಅಂದು ಕಾರ್ತಿಕ ಶುದ್ಧ ದ್ವಾದಶಿಯ ದಿನವಾಗಿದ್ದಿತು. ನೌಕೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಯಮುನೆಯ ಪ್ರವಾಹದ ಗುಂಟ ದಂಡೆಗೆ ಬರುವಾಗ ಆ ನಮ್ಮ ಹಡಗು ಬಿರುಗಾಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕು ಬುಡಮೇಲಾಗಿ ಹೊರಳಿ ನೀರಿನ ಪಾಲಾಯಿತು. ನಾನೂ ಇದೇ ಧಾರಾಪತನ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಮರಣ ಹೊಂದಿದೆನು. ಈ ತೀರ್ಥದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಮುಂದೆ ನಾನು ಕಾಶೀರಾಜನ ಹೊಟ್ಟೆಯಿಂದ ರಾಜಕುಮಾರಿಯಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿ ಬಂದೆನು. ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ಮದುವೆಯಾದೆ. ನನಗೆ ಈ ತೀರ್ಥ ಮರಣದ ಪುಣ್ಯದಿಂದ ಹಿಂದಿನ ನೆನಪು ಮಾಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಪುಣ್ಯ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಆದ ದೇಹಪಾತದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ನನ್ನ ಧರ್ಮ ಬುದ್ಧಿಯೂ, ದೇವಭಕ್ತಿಯೂ ಅಕ್ಷತವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಂಡಿವೆ.” ಈ ತನ್ನ

ಮನದನ್ನೆ ಯ ಜನ್ಮಾಂತರದ ಕಥೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಕೌತುಕಗೊಂಡ ಆ ಸೌರಾಷ್ಟ್ರದ ಅರಸನು ತನ್ನ ಹಿಂದಿನ ಜನ್ಮದ ಹುಟ್ಟು ಗುಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಇಂತು ವಿವರಿಸಿದನು-

“ಪ್ರಿಯೇ, ನಿನ್ನಂತೆ ನಾನಾದರೂ ಜನ್ಮಾಂತರದಲ್ಲಿ, ನೈಮಿಷಾರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಬೇಡನಾಗಿದ್ದೆ. ಒಂದು ಕೃಷ್ಣ ಪಕ್ಷದ ಚತುರ್ದಶಿಯಂದು ಯಮುನೆಯನ್ನು ದಾಟುವಾಗ ನದಿಯ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಆ ತೀರ್ಥದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಈ ಮರುಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಸೌರಾಷ್ಟ್ರದ ಮಹಾರಾಜನ ಕುಮಾರನಾಗಿ ಜನಿಸಿ ಬಂದೆ. ನಿನ್ನಂಥ ಸಾಧ್ವೀಮಣಿಯನ್ನು ಕೈ ಹಿಡಿದೆ. ನನಗೂ ನಿನ್ನಂತೆ ಮಧುರಾನಾಥನ ದಯೆಯಿಂದ ಕಳೆದ ಜನ್ಮದ ಸ್ಮರಣೆಯು ಜಾಗರೂಕವಾಗಿ ಇದ್ದಿತು. ಆದುದರಿಂದಲೇ ನನ್ನ ಕನವರಿಕೆಯ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ನೀನು ಕೇಳಿದಾಗ ಮಧುರಾಪುರಿಗೆ ಹೋಗೋಣ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಆ ನೆವದಿಂದ ಧರ್ಮಪ್ರಾಣಳಾದ ನಿನ್ನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಈ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಬಂದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಮಧುರಾನಾಥನ ಸೇವೆಗಾಗಿ ನಿನ್ನೊಡನೆ ನೆಲೆನಿಂತೆ.”

ಹೀಗೆ ಪರಸ್ಪರ ಪೂರ್ವಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳಿ ಕೇಳಿ ಭಕ್ತಿಯುಕ್ತರಾದ ಆ ರಾಜ ದಂಪತಿಗಳಿಬ್ಬರೂ ಆ ಮಧುರಾ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿಯೇ ವಾಸಮಾಡಿದರು. ಪ್ರತಿನಿತ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ತಪ್ಪದೇ ಯಮುನೆಯ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಮಾಡಿದರು. ಕ್ಷೇತ್ರಸ್ವಾಮಿಯಾದ ನನ್ನ ದರ್ಶನವನ್ನು ನೇಮದಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನನ್ನ ನಿರಂತರ ಧ್ಯಾನೋಪಾಸನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಜನ್ಮವನ್ನು ಕಳೆದರು. ಮರಣಾಂತರದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಲೋಕವನ್ನೇ ಸೇರಿದರು. ಧರಾದೇವಿ, ಮಧುರೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಮಹಾ ಆಶ್ಚರ್ಯದ ಈ ಘಟನೆಯನ್ನು ನಿನಗೆ ಹೇಳಿದುದಾಯಿತು. ಈ ‘ಧಾರಾಪತನ ತೀರ್ಥ’ದಂತೆ ಪರಮ ಪವಿತ್ರವಾದ ‘ಯಮುನೇಶ್ವರತೀರ್ಥ’, ‘ನಾಗತೀರ್ಥ’, ‘ಘಂಟಾಭರಣತೀರ್ಥ’, ‘ಬ್ರಹ್ಮತೀರ್ಥ’, ‘ಚಂದ್ರತೀರ್ಥ’, ‘ಸರಸ್ವತೀ ಪತನತೀರ್ಥ’, ‘ದಶಾಶ್ವಮೇಘತೀರ್ಥ’, ‘ಮಾನಸತೀರ್ಥ’, ‘ವಿಘ್ನರಾಜತೀರ್ಥ’, ‘ಕೋಟಿತೀರ್ಥ’ ಮುಂತಾದ ‘ಪಾವನತೀರ್ಥ’ಗಳಲ್ಲಿ ಪರ್ವಕಾಲ ಪುಣ್ಯ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ, ಶ್ರಾದ್ಧ, ದೇವತಾರ್ಚನೆ, ದಾನ ಧರ್ಮ, ಮುಂತಾದ ಪುಣ್ಯಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡುವವರು ಉದ್ಭೂತರಾಗಿ ಸತ್ಯಲೋಕ, ರುದ್ರಲೋಕ, ವಿಷ್ಣುಲೋಕ, ಮುಂತಾದ ದಿವ್ಯಗತಿಯನ್ನು ಹೊಂದುವರು. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮಧುರೆಯ ಪಶ್ಚಿಮ ಪಾಶ್ವದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಸೃಷ್ಟಿಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದಲೇ ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಮಾನಸ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧ ತಾಪಸರೂ ಋಷಿಋಷಭರೂ ಯಾವಾಗಲೂ ಸ್ನಾನೋಪಾಸನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಲಿರುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಹೇಳಿದ ವಿಘ್ನರಾಜ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟಮೀ ಚತುರ್ದಶೀ ಹಾಗೂ ಚತುರ್ಥಿ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರಂಭ ಮತ್ತು ಯಜ್ಞಯಾಗಾದಿ ಪುಣ್ಯಕರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಎಂದೂ ವಿಘ್ನಬಾರದಂತೆ ಹಾಗೂ ಅವರು ಕೈಹಿಡಿದ ಕಾರ್ಯಗಳೆಲ್ಲವೂ ನಿರ್ವಿಘ್ನವಾಗಿ ಕೊನೆಗಾಣುವಂತೆ ಆ ಗಣಪತಿಯು ಕರುಣಿಸುವನು. ಈ ಎಲ್ಲ ತೀರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಲೋಭ ಮೋಹಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ದೇವರನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಧ್ಯಾನಮಾಡುತ್ತ ದೇಹ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡುವವರು ಸ್ವರ್ಗಾಪವರ್ಗಗಳನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಹೊಂದುತ್ತಾರೆ.

ಅಕ್ಕೂರ ತೀರ್ಥದ ಪ್ರಭಾವ

ಶ್ರೀ ವರಾಹ ಕ್ಷಿತಿ ದೇವಿ ಮರ್ತ್ಯಲೋಕದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ದುರ್ಲಭವೂ ಪ್ರಸಿದ್ಧವೂ ಆದ ಅನಂತ ತೀರ್ಥದ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು. ಈ ಅನಂತ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆಲ್ಲ ಹಿತವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ನಿತ್ಯವೂ ಸನ್ನಿಹಿತನಾಗಿರುತ್ತೇನೆ. ಈ ದಿವ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ದರ್ಶನ ಮಾಡಿಕೊಂಡವರು ಮೋಕ್ಷಭಾಗಿಗಳು ಆಗುವರು. ಉತ್ತರಾಯಣ ದಕ್ಷಿಣಾಯಣ ಪುಣ್ಯಕಾಲಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಮೇಷ ತುಲಾ ಸಂಕ್ರಮಣ ದಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ವೃಷಭ, ಸಿಂಹ, ವೃಶ್ಚಿಕ, ಕುಂಭರಾಶಿಗಳ ಸಂಕ್ರಮಣ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಅನಂತ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಮಾಡಿ ಆ ಅನಂತನ ದರ್ಶನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವನ ಧ್ಯಾನ ಪೂಜೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವವರೂ ಸರ್ವಪಾಪಗಳಿಂದಲೂ ಮುಕ್ತರಾಗುತ್ತಾರೆ. ವಸುಂಧರೇ, ನನ್ನ ದೇವಿ ಇನ್ನೊಂದು ಕ್ಷೇತ್ರವಾದ ಅಕ್ಕೂರ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯಗ್ರಹಣ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಮಾಡುವವರು ರಾಜಸೂಯ ಅಶ್ವಮೇಧಾಧಿ ಯಜ್ಞಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ ಪುಣ್ಯಫಲವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಆ ತೀರ ರಹಸ್ಯವೂ, ಸರ್ವಶ್ರೇಷ್ಠರೂ ಆದ ಈ ಅಕ್ಕೂರ ತೀರ್ಥಕ್ಕೆ ತೀರ್ಥರಾಜ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಬಂದಿದೆ. ಈ ಅಕ್ಕೂರ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಒಂದು ಸಮಾಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು-

ಹಿಂದೆ 'ಸುಧನ' ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ನನ್ನ ನಿತ್ಯಭಕ್ತನು ಒಬ್ಬನಿದ್ದನು. ಅವನು ಪ್ರತಿದಿನವೂ ತಪ್ಪದೇ ದೇವರ ಪೂಜೆಯನ್ನು ವಿಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಅನುದಿನವೂ ಸುಗಂಧಿ ಕುಸುಮಗಳಿಂದಲೂ ಧೂಪದೀಪ ನೈವೇದ್ಯಾದಿ ಉಪಹಾರಗಳಿಂದಲೂ ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತ ಉಪಚಾರಗಳಿಂದಲೂ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹರಿಪೂಜೆಯನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಇದರಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕೊರತೆಯೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಮೆಚ್ಚಿನ ಮಡದಿ, ವಿವೇಕಿಯಾದ ಮಕ್ಕಳು, ತುಂಬಿದ ಮನೆ, ಧನಧಾನ್ಯಗಳಿಂದ ತುಳುಕುವ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯ ಕಾಳಿನ ಕಣಜಗಳು, ಪ್ರೀತಿಸುವ ನೆಂಟರಿಷ್ಟರು. ಅವನ ಮನೆ ಒಂದು ಸಾನಂದ ನಂದಗೋಕುಲದಂತೆ ನಗೆ ನಲಿವು ಉಲಿವು ಒಲವುಗಳಿಂದ ಸೊಗಯಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಅವನು ಕುಟುಂಬ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಬೇಕೆಂದು ವ್ಯಾಪಾರ ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಆದರೆ ತನ್ನ ವ್ಯಾಪಾರ ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ ಅವನು ಎಂದೂ ಯಾರಿಗೂ ಅಳತೆಯಲ್ಲಾಗಲೀ ತೊಕದಲ್ಲಾಗಲೀ ಮೋಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಹುಸಿಯಾಡುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೇ ಧನವು ಬಂದರೂ ಅವನು ದೇವರನ್ನು ಮರೆಯಲಿಲ್ಲ. ಧರ್ಮವನ್ನು ಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿತಿಂಗಳೂ ಶುಕ್ಲ ಪಕ್ಷ ಕೃಷ್ಣ ಪಕ್ಷದ ಎರಡೂ ಏಕಾದಶಿ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನಿಶ್ಚಕ್ರ ನಿರಾಹಾರವನ್ನು ಮನೆಯ ಜನರೆಲ್ಲರೂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಂದು ರಾತ್ರಿ ಜಾಗರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಶ್ರೀ ಹರಿಯನ್ನು ಹಾಡಿ ಪಾಡಿ ಕೊಂಡಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅನಂತರ ಆ ಸುಧನನು ಅಕ್ಕೂರ ತೀರ್ಥಕ್ಕೆ ಬಂದು ನನ್ನ ದುರು ನಿಂತು ಹಾಡು ಹೇಳಿ ನರ್ತನ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು.

ಒಂದಾನೊಂದು ಏಕಾದಶಿಯ ದಿನ ಆ ನನ್ನ ಭಕ್ತನು ಸಾಯಂಕಾಲದ ವರೆಗೆ ತನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಂಡರು ಮಕ್ಕಳೊಡನೆ ದೇವರ ಧ್ಯಾನವನ್ನು ಭಜನೆ ಕೀರ್ತನಗಳನ್ನು

ಮಾಡಿದನು. ಅನಂತರ ಸರಿ ರಾತ್ರಿಯವರೆಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಜಾಗರಣೆಯ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಿ ಅರ್ಧರಾತ್ರಿಯನಂತರ ಅಕ್ಕೂರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಎದುರು ನರ್ತನ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೊರಟನು. ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಅವನು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದಾಗ ಅವನ ಕಾಲನ್ನು ಬ್ರಹ್ಮರಾಕ್ಷಸ ಬಂದು ಹಿಡಿದಿತು. ಮತ್ತು ಕ್ರೂರವಾಗಿ ನಕ್ಕು ನುಡಿಯಿತು- “ವಣಿಜೋತ್ತಮ, ಈ ವನದಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡಿದ ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಕೊಂದು ತಿಂದು ತೃಪ್ತಿಪಡೆಯುತ್ತೇನೆ. ನಿಲ್ಲು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೊರಟಿದ್ದಿ ?”

ಆ ರಕ್ಷಸನ ಈ ಬಿರುನುಡಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಬೆದರಿ ಹೋಗಿದ್ದರೂ ಆ ಸುಧನನು ಧೈರ್ಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನುಡಿದನು. “ರಾಕ್ಷಸನೇ, ತುಸು ತಾಳು ನೀನು ಬೇಕಾದಹಾಗೆ ನನ್ನ ದೇಹವನ್ನು ತಿನ್ನುವಿಯಂತೆ. ಆದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡು ದೇವ ದೇವೋತ್ತಮವಾದ ಶ್ರೀ ಹರಿಯ ಎದುರು ಇಂದಿನ ಏಕಾದಶಿಯ ನಿಮಿತ್ತವಾಗಿ ಜಾಗರಣೆಮಾಡಿ ಕುಣಿದುಹಾಡಿ ನರ್ತನ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ ಬರುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಒಂದು ನನ್ನ ವ್ರತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ನಾನು ಇಷ್ಟು ದಿವಸ ಮಾಡುತ್ತ ಬಂದ ಆ ನಾರಾಯಣ ವ್ರತಕ್ಕೆ ಭಂಗವನ್ನು ತರಬೇಡ ಜಾಗರವು ಮುಗಿದಕೂಡಲೇ ನಾಳೆ ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾನು ನೀನಿದ್ದಲ್ಲಿ ಬಂದು ನನ್ನ ದೇಹವನ್ನು ನಿನಗೆ ಒಪ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ.” ಈ ಜಾಗರಣೆ ಸೇವೆ ಅನಂತರ ಬೆಳಗಿನಜಾವ ನಿನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ಮೃಷ್ಟಾನ್ನ ಪರಿಪುಷ್ಪವಾದ ಈ ನನ್ನ ಶರೀರವನ್ನು ನಿನ್ನ ಇಷ್ಟಾನುಸಾರವಾಗಿ ಭಕ್ಷಣಮಾಡು” ಹಸಿವೆಯಿಂದ ಪೀಡಿತನಾದ ಆ ಬ್ರಹ್ಮರಾಕ್ಷಸವು ಆ ವೈಶ್ಯವರೇಣ್ಯನಾದ ಸುಧನನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಸೌಮ್ಯವಾಗಿ ನುಡಿಯಿತು. - “ಸಾಧುವೇ ನೀನು ಸುಳ್ಳು ಹೇಳುತ್ತಿರುವೆ. ಈಗ ನನ್ನ ಕೈಯಿಂದ ಪಾರಾಗಿ ಹೋದ ಬಳಿಕ ಮತ್ತೆ ರಾಕ್ಷಸನ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಬೀಳಲು ನೀನೇಕೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುತ್ತಿ ?

ವೈಶ್ಯ :- “ಅಯ್ಯಾ ರಾಕ್ಷಸಾ, ಈ ಜಗತ್ತೆಲ್ಲವೂ ಸತ್ಯ ಮೂಲವಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲವೂ ಸತ್ಯದ ಮೇಲೆಯೇ ನಿಂತಿರುತ್ತದೆ. ವೇದ ಪಾರಂಗತರಾದ ಋಷಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಸತ್ಯದಿಂದಲೇ ಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ಸೂರ್ಯನು ಹೊಳೆಯುವದು ಸತ್ಯದಿಂದ. ಚಂದ್ರನು ಬೆಳೆಯುವದು ಸತ್ಯದಿಂದ, ಇಂದ್ರನು ಬೆಳಗುವದು ಸತ್ಯದಿಂದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಬದುಕಿದ್ದು ಸತ್ಯದಿಂದ. ರಾಜರು ಮೆರೆಯುವದು ಸತ್ಯದಿಂದ. ನೆಲವು ನಿಂತದ್ದೇ ಸತ್ಯದಿಂದ. ಈಗ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತಿನಂತೆ ನಾಳೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ನಿನ್ನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಬಾರದಿದ್ದರೆ ಆ ಸತ್ಯವು ನನ್ನ ಪಾಲಿಗೆ ಇಲ್ಲದಂತಾದೀತು. ಒಂದು ವೇಳೆ ನಾನು ದೇವರ ಎದುರು ಏಕಾದಶಿಯ ಜಾಗರಣೋತ್ಸವದಲ್ಲಿ ಭಜನೆ, ಕೀರ್ತನೆ, ನರ್ತನಾದಿಗಳ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ ಮರಳಿ ನಿನಗೆ ವಚನವಿತ್ತಂತೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಾರದಿದ್ದರೆ ಕಾಮಾಂಧನಾಗಿ ವ್ಯಭಿಚಾರಕ್ಕೆ ಇಳಿದ ಜಾರನ ಪಾಪವು ನನಗೆ ತಟ್ಟಲಿ. ಮತ್ತು ಭೂಮಿಯನ್ನು ದಾನಕೊಟ್ಟು ತಿರಿಗಿ ಕಸಿದುಕೊಂಡವನ ಪಾಪವೂ, ಮದುವೆಯಾಗಿ ಮಡದಿಯೊಡನೆ ಚಕ್ಕಂದದಿಂದ ವಿಹರಿಸಿ ಸುಖಿಸಿ ಅನಂತರ ಅವಳನ್ನು ದ್ವೇಷದಿಂದ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟ ಕೃತಘ್ನನಿಗೆ ಬರುವ ಪಾಪವೂ, ಪಂಕ್ತಿ ಭೇದವನ್ನು ಮಾಡಿ ಊಟದಲ್ಲಿ ತನಗೊಂದು ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗೊಂದು ಅಡಿಗೆಯನ್ನು ಬಡಿಸುವವನ ಪಾಪವೂ, ಅಮಾವಾಸ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರಾದ್ಧಮಾಡಿ ಸ್ತ್ರೀ

ಸಂಗವನ್ನು ಮಾಡುವವನ ಪಾಪವೂ, ನನಗೆ ಬರಲಿ. ಮತ್ತು ನಾನು ನಿನಗೆ ವಚನ ಕೊಟ್ಟ ಪ್ರಕಾರ ನಾನು ನಿನ್ನಲ್ಲಿಗೆ ಬಾರದಿದ್ದರೆ ಗುರುಪತ್ನಿ, ಮಿತ್ರಪತ್ನಿ, ಸೋದರ ಪತ್ನಿ, ಸೋದರ ಮಾವನ ಪತ್ನಿ ರಾಜಪತ್ನಿ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪತ್ನಿ, ಮುಂತಾದ ಪರಸ್ತ್ರೀಗಮನ ಮಾಡುವ ಹಾಗೂ ವಿಧವಾ ಗಮನಮಾಡುವ ಪಾತಕಿಯ ಪಾಪವೆಲ್ಲವೂ ನನಗೆ ಉಂಟಾಗಲಿ. ನಾನು ನಿನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಪುನಃ ಬಾರದಿದ್ದರೆ ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯೆ, ಮದ್ಯಪಾನಚೌರ್ಯ, ವ್ರತಭಂಗ ಮುಂತಾದ ದುಷ್ಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಶರಣಿಗೆ ಆಗುವ ದುರ್ಗತಿಯು ನನಗೂ ಆಗಲಿ” ಇಂತು ಮಾತನಾಡಿದ ಸುಧನವೈಶ್ಯನ ಸತ್ಯನಿಷ್ಠೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಆ ಬ್ರಹ್ಮರಾಕ್ಷಸಕ್ಕೆ ಅವನ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಂಬುಗೆ ಉಂಟಾಯಿತು. ಅದು ಅವನಿಗೆ ಹೋಗಲು ಅನುಮತಿಯನ್ನಿತ್ತು “ಮಹಾನುಭಾವ, ಬೇಗ ಹೋಗು. ನಿನಗೆ ನನ್ನ ನಮಸ್ಕಾರ.” ಹೀಗೆ ಆ ಬ್ರಹ್ಮರಾಕ್ಷಸನಿಂದ ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದ ಆ ವೈಶ್ಯನು ನನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ಕ್ರಮಪ್ರಕಾರ ಜಾಗರಣೆ ಉತ್ಸವವನ್ನು ಮಾಡಿದನು. ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಹಾಡಿದನು. ನಾಮಸ್ಮರಣೆಗೈಯುತ್ತ ಕುಣಿದಾಡಿದನು. ಹೀಗೆ ಬೆಳಗಾಗುವವರೆಗೆ ದೇವರಧ್ಯಾನ, ಗಾನ, ಭಜನ, ಪೂಜನ, ಕೀರ್ತನ, ನರ್ತನಾದಿ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಬೆಳಗಾಗುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ‘ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯ’ ಎಂದು ಉಚ್ಚಕಂಠದಿಂದ ಉಚ್ಚರಿಸುತ್ತ ಮೈಮರೆತು ಮತ್ತೆ ಕುಣಿದನು. ನಾರಾಯಣನ ನಾಮ ಗರ್ಜನದಿಂದ ತಣಿದನು. ಹೀಗೆ ಜಾಗರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಿ ಯಮುನಾ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಮಾಡಿ ನನ್ನ ದಿವ್ಯಮೂರ್ತಿಯ ಸಂದರ್ಶನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಆ ಬ್ರಹ್ಮರಾಕ್ಷಸನ ಬಳಿಗೆ ಹೊರಟನು. ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಓರ್ವ ದಿವ್ಯ ಪುರುಷನು ಅವನಿಗೆ ಭೆಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಕೇಳದೆ ಆ ವೈಶ್ಯನು ತಾನಿತ್ತ ವಚನವನ್ನು ಪಾಲಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಸತ್ಯಸಂಧನಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದನು. ಮತ್ತು ರಾಕ್ಷಸನಿಗೆ ಹೇಳಿದನು.- “ಮಹಾನುಭಾವನೇ, ಶ್ರೀ ಹರಿಯ ಪ್ರೀತಿಕಾರಕವಾದ ಏಕಾದಶೀ ಜಾಗರಣೋತ್ಸವದಲ್ಲಿ ಭಜನ ನರ್ತನಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಭಗವಂತನ ಸೇವಾಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ನಿನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಇಕೋ ಈ ನನ್ನ ದೇಹವನ್ನು ನಿನಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಎಲೈ ಘೋರ ರಾಕ್ಷಸಾ, ನಾನೆಂದೂ ಸುಳ್ಳುಹೇಳಿಲ್ಲ. ನುಡಿದಂತೆ ನಡೆದಿದ್ದೇನೆ. ಈ ದೇಹವನ್ನೇ ನಿನ್ನ ಮುಂದೆ ಹಿಡಿದಿದ್ದೇನೆ. ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ತಿನ್ನು. ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಭಕ್ಷಿಸು”. ಆ ಸುಧನವೈಶ್ಯನ ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಆ ಕ್ರೂರ ರಕ್ತಸಪು ಸೌಮ್ಯಶಾಂತವಾಗಿ ಕಿವಿಗೆ ಇಂಪಾಗುವಂತೆ ನುಡಿಯಿತು- “ವಣಿಕ್ ಶ್ರೇಷ್ಠನೇ, ನಿನ್ನ ಸತ್ಯ ನಿಷ್ಠೆಗೆ ನಾನು ಸಂತುಷ್ಟನಾಗಿದ್ದೇನೆ ನೀನು ಸತ್ಯವನ್ನು ಪಾಲಿಸಿದಿ. ಧರ್ಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದಿ. ನೀನು ಮಹಾಪ್ರಾಜ್ಞನಂತೆ ಕಾಣುತ್ತೀ. ನಿನ್ನ ಜಾಗರಣೆಯ ಪುಣ್ಯವನ್ನೆಲ್ಲ ನನಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಡು. ಆ ಪುಣ್ಯಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಈ ರಕ್ತಸ ಜಾತಿಯಿಂದ ನಾನು ಮುಕ್ತನಾಗುತ್ತೇನೆ. ನಿನಗೆ ಮಂಗಳವಾಗಲಿ.”

ಸುಧನ :- ನರಭಕ್ಷಕನೇ, ನಾನು ನಿನಗೆ ನನ್ನ ನೃತ್ಯದ ಪೂರ್ಣ ಪುಣ್ಯವನ್ನಾಗಲೀ, ಅರ್ಧಪುಣ್ಯವನ್ನಾಗಲೀ ಕೊಡಲಾರೆ ಆ ದೇವರ ಸೇವೆಯ ಪುಣ್ಯದಲ್ಲಿಯೆ ಕಿಂಚಿತ್ ಅಂಶವನ್ನೂ ನಾನು ಬಿಡಲಾರೆ.

ರಾಕ್ಷಸ :- ವೈಶ್ಯೋತ್ತಮಾ, ಹಾಗಾದರೆ ನಿನ್ನ ಒಂದು ನರ್ತನದ ಪುಣ್ಯವನ್ನಾದರೂ ನನಗೆ ಕೊಟ್ಟು ನನ್ನನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸು.

ಸುಧನ :- ಮಹಾನುಭಾವನೇ, ನಿನಗೆ ಈ ರಾಕ್ಷಸ ಜನ್ಮವು ಏಕೆ ಬಂದಿತು ? ಜನ್ಮಾಂತರದಲ್ಲಿ ನೀನು ಯಾವ ಘೋರಕರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡಿದೆ ?

ರಾಕ್ಷಸ :- ನಿನಗೆ ನನ್ನ ಗುರುತು ಆಗಲಿಲ್ಲವೇ ? ನಾನು ಕಳೆದ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ನೆರೆಮನೆಯ 'ಆಗ್ನಿದತ್ತ' ಎಂಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೇ ಆಗಿದ್ದೆನು. ವೇದವೇದಾಂತ ಪಾರಾಂಗತನಾಗಿದ್ದರೂ ನಾನು ಸ್ವಂತ ಮನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಅಪಹರಿಸಿದೆ. ಹೆರವರ ಮನೆಯ ಇಟ್ಟಿಗೆಗಳನ್ನು ಕದ್ದು ತಂದು ನನ್ನ ಮನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿದೆ. ಆ ಪಾಪದಿಂದ ನನಗೆ ಈ ರಾಕ್ಷಸ ಜನ್ಮವು ಬಂದಿದೆ. ಸುದೈವದಿಂದ ನನಗೆ ನಿನ್ನ ಸಹವಾಸ ಲಭಿಸಿತು. ನನಗೆ ಉಪಕಾರ ಮಾಡು. ನಿನ್ನ ನರ್ತನಾದಿ ಹರಿಸೇವೆಯಲ್ಲಿಯ ಒಂದು ನರ್ತನದ ಪುಣ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನನ್ನನ್ನು ಈ ನೀಚ ಯೋನಿಯಿಂದ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಎತ್ತು. ರಾಕ್ಷಸನ ಈ ದೀನ ಯಾಚನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಸುಧನವೈಶ್ಯನ ಅಂತಃಕರಣವು ಕರಗಿತು. ದಯೆತುಂಬಿ ಬಂದಿತು. ಅವನು ಸ್ವಸಂತೋಷದಿಂದ "ಒಳ್ಳೇದು ರಾಕ್ಷಸನೇ, ನಿನಗೆ ನಾನು ನನ್ನ ಒಂದು ನರ್ತನ ಸೇವೆಯ ಪುಣ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ" ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ಆ ಆಕ್ರೂರ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸುಧನವೈಶ್ಯನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಒಂದು ಕುಣಿತದ ಪುಣ್ಯ ಪ್ರಧಾನದಿಂದ ಆ ಬ್ರಹ್ಮರಾಕ್ಷಸವು ಆ ಪಾಪಿ ಜನ್ಮದಿಂದ ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿತು. ದಿವ್ಯಗತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಿತು. ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ಪರಿತುಷ್ಟನಾದ ಆ ಸುಧನವೈಶ್ಯನು ತನ್ನ ಎದುರು ನಿಂತಿರುವ ದೇವದೇವೋತ್ತಮನೂ, ಶಂಖ ಚಕ್ರ ಗದಾಧಾರಿಯೂ ಆದ ಆ ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿ ನಾರಾಯಣನಿಗೆ ನೆಲೆದುದ್ದ ಮೈ ನೀಡಿ ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ನಮಸ್ಕಾರವನ್ನು ಹಾಕಿದನು. ಆಗ ಪರಮಾತ್ಮನು ಮಧುರ ಧ್ವನಿಯಿಂದ " ಭಕ್ತಾ, ನೀನು ವಿಮಾನವನ್ನು ಏರಿ ನನ್ನ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೊರಡು" ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಅದೃಶ್ಯನಾದನು.

ಸುಧನನು ಸಶರೀರನಾಗಿಯೇ, ಕುಟುಂಬ ಸಹಿತನಾಗಿ ವಿಮಾನ ಮೂಲಕ ವಿಷ್ಣು ಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೊರಟುಹೋದನು. ಈ ಆಕ್ರೂರ ತೀರ್ಥದ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ನಿನಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಉತ್ತಮವಾದ ತೀರ್ಥವು ಮತ್ತೊಂದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಪ್ರಭಾವದಿಂದಲೇ ಸುಧನನು ಮುಕ್ತಿ ಪಡೆದನು. ಕಾರ್ತಿಕ ಮಾಸದ ಶುಕ್ಲಪಕ್ಷದ ದ್ವಾದಶೀದಿನ (ಉತ್ಥಾನ ದ್ವಾದಶಿ) ಇದರಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿದವನಿಗೆ ರಾಜಸೂಯಯಾಗದ ಫಲಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುವದು. ಕಾರ್ತಿಕ ಮಾಸದಲ್ಲಿ ಆ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ವೃಷೋತ್ಸರ್ಗವನ್ನು ಮಾಡುವ ಮನುಷ್ಯನು ತನ್ನ ಪೂರ್ವಜರನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸುವನು. ಈ ಕಾರ್ತಿಕ ಮಾಸದಲ್ಲಿ ಈ ಆಕ್ರೂರ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಶ್ರಾದ್ಧ ಮಾಡುವವನು ಪಿತೃಗಳನ್ನೂ, ಪ್ರಪಿತಾಮಹರನ್ನೂ ಉತ್ತೀರ್ಣಗೊಳಿಸುವನು.

ಶ್ರೀ ವರಾಹ ದೇವರು :- ಭೂದೇವಿಯೇ, ಆ ಮಧುರಾಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಕೆಂಪು ಕಲ್ಲುಗಳಿಂದ ಕಟ್ಟಿದ, ಕೆಂಪು ಗಂಧದಿಂದ ಅಲಂಕೃತವಾದ ನನ್ನ ವತ್ಸಕ್ರೀಡನಕನೆಂಬ ಉತ್ತಮ ತೀರ್ಥವನ್ನು ಹೇಳುವೆನು. ಅಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿದಿಂದಲೇ ಮನುಷ್ಯನು

ವಾಯುಲೋಕವನ್ನು ಸೇರುವನು. ಪ್ರಾಣ ಬಿಟ್ಟರೆ ನನ್ನ ಲೋಕವನ್ನು ಸೇರುವನು. ಭಾಂಡೀರಕವೆಂಬ ಮತ್ತೊಂದು ತೀರ್ಥವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದು ತಾಳೆ, ಹೊಂಗೆ, ಕೆಂಪುಮತ್ತಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಮರಗಳು ಬಿದಿರು ಮೆಳೆಗಳ ಮತ್ತು ಗದ ಮರಗಳು ಮುಂತಾದವುಗಳಿಂದ ಅತ್ಯಂತ ಮನೋಹರವಾಗಿದೆ. ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ನಿಯಮವುಳ್ಳವನಾಗಿದ್ದು ಭಾಂಡೀರ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಮಾಡುವವನು. ಇಂದ್ರಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋಗುವನು ಪ್ರಾಣ ಬಿಡುವವನು ವಿಷ್ಣು ಲೋಕವನ್ನು ಸೇರುವನು.

ಬೃಂದಾವನ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಕೇಳು. ನಾನು ಅಲ್ಲಿ ಗೋ-ಗೋಪಾಲಕರೊಡನೆ ಆಡುವನು. ಸುಂದರವಾದ ಅದು ದೇವದಾನರಿಗೆ ಅಗಮ್ಯವಾದುದು. ಮರ, ಟೊಂಗೆ, ಬಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ಆವೃತವಾಗಿರುವ ಅಲ್ಲಿಯ ಗುಡ್ಡದ ಹತ್ತಿರ ಒಂದು ರಾತ್ರಿಯಿದ್ದು ಸ್ನಾನಮಾಡುವವನು ಗಂಧರ್ವ ಅಪ್ಸರರೊಡನೆ ಕ್ರೀಡಿಸುವನು. ಅಲ್ಲಿ ಮೃತನಾದರೆ ನನ್ನ ಲೋಕವನ್ನು ಹೊಂದುವನು. ನಾನು ಕೇಶಿಯೆಂಬ ಮಹಾರಾಕ್ಷಸನನ್ನು ಬೀಳಿಸಿದ ಬೃಂದಾವನ ಚಿತ್ರವು ಮಹಾಪಾತಕವನ್ನು ನಾಶಮಾಡುವದು. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಕೃಷ್ಣನು ವಿಶ್ರಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕೇಶಿ ತೀರ್ಥವು ನೂರರಷ್ಟು ಪವಿತ್ರವಾದದು. ಈ ಕೇಶಿ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಪಿಂಡಪ್ರದಾನಮಾಡಿದರೆ, ಗಯೆಯಲ್ಲಿ ಪಿಂಡಪ್ರದಾನ ಮಾಡಿದ ಫಲವೂ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವದು. ಇಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಅಥವಾ ಹೋಮದಿಂದ ಅಗ್ನಿಷ್ಟೋಮಯಾಗದ ಫಲವುಂಟಾಗುವದು. ಯಮುನೆಯ ಜಲದಲ್ಲಿ ದ್ವಾದಶಾದಿತ್ಯವೆಂಬ ಸೂರ್ಯತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಕಾಳಿಯನು ಕ್ರೀಡಿಸುತ್ತಿರುವನು. ನಾನು ಕಾಳಿಯನನ್ನು ಮರ್ದಿಸಿ ಆದಿತ್ಯರನ್ನು ನೆಲೆಗೊಳಿಸಿ “ ನಿಮಗೆ ಶುಭವಾಗಲಿ ” ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾದ ವರವನ್ನು ಬೇಡಿರಿ ಎಂದೆನು.

ಆದಿತ್ಯರು :- “ದೇವಾ, ನಾವು ವರಕ್ಕೆ ಅರ್ಹರಾಗಿದ್ದು ನೀನು ಕೊಡಲಿಚ್ಛಿಸುವ ದಾದರೆ ಈ ಉತ್ತಮತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನವನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸು. ”

ವರಾಹದೇವರು :- ವಸುಂಧರೆ, ನಾನು ಆದಿತ್ಯರ ಈ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ವಿನೋದವಾಡುತ್ತ “ತಥಾಸ್ತು” ಎಂದೆನು. ಆ ಸೂರ್ಯತೀರ್ಥದ ಸ್ನಾನದಿಂದ ಮಾನವನು ಪಾಪರಹಿತನಾಗುವನು ! ಅಲ್ಲಿ ಮಡಿದರೆ ನನ್ನ ಲೋಕವನ್ನು ಸೇರುವನು. ಉತ್ತರದಲ್ಲಿರುವ ಹರಿ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿಯೂ, ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ಕಾಳಿಯ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಇಬ್ಬರು ದೇವರ ತೀರ್ಥಗಳ ನಡುವೆಯೂ ಮೃತರಾದವರು ಪುನರ್ಜನ್ಮವಿಲ್ಲದರಾಗುವರು.

ಮಲಯಾರ್ಜುನಕ ತೀರ್ಥ ಮಹಿಮೆ

ಶ್ರೀ ವರಾಹ :- ಭೂದೇವಿಯೇ, ಯಮುನೆಯ ತೀರವನ್ನು ದಾಟಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ ‘ಮಲಯಾರ್ಜುನಕ’ವೆಂಬ ತೀರ್ಥವಿದೆ. ನಾನು ಮಡಿಕೆ ಕುಡಿಕೆಗಳೊಡನೆ ತುಂಬಿದ ಚಕ್ಕಡಿಯನ್ನು ಪುಡಿ ಮಾಡಿದುದು ಅಲ್ಲಿಯೇ. ಅಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನೋಪಾಸನಾದಿಗಳಿಂದ ಮನುಷ್ಯನು ಅನಂತ ಫಲವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವನು. ಜೇಷ್ಠಮಾಸದ ಶುಕ್ಲಪಕ್ಷದ ದ್ವಾದಶೀದಿನ ಸ್ನಾನದಾನಾದಿಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದರೆ ಪಾಪರಹಿತನಾಗುವನು. ಅದೇ ದಿನ ಜಿತೇಂದ್ರಿಯನು ಅಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಮಾಡಿ ಮಧುರೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಹರಿಯನ್ನು

ಸಂದರ್ಶಿಸುವದರಿಂದ ಪರಮಗತಿಯನ್ನು ಹೊಂದುವನು. ಯಮುನೆಯ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಮಾಡಿ ಅಚ್ಯುತನನ್ನು ಪೂಜಿಸುವವನು ಮೋಕ್ಷ ಪಡೆಯುವನು.

“ನಮ್ಮ ಕುಲಜನು ಮಧುರೆಯಲ್ಲಿ ಉಪವಾಸವಿದ್ದು ಯಮುನೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಪೂಜಿಸುವನೆ ? ಅವನು ಜೇಷ್ಠ ಶುದ್ಧ ದ್ವಾದಶಿಯಲ್ಲಿ ಜನಾರ್ದನನನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ ಯಮುನೆಯಲ್ಲಿ ಪಿಂಡಪ್ರದಾನ ಮಾಡುವನೇ” ಎಂದು ಪರಲೋಕದಲ್ಲಿಯ ಪಿತೃಗಳು ಸತತವಾಗಿ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವರು. ಅಲ್ಲಿಯ ‘ಬಹುಳ’ವೆಂಬ ವನದಲ್ಲಿರುವ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿದವನು ರುದ್ರಲೋಕವಾಸಿಯಾಗುವನು. ಚೈತ್ರಮಾಸದ ಶುದ್ಧ ದ್ವಾದಶಿಯಲ್ಲಿ ಆ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವವನು ವಿಷ್ಣು ಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋಗುವನು. ಯಮುನೆಯ ಆಚೆ ದಡದಲ್ಲಿ ‘ಭಾಂಡ ಹೃದ’ವೆಂಬ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ಆದಿತ್ಯರು ಕಾಣಿಸುವರು. ಆ ಕುಂಡದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವವನು ಪಾಪರಹಿತನಾಗಿ ಸೂರ್ಯಲೋಕ ವನ್ನು ಹೊಂದುವನು. ದೇಹತ್ಯಾಗಿಯು ನಂದನಲೋಕಕ್ಕೆ ಬರುವನು. ಆ ಅರ್ಕಕ್ಷೇತ್ರದ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಸಪ್ತ ‘ಸಾಮುದ್ರಿಕ’ವೆಂಬ ತೀರ್ಥವಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವದರಿಂದ ಮಾನವನು ಸ್ವೇಚ್ಛಾಗಮನಿಯಾಗುವನು. ಮಡಿದರೆ ನನ್ನ ಲೋಕವನ್ನು ಹೊಂದುವನು.

ಅಲ್ಲಿಯೇ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿ ‘ವೀರಸ್ಥಳ’ವೆಂಬ ನನ್ನ ರಹಸ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಾತ್ರಿ ಇದ್ದು ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿದರೆ ವೀರಲೋಕ ವಾಸಿಯಾಗುವನು. ಪ್ರಾಣತ್ಯಾಗಿ ಯಾದರೆ ನನ್ನ ಲೋಕ ಹೊಂದುವನು. ಅಲ್ಲಿ ‘ಪುಷ್ಪಸ್ಥಳ’ವೆಂಬ ಶಿವ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಮಾಡುವದರಿಂದ ನರನು ಶಿವಲೋಕವಾಸಿಯಾಗುವನು. ಈ ಪಂಚಸ್ಥಳಗಳು ಪ್ರಸಿದ್ಧವೂ ಪಾಪನಾಶ ಮಾಡುವವೂ ಆಗಿವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವವನು ಬ್ರಹ್ಮನೊಡನೆ ಆನಂದಿಸುವನು. ಅಲ್ಲಿರುವ ‘ಗೋಪೀಶ್ವರ’ವೆಂಬ ಕ್ಷೇತ್ರವು ಮಹಾ ಪಾತಕವನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡುವದು ಆಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣ ಸಂತೋಷಾರ್ಥವಾಗಿ ಹದಿನಾರು ಸಾವಿರ ಗೋಪಿಯರು ರೂಪಧರಿಸಿದರು. ಕೃಷ್ಣನು ಕ್ರೀಡಿಸಿದನು. ಅವನು ಯಮಳಾರ್ಜುನ ಭಂಗವನ್ನೂ ಮಡಕೆ ಕುಡಿಕೆಗಳಿಂದ ತುಂಬಿದ ಬಂಡಿಯ ರೂಪದಿಂದಿದ್ದ ಶಕಟಾಸುರನ ವಧೆಯನ್ನೂ ಮಾಡಿದನು. ಅಲ್ಲೇ ಆಡುತ್ತಿದ್ದ ಅವನನ್ನು ಗೋಪಿಯರು ಸರಿಯಾಗಿಯೇ ಆಲಿಂಗಿಸಿಕೊಂಡು ಆಕಸ್ಮಿಕವೆಂದು ತೋರಿಸಿ ಆನಂದಿಸಿದರು.

ಇಂದ್ರಸಾರಥಿಯಾದ ಮಾತಲಿಯು ದೇವತೆಗಳು ಹೇಳಿದಂತೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಗೋಪವೇಷಧರನಾಗಿದ್ದ ಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಅಭಿಷೇಕ ಮಾಡಿದನು. ಅವನು ರತ್ನಾಷದಿಗಳಿಂದ ತುಂಬಿದ ಸಪ್ತ ಕಲಶಗಳಿಂದ ಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಅಭಿಷೇಕ ಮಾಡಿದಾಗ ಸುತ್ತಲಿದ್ದ ಗೋಪಿಯರು “ಕೃಷ್ಣಾ ಕೃಷ್ಣಾ” ಎಂದು ಹಾಡುತ್ತ ನರ್ತನ ಮಾಡಿದರು. ಮಾತಲಿಯು ಅಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ನೆಲೆಗೊಳಿಸಿ ಆ ದೇವನೆದುರಿಗೆ ‘ಸಪ್ತ ಸಾಮುದ್ರಿಕ’ವೆಂಬ ಬಾವಿಯನ್ನು ಗೋಪರಿರುವೆಡೆ ಯಲ್ಲಿ ಮಂಗಲ ಕಲಶೋದಕಗಳಿಂದ ಏರ್ಪಡಿಸಿದನು. ಆ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಕೊಡುವ ನೀರನ್ನೂ, ಪಿಂಡವನ್ನೂ ಪಿತೃಗಳು ಪ್ರೀತಿಸುವರು. ಅಲ್ಲಿ ಶ್ರಾದ್ಧ ಮಾಡುವವನು ತನ್ನ ಪಿತೃಗಳನ್ನೂ, 22 ತಲೆಯವರನ್ನೂ ಉದ್ಧರಿಸುವನು. ಸೋಮವಾರ ಕೂಡಿದ ಅಮಾವಾಸ್ಯೆಯಂದು ಅಲ್ಲಿ ಪಿಂಡ ಪ್ರದಾನವನ್ನೂ ಪಡೆಯುವ ಪಿತೃಗಳು ನೂರುಕೋಟಿ

ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಪೂರ್ಣ ತೃಪ್ತರಾಗಿರುವರು. ಮತ್ತು 'ಗೋಪೀಶ್ವರರ' ತೀರ್ಥರ ನಡುವೆ ಮೃತನಾದವನು ಇಂದ್ರಲೋಕವನ್ನು ಹೊಂದುವನು. ಈ ರುದ್ರಗೋವಿಂದರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ 'ಬ್ರಹ್ಮಗೋಪೀಶ್ವರರ' ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಾಣತ್ಯಾಗ ಮಾಡುವವನೂ ಹಾಗೆಯೇ 'ಇಂದ್ರಲೋಕ' ಪಡೆಯುವನು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಾದಾನಾದಿ ಗಳನ್ನು, ಪಿಂಡಪ್ರದಾನವನ್ನೂ ಮಾಡುವದರಿಂದ ಮನುಷ್ಯನು ತನ್ನ ಹಿಂದಿನ ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ಹತ್ತು ತಲೆಯವರನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸುವನು. ಇಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವವನು ದೇವತೆಗಳೊಡನೆ ಸಂತೋಷಿಸುವನು. ಪ್ರಾಣ ಬಿಡುವವನು ವಿಷ್ಣು ಲೋಕವನ್ನು ಸೇರುವನು.

'ವಸ್ತುಪತ್ರ'ವೆಂಬ ಮಹಾತೀರ್ಥವು ಪವಿತ್ರವೂ ಪರಮೋತ್ತಮವೂ ಆಗಿದೆ. ಮಧುರೆಯ ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿರುವ 'ಫಾಲ್ಗುಣಿಕ'ವೆಂಬ ತೀರ್ಥವು ಪರಮ ದುರ್ಲಭ ವಾದುದು. ಇವೆರಡರಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಪಾನ ಮಾಡುವ ಮಾನವನು ವಿಷ್ಣುಲೋಕವಾಸಿ ಯಾಗುವನು. 'ವೃಷಭಂಜನ'ವೆಂಬ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರವು ಅಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಮಾಡುವವನನ್ನು ದೇವತೆಗಳೊಡನೆ ಸಂತೋಷ ಪಡಿಸಿ, ಪ್ರಾಣಬಿಟ್ಟರೆ ನನ್ನ ಲೋಕವನ್ನು ಸೇರಿಸುವಷ್ಟು ಸಾಮರ್ಥ್ಯವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿದೆ. ಮಧುರೆಗೆ ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ಅರ್ಧಯೋಜನ ದೂರದಲ್ಲಿ ಧೇನುಕನ ತಾಳೆಯವನವಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಕುಂಡದಲ್ಲಿಯ ಸ್ನಾನ ದಾನಗಳಿಂದ ಮಾನವರು ಇಷ್ಟಾರ್ಥವನ್ನು ಹೊಂದುವರು. ಅಲ್ಲಿಯ 'ಸಂದೀಪಕ'ವೆಂಬ ಕುಂಡದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಾತ್ರಿಯಿದ್ದು ಸ್ನಾನಮಾಡುವವರು ಅಗ್ನಿಷ್ಟೋಮ ಫಲವನ್ನು ಪಡೆಯುವರು. ಪ್ರಾಣಬಿಟ್ಟರೆ ನನ್ನ ಲೋಕವನ್ನು ಸೇರುವರು. ವಸುಧೇವನ ಶುಭಗೃಹದಲ್ಲಿ ದೇವಕೀ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ನಾನು ಅಲ್ಲಿ ಪರಿಶುದ್ಧನಾಗಿ ಶುಭಕರನಾದ ದಿನಕರನನ್ನು ಆರಾಧಿಸಿದೆ. ಅವನನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಸಂದರ್ಶಿಸಿದೆನು. ಬಳಿಕ ಸುಪುತ್ರನನ್ನು ಪಡೆದೆನು. ಭಾದ್ರಪದ ಬಹುಳ ಸಪ್ತಮಿಯಂದು ಭಾನುವು ಅಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಸನ್ನಿಹಿತನಾಗಿರುವನು. ಆ ದಿನ ಆ ಕುಂಡದಲ್ಲಿ ಸಮಾಹಿತನಾಗಿ ಸ್ನಾನಮಾಡುವವನಿಗೆ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ದುರ್ಲಭ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಸಪ್ತಮಿಯಂದು ಭಾನುವಾರವಾಗಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವ ಪುರುಷ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಪೂರ್ಣಫಲವನ್ನು ಪಡೆಯುವರು. ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಶಂತನುವೂ ಅಲ್ಲೇ ಸೂರ್ಯನನ್ನು ಕುರಿತು ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಿ ಭೀಷ್ಮನೆಂಬ ಪುತ್ರನನ್ನು ಪಡೆದು ಹಸ್ತಿನಾಪುರಕ್ಕೆ ಹೊರಟುಹೋದನು. ಅಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನದಾನಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವವರು ಬೇಕಾದ ಫಲವನ್ನು ಪಡೆಯುವರು.

ವರಾಹ :- ಭೂದೇವಿ, ನನ್ನ 'ಮಧುರಾಮಂಡಲ' ಕ್ಷೇತ್ರವು ಇಪ್ಪತ್ತು ಯೋಜನ ವಿಸ್ತಾರ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿದೆ. ಈ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿರುವ ಯಾವ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿದರೂ ಮನುಷ್ಯನು ಸರ್ವಪಾಪಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತನಾಗುವನು. ನಾನು ಶಯನ ದ್ವಾದಶಿಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿದ ಬಳಿಕ ಸಪ್ತದ್ವೀಪಗಳಲ್ಲಿರುವ ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರಗಳೆಲ್ಲವೂ ಮಧುರೆಗೆ ಬರುವವು. ಉತ್ಥಾನ ದ್ವಾದಶಿಯ ದಿನ ಭೋಗಿ ಶಯನದಿಂದ ಎದ್ದೇಳುವ ನನ್ನ ದರುಶನವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವವರು ತಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಏಳು ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಪಾಪಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಮುಂದೆ ನನ್ನ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಕಾರಕ್ಕೆ ಅರ್ಹರಾಗುವರು.

ಮಧುರೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸಿದ ಕೇಶವ ರೂಪಿಯಾದ ನನ್ನನ್ನು ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸಪ್ತದ್ವೀಪ ಸಹಿತವಾದ ಭೂಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ಮಾಡಿದ ಪುಣ್ಯವು ಬರುವದು. ಆ ಕೇಶವ ದೇವರ ಮುಂದೆ ತುಪ್ಪದ ದೀಪವನ್ನು ಹಚ್ಚಿದರೆ ದೀಪಮಾಲೆಗಳಿಂದ ಬೆಳಗುವ ದೇವ ವಿಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಮಾನವನು ಸಂಚರಿಸುವನು. ಈ ಮಧುರಾ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಪೂರ್ವ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಇಂದ್ರನೂ ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ಯಮನೂ ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ವರುಣನೂ, ಉತ್ತರ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕುಬೇರನೂ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಶಿವನೂ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು. ಮಧುರೆಯಲ್ಲಿ ಮನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇದ್ದವರು ಜೀವನ್ಮುಕ್ತರೆಂದೇ ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಈ ಮಧುರೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಿಗಡಿಗೆ ತೀರ್ಥದ ಫಲ. ಇಲ್ಲಿಯ ಬಾವಿ, ಮಡುವು, ತೀರ್ಥ, ಹಳ್ಳ, ನದೀ ಸಂಗಮ ಪ್ರವಾಹಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿದವರು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಪರಮಗತಿಯನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾರೆ. ಕಾಲಯವನನ್ನು ಕೊಂದ ಮುಚಕುಂದ ಮಹಾರಾಜನು ಇಲ್ಲಿಯ 'ಮುಚಕುಂದ' ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಲಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಆ ಮುಚಕುಂದ ಕ್ಷೇತ್ರದ ತೀರ್ಥಕುಂಡದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಮಾಡುವವರೂ ಪ್ರಾಣ ಬಿಡುವವರೂ ವಿಷ್ಣುಲೋಕವನ್ನು ಸೇರುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಯ 'ಚತುಸ್ಸಾಮುದ್ರಿಕ' ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವವರೂ ಅಲ್ಲಿ ಪಿತೃಗಳನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ತಿಲೋದಕ ಸಹಿತವಾಗಿ ಪಿಂಡ ಪ್ರದಾನ ಮಾಡುವವರೂ ಪಿತೃಗಳ ಪರಮಾನುಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾಗುವರು.

ಭೂದೇವಿ :- ದೇವಜನಾರ್ದನ, ತೀರ್ಥ ಸೇವೆಯಿಂದ ಮತ್ತು ಭೂ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆಯಿಂದ ಬರುವಷ್ಟು ಪುಣ್ಯವು ಯಾವ ಯಜ್ಞ ದಾನ ತಪಸ್ಸುಗಳಿಂದಲೂ ಬರಲಾರದು. ಆದರೆ ಸರ್ವ ತೀರ್ಥಗಳಿಗೂ ಹೋಗುವದು ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟಕರ. ಆದುದರಿಂದ ಎಲ್ಲತೀರ್ಥಗಳ ಸ್ನಾನದಿಂದ ಬರುವ ಫಲವನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪಡೆಯಲು ಸುಲಭವಾದ ಉಪಾಯವು ಏನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ನನಗೆ ತಿಳಿಸು.

ಶ್ರೀವರಾಹ :- ಪೃಥ್ವಿ, ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿರುವ ಒಟ್ಟು ತೀರ್ಥಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಆರು ಅರ್ಬುದ. ಅರ್ಥಾತ್ ಅರವತ್ತು ನೂರು ಕೋಟಿ. ಈ ಎಲ್ಲ ತೀರ್ಥಗಳನ್ನು ಸಂಚರಿಸಿ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಅರವತ್ತು ಕೋಟಿ ಸಾವಿರ ಯೋಜನದ ದೂರದಳತೆಯನ್ನು ಸುಳಿದು ಸುತ್ತಿ ಬರಬೇಕಾಗುವದು. ಜಗತ್ ಪ್ರಾಣನಾದ ವಾಯುವು ಆಗಸದಲ್ಲಿರುವ ತೀರ್ಥಗಳ ಗಣನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಬ್ರಹ್ಮರ್ಷಿಯಾದ ಲೋಮಶ, ನಾರದ, ಧೃವ, ಸಾಂಬ, ರಾವಣ, ಹನುಮಂತ, ಸುಗ್ರೀವ, ಮಾರ್ಕಂಡೇಯ, ಪಂಚಪಾಂಡವರು ಮೊದಲಾದ ದೇವ ಮುನಿಮನುಜ ಮಹಾನುಭಾವರು ಅನೇಕರು ಭೂಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ಮಾಡಿ ಈ ಎಲ್ಲ ತೀರ್ಥ ಕ್ಷೇತ್ರ ಯಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಪೂರೈಸಿ ಪುಣ್ಯವಂತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಮೊದಲು ಹಾಗೂ ಅನಂತರ ಯಾರೂ ಈವರೆಗೆ ಭೂಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆಯನ್ನು ಹಿಂದೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಮುಂದೆ ಮಾಡುವದಿಲ್ಲ. ಸಪ್ತ ದ್ವೀಪಗಳಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ತೀರ್ಥಗಳ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆಯಿಂದ ಬರುವ ಪುಣ್ಯಕ್ಕಿಂತ 'ಮಧುರಾಪುರಿಯ' ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪುಣ್ಯವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವದು. ಆ ಮಧುರಾಪುರದ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆಯ ಕ್ರಮವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು. ಪೂರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಪ್ತರ್ಷಿಗಳು ಬಂದು ಬ್ರಹ್ಮದೇವರಿಗೆ ಇದೇ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿದರು. ಆಗ ಬ್ರಹ್ಮದೇವರು ನಸುನಕ್ಕು ನುಡಿದರು -

“ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೇ, ಎಲ್ಲ ದೇವರ ಪೂಜೆ ಪುರಸ್ಕಾರ, ಸರ್ವ ತೀರ್ಥಗಳ ಸ್ನಾನ ದಾನ ಯಜ್ಞ, ಯಾಗ, ಇಷ್ಟಾಪೂರ್ತ ಮುಂತಾದ ಬಹುವಿಧ ಧರ್ಮಕಾರ್ಯಗಳಿಂದ ಬರುವ ಪುಣ್ಯದ ನೂರರಷ್ಟು ಪುಣ್ಯವು ಈ ಮಧುರಾ ನಗರದ ಸಂಚಾರ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆಗಳಿಂದ ಲಭಿಸುವದು.” ಬ್ರಹ್ಮದೇವರ ಈ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಆ ಎಲ್ಲ ಬ್ರಹ್ಮರ್ಷಿಗಳು ಮಧುರಾ ನಗರಿಗೆ ಧ್ರುವನೊಡನೆ ಬಂದು ಕಾರ್ತಿಕ ನವಮಿಯ ದಿನ ಮಧುರಾ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ವಿಶೇಷ ಪುಣ್ಯ ಫಲವನ್ನು ಪಡೆದರು.

ಶ್ರೀ ವರಾಹ :- ಕಾರ್ತಿಕ ಶುಕ್ಲ ಪಕ್ಷ ಅಷ್ಟಮಿಯ ದಿನ ಯಾತ್ರಿಕನು ಮಧುರೆಗೆ ಹೋಗಿ ‘ವಿಶ್ರಾಂತಿ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ’ ಸ್ನಾನಮಾಡಿ ಪಿತೃದೇವತೆಗಳನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ತೀರ್ಥದ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ ಶ್ರೀ ವಿಷ್ಣುವನ್ನು ಕೇಶವನನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸುವದರಿಂದ ಮಧುರಾ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ಫಲವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂದು ಅಲ್ಪೋಪಹಾರವನ್ನು ಮಾಡಿ ಸಾಯಂಕಾಲಿ ತಿಲಾಕ್ಷತೆ ದರ್ಭೆಗಳಿಂದ ಪಿತೃದೇವತೆಗಳನ್ನು ತರ್ಪಿಸಿ ಜಾಗರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಮರುದಿನ ನವಮಿಯ ತಿಥಿಯಲ್ಲಿ ಧ್ರುವಾದಿ ಋಷಿಗಳು ಮಾಡಿದ ಕ್ರಮದಿಂದಲೇ ಮಧುರಾ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕು. ಸೂರ್ಯೋದಯಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲೇ ‘ದಕ್ಷಿಣ ಕೊಟಕ’ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಮಾಡಿ ಹನಮಂತನನ್ನು ನಮ್ಮ ಯಾತ್ರೆಯು ನಿರ್ವಿಘ್ನವಾಗಿ ಆಗಲಿ ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ಮುಂದುವರೆದು ದೀರ್ಘ ವಿಷ್ಣುವಿನ ಹಾಗೂ ದೇವಿಯರ ಸಂದರ್ಶನವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ವಸುಮತೀ, ಅಪರಾಜಿತಾ, ಕಂಸವಾಸನಿಕಾ, ಔಗ್ರಶೇನೆ, ಚರ್ಚಿಕಾ, ವಧೂಟಿ, ಜಯದಾ ಮುಂತಾದ ಮಾತೆಯರನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ ಅನಂತರ ಇಕ್ಷ್ವಾಸಾದೇವಿಯ ಸನ್ನಿಧಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನು ಗೋಪಾಲ ಬಾಲಕರೊಂದಿಗೆ ನೀರಾಟವಾಡಿದ ಜಲಾಶಯಗಳೆಲ್ಲ ಪುಣ್ಯತೀರ್ಥಗಳೆಂದು ಋಷಿಗಳು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಯಾತ್ರೆಗೆ ಹೊರಟು ಮಧುರಾ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆಯನ್ನು ಮಾಡ ಹೊರಟ ಯಾತ್ರಿಕರು ವತ್ಸಪುತ್ರ, ಆರ್ಕಸ್ಥಳ, ವೀರಸ್ಥಲ, ಕುಶಸ್ಥಲ, ಪುಣ್ಯಸ್ಥಲಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸಿದ್ಧಮುಖ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಮಹಾದೇವನ ದರ್ಶನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ‘ಹಯ ಮುಕ್ತಿ ಕ್ಷೇತ್ರ’ಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಹಿಂದೊಬ್ಬ ರಾಜಕುಮಾರನು ಕುದುರೆಯ ಮೇಲೇರಿಕೊಂಡು ಯಾತ್ರೆ ಮಾಡಿದನಂತೆ. ಆಗ ಆ ಕುದುರೆಯು ಮುಕ್ತವಾಗಿ ಆ ರಾಜಕುಮಾರನು ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿದನಂತೆ. ಆದುದರಿಂದ ಯಾತ್ರೆಯನ್ನು ವಾಹನಗಳನ್ನು ಎರಿಕೊಂಡು ಮಾಡದೇ ಕಾಲನಡಿಗೆಯಿಂದಲೇ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಈ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಈಗಲೂ ಇರುವ ಆ ಕುದುರೆಯ ಪ್ರತಿಮೆಯು ಸಾರುತ್ತದೆ. ಆ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ಆ ಕುದುರೆಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ಯಾತ್ರಿಕರು ತಮ್ಮ ಪಾಪವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮುಂದೆ ‘ಶಿವಕುಂಡ’, ‘ಕದಂಬಕುಂಡ’, ಕೃಷ್ಣನು ಆಟದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಿದ ‘ಕ್ರೀಡಾಸೇತು ಬಂಧ’, ಅವನು ಜಲಕ್ರೀಡೆ ಮಾಡಿದ ‘ಬಲಹೃದ, ತೀರ್ಥ’ ಮುಂತಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ‘ವಿಧಿ, ವಿನಾಯಕ’, ‘ಗತೇಶ್ವರ’, ‘ಕುಬ್ಜಾ’, ‘ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ತ್ರೀ’, ‘ಮಹಾವಿದ್ಯೇಶ್ವರಿ’ ಮುಂತಾದ ದೇವಾಲಯಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಬಲರಾಮಕೃಷ್ಣರು ಕಂಸನನ್ನು ಕೊಲ್ಲಬೇಕೆಂದು ಗೋಪರೊಡನೆ ಮಂತ್ರಾಲೋಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಈ ವಿದ್ಯೇಶ್ವರಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಷ್ಠಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಇವಳು

ಸಿದ್ಧಿದೇವಿ ಮತ್ತು ಸಂಕಟೇಶ್ವರೀ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧಳಾಗಿ ಜನರಿಗೆಲ್ಲ ಸುಖಪ್ರದಳಾಗಿದ್ದಾಳೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಗೋಕರ್ಣೇಶ್ವರ, ವಿಘ್ನೇಶ್ವರ, ಗಂಗಾಕ್ಷೇತ್ರ, ರುದ್ರಮಹಾಲಯ, ಗಾರ್ಗತೀರ್ಥ, ಭದ್ರೇಶ್ವರ, ಸೋಮತೀರ್ಥ, ಸರಸ್ವತೀ ಸಂಗಮ, ಘಂಟಾಭರಣಕ, ಗರುಡಕೇಶವ, ಧಾರಾಲೋಪನಕ, ಖಂಡಪೀಲಕ, ಮಂದಾಕಿನೀ ಸಂಯಮನ, ಅಗ್ನಿಕುಂಡ, ಗೋಪತೀರ್ಥ, ಮುಕ್ತೇಶ್ವರತೀರ್ಥ, ವೈಲಕ್ಷ್ಯ ಗರುಡತೀರ್ಥ, ಮುಂತಾದ ಪುಣ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರ ತೀರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನದಾನಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಪೂಜಿಸಬೇಕು. ಅನಂತರ ಸುಮಂಗಲಾಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಪಾರ್ವತಿಯನ್ನು ಯಾತ್ರಾಸಿದ್ಧಿಗಾಗಿ ಬೇಡಿಕೊಂಡು ಪಿಪ್ಪಲಾದೇಶ್ವರನನ್ನು ನಮಿಸಿ, ಕೃಷ್ಣನಿಂದ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತಳಾದ ದುರ್ಗಾದೇವಿಯನ್ನು ವಂದಿಸಿ, ವರಪ್ರದನಾದ ಸುಖಾವಾಸದೇವನನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಅನಂತರ ಕೃಷ್ಣನು ಮಧುರಾಪಟ್ಟವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುವಾಗ ಸ್ಮರಿಸಿದ ಅರ್ತಿಹರಾ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ದುರ್ಗಾದೇವಿಯನ್ನೂ, ಅವನೇ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ವಜ್ರಾನನ ದೇವತೆಯನ್ನೂ, ಬಳಿಕ ಮಧುರೆಯ ಕುವಲೇಶ್ವರನಾದ ಸೂರ್ಯದೇವನನ್ನೂ ಸಂದರ್ಶಿಸಿದಾನಧರ್ಮಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಈ ಮಧುರಾ ಯಾತ್ರೆಯನ್ನು ಮುಗಿಸಬೇಕು. ಅದರಿಂದ ಸರ್ವಪಾಪಗಳು ಪರಿಹಾರವಾಗಿಸದ್ಗತಿ ಉಂಟಾಗುವದು.

ಹನ್ನೆರಡು ವನಗಳ ಮಹಿಮೆ

ಭೂದೇವಿ :- ಭಗವಂತ, ಅಜ್ಞಾನಿಗಳಿಗೆ ಸದ್ಗತಿಯಾಗುವ ಉಪಾಯವೇನು ಹೇಳು.

ವರಾಹ :- ದೇವಿ, ದುರಾಚಾರಿಗಳಿಗೆ ನರಕದ ಭಯವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಸದ್ಗತಿಯನ್ನು ನೀಡುವ ಕ್ಷೇತ್ರವೆಂದರೆ 'ಮಧುರಾ ಪುರಿ'. ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯ ಮಧುವನ, ತಾಲವನ, ಕುಂದವನ, ಕಾಮ್ಯಕವನ, ಬಹುವನ, ಭದ್ರವನ, ಖಾದಿರವನ, ಲೋಹಾರ್ಗಲವನ, ಬಿಲ್ವವನ, ಭಾಂಡೀರವನ, ವೃಂದಾವನ ಈ ಹನ್ನೆರಡು ವನಗಳ ಯಾತ್ರೆ ಮಾಡಿ ಜಿತೇಂದ್ರಿಯರಾಗಿ ಭಗವತ್ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡುವವರು ಪಾಪಮುಕ್ತರಾಗಿ ಇಂದ್ರಲೋಕವನ್ನು ಸೇರುವರು.

ಚಕ್ರತೀರ್ಥ ಪ್ರಭಾವ

ಶ್ರೀ ವರಾಹ - ವಸುಮತಿ, ಮಧುರಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಉತ್ತರಕ್ಕಿರುವ ಚಕ್ರತೀರ್ಥದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು. ಜಂಬೂದ್ವೀಪಕ್ಕೆ ಅಲಂಕಾರದಂತಿರುವ ಮಹಾಗ್ರಹೋದಯ ಎಂಬ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ವೇದ ಪಾರಂಗತನಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿದ್ದನು. ಅವನು ತನ್ನ ಮಗನನ್ನು ಹಾಗೂ ತನ್ನ ಮಗಳನ್ನೂ ಕರೆದುಕೊಂಡು 'ಸಾಲಗ್ರಾಮ ಕ್ಷೇತ್ರ'ಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಜಿತೇಂದ್ರಿಯನಾಗಿ ಹರಿಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತ ವಾಸಿಸಿದಾಗ ಅವನಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಸಿದ್ಧಪುರುಷನ ಸಹವಾಸವಾಯಿತು. ಆ ಸಿದ್ಧನು ಕಾನ್ಯಕುಬ್ಜದ ಮಹೋದಯ ಗ್ರಾಮ ನಿವಾಸಿಯಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ಊರಾದ ಕಲ್ಪಗ್ರಾಮದ ಮಹಿಮೆಯನ್ನೂ ಪ್ರಭಾವವನ್ನೂ ಬಹಳವಾಗಿ ಬಣ್ಣಿಸಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಕಲ್ಪಗ್ರಾಮದ ಅತ್ಯಾಶ್ಚರ್ಯಕರವಾದ ಮಹಿಮಾನು ವರ್ಣನೆಯನ್ನು ಆ ಸಿದ್ಧ ಪುರುಷನ ಬಾಯಿಂದ ಕೇಳಿ ಈ 'ಕಾನ್ಯಕುಬ್ಜದ' ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಬಾಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಬಿಟ್ಟವು.

“ನಮ್ಮನ್ನೂ ನಿಮ್ಮ ಊರಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗು” ಎಂದು ಆ ಸಿದ್ಧನಿಗೆ ದುಂಬಾಲು ಬಿದ್ದನು. ಅದಕ್ಕೆ ಆ ಸಿದ್ಧನು “ಆ ಕಲ್ಪಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ನಮ್ಮಂತಹ ಸಿದ್ಧರು ಮಾತ್ರ ಹೋಗಬಲ್ಲರು. ನೀವು ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಡೆದು ಹೋಗಲಾರಿರಿ. ಆದರೂ ಸದ್ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಾದ ನೀನು ಇಷ್ಟ ಪಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ನಾನು ನನ್ನ ಯೋಗಶಕ್ತಿಯಿಂದ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆದೊಯ್ಯುತ್ತೇನೆ ನಡೆಯಿರಿ.” ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಅದರಂತೆ ಆ ಸಿದ್ಧನು ತನ್ನ ಬಲಗೈಯಿಂದ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನನ್ನೂ ಎಡಗೈಯಿಂದ ಮಹಾಮತಿ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಅವನ ಮಗನನ್ನೂ ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಆಕಾಶ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಹಾರಿ ಹೋಗಿ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪಿತೃಪುತ್ರರನ್ನು ಕಲ್ಪಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಇಳಿಸಿದನು. ಬಹುಕಾಲದ ವರೆಗೆ ಅವರಿಬ್ಬರೂ ತಂದೆಮಕ್ಕಳು ಆ ‘ಕಲ್ಪಗ್ರಾಮ’ದಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡಿದರು. ಕೊನೆಗೆ ಒಮ್ಮೆ ಆ ವೃದ್ಧ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬೇನೆ ತಗಲಿತು. ರೋಗಪೀಡಿತನಾದ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ತನ್ನ ಮರಣಕಾಲವು ಸಮೀಪಿಸಿತೆಂದು ಮಗನನ್ನು ಕರೆದನು. “ಮಗು, ನನ್ನನ್ನು ಗಂಗಾನದಿಯ ತೀರಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗು. ತಡಮಾಡಬೇಡಾ” ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ಅದರಂತೆ ಆ ಸತ್ಪುತ್ರನು ತಂದೆಯನ್ನು ಗಂಗಾತೀರಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಅವನ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಒಂದು ದಿನ ಅವನು ದೈವಯೋಗದಿಂದ ತಮ್ಮನ್ನು ಹಿಂದೆ ಕಲ್ಪಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ತಂದಿಟ್ಟ ಸಿದ್ಧಿಯೋಗಿಯ ಬಳಿಗೆ ಹೋದನು. ಆ ಸಿದ್ಧಿಯೋಗಿಯು ತೇಜಸ್ವಿಯಾದ ಈ ತರುಣ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಕುಮಾರನನ್ನು ಸತ್ಕರಿಸಿ ಆತಿಥ್ಯವನ್ನು ನೀಡಿ ಅವನಿಗೆ ತನ್ನ ಸುಂದರಿಯಾದ ಮಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತವಾಗಿ ಮದುವೆ ಮಾಡಿದನು. ಮದುವೆಯಾದ ಬಳಿಕ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಕುಮಾರನು ಮಾವನ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ನಿತ್ಯವೂ ಊಟಮಾಡುತ್ತ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದ ಗಂಗಾತೀರದ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಇರುವ ತಂದೆಯ ಸೇವೆಯನ್ನು ತಪ್ಪದೇ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಅವನು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ಮಾವನ ಮನೆಗೂ ತಂದೆಯ ಮನೆಗೂ ಓಡಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಕಾಲಕ್ರಮದಿಂದ ಅವನ ತಂದೆಯು ಬಹಳ ಕ್ಷೀಣನಾದಾಗ ಅವನನ್ನು ನೋಡಿ ಮಹಾಮತಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಕುಮಾರನು ತನ್ನ ಮಾವನ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ “ಮಾವಾ, ನಮ್ಮ ತಂದೆಯು ಎಂದು ಸಾಯುವನು ಹೇಳು” ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

ಅಳಿಯನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಮಾವನು ನಕ್ಕು “ಮಹಾಮತಿ, ನಿಮ್ಮ ತಂದೆಯು ನಿತ್ಯವೂ ಶೂದ್ರಾನ್ನವನ್ನು ತಿಂದು ಅಪವಿತ್ರನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಆ ಆಹಾರ ದೋಷದಿಂದ ನಿಮ್ಮ ತಂದೆಯ ಮರಣವು ಮುಂದೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆ ಶೂದ್ರಾನ್ನವು ಇನ್ನೂ ನಿನ್ನ ತಂದೆಯ ಕಾಲುಗಳಲ್ಲಿದೆ. ಅವನ ಮೊಳಕಾಲುಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಆ ಶೂದ್ರಾನ್ನದ ಪರಿಣಾಮ ಆಗಿಲ್ಲ” ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ಮರುದಿನ ತಂದೆಗೆ ಈ ಮಾತನ್ನೆಲ್ಲ ತಿಳಿಸಿ ಮಹಾಮತಿಯು ಸೂರ್ಯೋದಯವಾದ ಬಳಿಕ ತಂದೆಯ ಮನೆಯಿಂದ ಮಾವನ ಮನೆಗೆ ಹೋದನು. ಮಗನು ಹೋದ ಬಳಿಕ ಆ ಕಾನ್ಯಕುಬ್ಜದ ವೃದ್ಧಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ತನ್ನ ಕಾಲುಬೇನೆಯಿಂದ ನಿರ್ವಿಣ್ಣನಾಗಿ ಆ ಭಯಂಕರ ವೇದನೆಯನ್ನು ತಾಳಲಾರದೆ ಗಂಗೆಯದಂಡೆಯಿಂದ ಎದ್ದು ಸಂಕಟಪಡುತ್ತ ಬೇರೆಡೆಗೆ ಹೋದನು. ಅಲ್ಲಿ ಆಚೀಚೆ ಹುಡುಕಾಡಿ ಆ ರೋಗದ ಉರಿಸಂಕಟಗಳನ್ನು ತಾಳಲಾರದೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕಲ್ಲಿನಿಂದ

ತನ್ನ ಕಾಲನ್ನು ಜಜ್ಜಿಕೊಂಡು ಮರಣವನ್ನು ಹೊಂದಿದನು. ಇತ್ತ ಮಹಾಮತಿಯು ಮಾವನಮನೆಯಿಂದ ಸ್ನಾನ ಊಟಮಾಡಿ ಬರುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅವನ ತಂದೆಯು ಸತ್ತುಬಿದ್ದಿದ್ದನು. ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಅತ್ಯಂತ ದುಃಖಿತನಾದ ಆ ಮಹಾಮತಿಯು ಎದ್ದು ಶಾಸ್ತ್ರಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಆ ತಂದೆಗೆ ಯಾವ ಸಂಸ್ಕಾರವನ್ನೂ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬರುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿತು.

ಸರ್ಪ-ದಂಪ್ತಿ-ಹತಾನಾಂ ಚ ಶೃಂಗಿ-ವಿಪ್ರ-ಹತಸ್ಯ ಚ ।

ಆತ್ಮನಸ್ತ್ವಾಗಿನಶ್ಚೈವ ಆಪಸ್ತಂಬೋಽಬ್ರವೀದಿದಂ ॥

ಆತ್ಮ-ಘಾತಿ ನರಃ ಪಾಪೋ ನರಕೇ ಪಚ್ಯತೇ ಚರಂ ।

ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಂ ವಿಧೀಯೇತ ನ ದದ್ಯಾಚ್ಛೋದಕಕ್ರಿಯಾಂ ॥

ಹಾವು, ಹುಲಿ, ಹಸು, ಎತ್ತು, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಂದ ಹೊಡೆದು ಕಡಿದು ಕೊಲ್ಲಲ್ಪಟ್ಟವರಿಗೂ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡವರಿಗೂ ಪಿಂಡೋದಕವನ್ನು ಕೊಡಕೂಡದು. ಅವರು ನರಕದಲ್ಲಿ ಯೇ ಬಹುಕಾಲ ನರಳಿ ನವೆಯುವರು. ಆಪಸ್ತಂಬರ ಈ ವಚನವನ್ನು ನೋಡಿ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಕುಮಾರನಿಗೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ತಿಳಿಯದಾಯಿತು. ದಿಗ್ಭ್ರಮೆಗೊಂಡಂತಾದ ಆ ಮಹಾಮತಿಯು ಏನೂ ತೋಚದೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು ನೇರವಾಗಿ ಮಾವನಮನೆಗೆ ಬಂದನು. ಅವನನ್ನು ನೋಡಿ ಮಾವನಾದ ಸಿದ್ಧಪುರುಷನು “ ನೀನು ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬರಬೇಡ, ನಿನಗೆ ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯಾ ಪಾಪವು ತಗಲಿದೆ. ನೀನು ಬೇಕಾದಲ್ಲಿಗೆ ಹೊರಟು ಹೋಗು ” ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ಮಾವನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಮಹಾಮತಿಯು ಗಾಬರಿಯಿಂದ “ ನಾನು ಎಂದೂ ಯಾವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನೂ ಕೊಂದಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಕೊಲ್ಲಿಸಿಲ್ಲ. ಅಂದ ಬಳಿಕ ಯಾವ ತಪ್ಪಿನಿಂದ ನನಗೆ ಈ ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯಾಪಾಪವು ಹೇಗೆ ಬಂದಿದೆ ? ” ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

ಅಳಿಯನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಆ ಸಿದ್ಧಪುರುಷನು “ ಮಗು, ನೀನು ನಿನ್ನ ತಂದೆಗೆ ಶೂದ್ರಾನ್ನದ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಅವನ ಕಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಪಾಪವು ಕುಳಿತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟೆ. ಅದರಿಂದ ಅವನಿಗೆ ತನ್ನ ಕಾಲನ್ನೇ ಕಡಿದುಕೊಂಡು ಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರೇರಣೆಯಾಗಿ ಕಾಲು ಕಡಿದುಕೊಂಡು ಅವನು ಅದರ ಘಾಯದಿಂದ ಸತ್ತುಹೋದನು. ಹೀಗೆ ಮರಣಕ್ಕೆ ಪ್ರೇರಕ ನೀನೇ ಆದದ್ದರಿಂದ ನಿನಗೆ ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯಾ ದೋಷವು ಬಂದಿದೆ. ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯಾದೋಷವು ತಗಲಿದ ಮನುಷ್ಯರೊಡನೆ ಸಹವಾಸವು ಪಾಪಕರವಾಗಿದೆ. ಅದರಿಂದ ನೀನು ನನ್ನ ಮನೆಬಿಟ್ಟು ಹೋಗು. ಈ ನಿನ್ನ ಮಹಾಪಾತಕವು ಬೇಗ ಪರಿಹಾರ ವಾಗಬೇಕಿದ್ದರೆ ನೀನು ನೇರವಾಗಿ ಮಧುರಾ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡು ” ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಮಾವನ ಈ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಮಹಾಮತಿಯು ಮಧುರಾಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬಂದು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಕೇರಿಯ ಹೊರಗೆ ವಾಸಮಾಡಿದನು. ಆಗ ಕುಶಿಕರಾಜನು ಮಧುರೆಯಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನ ಸತ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಎರಡು ಸಾವಿರ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಭೋಜನಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಪಿತೃಹತ್ಯಾ ಪಾಪವು ತಗಲಿದ ಈ ಮಹಾಮತಿಯು ಆ ಸತ್ಯದಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಎಂಜಲ ಎಲೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿಹಾಕಿ ಚಕ್ರತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ

ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಅವನು ಆ ಸತ್ರದಲ್ಲಿ ಊಟವನ್ನು ಕೂಡ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಒಂದು ವರ್ಷ ಮಧುರಾ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಚಕ್ರತೀರ್ಥಸ್ನಾನ , ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಸೇವೆ, ಶ್ರೀ ಹರಿಯ ಧ್ಯಾನದರ್ಶನಗಳಿಂದ ಅವನ ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯಾ ದೋಷವು ಕಡಿಮೆ ಆಯಿತು. ಅವನ ನೆಲೆಬೆಲೆ ಸೇವಾ ಸೌಹಾರ್ದಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಸಂಪ್ರೀತರಾದ ದ್ವಿಜರು ಅವನನ್ನು ಕರೆದು “ ವಿಪ್ರೋತ್ತಮಾ, ನೀನು ಈ ಚಕ್ರತೀರ್ಥದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಮತ್ತೂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸೇವೆಯಿಂದ ಪಾಪಮುಕ್ತನಾಗಿರುವೆ ” ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಈ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಸಂತುಷ್ಟನಾಗಿ ಅವನು ಎಂದಿನಂತೆ ತನ್ನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಸ್ನಾನಕ್ಕಾಗಿ ಚಕ್ರತೀರ್ಥಕ್ಕೆ ಬಂದನು. ಇತ್ತ ಆ ಸಿದ್ಧಪುರುಷನು ದಿವ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಳಿಯನ ಪಾಪವೆಲ್ಲವೂ ಪರಿಹಾರವಾದದ್ದನ್ನು ತಿಳಿದು ಅವನ ಬಳಿಗೆ ತನ್ನ ಮಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟನು. ಅವಳು ವಿವಿಧ ಭಕ್ಷ್ಯ ಭೋಜ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಚಕ್ರತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಾನ್ದಿಕಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ನಿಂತ ತನ್ನ ಪತಿಯ ಪಾದಗಳಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ “ನಾಥ, ನಿಮ್ಮ ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯಾ ದೋಷವು ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಿದೆ. ನಾನು ಅಡಿಗೆಮಾಡಿ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಊಟಕ್ಕೆ ಕೂಡಬನ್ನಿರಿ. ನಾನು ನಿಮಗೆ ಬಡಿಸುತ್ತೇನೆ ” ಎಂದು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಹೇಳಿದಳು. ಆಗ ಮಹಾಮತಿಯು ತನ್ನ ಮಡದಿಯು ಮಾಡಿ ತಂದ ಅಡಿಗೆಯನ್ನೆಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿಯ ಭದ್ರೇಶ್ವರ ದೇವನಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಿ ಅನಂತರ ತಾವಿಬ್ಬರೂ ಊಟಮಾಡಿದರು. ಹೀಗೆ ಕೆಲವುದಿನ ಆ ಮಧುರಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಸೇವಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ತನ್ನ ಭಾರ್ಯೆಯೊಡನೆ ಕಲ್ಪಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಮರಳಿಬಂದನು. ಯಾತ್ರಿಕರು ಕಲ್ಪಗ್ರಾಮಕ್ಕಿಂತ ನೂರು ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಪುಣ್ಯ ಪವಿತ್ರ ಪ್ರಭಾವ ಉಳ್ಳ ಚಕ್ರತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಮಾಡಿ ಭದ್ರೇಶ್ವರನ ದರ್ಶನ ಮಧುರಾನಾಥನ ಧ್ಯಾನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯಾದಿ ದೋಷಗಳೂ ಕೂಡ ಪರಿಹಾರವಾಗುತ್ತವೆ.

ಕಪಿಲ ವರಾಹ ಮಹಿಮೆ

ವರಾಹ :- ಪೃಥ್ವಿದೇವಿ, ವೈಕುಂಠ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ನಡೆದ ಸಂಗತಿಯೊಂದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು. ಪೂರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಿಥಿಲಾಪತಿಯಾದ ಜನಕ ಮಹಾರಾಜನು ತನ್ನ ಪರಿವಾರದೊಂದಿಗೆ ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆಗೆ ಹೊರಟು ಸೌಕರ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಮಧುರಾಪುರಿಗೆ ಬಂದರು. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ವೈಕುಂಠ ತೀರ್ಥಕ್ಕೆ ಬಂದು ಸ್ನಾನಮಾಡಿದಾಗ ಒಂದು ಚಮತ್ಕಾರವು ಕಂಡಿತು. ಮಿಥಿಲೆಯಿಂದ ಬಂದ ಯಾತ್ರಿಕರಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯಾ ಪಾಪವನ್ನು ಮಾಡಿದ ಒಬ್ಬ ಮಹಾಪಾತಕಿಯು ಇದ್ದನು. ಅವನು ಜನಕರಾಜನ ಜೊತೆಗೆ ಬಂದ ಯಾತ್ರಿಕರ ತಂಡದಲ್ಲಿ ಸೇರ್ಪಡೆಯಾಗಿದ್ದನು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣನನ್ನು ಕೊಂದ ಅವನ ಕೈಯಿಂದ ಯಾವಾಗಲೂ ರಕ್ತವು ಧಾರಾಕಾರವಾಗಿ ಸೋರುತ್ತಿತ್ತು. ಅವನು ಎಷ್ಟೋ ವೈದ್ಯರಿಗೆ ತೋರಿಸಿ ಉಪಚಾರ ಮಾಡಿದರೂ ಅವನ ಹಸ್ತದಿಂದ ಹರಿಯುವ ರಕ್ತಧಾರೆಯು ನಿಂತಿರಲಿಲ್ಲ. ಜನಕರಾಜನ ಯಾತ್ರಾ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟೋ ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಯಾತ್ರೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಬಂದಿದ್ದರೂ ಅವನ ಹಸ್ತದಿಂದ ನೆತ್ತರ ಬಸಿಯುವದು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲ.

ಆದರೆ ಇಂದು ಮಾತ್ರ ಈ ಮಧುರಾ ಮಂಡಲದ ವೈಕುಂಠ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿದ ಕೂಡಲೇ ಅವನ ಕೈಯಿಂದ ರಕ್ತತೊಟಕಿಕ್ಕುವದು ತಟ್ಟನೇ ನಿಂತುಹೋಯಿತು. ಜನರಿಗೆಲ್ಲ ಅತ್ಯಂತ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು. ಇದು ಹೇಗೆ ಎಂದು ಅವರು ಜಿಜ್ಞಾಸೆಯಿಂದ ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರು. ಆಗ ಭಗವಂತನೇ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೂಪದಿಂದ ಬಂದು “ಇದಕ್ಕೇಕೆ ಇಷ್ಟು ಅಚ್ಚರಿಪಡುವಿರಿ? ಈ ವೈಕುಂಠ ತೀರ್ಥದ ಮಹಿಮೆಯು ಅಸಾಧಾರಣವಾಗಿದೆ. ಈ ಪಾಪಿಯು ಈ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗು ಹಾಕಿದ ಕೂಡಲೇ ಅವನ ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯಾದೋಷವು ಪರಿಹಾರವಾಯಿತು. ಅದರಿಂದಲೇ ಅವನ ಈ ರಕ್ತಾಭಿಸರಣವೂ ಇಲ್ಲದಂತಾಯಿತು” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕಣ್ಮರೆಯಾದನು. ಈ ವೈಕುಂಠ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವವರ ಸರ್ವ ಪಾಪ ಪರಿಹಾರವಾಗುವದು. ಈ ಮಧುರಾಮಂಡಲದಲ್ಲಿರುವ ‘ಗಂಧರ್ವಕುಂಡ’ದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ಗೋವರ್ಧನ ಗಿರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದ ದಕ್ಷಿಣ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿರುವ ಕೇಶವ ಮೂರ್ತಿಯಂತೆ ಆಕಾರವುಳ್ಳ ನನ್ನ ವರಾಹ ಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಧ್ಯಾನ ಮಾಡುವವರು ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾರೆ. ಶ್ರೀ ರಾಮನ ಸಹೋದರನಾದ ಶತ್ರುಘ್ನನು ಮಧುರಗೆ ಹೋಗಿ ಲವಣಾಸುರನನ್ನು ಸಂಹಾರ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಈ ನನ್ನ ವರಾಹ ವಿಗ್ರಹವನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಿದನು.

ಕೃತಯುಗದಲ್ಲಿ ಮಾಂಧಾತಮಹಾರಾಜನು ಮಾಡಿದ ತಪಸ್ಸಿನಿಂದ ಸಂತುಷ್ಟನಾದ ನಾನು ಅವನಿಗೆ ನನ್ನ ಈ ಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆನು. ಮುಂದೆ ಅದೇ ಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನು ಕಪಿಲ ಋಷಿಯು ತಾನು ಬಹುಕಾಲ ಪರ್ಯಂತರ ಪೂಜಿಸಿ ಬಳಿಕ ತನ್ನನ್ನು ಅರ್ಚಿಸಿದ ದೇವೇಂದ್ರನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟನು. ಇಂದ್ರನು ಅಮರಾವತಿಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಆ ವರಾಹ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ ಅದರಿಂದ ದಿವ್ಯಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪಡೆದನು. ಮುಂದೆ ರಾವಣನು ಬ್ರಹ್ಮದೇವರ ವರದಿಂದ ಬಲಿಷ್ಠನಾಗಿ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ದಾಳಿ ಇಟ್ಟು ಅಮರಾವತಿಯ ದೇವತೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಹೊಡೆದೋಡಿಸಿ ತನ್ನ ಸ್ವಾಧೀನ ಪಡಿಸಿಕೊಂಡನು. ದೇವೇಂದ್ರನನ್ನು ಬಂಧಿಸಿ ಅವನ ಅರಮನೆಯನ್ನು ಸೂರೆಗೊಳ್ಳ ಬೇಕೆಂದು ಹೊರಟ ಆ ರಾವಣನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಅಲ್ಲಿಯೇ ರತ್ನ ಪೀಠದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದ ವರಾಹ ಮೂರ್ತಿಯು ಗೋಚರಿಸಿತು. ಆ ಮೂರ್ತಿಯ ಲಕ್ಷಣ ಹಾಗೂ ವಿಲಕ್ಷಣವಾದ ಕಳೆ ಕಾಂತಿ ವರ್ಚಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಕಂಡು ರಾವಣನು ಮುಗ್ಧನಾಗಿ ಪ್ರಣಮಿಸಿ ಕೈ ಜೋಡಿಸಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದನು.-

“ದೇವಾ, ನಿನಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ, ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತವನೇ ನಿನಗೆ ವಂದನೆ. ವೇದ ಗರ್ಭನೇ, ನಿನ್ನ ಅಡಿದಾವರೆಗೆ ನಮೋನಮಃ || ಹೀಗೆ ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡಿ ರಾವಣನು ಆ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಲಂಕೆಗೆ ಒಯ್ಯಬೇಕೆಂದು ಎತ್ತಹೋದನು. ಆದರೆ ಅದು ಸ್ಥಳ ಬಿಟ್ಟು ಕದಲಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟು ಕಿತ್ತಾಡಿ ಎತ್ತಾಡಿದರೂ ತನ್ನ ಪೀಠವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಆಚೀಚೆ ಅಲೆದಾಡದ ಆ ಭಗವಂತನ ಚಿಕ್ಕದಾದ ಮೂರುತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಕೌತುಕ ಒಡೆದ ರಾವಣನು ನುಡಿದನು. “ದೇವಾ, ಶಿವಪಾರ್ವತೀ ಸಹಿತವಾದ ಕೈಲಾಸ ಪರ್ವತವನ್ನೇ ಎತ್ತಿ ತೂಗಿದ ನನಗೆ ಈ ಪುಟ್ಟ ಮೂರುತಿಯಾದ ನಿನ್ನನ್ನು ಎತ್ತಲು ಶಕ್ತಿ ಸಾಲದಾಗಿದೆ. ದೇವಾ,

ಪ್ರಸನ್ನನಾಗು. ನನ್ನ ಜೊತೆಗೆ ಲಂಕಾಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ದಯಮಾಡಿಸು” ಎಂದು ಬಗೆಬಗೆಯಿಂದ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದನು.- “ದೇವ, ದೇವೇಶ, ಪ್ರಸನ್ನನಾಗು. ದೇವರಕ್ಷಕ ನಿನಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ. ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಲಂಕಾಪುರಕ್ಕೆ ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ” ಎಂದನು.

ಶ್ರೀ ವರಾಹ :- “ನೀನು ರಾಕ್ಷಸ, ಅವೈಷ್ಣವನಾಗಿದ್ದೀಯೆ. ನಿನಗೆ ಇಂತಹ ಭಕ್ತಿ ಎಲ್ಲಿ ಬಂದಿತು ?” ಕಪಿಲ ವರಾಹನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ, ರಾವಣನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದನು.- “ಮಹಾತ್ಮನೇ, ನಿನ್ನ ದರ್ಶನದಿಂದ ನನಗೆ ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ನಿಶ್ಚಲವಾದ ಭಕ್ತಿಯುಂಟಾಯಿತು. ದೇವ-ದೇವ, ನಿನ್ನನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ನಿನಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ.” ಅತಿ ಭಕ್ತಿಯುಳ್ಳವನಾದ ಆ ರಾವಣನಿಗೆ ದೇವನು ಆಗ ಲಭುವಾದ ವೇಷವುಳ್ಳವನಾದನು. ಅವನು ಮೂರು ಲೋಕಗಳಲ್ಲೂ ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾದ ಆ ವರಾಹ ದೇವನನ್ನು ಪುಷ್ಪಕ ವಿಮಾನದಲ್ಲಿ ಏರಿಸಿಕೊಂಡು, ಲಂಕೆಗೆ ಬಂದು, ತನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದನು. ಆಗ ನಾನು ಲಂಕೆಯಲ್ಲಿ ರಾವಣನಿಂದ ಪೂಜಿತನಾಗಿ ನಿಂತೆನು. ಆಯೋಧ್ಯಾದಿಪತಿಯಾದ ಶ್ರೀರಾಮನು ಆ ರಾಕ್ಷಸೋತ್ತಮನನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವದಕ್ಕಾಗಿ ಲಂಕೆಗೆ ಹೋಗಿ, ಪರಾಕ್ರಮದಿಂದಲೇ ಅವನನ್ನು ಕೊಂದನು. ರಾಮನು ವಿಭೀಷಣನಿಗೆ, ಲಂಕಾರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಭಿಷೇಕವನ್ನು ಮಾಡಿದನು. ವಿಭೀಷಣನು ರಾಮನಿಗೆ ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿದನು. ಆಗ ರಾಮನು ನುಡಿದನು -

“ರಾಕ್ಷಸೇಶ್ವರನಾದ ವಿಭೀಷಣಾ, ನಿನ್ನ ಈ ಸರ್ವಸ್ವದಿಂದ ನನಗೇನೂ ಕಾರ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಂದ್ರಲೋಕದಿಂದ ಬಂದಿರುವ ಆ ವರಾಹದೇವನನ್ನು ನನಗೆ ಕೊಡು. ರಾಕ್ಷಸ, ನೀನು ಬಿಜಮಾಡಿಸಿಕೊಡುವ ವರಾಹ ರೂಪಿಯಾದ ದೇವನನ್ನು ಅಯೋಧ್ಯೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ, ನಾನು ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಪೂಜಿಸುತ್ತೇನೆ. ಬಳಿಕ ವಿಭೀಷಣನು ದಿವ್ಯರೂಪದ ಕಪಿಲ ವರಾಹ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಶ್ರೀ ರಾಮನಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಿದನು. ಆತನು ಪುಷ್ಪಕ ವಿಮಾನದಲ್ಲಿ ಅಯೋಧ್ಯೆಗೆ ಬಿಜ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋದನು. ಆಗ ಅಯೋಧ್ಯಾನಗರದಲ್ಲಿ ಆ ದೇವನನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ, ರಾಮನು ಪೂಜಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಬಳಿಕ ಒಂದು ಸಾವಿರದ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳು ಕಳೆದವು. ಆಗ ಶ್ರೀರಾಮನು ಲವಣಾಸುರನ ವಧೆಗಾಗಿ ತಮ್ಮನಾದ ಶತ್ರುಘ್ನನು ಕಳುಹಿಸಿದನು. ಆತನು ಮಹಾತ್ಮನಾದ ರಾಮನಿಗೆ ಪ್ರಣಾಮಮಾಡಿ ಚತುರಂಗ ಸೈನ್ಯದೊಡನೆ ಮಧುರಗೆ ಹೊರಟು ಹೋದನು. ಶತ್ರುಘ್ನನು ಅಲ್ಲಿ ರೌದ್ರರೂಪನಾದ ಲವಣಾಸುರನನ್ನು ಕೊಂದು, ಮಧುರಾ ಪುರಿಯನ್ನು ಹೊಕ್ಕು ಮಹಾಜನರೂ, ವೇದವೇದಾಂಗ ಪಾರಂಗತರೂ ಋಷಿ ಸಮಾನರೂ ಆದ ಇಪ್ಪತ್ತಾರು ಸಾವಿರ ಜನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಳಿಸಿದನು.

ಮಧುರೆಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ವೇದಹೀನನಾದವರಿದ್ದ ಡೆಯಲ್ಲೆಲ್ಲ ಈಗ ಚತುರ್ವೇದ ಪಾರಂಗತರಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಾದರು. ಅಲ್ಲಿಯ ಒಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ಭೋಜನ ಮಾಡಿಸಿದರೆ ಕೋಟಿ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಭೋಜನ ಮಾಡಿಸಿದಂತಾಗುವದು. ವಸುಂಧರೇ, ಲವಣಾಸುರನ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಇದ್ದಂತೆ ನಿನಗೆ ಹೇಳಿದೆನು.

ಲವಣಾಸುರನ ವಧೆಯಾದುದನ್ನು ಕೇಳಿ, ರಾಮನು “ ಶತ್ರುಘ್ನ, ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬೇಕಾದ ವರವನ್ನು ಕೇಳು. ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ” ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ರಾಘವನ ಆ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ, ಶತ್ರುಘ್ನನು, “ ದೇವ, ನೀನು ನನ್ನಲ್ಲಿ ಸಂತುಷ್ಟನಾಗಿ ವರವನ್ನು ಕೊಡುವವನಾಗಿದ್ದು, ನಾನು ವರಕ್ಕೆ ಅರ್ಹನಾಗಿರುವೆನಾದರೆ, ನನಗೆ ಈ ವರಾಹದೇವನನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸು. ”

ರಾಮನು ಶತ್ರುಘ್ನನ ಆ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ, ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದನು. “ ಶತ್ರುಘ್ನ, ವರಾಹ ರೂಪಿಯಾದ ದಿವ್ಯ ದೇವನನ್ನು ಬಿಜ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗು. ಧನ್ಯವಾದ ಆ ಮಧುರಾಮಂಡಲವೂ, ಧನ್ಯವಾದ ಆ ಮಧುರಾಪುರಿಯೂ, ಸುಕೃತಿಗಳಾದ ಆ ಮಧುರೆಯ ಜನರೂ ಯಾವಾಗಲೂ ಕಪಿಲ ವರಾಹ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸುವರು. ಶತ್ರುಘ್ನನೇ, ಪ್ರತಿದಿನವೂ ದೇವನ ದರ್ಶನದಿಂದಲೂ ಸ್ಪರ್ಶನದಿಂದಲೂ, ಧ್ಯಾನದಿಂದಲೂ ಮನುಷ್ಯನ ಸರ್ವ ಪಾಪವೂ ಹೊರಟು ಹೋಗುವದು. ಯಾರು ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಈ ದೇವನನ್ನು ಪೂಜಿಸುವರೋ, ಸಂದರ್ಶಿಸುವರೋ, ಅಭಿಷೇಕ ಮಾಡುವರೋ, ಅವರ ಪಾಪವನ್ನು ಅವನು ಪರಿಹರಿಸುವುದಲ್ಲದೆ ಅವರಿಗೆ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸುವನು. ”

ವಸುಂಧರೆ, ರಾಮನು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ, ವರಾಹದೇವನನ್ನು ಶತ್ರುಘ್ನನಿಗೆ ಅನುಗ್ರಹಿಸಿದನು. ಶತ್ರುಘ್ನನು ದೇವನನ್ನು ಬಿಜಯ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಮಧುರಾಪುರಕ್ಕೆ ಹೋದನು. ಬಂದು ಅಲ್ಲಿ ನಗರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ, ವರಾಹಮೂರ್ತಿಯಾದ ನನ್ನನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ, ನನ್ನ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನನ್ನು ಇಟ್ಟು ಶತ್ರುಘ್ನನು ಪೂಜಿಸಿದನು. ಈ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ವರಾಹ ಪ್ರಭುವು ಮಧುರೆಯಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದನು. ಗಯೆಯಲ್ಲಿ, ಜೈಷ್ಠ ಪುಷ್ಕರದಲ್ಲಿ, ಫುಲ್ಗು ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಪಿಂಡ ಪ್ರದಾನ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಮನುಷ್ಯನು ಪಡೆಯುವ ಫಲವನ್ನು ಈ ಶ್ವೇತ ವರಾಹ ಮೂರ್ತಿಯ ಸಂದರ್ಶನದಿಂದ ಯಾವಾಗಲೂ ಪಡೆಯುವನು. ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಕ್ಷೇತ್ರದೇವನ, ಗೋವಿಂದನ ಹರಿಯ, ಕೇಶವನ ಮತ್ತು ದೀರ್ಘ ವಿಷ್ಣುವಿನ ಸಂದರ್ಶನದಿಂದಲೂ ಈ ಶ್ವೇತ ವರಾಹದೇವ ದರ್ಶನದ ಫಲವನ್ನೇ ಪಡೆಯುವನು. ದೇವಿ, ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ನನ್ನ ತೇಜಸ್ಸು ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ, ಮಧ್ಯಾಹ್ನದಲ್ಲಿ ದೀರ್ಘ ವಿಷ್ಣುವಿನಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವದು. ಕೇಶವನಲ್ಲಿ ನನ್ನ ತೇಜಸ್ಸು ಹಗಲಿನ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಜಾವ(ಭಾಗ)ದಲ್ಲಿ ಇರುವದು. ದೇವೀ, ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಈ ವಿದ್ಯೆಯು ಯಾವಾಗಲೂ ಬಹು ರಹಸ್ಯವಾಗಿದ್ದಿತು. ವಸುಂಧರೇ ನೀನು ನನ್ನ ಭಕ್ತಳೂ, ಶಿಷ್ಯಳೂ, ಆದುದರಿಂದ ನಿನಗೆ ಇದನ್ನು ಹೇಳಿದುದಾಯಿತು.

ಶ್ರೀವರಾಹ :- ಮಧುರಾಕ್ಷೇತ್ರದ ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ‘ಗೋವರ್ಧವ ಕ್ಷೇತ್ರ’ವು ಇರುತ್ತದೆ. ಅದರ ಪೂರ್ವದ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿ ‘ಇಂದ್ರತೀರ್ಥ’, ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ‘ಯಮತೀರ್ಥ’, ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ‘ವರುಣತೀರ್ಥ’, ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ‘ಕುಬೇರತೀರ್ಥ’ ಗಳಿದ್ದು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಮಾಡಿದವರು ಉದ್ಧಾರ ಹೊಂದುವರು. ಸೋಮವಾರದಿಂದ ಕೂಡಲಿ ಅಮಾವಾಸ್ಯೆಯಂದು ಗೋವರ್ಧನಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರಾದ್ಧ ಮಾಡಿದರೆ ರಾಜಸೂಯ ಯಾಗ ಮಾಡಿದ ಪುಣ್ಯ ಬರುವದು.

ಗೋವರ್ಧನ ಬೆಟ್ಟದ ಶಿಖರವಾದ ಅನ್ನಕೂಟದ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆಮಾಡಿ ಅದರ ಬಳಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವ ಇಂದ್ರತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಮಾಡಬೇಕು. ಕೃಷ್ಣನು ಇಂದ್ರಪೂಜೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಗೋಪಾಲಕರಿಂದ ಗಿರಿಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಇಂದ್ರನಿಗೆ ಬಹಳ ಕೋಪ ಬಂದು ಭಯಂಕರ ಮಳೆಯನ್ನು ಸುರಿಸಿ ಜಲಪ್ರಲಯವನ್ನೇ ಉಂಟುಮಾಡತೊಡಗಲು ಕೃಷ್ಣನು ಈ ಗೋವರ್ಧನಗಿರಿಯನ್ನು ಕೈಯಿಂದ ಎತ್ತಿ ಎಲ್ಲ ಗೋ ಗೋಪಾಲಕರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿದನು. ಆ ಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿರುವ ತೀರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ತರ್ಪಣಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವದರಿಂದ ನೂರು ಯಜ್ಞಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ ಫಲವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವದು.

ಅಲ್ಲಿರುವ 'ಕದಂಬಕುಂಡ', 'ದೇವಗಿರಿ', 'ಮಹಾದೇವ ಕುಂಡ' ಮುಂತಾದ ತೀರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವದರಿಂದ ಮಾನವರಿಗೆ ಸದ್ಗತಿಯಾಗುವದು. ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನು ಎತ್ತಿನ ರೂಪದಿಂದ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಬಂದ ಅರಿಷ್ಟಾಸುರನನ್ನು ಕೊಂದು ಮೈತೊಳೆದುಕೊಂಡ 'ವೃಷಭತೀರ್ಥ' ಮತ್ತು 'ರಾಧಾಕುಂಡ', 'ಮೋಕ್ಷ ರಾಜ ತೀರ್ಥ', 'ಇಂದ್ರ ಧ್ವಜ ತೀರ್ಥ', 'ಪಂಚತೀರ್ಥ', ಮುಂತಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ಹಬ್ಬ ಹರಿದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವವರೂ ಪಿತೃಗಳನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ತರ್ಪಣ ಪಿಂಡ ಪ್ರದಾನ ಮಾಡುವವರೂ ಉದ್ಭೂತರಾಗಿ ಗಂಗಾಸ್ನಾನ ಮಾಡಿದ ಪುಣ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯುವರು.

ವರಾಹ ಪುರಾಣದ ನೂರಇಪ್ಪತ್ತನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದಿದೆ.

ಶ್ರೀವರಾಹ:- ವಸುಂಧರೇ, ಭಾರತದ ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನ (ವೈರಣ) ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು. ಆ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ಸುಶೀಲ ಎಂಬ ಕಡು ಲೋಭಿಯಾದ ವೈಶ್ಯನಿದ್ದನು. ಮಹಾಪಾಪಿಯಾದ ಅವನು ಎಂದೂ ದಾನ ಧರ್ಮ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ದೇವರನ್ನು ವಂದಿಸಲಿಲ್ಲ. ದೊಡ್ಡವರಿಗೆ ಮಣಿಯಲಿಲ್ಲ. ಪುಣ್ಯಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ವ್ಯಾಪಾರ ಉದ್ಯೋಗಗಳಿಂದ ಧನವನ್ನು ಗಳಿಸಿ ಕುಟುಂಬ ಪೋಷಣೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಕಾಲ ಕಳೆದನು. ಅದರಿಂದ ಅವನು ಮರಣ ಹೊಂದಿ ಪಿಶಾಚನಾಗಿ ನೀರು ನೆರಳಿಲ್ಲದ ಮರುಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಲೆದಾಡತೊಡಗಿ. ಒಂದು ದಿನ ಅವನಿದ್ದ ಆ ಮರುಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ವರ್ತಕರ ಗುಂಪೊಂದು ಬಂದಿತು. ಆ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿರುವ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಾಪಾರಿಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದು ಗಿಡದಲ್ಲಿದ್ದ ಈ ಪಿಶಾಚವು ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳಿ ಹೋಯಿತು. ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಆ ವೈಶ್ಯನು ಗಾಬರಿಯಾಗಿ ನಡುಗಿ ಆ ಪಿಶಾಚಿಗೆ ದೀನನಾಗಿ ಕೇಳಿಕೊಂಡನು. “ಮಹನೀಯನೇ, ನನ್ನನ್ನು ದಯಮಾಡಿ ಕೊಲ್ಲಬೇಡ. ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ಕೊಂದು ತಿಂದರೆ ವೃದ್ಧರಾದ ನನ್ನ ತಾಯಿತಂದೆಗಳು ನಿರಾಶ್ರಿತರಾಗುವರು. ಪತಿವ್ರತೆಯಾದ ನನ್ನ ಪತ್ನಿಯು ಪರದೇಶಿಯಾಗುವಳು. ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ಘಾತಮಾಡಿ ನನ್ನ ರಕ್ತ ಹೀರಿದರೆ ನಮ್ಮ ಕುಟುಂಬವೇ ನಾಶವಾಗುವದು. ಮಧುರಾಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡಿದ ನಮ್ಮ ಪಿತ್ರಾರ್ಜಿತವಾದ ಆಸ್ತಿ ಸಂಪತ್ತನ್ನೆಲ್ಲ ಕಳ್ಳರು ದೋಚಿಕೊಂಡು ಹೋದದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಕಡುಬಡತನ ಬಂದಿದೆ. ಉಪಜೀವನಕ್ಕಾಗಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತುಸು ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ದೇಶಾಂತರಕ್ಕೆ ಹೊರಟ ನನಗೆ ಈ ಮರುಭೂಮಿಯಲ್ಲೇ ನೀನು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿದ್ದೆ. ಪುಣ್ಯಾತ್ಮನೇ, ನನಗೆ ಜೀವದಾನವನ್ನು ಕೊಡು”. ಆ ವೈಶ್ಯನು ಈ ದೀನ ವಚನಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಆ ಪಿಶಾಚಕ್ಕೆ ದಯೆ ಬಂದಿತು. ಮೇಲಾಗಿ ಆ ವೈಶ್ಯನು ಮಧುರಾಮಂಡಲದ ನಿವಾಸಿಯು ಎಂದು ತಿಳಿದ ಬಳಿಕಂತೂ ಅದಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಜನ್ಮಾಂತರದ ನೆನಪು ಮರುಕಳಿಸಿತು. ಅದು ಆ ವೈಶ್ಯನನ್ನು ಕುರಿತು ಇಂತು ನುಡಿಯಿತು-

“ವೈಶ್ಯೋತ್ತಮನೇ, ನಿನ್ನ ಮಾತಿನಂತೆ ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ತಿನ್ನದೇ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ಕರಾರು. ನೀನು ನನ್ನ ಈ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಡುವದಾದರೆ ಮಾತ್ರ ನಾನು ನಿನ್ನ ಮೈಗೆ ಕೈ ಹಚ್ಚದೇ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ನೀನು ಇಲ್ಲಿಂದ ಮಧುರಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಚಾತುಸ್ಸಾಮುದ್ರಿಕ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ವಿಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ನನ್ನ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಪಿಂಡ ಪ್ರದಾನವನ್ನು ಮಾಡು. ಆ ಸ್ನಾನದ ಫಲವನ್ನು ನನಗೆ ಕೊಡು. ಇದರಂತೆ ನೀನು ನನಗೆ ವಚನವಿತ್ತರೆ ನಿನ್ನನ್ನು ನಾನು ಸುಖರೂಪವಾಗಿ ಹೋಗಗೊಡುತ್ತೇನೆ. ಆ ಪಿಶಾಚದ ಈ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಆ ವೈಶ್ಯನು ನುಡಿದನು.-

“ಮಹಾನುಭಾವನಾದ ರಾಕ್ಷಸನೇ, ಹಣವಿಲ್ಲದೇ ನಾನು ಆ ಮಧುರಾಮಂಡಲಕ್ಕೆ ಹೋಗುವದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಕೊಂದು ಬಿಡು. ಮತ್ತು ತಿಂದು

ಬಿಡು. ಹಣವಿಲ್ಲದ ಮನುಷ್ಯ ಹೆಣಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕಡೆ. ” ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಆ ಪಿಶಾಚವು ನಕ್ಕು ನುಡಿಯಿತು. - “ ಭಾಗ್ಯವಂತನಾದ ವೈಶ್ಯನೇ, ನೀನು ಹಣಕ್ಕಾಗಿ ಚಿಂತಿಸಬೇಡ. ನಿನ್ನ ಮನೆಯ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿರುವ ಹಗೆಯು ಹೊನ್ನಿನಿಂದ ತುಂಬಿದೆ. ಅದನ್ನು ಅಗೆದು ತೆಗೆದರೆ ನಿನಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಬಂಗಾರವು ದೊರಕುವದು. ” ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಆ ವೈಶ್ಯನಿಗೆ ಪರಮಾನಂದವಾಯಿತು. “ ಇಂಥ ದುರವಸ್ಥೆ ಯಲ್ಲಿಯೂ ಪಿಶಾಚ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ದ್ವಾಗಲೂ ನಿನಗೆ ಹೇಗೆ ಜ್ಞಾನವು ಉತ್ಪನ್ನವಾಯಿತು. ” ಎಂದು ಕೇಳಿದನು. ವೈಶ್ಯನ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಆ ಪಿಶಾಚವು ತನ್ನ ಜನ್ಮಾಂತರದ ಕತೆಯನ್ನು ನೆನೆಸಿಕೊಂಡು ನಕ್ಕು ನುಡಿಯಿತು-

“ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನ ಎಂಬ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ವಿಷ್ಣುವಿನ ಗುಡಿ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಜ್ಞಾನಿಯಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ನಿತ್ಯವೂ ದೇವರ ಎದುರು ಪುರಾಣವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದನು.

ನನ್ನ ಓರ್ವ ಮಿತ್ರನ ಒತ್ತಾಯದಿಂದ ನಾನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಪುರಾಣಶ್ರವಣ ಮಾಡಿದೆನು. ಅವನು ಮಧುರಾ ಮಂಡಲದ ಮಹಿಮೆಯನ್ನೂ ‘ಚತುಸ್ಸಾಮುದ್ರಿಕ ತೀರ್ಥದ’ ಮಹಿಮೆಯನ್ನೂ ಹೇಳಿದನು, ನಾಲ್ಕು ಸಮುದ್ರಗಳೂ ಆ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸನ್ನಿಹಿತವಾದುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ದಾನ ಮತ್ತು ಪಿಂಡ ಪ್ರದಾನ ಮಾಡಿದರೆ ಸದ್ಗತಿಯಾಗುವದು ಸುನಿಶ್ಚಿತ” ಎಂದು ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ನನಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಹೇಳಿದನು. ಮಹಾ ಜಿಪುಣನಾದ ನನಗೆ ಅಂದು ಏಕೋ ಏನೋ ಸುಬುದ್ಧಿ ಹುಟ್ಟಿತು. ಎಂದೂ ಯಾರಿಗೂ ಒಂದು ಕುರುಡು ಕಾಸನ್ನೂ ಕೊಡದ ನಾನು ಅಂದು ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಬಾಯಿ ಬಿಟ್ಟು ಕೇಳಿದ್ದರಿಂದ ನನ್ನ ಗೆಳೆಯನು ಒತ್ತಾಯಿಸಿದ್ದರಿಂದ ನನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ಚಿನ್ನದ ನಾಣ್ಯವನ್ನು ದಾನ ಕೊಟ್ಟೆನು. ಮುಂದೆ ನಾನು ಕಾಲಪ್ರಾಪ್ತವಾದ ಮರಣವನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಬಳಿಕ ಕಡುಲೋಭಿಯೂ, ಮಹಾಪಾಪಿಯೂ ಆದ ನನ್ನನ್ನು ಯಮದೂತರು ಸೆಳೆದುಕೊಂಡು ಯಮ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋದರು. ನಾನು ಮಾಡಿದ ದುರ್ವ್ಯಾಪಾರ, ದುರಾಚಾರವನ್ನು ಅನುಲಕ್ಷಿಸಿ ನನ್ನನ್ನು ಈ ಪಿಶಾಚಿ ಜನ್ಮಕ್ಕೆ ತಳ್ಳಿದರು. ಕಳೆದ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ದಾನ, ಧರ್ಮ, ತೀರ್ಥ ಸ್ನಾನ, ಪಿತೃತರ್ಪಣ ಮುಂತಾದ ಯಾವ ಪುಣ್ಯಕಾರ್ಯವನ್ನೂ ಮಾಡದ ನಾನು ನನ್ನ ಕರ್ಮಾನುಗುಣವಾಗಿ ಈ ಪಿಶಾಚಯೋನಿಯಲ್ಲಿ ಬಳಲುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಆ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಪೈರಣದ ವಿಷ್ಣು ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ಪುರಾಣಿಕ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ಗೆಳೆಯನ ಜುಲುಮೆಯಿಂದಲೂ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಬಲುಮೆಯಿಂದಲೂ ಒಂದು ಚಿನ್ನದ ನಾಣ್ಯವನ್ನು ದಾನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ನನಗೆ ಆ ಜನ್ಮಾಂತರದ ಸ್ಮರಣೆಯು ಇನ್ನೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಉಳಿದಿದೆ. ನಿಮ್ಮಂಥ ಸಜ್ಜನರನ್ನು ಆತ್ಮೋದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಬುದ್ಧಿಯೂ ಬಂದಿದೆ. ದಯಮಾಡಿ ನೀನು ಮಧುರಾಮಂಡಲದ ಆ ‘ಚತುಸ್ಸಾಮುದ್ರಿಕ ತೀರ್ಥ’ದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಒಂದು ಪಿಂಡವನ್ನು ಹಾಕು.”

ಪಿಶಾಚದ ಈ ಕೌತುಕದ ಕತೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಆ ವೈಶ್ಯನಿಗೆ ಅತ್ಯಾಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು. ‘ಹಾಗೇ ಆಗಲಿ’ ಎಂದು ಅವನು ಆ ಪಿಶಾಚಕ್ಕೆ ಹೇಳಿ ಅದರಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಿ ನೇರವಾಗಿ ಮಧುರಗೆ ಬಂದನು. ಆ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಮಿಂದನು. ಆ ಪಿಶಾಚದ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಪಿಂಡ ಪ್ರದಾನವನ್ನು ಮಾಡಿದನು. ಅದರಿಂದ ಆ ಪಿಶಾಚಕ್ಕೆ ಆ ಕೆಟ್ಟ ಯೋನಿಯಿಂದ

ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ವರ್ಗಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಯಿತು. ಭೂದೇವಿ, ಮಧುರಾಮಂಡಲದ ಯಾವ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಮರಣಿಸಿದರೂ ದಿವ್ಯಲೋಕ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯು ನಿಶ್ಚಿತವಾದದ್ದು. ಬೇರೆ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಪಾಪವು ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರ ಯಾತ್ರೆ ಮಾಡಿದರೆ ನಾಶವಾಗುವದು. ಆದರೆ ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಪಾಪವು ಮಾತ್ರ ವಜ್ರಲೇಪವಾಗುವದು ಎಂದು ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಮಧುರಾ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಹಾಗಲ್ಲ. ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಎಂಥ ಪಾಪ ಮಾಡಿದರೂ ಅದು ವಜ್ರಲೇಪವಾಗದೆ ಇಲ್ಲಿಯ ತೀರ್ಥಸ್ನಾನದಿಂದ ತೊಳೆದು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುವವರಿಂದಲೇ ವ್ಯಭಿಚಾರಾದಿ ಪಂಚ ಮಹಾಪಾತಕಗಳು ಕಳೆದು ಹೋಗುತ್ತವೆ.

ಭೂಮಿದೇವಿ :- ಪ್ರಭು, ಮಧುರಾ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿರುವ 'ಅಸಿಕುಂಡ ತೀರ್ಥ' ದ ವಿಚಾರವನ್ನು ನನಗೆ ದಯವಿಟ್ಟು ತಿಳಿಸಿರಿ.

ವರಾಹ :- ಪೂರ್ವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸುಮತಿ ಎಂಬ ಧಾರ್ಮಿಕನಾದ ರಾಜನಿದ್ದನು. ಅವನು ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆ ಮಾಡಲು ಹೋದಾಗ ದಾರಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ ಮರಣ ಹೊಂದಿದನು. ಅದರಿಂದ ಅವನ ಮಗನಾದ ವಿಮತಿ ಎಂಬ ರಾಜಕುಮಾರನಿಗೆ ತೀರ್ಥಗಳ ಮೇಲೆ ಬಹಳ ಸಿಟ್ಟು ಬಂದಿತು. ಅವನು ತಂದೆಯ ತರುವಾಯ ಪಟ್ಟಾಭಿಷಿಕ್ತನಾದ ಬಳಿಕ ಒಂದು ದಿನ ನಾರದರು ಬಂದು "ನೀನು ಪಿತೃ ಋಣವನ್ನು ತೀರಿಸಬೇಕು" ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹೋದರು. ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ತಂದೆಯು ಸತ್ತಿದ್ದರಿಂದ ಆ ತೀರ್ಥಗಳ ಮೇಲೆ ಅದರ ಸೇಡನ್ನು ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಆ ಹುಚ್ಚು ದೊರೆಯು ಹೊಂಚು ಹಾಕಿದನು. ಚಾತುರ್ಮಾಸ್ಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಧುರಾಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ತೀರ್ಥಗಳೂ ಮೇಳವಿಸುತ್ತವೆ ಎಂದು ಕೇಳಿ ತಿಳಿದು ಅವನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ದಂಡೆತ್ತಿ ಬಂದನು. ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಗಾಬರಿಯಾದ ಎಲ್ಲ ತೀರ್ಥಗಳು ಕಲ್ಪ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ನನಗೆ ಅಂದರೆ ವರಾಹ ದೇವರಿಗೆ ಶರಣ ಬಂದರು. ತಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಬಂದ ವಿಮತಿರಾಜನಿಂದ ತಮ್ಮನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡರು. ಆ ತೀರ್ಥಗಳ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ನಾನು ಅವುಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಅಭಯ ದಾನವನ್ನು ಮಾಡಿದೆನು. ಮತ್ತು ತೀರ್ಥಗಳೊಡನೆ ಹೋರಾಡಲು ಬಂದ ದುರ್ಮತಿಯಾದ ವಿಮತಿ ರಾಜನನ್ನು ನನ್ನ ದಿವ್ಯವಾದ ಅಸಿಯಿಂದ ಅರ್ಧಾತ್ ಖಡ್ಗ ದಿಂದ ಕೊಂದು ಹಾಕಿದೆನು. ಆ ಕುಮತಿಯನ್ನು ಕೊಂದ ಆ (ಅಸಿ) ಕತ್ತಿಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟೆನು. ಅಲ್ಲಿದ್ದ ದೇವತೆಗಳೂ ಋಷಿಗಳೂ ಆ ಅಸಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದರಿಂದ ಒಂದು ತೆಗ್ಗುತೋಡಿ ತೀರ್ಥವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದರು. ಅದು 'ಅಸಿಕುಂಡ ತೀರ್ಥ' ಎಂದು ಹೆಸರಾಯಿತು. ಅಲ್ಲಿಯ ಆಶ್ಚರ್ಯವೆಂದರೆ ಪ್ರತಿ ದ್ವಾದಶೀ ಹಾಗೂ ಚತುರ್ದಶೀ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ವರಾಹರೂಪದಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಸನ್ನಿಹಿತನಾಗುವೆನು. ಆ ದಿನಗಳಂದು ಪಶ್ಚಿಮಾಭಿಮುಖನಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದ ನನ್ನನ್ನು ಪಾಪ ರಹಿತರಾದ ಜಿತೇಂದ್ರಿಯ ಯೋಗಿಗಳು ಮಾತ್ರ ನೋಡಲು ಸಮರ್ಥರಾಗುವರು. ಅಲ್ಲಿ ಬಂದು ನಾನು ನಾಲ್ಕು ಸುವರ್ಣರೂಪಗಳಿಂದ ಬೆಳಗುವೆನು. ನನ್ನ ಶ್ರೀವರಾಹ, ನಾರಾಯಣ, ವಾಮನ, ಶ್ರೀರಾಮ ಹೀಗೆ ನಾಲ್ಕು ಬಂಗಾರಮೂರ್ತಿಗಳು ಅಲ್ಲಿಯ ವರಾಹ ತೀರ್ಥದ ತೀರದಲ್ಲಿ ಇರುವವು. ಯಾತ್ರಿಕರು 'ಅಸಿಕುಂಡ ತೀರ್ಥ'ದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ಈ

ಸುವರ್ಣದ ಚತುರ್ಮೂರ್ತಿಗಳ ದರ್ಶನ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಸರ್ವತೀರ್ಥ ಯಾತ್ರೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ ಪುಣ್ಯವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀವರಾಹ :- ಭೂಮಿದೇವಿ, 'ವಿಶ್ರಾಂತಿ ತೀರ್ಥ'ದ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೇಳು. ಹಿಂದೆ ಉಜ್ಜಯಿನೀ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಅನಾಚಾರಿಯಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ನೊಬ್ಬನು ಸ್ನಾನ ಸಂಧ್ಯೆ ದೇವಪೂಜೆ ಧರ್ಮಕಾರ್ಯ ಯಾವದನ್ನೂ ಮಾಡದೇ ಮಹಾಪಾಪಿಯಾಗಿದ್ದನು. ಕಳ್ಳರ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಕಳ್ಳವು, ಕೊಲೆ, ಸುಲಿಗೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಒಂದು ದಿನ ಅವನು ರಾತ್ರಿ ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡುವಾಗಲೇ ರಾಜಭಟರು ಅವನನ್ನು ಹಿಡಿಯ ಬಂದರು. ಆಗ ಅವನು ಅವರಿಂದ ಹೇಗೋ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಕಾಡಿನ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಓಡುವಾಗ ಕತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಲುಜಾರಿ ಒಂದು ಹಾಳು ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಬಿಟ್ಟನು. ಘೋರವಾದ ಆ ಹಾಳು ಬಾವಿಯ ಆಳಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದ ಅವನು ತತ್ಕ್ಷಣವೇ ಮರಣ ಹೊಂದಿ ಬ್ರಹ್ಮರಾಕ್ಷಸನಾದನು. ಆ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹಸಿವೆಯಿಂದ ಕಂಗಾಲಾಗಿ ಅಲೆಯುತ್ತಿದ್ದನು. ಹೀಗೆ ಎಷ್ಟೋ ದಿನಗಳು ಕಳೆದ ಬಳಿಕ ಒಂದು ದಿನ ಯಾತ್ರಿಕರ ಗುಂಪು ಆ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಹೊರಟದ್ದಿತು. ಅದನ್ನು ಕಂಡು ಅವರನ್ನೆಲ್ಲ ಕೊಂದು ತಿಂದು ಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಆ ಬ್ರಹ್ಮರಾಕ್ಷಸನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಒಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ರಕ್ಷೋಘ್ನ ಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ಆ ಗುಂಪನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಆ ಬ್ರಹ್ಮರಾಕ್ಷಸವು ಅವನ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ " ಅಯ್ಯಾ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾ, ನಾನು ಬಹಳ ಹಸಿದಿದ್ದೇನೆ. ನೀನು ಸ್ವಲ್ಪ ಇವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗು. ನಾನು ಇವರನ್ನೆಲ್ಲ ಕೊಂದು ತಿಂದು ತೇಗುತ್ತೇನೆ." ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡಿತು. ಅದಕ್ಕೆ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ನಾನೆಂದಿಗೂ ಈ ಗುಂಪನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಲಾರನೆಂದು ಹೇಳಿ "ನೀನಾರು ? ನಿನಗೆ ಇಂಥ ಪಾಪಿಜನ್ಮವು ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ?" ಎಂದು ಕೇಳಿದನು. ಆಗ ಆ ಬ್ರಹ್ಮರಾಕ್ಷಸವು ತನ್ನ ಹಿಂದಿನ ಜನ್ಮದ ದುಷ್ಕಾರ್ಯ ದುರಾಚಾರಗಳ ಸಮಾಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ "ಪುಣ್ಯಾತ್ಮ, ನೀನು ಮಧುರಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿದ ಪುಣ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಉದ್ಧಾರಮಾಡು." ಎಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಡಿತು. ಆಗ ದಯಾಳುವಾದ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ತಾನು ವಿಶ್ರಾಂತಿ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿನ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿದ ಪುಣ್ಯವನ್ನು ಆ ಬ್ರಹ್ಮ ರಾಕ್ಷಸಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟನು. ಆ ಪುಣ್ಯ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಆ ಬ್ರಹ್ಮರಾಕ್ಷಸವು ತನ್ನ ದುರ್ಜನ್ಮದಿಂದ ಮುಕ್ತಿಹೊಂದಿ ಸದ್ಗತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಿತು.

ಮಧುರೆಯ ಕ್ಷೇತ್ರಪಾಲನಾದ ಪರಮೇಶ್ವರ

ಭೂದೇವಿ :- ಪ್ರಭೋ, ಮಧುರೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ಷೇತ್ರಪಾಲನಾಗಿರುವ ಈಶ್ವರನ ಸಂದರ್ಶನದಿಂದ ಯಾವ ಪುಣ್ಯವು ಬರುವದೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು.

ವರಾಹ :- ಭೂತಪತಿಯಾದ ಆ ಪರಮೇಶ್ವರನ ದರ್ಶನ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಮಧುರಾ ಯಾತ್ರೆ ಮಾಡಿದ ಪುಣ್ಯವು ಬರುವದು. ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಮಹಾದೇವನು ಸಾವಿರ ವರ್ಷ ನನ್ನನ್ನು ಕುರಿತು ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಿದನು. ನಾನು ಪ್ರಸನ್ನನಾಗಿ ಬೇಕಾದ ವರಬೇಡು ಎಂದು ಹೇಳಲು " ಸ್ವಾಮಿ, ಮಧುರಾ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ನೆಲೆಸಲು ಸ್ಥಳವನ್ನು ಕೊಡು" ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡನು. ಆಗ ನಾನು ಅವನನ್ನು ಮಧುರಾ ಕ್ಷೇತ್ರಪಾಲಕನನ್ನಾಗಿ

ಮಾಡಿ ನಿನ್ನ ದರ್ಶನದಿಂದಲೇ ಮಧುರಾ ಯಾತ್ರೆ ಮಾಡಿದ ಪುಣ್ಯ ಫಲವು ಬರುವದೆಂದು ವರವನ್ನಿತ್ತೆ. ಇಪ್ಪತ್ತು ಯೋಜನ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವಾದ ಈ ಮಧುರಾ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಹೆಜ್ಜೆ ಹೆಜ್ಜೆಗೂ ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿದ್ದು ಇಲ್ಲಿ ನಡೆದಾದಿದರೆ ಅಶ್ವಮೇಧ ಯಾಗ ಮಾಡಿದ ಪುಣ್ಯ ಬರುವದು. ಇಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಅರವತ್ತಾರು ಕೋಟಿ ತೀರ್ಥಗಳುಂಟು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ವೈಕುಂಠ, ವಿಶ್ರಾಂತಿ, ಅಸಿಕುಂಡ, ಅವಿಮುಕ್ತ, ಸೋಮ, ಯಮ, ತಿಂದುಕ, ಚಕ್ರ, ಅಕ್ರೂರ, ದ್ವಾದಶಾದಿತ್ಯ ಮುಂತಾದ ತೀರ್ಥಗಳು ಪ್ರಧಾನವಾಗಿವೆ. ಸರ್ವಪಾಪ ಪ್ರಣಾಶಕವಾಗಿವೆ.

ಯಜ್ಞೋಪವೀತಕಾರದ ಯಾತ್ರೆ

ಶ್ರೀವರಾಹ :- ದೇವಿ, ಸರ್ವತೀರ್ಥ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮಧುರೆಯೇ ಸರ್ವ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಪರಬ್ರಹ್ಮ ಪರಮಾತ್ಮನಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಅಲ್ಲಿ ಆಡಿದ್ದಾನೆ. ಅನೇಕ ಲೀಲೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಸ್ಥಲ ನೆಲವು ಅಡಿಗಡೆಗೂ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಅಡಿದಾವರೆಗಳು ಮೂಡಿದ ಹುಡಿ ಪುಡಿಗಳಿಂದ ಪಾವನವಾಗಿದೆ. ಅವನ ಚರಣ ಚಿಹ್ನವಾದ ಚಕ್ರ ಶಂಖಗಳಿಂದ ಆ ಭೂಮಿ ಅಂಕಿತವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಚಂದ್ರಮಂಡಲಾಕಾರವಾಗಿರುವ ದಕ್ಷಿಣೋತ್ತರ ಕೋಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಾದೇವರು ನೆಲೆಸಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿ ಬಂದು ನಿಂದು ಮಿಂದು ಭಗವದ್ದರ್ಶನ ಪಡೆದ ಭಕ್ತರಿಗೆ ಬಯಸಿದ್ದನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಲಿದ್ದಾನೆ. ಈ ಮಧುರಾ ಯಾತ್ರೆಯನ್ನು ಅರ್ಧಚಂದ್ರ ಕ್ಷೇತ್ರದ ದಕ್ಷಿಣದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸಬೇಕು. ಯಜ್ಞೋಪವೀತಾಕಾರವಾಗಿ ಯಾತ್ರೆ ಮಾಡುವದರಿಂದ ಯಾತ್ರಿಕರ ಹಿಂದು ಮುಂದಿನ ಕುಲಗಳೆಲ್ಲ ಉದ್ಧಾರ ಹೊಂದುವವು. ಯಾತ್ರಿಕರು ಮನೆಯಿಂದ ಮೌನವಾಗಿ ಹೊರಟು ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಪೂಜಿಸಿದ ಬಳಿಕವೇ ಮಾತನಾಡಬೇಕು. ಕೃಷ್ಣ ಪೂಜೆಯ ಬಳಿಕ ಹಾಲು ಹಿಂಡುವ ಹಸುವನ್ನೂ, ಹೊನ್ನುರತ್ನಗಳನ್ನೂ ದಾನ ಮಾಡಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಭೋಜನ ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿಯ ಗರ್ತೇಶ್ವರ, ಭೂತೇಶ್ವರ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ನಾನಿರುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲಿಯ ಅರ್ಧಚಂದ್ರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ದಹನ ಮಾಡಿದ ಕತ್ತೆಗೂ ಸದ್ಗತಿಯಾಗುವದು. ಮಾನವರು ಎಲ್ಲಿಯೇ ಸತ್ತರೂ ಇಲ್ಲಿಗೇ ತಂದು ಈ ಅರ್ಧ ಚಂದ್ರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಚತುರ್ಭುಜರಾಗಿ ಶ್ರೀಹರಿಯ ಸಾರೂಪ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದುವರು. ಮಧುರಾ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ನಾನು ನನ್ನ ಶಂಖ ಚಕ್ರಚಿಹ್ನ (ಶ್ರೀಮುದ್ರೆ) ಗಳಿಂದ ಲಾಂಛಿತರಾದ ನನ್ನ ಭಕ್ತರಂತೆಯೇ ರೂಪಧರಿಸಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಒಮ್ಮೆ ಗರುಡನು ಬಂದು “ಭಕ್ತವೇಷದಲ್ಲಿದ್ದ ಭಗವಂತನಾರು? ಭಗವದ್ ವೇಷದಲ್ಲಿದ್ದ ಭಕ್ತನಾರು?” ಎಂಬುದನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಾರದೆ ಶ್ರೀಹರಿಗೆ ಬೇಡಿಕೊಂಡನು.

ಗರುಡ ಉವಾಚ

ವಿಶ್ವರೂಪ ಜಯಾದಿತ್ಯ ಜಯ ವಿಷ್ಣೋ ಜಯಾಚ್ಯುತ ।

ಜಯ ಕೇಶವ ಈಶಾನ ಜಯ ಕೃಷ್ಣ ನಮೋಽಸ್ತುತೇ ॥

ವಿಶ್ವರೂಪಿಯಾದ ಪ್ರಭು, ಕೃಷ್ಣ, ನಿನಗೆ ನನ್ನ ವಂದನೆ. ಸ್ವಾಮಿನ್ ಈ ಮಧುರಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರುವ ನಿನ್ನ ಹಾಗೂ ನಿನ್ನ ಭಕ್ತರ ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಅಂತರವೇ ಇಲ್ಲ ದಂತಾಗಿದೆ.

ದಯಮಾಡಿ ನನಗೆ ನಿನ್ನ ಸುಸ್ವರೂಪವನ್ನು ತೋರಿಸು.” ಗರುಡನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನು ನಸು ನಕ್ಕು ನುಡಿದನು -

“ ಗರುಡ, ಮಧುರೆಯಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ಯಾವ ರೂಪವಿದೆಯೋ ಅದೇ ರೂಪವು ನನಗೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಮಧುರೆಯಲ್ಲಿರುವ ದ್ವಿಜರೆಲ್ಲರೂ ನನ್ನ ರೂಪ ಉಳ್ಳವರಾಗಿರುವರು. ಅಲ್ಲಿಯ ನನ್ನ ಭಕ್ತರನ್ನು ಪೂಜಿಸಿದರೆ ನನ್ನನ್ನು ಪೂಜಿಸಿದಂತೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಗರುಡನನ್ನು ಸಮಾಧಾನಪಡಿಸಿ ಅವನಿಗೆ ತನ್ನ ದಿವ್ಯ ದರ್ಶನವನ್ನಿತ್ತು ಅದೃಶ್ಯನಾದನು. ಆ ಮಧುರಾಮಂಡಲದಲ್ಲಿರುವ ಪದ್ಮನಾಭನನ್ನು ಅಶ್ವಿನಿ ಏಕಾದಶಿ ದ್ವಾದಶಿ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ದರ್ಶನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವ ಯಮುನಾ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಏಕ ದೇಹರಾಗಿರುವ ಶಿವಕೇಶವರನ್ನೂ ದರ್ಶನ ಮಾಡಿದರೆ ಮಾನವನು ಜನನ ಮರಣ ಜಾಲದಿಂದ ಮುಕ್ತನಾಗುವನು. ಅದರಂತೆ ಅಲ್ಲಿರುವ ಯಶೋದಾದೇವಿ ಮಹಾವಿಂಧ್ಯೇಶ್ವರಿ ಮುಂತಾದ ದೇವತಾಮೂರ್ತಿಗಳ ದರ್ಶನದಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯಾದಿ ಪಾಪಗಳು ಪರಿಹಾರವಾಗುತ್ತವೆ. ಮಧುರಾ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿರುವ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ದೀರ್ಘ ವಿಷ್ಣು ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಶ್ರೀ ಹರಿಯನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪೂಜಿಸುವದರಿಂದ ಮಾನವನು ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ.

ವರಾಹ ಪುರಾಣದ ನೂರಇಪ್ಪತ್ತೊಂದನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ವರಾಹ :- ಧರಣೀ ದೇವಿ, ಈ ಮಧುರಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜರುಗಿದ ಗೋಕರ್ಣ ಎಂಬ ಮಹಾತ್ಮನ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೇಳು- ಹಿಂದಕ್ಕೆ ವಸುಕರ್ಣ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಓರ್ವ ಶ್ರೀಮಂತ ವೈಶ್ಯನಿದ್ದನು. ಅವನ ಮಡದಿಯಾದ ಸುಶೀಲೆಯು ಹೆಸರಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಶೀಲ ಸಂಪನ್ನಳಾಗಿದ್ದಳು. ಅವಳು ಉತ್ತಮ ಗುಣಗಳ ಗಣಿ, ಸತೀಮಣಿ, ಸಾಧ್ವೀಶಿಖಾಮಣಿ ಎನಿಸಿದ್ದಳು. ಪತಿಯ ಸೇವಾ ಶುಶ್ರೂಷೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಮೈ ಸವೆಯಿಸಿದ ಅವಳಿಗೆ ಮುಪ್ಪು ಬಂದು ಮೈ ಅಪ್ಪಿದರೂ ಮಕ್ಕಳಾಗಲಿಲ್ಲ. ಸಂತಾನದ ಚಿಂತೆಯು ಅವಳ ಅಂತರಂಗವನ್ನು ಉರಿಯಾಗಿ ಸುಡುತ್ತಿತ್ತು.

ಒಂದು ದಿನ ಆ ಚಲುವೆಯು ಸರಸ್ವತೀ ಸಂಗಮಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಳು. ಅಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮುತ್ರೆದೆಯರು ತಮ್ಮ ಮುತ್ತಿನಂತಹ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡುಬಂದು ವಿನೋದ ವಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಅವಳ ಬಂಜೆಹೃದಯವು ಗೋಳಿಟ್ಟಿತು. ಅವಳು ಆ ನದೀ ದಂಡೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ತನ್ನ ಬಂಜೆತನಕ್ಕಾಗಿ ರೋದಿಸತೊಡಗಿದಳು. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದು ಮರದ ಕೆಳಗೆ ಧ್ಯಾನಾರೂಢನಾಗಿ ಕುಳಿತ ಒಬ್ಬ ಮುನಿ ಪುಂಗವನ ಹೃದಯವು ಕರಗಿತು. ಓರ್ವ ಹೆಣ್ಣಿನ ಕಣ್ಣೀರಿನ ಕರುಣಾಲಾಪವನ್ನು ಕೇಳಿ ಕರುಳು ಕರಗಿಹೋದ ಆ ತಪಸ್ವಿಯು ಆ ಸುಶೀಲೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಅಕ್ಕರೆದುಂಬಿ ನುಡಿದನು.-

“ಸಾಧ್ವಿ, ನೀನು ಗೋಕರ್ಣ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಈಶ್ವರನನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಆರಾಧಿಸು. ದೀಪೋತ್ಸವ ಮಾಡಿಸು. ರುದ್ರಾಭಿಷೇಕವನ್ನು ಹಚ್ಚು. ವಿವಿಧ ಭಕ್ಷ್ಯಭೋಜ್ಯಗಳನ್ನು ನೈವೇದ್ಯ ತೋರಿಸು. ಆ ಗೋಕರ್ಣೇಶ್ವರನನ್ನು ಬಗೆಬಗೆಯ ಸ್ತೋತ್ರಗಳಿಂದ ಹಾಡಿ ಪಾಡಿ ಕೊಂಡಾಡಿ ಅವನ ನಾಮವನ್ನು ಜಪಿಸು. ಅವನ ಹೆಸರಿನಿಂದಲೇ ತಪಿಸು. ಅದರಿಂದ ನಿನಗೆ ಒಳ್ಳೇ ಮಗ ಹುಟ್ಟುವನು.” ತಪಸ್ವಿಯ ಈ ನುಡಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಸುಶೀಲಾದೇವಿಗೆ ಹರುಷವಾಯಿತು. ಕೂಡಲೇ ಅವಳು ಎದ್ದು ಆ ಋಷಿಯ ಅಡಿದಾವರೆಗಳಿಗೆ ಅಡ್ಡಬಿದ್ದು “ಪೂಜ್ಯರೇ, ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ಮಾಡುವೆನು. ಅನುಗ್ರಹ ಮಾಡಿರಿ ” ಎಂದು ಹೇಳಿದಳು. ಮನೆಗೆ ಬಂದು ತನ್ನ ಪತಿಯಾದ ವಸುಕರ್ಣನಿಗೆ ಆ ಮುನಿಪುಂಗವರ ಆಜ್ಞೆ ಅನುಗ್ರಹದ ಸಮಾಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದಳು. ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಪ್ರಮೋದ ಪುಲಕಿತನಾದ ವಸುಕರ್ಣನು ಮಾರನೇ ದಿನವೇ ಗೋಕರ್ಣೇಶ್ವರನ ಸೇವೆಗಾಗಿ ಸನ್ನದ್ಧನಾದನು. ಪ್ರತಿ ದಿನವೂ ಆ ವೈಶ್ಯ ದಂಪತಿಗಳು ಸರಸ್ವತೀ ಸಂಗಮದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಮಾಡಿ ಗೋಕರ್ಣೇಶ್ವರನನ್ನು ಪೂಜಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಧೂಪ, ದೀಪ, ಪುಷ್ಪೋಪಹಾರ, ಜಪ, ತಪ, ಭಜನೆ, ಧ್ಯಾನ, ಗಾನ ಮುಂತಾಗಿ ಹಲವಾರು ಬಗೆಗಳಿಂದ ಆ ಪಾರ್ವತೀ ಪರಮೇಶ್ವರರನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಆರಾಧಿಸಿದರು. ಹೀಗೆ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡದೇ ಬೇಸರಿಯದೇ ಹತ್ತುವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಅಖಂಡ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ ಬಳಿಕ ಆ ಚಂದ್ರಚೂಡನು ಅವರ ಮೇಲೆ ಸುಪ್ರಸನ್ನನಾದನು.

ಅವರಿಗೆ ಮುತ್ತಿನಂತಹ ಒಂದು ಮಗುವನ್ನು ಕರುಣಿಸಿದನು. ಗೋಕರ್ಣೇಶ್ವರನ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಜನಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಆ ಕೂಸಿಗೆ ಗೋಕರ್ಣ ಎಂದು ಹೆಸರಿಟ್ಟರು.

ಪುತ್ರಜನನದಿಂದ ಸಂತುಷ್ಟನಾದ ವಸುಕರ್ಣನು ಸಾವಿರಾರು ಹಸುಗಳನ್ನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ದಾನವಿತ್ತನು. ಮುಂದೆ ಆ ಮಗು ದೊಡ್ಡದಾದ ಬಳಿಕ ವಿಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅವನಿಗೆ ಚೌಲ, ಉಪನಯನ, ವಿವಾಹಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಅವನಿಗೆ ವಿವಾಹವಾಗಿ ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳು ಕಳೆದರೂ ಸಂತಾನವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಮನನೊಂದ ವಸುಕರ್ಣನು ಮತ್ತೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಮನೆತನಗಳ ನಾಲ್ಕು ಹೆಣ್ಣುಗಳನ್ನು ತಂದು ತನ್ನ ಮಗ ಗೋಕರ್ಣನಿಗೆ ಮದುವೆ ಮಾಡಿದನು. ಆದರೂ ಒಟ್ಟು ಗೋಕರ್ಣನು ಐದು ಜನ ಮಡದಿಯರನ್ನು ಮದುವೆಯಾದರೂ ಒಬ್ಬಳಿಗೂ ಮಕ್ಕಳಾಗಲಿಲ್ಲ. ತನ್ನ ವಂಧ್ಯಾಸುಂದರಿಯರ ವೃಂದವನ್ನು ಕಂಡು ಮನದಲ್ಲಿಯೇ ನೊಂದು, ಬೆಂದು, ಬಸವಳಿದು ಹೋದ ಗೋಕರ್ಣನು ಸಂತಾನಾಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ಅನೇಕ ಧರ್ಮಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡತೊಡಗಿದನು. ಅನೇಕ ಕೆರೆ, ಕೊಳ, ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದನು. ಅರವಟ್ಟಿಗೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟನು. ಅನ್ನ ಭತ್ತಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದನು. ಗೋಕರ್ಣ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಹತ್ತಿರ ಅದರ ಪಡುವಣ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಚಕ್ರಪಾಣಿಯಾದ ಶ್ರೀ ವಿಷ್ಣುವಿನ ಪಂಚಾಯತನ ದೇವಾಲಯವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದನು. ಆ ದೇವಾಲಯದ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿಯೇ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಒಂದು ಹೂದೋಟವನ್ನೂ ಹಾಗೂ ಹಣ್ಣಿನ ಒಂದು ಕೈದೋಟವನ್ನೂ ಮಾಡಿಸಿದನು. ಅವನ ಐದು ಮಡದಿಯರೂ ಮನೆ ಜನರೂ ನೀರು ಹೊತ್ತು ಹಾಕಿ ಅಕ್ಕರೆಯಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಬಗೆ ಬಗೆಯ ಗಿಡಬಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದರು. ಹೂ ಹಣ್ಣು ಕಾಯಿ ಚಿಗುರು ಕುಡಿಮಿಡಿಗಳಿಂದ ದಾಂಗುಡಿಯಿಟ್ಟು ಬೆಳೆದು ಸೌಗಂಧ ಸೂಸುವ ಆ ಉದ್ಯಾನವು ನೆಲಕ್ಕಿಳಿದ ನಂದನ ವನದಂತೆ ಸುಂದರವಾಗಿ ಎಲ್ಲೆಡೆಯೂ ಸೌರಭವನ್ನು ಬೀರುತ್ತಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿಯ ದುಂಬಿ ಕೋಗಿಲೆಗಳ ಗೀತೆ ಗುಂಜಾರವದ ಮಂಜುಘೋಷದಿಂದ ಮಧುರಾ ಮಂಡಲವೆಲ್ಲ ಮುಖರಿತವಾಗಿತ್ತು. ಹೀಗೆ ಬಗೆ ಬಗೆಯ ದಾನ, ಧರ್ಮ, ಪುಣ್ಯ ಕರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಗೋಕರ್ಣನ ಹಣವೆಲ್ಲವೂ ವೆಚ್ಚವಾಗಿ ಹೋಯಿತು. ಬಡತನವು ಬಂದಿತು. “ತಾಯಿ, ತಂದೆ, ಮಡದಿ, ಮಕ್ಕಳು ಮುಂತಾದವರ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಿಸುವದು ಎಂತು” ಎಂದು ಚಿಂತೆಯು ಅವನ ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ಕೀಟವಾಗಿ ಕೊರೆಯಿತು. ಅಗ್ನಿಯಾಗಿ ಉರಿಯಿತು. ಕೊನೆಗೆ ಅವನು ತನ್ನ ಉಪಜೀವನಕ್ಕಾಗಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿದನು. ಹಲವಾರು ಉತ್ಸಾಹಿ ವೈಶ್ಯವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ತಂಡದೊಡನೆ ಒಡಗೂಡಿ ಪೂರ್ವ ಮಂಡಲಕ್ಕೆ ವಾಣಿಜ್ಯಾರ್ಥವಾಗಿ ಹೊರಟನು.

ಲಾಭಾಲಾಭ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಚತುರಮತಿಯಾದ ಅವನು ಅಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವ ಒಳ್ಳೊಳ್ಳೆ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ಉತ್ತರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋದನು. ಅಲ್ಲಿ ತಾನು ಕೊಂಡು ತಂದ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಒಳ್ಳೇ ಲಾಭದಾಯಕವಾದ ಬೆಲೆಯಿಂದ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದನು. ಬಂದ ವಿಪುಲ ದ್ರವ್ಯದಿಂದ ಆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ದೊರಕುವ ಉತ್ತಮೋತ್ತಮ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ವಿವಿಧ ರತ್ನ, ಕುದುರೆ, ವಸ್ತ್ರ, ವಸ್ತು ಒಡವೆ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಖರೀದಿ ಮಾಡಿ ಆ ವೈಶ್ಯ ವೃಂದದೊಡನೆ ತನ್ನ ಮಧುರಾ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಮರಳಿ ಬರಬೇಕೆಂದು ಹೊರಟನು. ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿನ ಆ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ಗುಂಪು ಪ್ರಯಾಣದ ಪ್ರಯಾಸದಿಂದ ಬಳಲಿ ಒಂದು ಪರ್ವತದ ತಪ್ಪಲಿನಲ್ಲಿ ನೀರು, ನೆರಳು ಹಾಗೂ ಹುಲ್ಲು,

ಹಸಿರು ಇರುವ ಒಂದು ತಂಪಿನ ತಾಣದಲ್ಲಿ ತಂಗಿತು. ಅಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ವಿಶ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯತೊಡಗಿದಾಗ ಗೋಕರ್ಣನು ಅಲ್ಲಿಯ ಪರ್ವತದ ಪ್ರಕೃತಿ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಸವಿಯಬೇಕೆಂಬ ಬಯಕೆಯಿಂದ ಕಾಡಿನ ಬೀಡು ಮೇಡುಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ ಅಲೆದಾಡಿದನು. ಅಲ್ಲಿಯ ಮಲೆಗಳ ತಲೆತುದಿಗಳನ್ನು ಮೆಟ್ಟುತ್ತ ಆ ಬೆಟ್ಟವನ್ನು ಏರುತ್ತ ಮೇಲೆ ಮೇಲೆ ನಡೆದನು. ಹಾಗೇ ಅವನು ಮುಂದೆ ಮುಂದೆ ಏರುತ್ತ ಸಾರುತ್ತ ಸಾಗಿದಾಗ ಆ ಶೈಲ ಶಿಖರದ ಶೃಂಗಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸುಂದರ ಜಲಸ್ಥಲ ರಮಣೀಯವಾದ ಒಂದು ಪ್ರದೇಶವು ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಗೋಕರ್ಣನು ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿದ ಕೂಡಲೇ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗಿಳಿಯು ಅವನಿಗೆ ತನ್ನ ಮಧುರ ಕಂಠದಿಂದ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿತು. - “ಅಯ್ಯಾ ಪಾಂಥ, ಬಾ. ನಿನಗೆ ಸುಸ್ವಾಗತ. ಕಾಲು ತೊಳೆದುಕೋ. ಅಕೋ ಅಲ್ಲಿ ನಿನಗಾಗಿ ಒಂದು ಆಸನವನ್ನು ಇರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇತ್ತ ನಿನಗೆ ತಿನ್ನಲು ರುಚಿರುಚಿಯಾದ ಹಣ್ಣು ಕಾಯಿಗಳು. ಅತ್ತ ಕುಡಿಯಲು ಮಧುರವಾದ ಜೇನು, ಸಿಹಿನೀರು, ಎಳೆ ನೀರು. ನಿನಗೆ ಬೇಕಾದುದನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಬಹುದು. ಗೃಹಸ್ಥಾಶ್ರಮಿಯು ಬಂದ ಅತಿಥಿಗಳನ್ನು ಸತ್ಕರಿಸದಿದ್ದರೆ ಅವನ ಪಿತೃಗಳು ನರಕದಲ್ಲಿ ನವೆಯಬೇಕಾಗುವದು. ಸತ್ಕರಿಸಿದರೆ ಪಿತೃಗಳು ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸುಖದಿಂದಿರುವದು. ಆದುದರಿಂದ ಗೃಹಸ್ಥನಾದವನು ಸರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಕಾಲ ಅಕಾಲವೆನ್ನದೆ ಅತಿಥಿಯನ್ನು ಯಾವಾಗ ಬಂದರೂ ವಿಷ್ಣು ವಿನಂತೆ ಪೂಜಿಸಬೇಕು.

ತಸ್ಮಾತ್ ಸರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನೇನ ಪೂಜ್ಯೋ ವೈ ಗೃಹಮೇಧಿನಾ |

ಕಾಲೇ ಪ್ರಾಪ್ತಸ್ತುಕಾಲೇ ವಾ ಯಥಾ ವಿಷ್ಣುಸ್ತಥೈವ ಸಃ ||

ಅತಿಥೇರಾಗತಸ್ಯೇಹ ಪೂಜಾಯಾ ವಿಮುಖೋ ಭವೇತ್ |

ಗೃಹಸ್ಥಸ್ತಸ್ಯ ಪಿತರೋ ವಸಂತಿ ನರಕೇ ಧ್ರುವಂ ||

ಪೂಜಿತೇ ಪೂಜಿತಾಃ ಸ್ವರ್ಗೇ ಮೋದಂತೇ ಕಾಲಮಕ್ಷಯಂ ||

ಗಿಳಿಯ ಈ ಪ್ರಸನ್ನ ಮಧುರವಾದ ನುಡಿಗಳನ್ನು ಆಲಿಸಿ ಗೋಕರ್ಣನಿಗೆ ಅತ್ಯಾಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು. ಅವನು ಕೌತುಕದಿಂದ ಆ ಗಿಳಿಯನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದನು. -

“ಪುಣ್ಯಜೀವಿಯಾದ ಪ್ರಾಣಿಯೇ, ನೀನು ಯಾರು ? ಮಾನವರಿಗೆ ದುರ್ಲಭವಾದ ಇಂಥ ದಿವ್ಯವಾಣಿ, ಮಧುರಕಂಠ, ಪ್ರಸನ್ನರೂಪ, ಉತ್ತಮ ಬುದ್ಧಿ ಇದೆಲ್ಲವು ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಬಂದಿತು ? ನೀನು ಪುರಾಣ ಹೇಳುವ ಆ ಶುಕಾಚಾರ್ಯನೋ ? ಅಥವಾ ಬೇರಾವ ದೇವನೋ ? ಯಕ್ಷನೋ ? ಯಾರು ನೀನು ? ನನ್ನೆದುರು ನಿಜ ಹೇಳು.” ಗೋಕರ್ಣನ ಈ ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಆ ಗಿಳಿಯು ತನ್ನ ಹಿಂದಿನ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಹೇಳತೊಡಗಿತು.

“ಸುಮೇರು ಪರ್ವತದ ಉತ್ತರ ಪಾರ್ಶ್ವದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪುಣ್ಯಾಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣ ದ್ವೈಪಾಯನರ ಚಿರಂಜೀವಿಯಾದ ಶುಕಮಹರ್ಷಿಯು ತಪಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಲಿದ್ದನು. ಇತಿಹಾಸ ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ನಿಷ್ಣಾತನಾದ ಆ ಶುಕ ಮುನಿಯಿಂದ ಧರ್ಮ ಸಂಹಿತೆಯನ್ನು ಕೇಳಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಸಲ ಮಂತ್ರ ದ್ರಷ್ಟಾರರಾದ ಗೌತಮ, ವಾಮದೇವ, ಭೃಗು, ಆಂಗಿರಸ, ಮಾರ್ಕಂಡೇಯ, ಅಸಿತ, ದೇವಲ, ಭರದ್ವಾಜ, ಯವಕ್ರೀತ, ತೈತ್ತಿರಿಯ, ಕಾಣ್ಣ, ಸುಮಂತು, ಅಶ್ವಶಿರ ಮುಂತಾದ ಋಷಿಗಳೂ,

ಸಿದ್ಧರೂ, ದೇವತೆಗಳೂ ಬಂದು ಕುಳಿತಿದ್ದರು. ಆ ಬ್ರಹ್ಮವಿದ್ಯಾ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ವಾಮದೇವನ ಶಿಷ್ಯನಾದ ನಾನೂ ಹೋಗಿದ್ದೆನು. ಆಗ ನನ್ನ ಹೆಸರು ಶುಕೋದರ ಎಂದಿತ್ತು. ಆಗ ನನಗೆ ದೇವರಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧೆ ಇದ್ದರೂ ಗುರುಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸವಿರಲಿಲ್ಲ. ಬಾಲ್ಯ ಸಹಜವಾದ ಚಾಪಲ್ಯದಿಂದ ತಳಬುಡ ಇಲ್ಲದ ಅನೇಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಇಂಥ ಅಸಂಬದ್ಧ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಗುರುಗಳು ಹೇಳಿದರೂ ನಾನು ಕೇಳದೇ ನನ್ನ ವಾಕ್ಚಾಪಲ್ಯ ಹಾಗೂ ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಚಾತುರ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಆ ಶುಕಾಚಾರ್ಯರ ಪ್ರವಚನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡತಿಡ್ಡ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಲೇ ಇದ್ದೆ. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ತಮ್ಮ ಪಾಠಶ್ರವಣಕ್ಕೆ ಆತಂಕ ಉಂಟಾದುದರಿಂದ ಕುಪಿತರಾದ ಉಳಿದ ಋಷಿಮುನಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ನನಗೆ ಭೀಮಾಡಿ ಹೇಳಿದರು.-

“ವಾದ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ಗೆಲ್ಲ ಬೇಕೆಂಬ ಜಿದ್ದಿನಿಂದ ವಾಕ್ಯಾರ್ಥ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕ ವಾದಿಪ್ರತಿವಾದಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಇಂಥ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕವಾದ ಒಗರನ ಭಾಷೆಯನ್ನು ನುಡಿಯಬಹುದು. ಆದರೆ ಪೂಜ್ಯರಾದ ಗುರುಗಳು ಅನುಗ್ರಹ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ರಹಸ್ಯ ವಿಷಯಗಳ ಉಪದೇಶವನ್ನು ನೀಡುವಾಗ ಇಂಥ ಶಾರ್ಥದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಗಲಿ ಉಪರೋಧಿ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಲಿ ಆಡಬಾರದು ” ಎಂದು ನುಡಿದು ನನ್ನನ್ನು ತಡೆದರು. ಇಷ್ಟಾದರೂ ನಾನು ಅವರ ಮಾತನ್ನು ಲಕ್ಷಿಸದೇ ಆ ಶುಕಾಚಾರ್ಯರನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಉದ್ಬಟನೆಯಿಂದ ಆಕ್ಷೇಪಿಸಹತ್ತಲು ಆ ಎಲ್ಲ ಮುನಿಗಳು ಕುಪಿತರಾಗಿ ನನ್ನನ್ನು ಶಪಿಸಿಬಿಟ್ಟರು. ಅದರಂತೆ ಆ ಶುಕಾಚಾರ್ಯರೂ ಕೂಡ “ಪಕ್ಷಿಯಂತೆ ಬಾಯಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ಬಡಬಡಿಸುವ ಈ ಮೂರ್ಖನು ಶುಕಪಕ್ಷಿಯಾಗಲಿ” ಎಂದು ಕೋಪದಿಂದ ಶಾಪವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಆಗ ಅಲ್ಲಿ ನೆರೆದ ಋಷಿಮುನಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಆ ಶುಕಾಚಾರ್ಯರಿಗೆ “ಇವನನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಿರಿ ಕ್ಷಮಿಸಿರಿ” ಎಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಡರು. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಆ ಶುಕಮುನಿಗಳು ಬಲವಾಗಿ ತಲೆಯನ್ನು ಅಲುಗಾಡಿಸಿ - “ನನ್ನ ಮಾತು ಎಂದಿಗೂ ಸುಳ್ಳಾಗದು. ಆದರೆ ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಬಹಳ ಹೇಳಿಕೊಂಡದ್ದರಿಂದ ಇವನಿಗೆ ಪಕ್ಷಿರೂಪದಲ್ಲಿ ದ್ವಾಗಲೂ ದಿವ್ಯವಾಣಿ ಮತ್ತೂ ಧರ್ಮ ಜ್ಞಾನ ಹಾಗೂ ಒಳ್ಳೇ ವಿಚಾರ ವಿವೇಕಗಳು ಜಾಗೃತವಾಗಿ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಉಳಿಯುವಂತೆ ಕರುಣಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಆ ಗಿಳಿಯ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಇವನು ಮಧುರಾ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಮರಣವನ್ನು ಹೊಂದಿ ಮೋಕ್ಷಗಾಮಿಯಾಗುವನು ” ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹೀಗೆ ಶುಕಾಚಾರ್ಯರಿಂದ ಶಾಪವನ್ನೂ ವರವನ್ನೂ ಪಡೆದ ನಾನು ಈಗ ಗಿಳಿಯಾಗಿ ಅವರು ಹೇಳಿದ ಮಧುರಾ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ನೆನೆಯುತ್ತ ಈ ಹಿಮಗಿರಿಯ ಗುಹೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುತ್ತಲಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನನ್ನು ಈ ಬೇಡನು ಹಿಡಿದು ಇಲ್ಲಿ ಪಂಜರದ ಬಂಧನದಲ್ಲಿ ರಿಸಿದ್ದಾನೆ. ನನ್ನನ್ನು ನೋಡಿ ಅವನ ಮಡದಿ ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲರೂ ಆನಂದ ಪಡುತ್ತಾರೆ. ಶುಕಾಚಾರ್ಯರ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ನನಗೆ ಜನ್ಮಾಂತರದ ನೆನಪು ಮಲಿನವಾಗದೆ ಉಳಿದಿದೆ. ಆ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡವರಿಗೆ ಮಾಡಿದ ಅಪಚಾರ ಅಪಮಾನ ರೂಪ ಅಪರಾಧದ ಕಟು ಫಲವನ್ನು ನಾನು ಈ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಲಿದ್ದೇನೆ. ಭಾಗ್ಯವಂತನೇ, ದುರ್ದೈವಿಯಾದ ನನ್ನ ಈ ಕಟು ಕುಟಲವಾದ ಕಥೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ನೀನು ಮನದಿ ಮರಗಬೇಡ. ಕರುಣಿನಲ್ಲಿ ಕೊರಗಬೇಡ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಮರೆತು ಬಿಡು” ಎಂದು ಮುಂತಾಗಿ

ಆ ಗಿಳಿಯು ಗೋಕರ್ಣನಿಗೆ ತನ್ನ ಕತೆಯನ್ನೆಲ್ಲ ಬಿತ್ತರಿಸಿ ಹೇಳಿತು. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಗೋಕರ್ಣನು ತಾನು ಮಧುರಾಕ್ಷೇತ್ರದವನೇ ಆಗಿದ್ದು ವ್ಯಾಪಾರ ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಕಡಲು ಪಯಣಮಾಡಿ ಮೂಡಣ ನಾಡಿನಲ್ಲಿಯೂ, ತೆಂಕಣ ಸೀಮೆಯಲ್ಲಿಯೂ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸ್ವಸ್ಥಾನವಾದ ಮಧುರಾಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದನು.

ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಆ ಗಿಳಿಗೆ ತಾನು ಬಯಸಿದ ಭಾಗ್ಯವು ತನ್ನ ಬದಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಬಂದು ನಿಂತುಕೊಂಡಂತಾಯಿತು. ಕೂಡಲೇ ಅದು ಗೋಕರ್ಣನಿಗೆ ಪುತ್ರರೂಪವಾಗಿ ತನ್ನನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿ ಬಿಟ್ಟಿತು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಒಳಗಿನಿಂದ ಆ ಗಿಳಿಯನ್ನು ಸಾಕಿದ ಬೇಡ ಹಾಗೂ ಬೇಡತಿಯರು ಎದ್ದು ಹೊರಗೆ ಬಂದರು. ಕೂಡಲೇ ಆ ಗಿಳಿಯು ಅವರಿಗೆ ಅತಿಥಿಯಾಗಿ ಬಂದ ಗೋಕರ್ಣನನ್ನು ಅತ್ಯಾದರದಿಂದ ಪೂಜಿಸಿ ಆತಿಥ್ಯ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿ ಹೇಳಿತು. ಆ ಗಿಳಿಯ ಬಾಯಿಂದ ಅತಿಥಿ ಸೇವೆಯ ಮಹತ್ವ ಮತ್ತು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ ಕರ್ತವ್ಯ ರೂಪತೆಯನ್ನು ತಿಳಿದು ಆ ಬೇಡ ದಂಪತಿಗಳು ಗೋಕರ್ಣನಿಗೆ ಮಧುರನುಡಿಯಿಂದ ಸ್ವಾಗತಕೋರಿದರು. ತನಿವಣ್ಣು ತಣ್ಣೀರು ಹೂಕಾಯಿಗಳನ್ನು ಅವನ ಮುಂದೆ ತಂದಿರಿಸಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಡರು. ಮತ್ತು ಗಂಡಹೆಂಡಿರಿಬ್ಬರು ಅತ್ಯಂತ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಅತಿಥಿ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿದರು. “ತಮಗೆ ನಮ್ಮಿಂದ ಮತ್ತೇನು ಸೇವೆಯಾಗಬೇಕು?” ಎಂದು ಕೈ ಮುಗಿದು ಕೇಳಿ ಅವರಿಬ್ಬರೂ ವ್ಯಾಧ ದಂಪತಿಗಳು ಗೋಕರ್ಣನನ್ನು ಸತ್ಕರಿಸಿದರು. ಅವರ ಆತಿಥ್ಯದಿಂದ ಪ್ರೀತನಾದ ಗೋಕರ್ಣನು “ನನಗೆ ಬೇರೇನೂ ಬೇಡ. ನೀನು ಏನನ್ನಾದರೂ ನನಗೆ ಕೊಡುವುದಾದರೆ ನೀನು ನಿನ್ನ ಮನೆಯ ಪಂಜರದಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದಿರಿಸಿದ ಆ ಗಿಳಿಯನ್ನು ನನಗೆ ಕೊಟ್ಟುಬಿಡು. ಅದನ್ನೇ ನಾನು ಆನಂದದಿಂದ ಮಗನೆಂದು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಮಧುರಗೆ ನನ್ನ ತಂದೆಯ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಕರೆದೊಯ್ಯುತ್ತೇನೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ಆಗ ಆ ಬೇಡನು ತುಸು ವಿಚಾರಿಸಿ “ಅಯ್ಯಾ, ನಾನು ನಿನಗೆ ಚತುರಬುದ್ಧಿಯ ಈ ಚೆಲುವಿನ ಹಕ್ಕಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ನೀನಾದರೂ ನನಗೆ ಯಮುನಾ ಸರಸ್ವತೀ ಸಂಗಮದಲ್ಲಿ ನೀನು ಮಾಡಿದ ಒಂದು ದಿನದ ಸ್ನಾನದ ಪುಣ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು” ಎಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಿದನು.

ಗೋಕರ್ಣ :- ಆ ಸಂಗಮ ಸ್ನಾನದ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ನಿನಗಾರು ಬಣ್ಣಿಸಿ ಹೇಳಿದರು?

ಬೇಡ :- ನನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಈ ಗಿಳಿಯು ಮಧುರೆಯ ಮಹಿಮೆಯನ್ನೂ, ಸರಸ್ವತೀ ಯಮುನಾ ಸಂಗಮ ಸ್ನಾನದ ಫಲವನ್ನೂ, ದ್ವಾದಶೀವ್ರತದ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯವನ್ನೂ ನನಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಹೇಳಿದೆ. ಎಂಥ ಪಾಪಿಯಾದರೂ ಯಾವದೇ ಪ್ರಾಣಿಯಾದರೂ ರಾಕ್ಷಸನಾದರೂ ಆ ಸಂಗಮ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ಏಕಾದಶೀ ಉಪೋಷಣಗೈದು ದ್ವಾದಶೀ ಸ್ನಾನ ಭಗವತ್ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಹರಿಪದವನ್ನೈದುವರಂತೆ. ಆದುದರಿಂದ ನೀನು ನನಗೆ ಆ ಸರಸ್ವತೀ ಸಂಗಮದ ಸ್ನಾನ ಉಪವಾಸ ಉಪಾಸನೆಗಳ ಫಲವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕಾಪಾಡಬೇಕು.” ಗೋಕರ್ಣನು ಆ ಬೇಡನ ಬಿನ್ನಹವನ್ನು ಮನ್ನಿಸಿ ತನ್ನ ಸ್ನಾನಪುಣ್ಯವನ್ನು ಆ ಪುಲಿಂದನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಅವನಿಂದ ಆ ಗಿಳಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ತನ್ನ ಮಧುರಾಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಪಾರಿ ಮಿತ್ರರೊಂದಿಗೆ ಮರಳಿ ಬಂದನು.

ನಡುಗಡ್ಡೆಯಲ್ಲಿ ನಾರಿಯರ ನರ್ತನ

ಶ್ರೀವರಾಹ:- ಬಹು ಜಾಣನಾದ ಆ ಗೋಕರ್ಣನು ಆ ಬೆಟ್ಟದ ಬೇಡನಿಂದ ತನಗೆ ಬೇಕಾದ ಆ ಗಿಳಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಧುರಾಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬಂದನು. ತನ್ನ ತಾಯಿತಂದೆಗಳಿಗೆ ಆ ಗಿಳಿಯ ಕೌತುಕದ ಕತೆಯನ್ನೆಲ್ಲ ಬಿತ್ತರಿಸಿದನು. ಹೀಗೆ ಹಲವು ದಿನ ಮಧುರೆಯಲ್ಲಿ ಸುಖದಿಂದ ಇದ್ದು ಕೆಲವು ದಿಗಳ ಬಳಿಕ ಅವನು ಮತ್ತೆ ರತ್ನದ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆಂದು ಹೊರಟನು. ಸಮುದ್ರದ ಆಚೆಗಿರುವ ಅನೇಕ ದ್ವೀಪಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕೆಂದು ಅನೇಕ ಜನ ರತ್ನ ಪರೀಕ್ಷಕರಿಂದ ಒಡಗೂಡಿ ಆ ಗಿಳಿಯನ್ನು ಸಂಗಡ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಒಂದು ಶುಭದಿನದಂದು ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳ ಆಶೀರ್ವಾದವನ್ನು ಪಡೆದು ಪಯಣವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದನು. ಲವಣಸಾಗರದ ಅಪಾರ ನೀರ ರಾಶಿಯನ್ನು ಕೊರೆಯುತ್ತ ಮುನ್ನಡೆದ ಅವರ ಹಡಗವು ವೇಗದ ನಾಗಾಲೋಟದಿಂದ ಸಾಗಿತು. ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಬಳಿಕ ಒಂದು ದಿನ ಒಮ್ಮಲೇ ಬಿರುಗಾಳಿಯು ಬೀಸಿ ಸಾಗರವು ಪ್ರಕ್ಷುಬ್ಧವಾಯಿತು. ಗುಡ್ಡದಂಥ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡತೆರಗಳು ರಾಕ್ಷಸಾಕಾರವಾಗಿ ಏರಿ ಬಂದು ಹಡಗವನ್ನು ತೆರೆಯ ತಿರುಗಣಿಯಲ್ಲಿ ತೂರಿ ಒಗೆದವು. ನಾವಿಕರೆಲ್ಲರೂ ಸಂಭ್ರಾಂತರಾಗಿ ಮುಂದೇನು ಗತಿ ಎಂದು ಚಿಂತಾಕ್ರಾಂತರಾದರು. ಅವರ ಗಾಬರಿಗೆಟ್ಟ ಮುಖ ಹಾಗೂ ಕಳವಳದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಯೇ ಹಡಗದಲ್ಲಿಯ ಜನರೆಲ್ಲರೂ ಧೈರ್ಯಗೆಟ್ಟು ಕಳೆಗುಂದಿ ಕುಸಿದು ಬಿದ್ದರು. ಹಲವರು ಮೂರ್ಛಿತರಾದರು. ಹೀಗೆಯೇ ಆ ನೌಕೆಯು ನೀರು ಗಾಳಿಗಳೊಡನೆ ಹೋರಾಡುತ್ತ ಸಾವು ಬದುಕುಗಳ ಜೋಕಾಲಿಯಲ್ಲಿ ಜೇಕಾಡುತ್ತ ನೀರನ್ನು ನೂಕುತ್ತ ಹೊಯ್ದಾಡುತ್ತ ನಡೆಯಿತು. ಆ ಹಡಗದಲ್ಲಿ ದ್ವವರು “ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾವನೋ ಒಬ್ಬ ಮಹಾ ಪಾಪಿಯು ಇರುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ಈ ನೌಕೆಯನ್ನು ಏರಿದ್ದರಿಂದ ಇದು ಇಂಥ ಜಲಗಂಡಾಂತರಕ್ಕೆ ಈಡಾಗಿದೆ” ಎಂದು ಮಾತನಾಡಿಕೊಳ್ಳತೊಡಗಿದರು. ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಕಸಿವಿಸಿಗೊಂಡ ಗೋಕರ್ಣನು ತನ್ನ ಗಿಳಿ ಇರುವಲ್ಲಿ ಬಂದು ವೈಯ್ಯದಿಂದ ಹೇಳಿದನು - “ಗಿಣಿರಾಮ, ಈ ನೌಕೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಪಾಪಿ ಎಂದರೆ ನಾನೇ. ಮಗನಿಲ್ಲದ ದೌರ್ಭಾಗ್ಯವೃಕ್ಷಿಯಾದ ಈ ಗೋಕರ್ಣನಿಂದಲೇ ಈ ಹಡಗಿನಲ್ಲಿರುವ ಜನರೆಲ್ಲ ಇಂಥ ದುಃಖ ದುರವಸ್ಥೆಗಳು ಬಂದಿರುತ್ತವೆ. ಶಾಸ್ತ್ರ ಅಭ್ಯಾಸದಿಂದ ಹರಿತಮತಿ ಯುಳ್ಳವನಾದ ನೀನು ಈಗ ನಾನೇನು ಮಾಡಬೇಕು ಹೇಳು.”

ಗೋಕರ್ಣನ ಆ ಭೀತಿಯುಕ್ತವಾದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಗಿಳಿಯು ಗದ್ಗದಿತವಾಗಿ ನುಡಿಯಿತು.- “ತಂದೆ ಗೋಕರ್ಣ, ನೀನು ಗಾಬರಿಯಾಗಬೇಡ. ನಾನೆಲ್ಲ ಮಾಡಬೇಕಾದುದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಿನ್ನನ್ನು ಈ ಸಲಿಲ ಸಂಕಟದಿಂದ ಪಾರುಗಾಣಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ನೀನು ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಚಿಂತಿಸುವದು ಬೇಡ. ದುಃಖಿಸುವದೂ ಬೇಡ.” ಹೀಗೆ ತನ್ನ ತಂದೆಯಾದ ಗೋಕರ್ಣನಿಗೆ ಹೇಳಿ ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಿ ವೀರಧೀರ ಪಕ್ಷಿಯಾದ ಆ ಕೀರವು ಹಕ್ಕನೆ ಗಗನಕ್ಕೆ ಹಾರಿತು. ಧ್ರುವ ನಕ್ಷತ್ರವಿರುವ ದಿಕ್ಕನ್ನು ಪಕ್ಕನೆ ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ಕೂಡಲೇ ಗರಿಗೆದರಿ ಉತ್ತರಾಭಿಮುಖವಾಗಿ

ಹಾರಾಡುತ್ತ ಹೊರಟುಹೋಯಿತು. ಹೀಗೆ ಘೋರವಾದ ವಾರಿಧಿಯ ವಾರಿವಿಸ್ತಾರವನ್ನು ಹಾರುತ್ತ ಸಾರುತ್ತ ಮೀರುತ್ತ ಮುಂದೆ ಹೋದ ಬಳಿಕ ಅದರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ದೂರಿಂದ ಒಂದು ಪರ್ವತಮಾಲೆಯು ಕಾಣಿಸಿತು. ಅದನ್ನು ಕಂಡು ಹರ್ಷಭರಿತವಾದ ಆ ಶುಕವು ಹುರುಪುಗೊಂಡು ಹಾರಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಯಿತು. ಆ ಪರ್ವತದ ತಪ್ಪಲು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಷ್ಣುವಿನ ದೇವಾಲಯವಿದ್ದಿತು. ಭಾವುಕವಾದ ಆ ಶುಕಪಕ್ಷಿಯು ಆ ಹರಿ ಮಂದಿರದ ಗುಡಿಗೆಯವುರ ಪ್ರಾಕಾರಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ಹಾಕಿ ಒಳಗೆ ಹೊಕ್ಕಿತು.

ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಭಂಗಾರದ ಪೂಜೆಯ ಪಾತ್ರೆಯನ್ನು ಪಿಡಿದು ದೇವಿಯೊಬ್ಬಳು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಳು. “ ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯ ” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವಳು ದೇವನಿಗೆ ನಮಿಸಿದಳು. ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪೂಜಿಸಿದಳು. ಅನಂತರ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದ ಒಂದು ಆಸನದ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಳು. ಮುಂದೆ ಅರೇಚಣದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜನ ಸುರಸುಂದರಿಯರಂತಿರುವ ತರುಣ ತರಳೆಯರು ತಂಡತಂಡವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದರು. ಮಧುರವಾಗಿ ಹಾಡಿದರು. ದೇವ ದೇವನನ್ನು ಪಾಡಿದರು. ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಕೊಂಡಾಡಿದರು. ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕಿದರು. ಗೆಜ್ಜೆ ನುಡಿಸಿದರು. ನೃತ್ಯ ಮಾಡಿದರು. ನಾಟ್ಯವಾಡಿದರು. ಬಗೆಬಗೆಯ ವಾದ್ಯಗಳನ್ನು ಬಾರಿಸಿದರು. ಆರತಿಯನ್ನು ಎತ್ತಿದರು. ಮಂಗಳ ಗೀತೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಹೀಗೆ ಪೂಜಾಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ ಮತ್ತೆ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಹೊರಟು ಹೋದರು.

ಆ ದೇವಾಲಯದ ಬಲಬದಿಯಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡದಾದ ಒಂದು ಜಟಾಯು ಪಕ್ಷಿಗಳ ಗುಂಪು ನೆಲೆಸಿದ್ದು ಕಂಡಿತು. ಕೂಡಲೆ ಈ ಗಿಳಿಯು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹಾರಿಹೋಗಿ ಆ ಜಟಾಯು ಪಕ್ಷಿಗಳಿಗೆ ಮೊರೆ ಹೊಕ್ಕಿತು. ಘೋರ ಗಂಭೀರವಾದ ಸಮುದ್ರದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಂಕಟಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾದ ತನ್ನ ಒಡೆಯನ ಗೋಳು ಗಂಡಾಂತರಗಳನ್ನು ಅವುಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿಕೊಂಡಿತು. “ಈ ಜಲ ಗಂಡಾಂತರದಿಂದ ನನ್ನ ಒಡೆಯನನ್ನು ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ಪಾರು ಮಾಡಿರಿ” ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡಿತು. ಗಿಳಿಯ ಆ ದೀನ ಯಾಚನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಆ ಹಕ್ಕಿಗಳ ಹೃದಯವು ಹಿಂಡಿ ಹೋಯಿತು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿಯ ಒಂದು ಜಟಾಯು ಪಕ್ಷಿಯು ಗೋಕರ್ಣನನ್ನು ಸಮುದ್ರ ಮಧ್ಯದಿಂದ ಪಾರುಮಾಡಲು ಮುಂದಾಯಿತು. ಗಿಳಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಸಮುದ್ರದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೊಯ್ದಾಡುತ್ತಿರುವ ಹಡಗಿನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿತು. “ನನ್ನ ಹೆಜ್ಜೆಯ ಮೇಲೆ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನಿರಿಸುತ್ತ ನೀರಿನ ಮೇಲೆಯೇ ನಡೆದು ಬರಬೇಕು” ಎಂದು ನಿನ್ನ ಒಡೆಯ ಗೋಕರ್ಣನಿಗೆ ತಿಳಿಸು” ಎಂದು ಗಿಳಿಗೆ ಹೇಳಿತು.

ಜೀವದ ಆಶೆ ಬಿಟ್ಟು ಹಡಗಿನಲ್ಲಿ ಹೌಹಾರಿ ನಿಂತ ಗೋಕರ್ಣನು ಗಿಳಿಯ ಈ ಸೂಚನೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡನು. ಮೊದಲು ಹಡಗಿನಿಂದ ಜಟಾಯು ಪಕ್ಷಿಯು ಸಾಗರದ ನೀರಿನ ಮೇಲೆ ಹೆಜ್ಜೆ ಇರಿಸಿತು. ಅದರ ಹೆಜ್ಜೆಯ ಮೇಲೆ ಹೆಜ್ಜೆ ಇಟ್ಟು ಗಿಳಿಯೂ ನಡೆಯತೊಡಗಿತು. ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಅವೆರಡೂ ಮುಳಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಖಾತ್ರಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಗೋಕರ್ಣನೂ ತನ್ನ ಕಾಲನ್ನು ಇರಿಸಿದನು. ಅವನ ಕಾಲು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕುಸಿಯಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆಯೇ ಮುಂದೆ ಮುಂದೆ ಜಟಾಯು, ಅದರ ಹಿಂದೆ ಗಿಳಿರಾಮ, ಅದರ ಹಿಂದೆ ಗೋಕರ್ಣ, ಮೂವರೂ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ನಡೆದಂತೆ ಜಲದ ಮೇಲೆಯೂ

ಮೆಲ್ಲಡಿ ಇಡುತ್ತ ನಡೆಯುತ್ತ ಸಾಗರವನ್ನು ದಾಟಿದರು. ಭಕ್ತನು ಸಂಸಾರವನ್ನು ದಾಟುವಂತೆ ಗೋಕರ್ಣನು ಆ ಕಡಲನ್ನು ದಾಟಿ ಆ ಹಕ್ಕಿಗಳ ಹಿಂದೆ ಹಿಂದೆ ಸಾಗಿ ಸಾಗರ ತೀರದ ಆ ಪರ್ವತವನ್ನು ತಲುಪಿದನು. ಆ ಗುಡ್ಡದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ವಿಷ್ಣು ದೇವಾಲಯದ ಬಳಿ ಸಾರಿದನು. ಅಲ್ಲಿಯ ತುಂಬುತಾವರೆಯ ಪುಷ್ಕರಣಿಯನ್ನು ಕಂಡು ಅದರಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿದನು. ಅನಂತರ ದೇವಪೂಜೆ, ಪಿತೃತರ್ಪಣ ಮುಂತಾದ ತನ್ನ ನಿತ್ಯಾಹ್ನಿಕಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಿಗೊಂಡು ಆ ವಿಷ್ಣು ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ಗಿಳಿಯು ಹೇಳಿದಂತೆ ಮರೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂತುಕೊಂಡನು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮಹಾದೇವಿಯು ಬಂದಳು. ಅವಳು ಶ್ರೀ ವಿಷ್ಣುವಿನ ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ಅನೇಕ ಚಲುವಿನ ಚಿಟ್ಟಿಗಳಂತಿದ್ದ ಲಲನೆಯರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ದುಂಡಾಗಿ ನಿಂತು ತಮ್ಮ ಲೀಲಾ ಲಾಲಿತ್ಯದಿಂದ ದೇವನಿಗೆ ನಮಿಸಿ ನುತಿಸಿದರು. ಹಾಡಿಪಾಡಿದರು. ಮಣಿದು ಕುಣಿದರು. ಭಜಿಸಿ ಪೂಜಿಸಿದರು. ಅವರ ಈ ಎಲ್ಲ ಸಂಗೀತ ಸೇವೆ ನರ್ತನ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಶ್ರೀ ಹರಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸುವುದಾದ ಬಳಿಕ ಆ ಎಲ್ಲ ಚಿಗರೆಗಂಗಳ ಚಲುವೆಯರ ಒಡತಿಯಾದ ಮೊದಲು ಬಂದ ಮಹಾದೇವಿಯು ಅವರಿಗೆ ಅಣತಿಯನ್ನು ಇತ್ತಳು.-

“ಸಖಿಯರೇ, ಇಲ್ಲಿ ಗೋಕರ್ಣನೆಂಬ ಓರ್ವ ಭಕ್ತನು ಬಂದಿದ್ದಾನೆ. ಅವನಿಗೆ ಸ್ವಾಗತ ಹೇಳಿರಿ. ಹಸಿವೆಯಿಂದ ಕಂಗಾಲನಾದ ಆತನಿಗೆ ಹಣ್ಣು ಹಂಪಲಗಳನ್ನು ನೀಡಿರಿ. ಕುಡಿಯಲು ಸಿಹಿ ನೀರನ್ನು ಕೊಡಿರಿ. ಮೂರು ತಿಂಗಳ ವರೆಗೆ ಅವನು ಇಲ್ಲಿದ್ದು ಶ್ರೀ ವಿಷ್ಣುವಿನ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡುವಂತೆ ಅವನಿಗೆ ಸರ್ವ ವಿಧವಾದ ಊಟ ಉಪಹಾರ, ಸ್ನಾನಪಾನ, ಆಸನನ ವಸನ, ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯಾದ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಿರಿ. ಅವನಿಗೆ ಬೇಕಾಗಬಹುದಾದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಇಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿರಿ. ಇಲ್ಲಿಯ ಶ್ರೀಹರಿಯ ಸೇವೆಯಿಂದ ಅವನ ದುಃಖ ದೈನ್ಯಗಳೆಲ್ಲ ದೂರಾಗಲಿ. ಪಾಪ ಮೋಹಗಳೆಲ್ಲ ಪರಿಹಾರವಾಗಲಿ.”

ಒಡತಿಯ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ಅವಳ ಆ ಸಖೀ ಸುಂದರಿಯರು ಎಲ್ಲ ಸಿದ್ಧತೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಟ್ಟು ಗೋಕರ್ಣನಿಗೆ ಹೇಳಿದರು.- “ನೀನು ಹೆದರಬೇಡ. ಇಲ್ಲಿ ಸುಖವಾಗಿಯೇ ವಾಸಮಾಡಿ ದೇವರ ಸೇವೆ ಮಾಡು. ಸಿದ್ಧಿಯಾಗುವವರೆಗೂ ಸಾಗಲಿ ನಿನ್ನ ದೇವ ಸೇವೆಯು. ಯಾವದಕ್ಕೂ ಸಂಕೋಚಬೇಡ. ನಿನಗೆ ಜೀವಿಸಲು ಮತ್ತೂ ದೇವನನ್ನು ಸೇವಿಸಲು ಬೇಕಾಗಬಹುದಾದ ವಸ್ತುಗಳೆಲ್ಲವೂ ಇಲ್ಲಿ ಅಣಿ ಮಾಡಿ ಇರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ.”

ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ ಆ ದೇವಿಯರು ಎಲ್ಲರೂ ಹೊರಟು ಹೋದರು. ಗೋಕರ್ಣನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ವಾಸ ಮಾಡಿ ಶ್ರೀ ವಿಷ್ಣುವಿನ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡತೊಡಗಿದನು. ಆ ಎಲ್ಲ ಮುಗಿದೆಯರು ಅನುದಿನವೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಎಂದಿನಂತೆ ಶ್ರೀ ವಿಷ್ಣುವಿಗೆ ತನ್ನ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಗೋಕರ್ಣನಾದರೂ ಮಧುರೆಯಲ್ಲಿದ್ದಂತೆಯೇ ಆ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಹರಿಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತ ಸುಖವಾಗಿ ವಾಸ ಮಾಡಿದನು. ಇತ್ತ ಅವನು ಬಿಟ್ಟು ಬಂದ ಆ ಹಡಗವು ಗೋಕರ್ಣನು ಸಲ್ಲಿಸುವ ಶ್ರೀ ಹರಿ ಸೇವೆಯ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಅಂಥ ಜಲ ಪ್ರಳಯದಲ್ಲಿಯೂ ಅಳಿಯದೇ ಉಳಿಯಿತು. ಆ ಭೀಕರ ಬಿರುಗಾಳಿಯು ಒಮ್ಮೆಲೇ ಶಾಂತವಾಯಿತು.

ಮಂಗಳಕರವಾದ ತಂಗಳಿಯು ಬೀಸಿ ಆ ನೌಕೆಯನ್ನು ರತ್ನ ದ್ವೀಪದಡೆಗೆ ನೂಕಿಕೊಂಡು ಹೋಯಿತು. ಆ ರತ್ನ ದ್ವೀಪದಡೆಗೆ ನೂಕಿ ನೆಲಕಂಡ ಹಡಗಿನಲ್ಲಿಯ ಜನರೆಲ್ಲರೂ ಹಿಗ್ಗಿ ಹೂವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿರುವ ಮಣಿಮಾಣಿಕ್ಯಗಳ ಗಣಿಗಳಿದ್ದಲ್ಲಿ ನುಗ್ಗಿದರು. ಅನರ್ಘ್ಯವಾದ ಅಸಂಖ್ಯ ರತ್ನಗಳನ್ನು ಹಡಗಿನಲ್ಲಿ ತುಂಬಿದರು. ಹಡಗಿನಲ್ಲಿ ರತ್ನಗಳ ರಾಶಿಯನ್ನೇ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಅವರು ಮರಳಿ ಸ್ವದೇಶಕ್ಕೆ ಹೊರಟರು. ತಮ್ಮ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿಯೇ ನಿಜವಾದ ರತ್ನ ಪರೀಕ್ಷಕನಾದ ಗೋಕರ್ಣನು ಈಗ ತಮ್ಮ ನಡುವೆ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು ಹಡಗಿನ ಯಾತ್ರಿಕರಿಗೆ ಬಹಳ ದುಃಖವಾಯಿತು. “ ನಮ್ಮನ್ನೆಲ್ಲ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದ ಆ ಗೋಕರ್ಣನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಾವು ಊರಿಗೆ ಹೇಗೆ ಹೋಗೋಣ ” ಎಂದು ಅವರೆಲ್ಲರೂ ನೆನೆದು ಅತ್ತರು. “ ನಾವು ತಂದ ರತ್ನ ರಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಭಾಗವನ್ನು ಅವನ ತಂದೆ ತಾಯಿ ಮತ್ತು ಮಡದಿ ಮನೆಯವರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿ ಬಿಡೋಣ ” ಎಂದು ಅವರು ನಿರ್ಧರಿಸಿದರು. ಅತ್ತ ದ್ವೀಪಾಂತರದಲ್ಲಿ ವಿಷ್ಣು ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ಹರಿಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತ ವಾಸಮಾಡಿದ ಗೋಕರ್ಣನಿಗೆ ಮನೆಮಡದಿಯರ ನೆನಪು ಕಾಡತೊಡಗಿತು. “ ನನ್ನನ್ನು ನೆನೆದು ಮುಪ್ಪಿನ ತಾಯಿ ತಂದೆಗಳು ಎಷ್ಟು ದುಃಖ ಪಡುತ್ತಿರುವರೋ ಏನೋ ” ಎಂದು ಅವನು ಮನದಲ್ಲಿ ಪರಿತಪಿಸಿದನು. ಕೊನೆಗೆ ಅವನು ತನ್ನ ಮಗನಂತಿದ್ದ ಆ ಗಿಳಿಮರಿಗೆ “ ಪುತ್ರಾ, ನೀನು ಮಧುರಾ ಪುರಿಗೆ ಹೋಗಿ ನಾನು ಬದುಕಿ ಇದ್ದ ಸಮಾಚಾರವನ್ನು ನನ್ನ ತಾಯಿ ತಂದೆಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಬಾ. ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಹು ದಿನ ಬದುಕಿ ಇರಲಾರೆ. ಬೇಗನೇ ಮರಳಿ ಬಾ ” ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಅವನ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ಆ ಗಿಳಿಯು ಸಮುದ್ರದ ಮೇಲಿಂದ ಹಾರುತ್ತ ಮಧುರಾ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು. ಮಧುರೆಯಲ್ಲಿ ಗೋಕರ್ಣನ ತಾಯಿ ತಂದೆಗಳು ಇಷ್ಟು ದಿನವಾದರೂ ಮಗನ ಸುದ್ದಿಯೇ ಗೊತ್ತಾಗದ್ದರಿಂದ ಅವನು ಸತ್ತೇ ಹೋದನೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ದುಃಖ ಪಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಗಿಳಿಯು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಗೋಕರ್ಣನು ಇಂಥ ದ್ವೀಪದ ಹರಿಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಇರುವನೆಂಬ ಸಮಾಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿಸಿತು. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಆ ಮನೆಯ ಜನರಿಗೆಲ್ಲ ಕಳೆದುಹೋದ ಜೀವವು ಮರಳಿ ಬಂದಂತಾಯಿತು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಗೋಕರ್ಣನ ಜೊತೆಗೆ ಹಡಗಿನಲ್ಲಿ ಹೋದ ವೈಶ್ಯರ ಗುಂಪು ಸುಖ ರೂಪವಾಗಿ ಮಧುರಾಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬಂದು ನೆಲೆಸಿತು. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ತಾವು ಹಡಗಿನಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಬಂದ ರತ್ನದ ರಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಬಹು ದೊಡ್ಡ ಭಾಗವನ್ನು ಗೋಕರ್ಣನ ತಾಯಿತಂದೆಯರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದರು. ಇದಲ್ಲದೇ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮ ಪಾಲಿನಲ್ಲಿಯ ಒಳ್ಳೊಳ್ಳೆ ಇಪ್ಪತ್ತು ಇಪ್ಪತ್ತು ರತ್ನಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ತಂದು ಕೊಟ್ಟರು. ಮತ್ತು ಆ ಎಲ್ಲ ವೈಶ್ಯರೂ ವಸುಕರ್ಣನನ್ನೂ ಮತ್ತು ಅವನ ಮಡದಿಯನ್ನೂ ತಮ್ಮ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳೆಂದು ತಿಳಿದು ಪರಿಪರಿಯಿಂದ ಸೇವೆ ಮಾಡತೊಡಗಿದರು.

ರೂಪವಳಿದ ಕಾಂತಿಕಳೆದ ಬಳ್ಳಿ ಮೈಯ ಭವಣಿಯು

ವರಾಹ :- ಗೋಕರ್ಣನು ಆ ವಿಷ್ಣು ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಶುಭ ಮಾಸದಲ್ಲಿ ಹದಿಮೂರು ದಿನ ಹರಿಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದನು. ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಸೌಂದರ್ಯದ

ರಾಣಿಯಂತಿರುವ ಆ ತರುಣಿಯರ ತಂಡವು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಹಾಡು ಕುಣಿತಗಳಿಂದ ಆರತಿ ಅಕ್ಷತೆಗಳಿಂದ ದೇವರ ಸೇವೆ ಮಾಡಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ಚೆಲುವು ಚೆಲ್ಲಾಟ, ಹಾಡು ಕುಣಿತ, ಮಧುರಾಲಾಪ, ಮೋಹಕ ವಿಲಾಸಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಗೋಕರ್ಣನಿಗೂ ಪರಮಾನಂದವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅವನಿಗೂ ಗಂಧರ್ವ ರಮಣಿಯರಂತಿದ್ದ ಆ ಸುಂದರಿಯರ ಲೀಲಾಲಾಸ್ಯ, ಪೂಜೋಪಾಸನೆ ಮತ್ತು ಮಧುರ ಹಾಸ್ಯಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಕೇಳಿ ಮನೆಯ ನೆನಪು ಕಡಿಮೆ ಆಯಿತು. ಆದರೆ ಒಂದುದಿನ ಒಮ್ಮಿಂದೊಮ್ಮೆ ಅವನು ಆ ಎಲ್ಲ ಅಂಗನೆಯರ ಸಂಘವು ತೇಜೋ ಭಂಗವಾದಂತೆ ಕಳೆಗೆಟ್ಟು ಕಾಂತಿಗೆಟ್ಟು ಹೀನದೀನರಾಗಿ ನಿಂತದ್ದನ್ನು ಕಂಡನು. ಅವರ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ಚೆಲುವು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಒಲವು ಇರಲಿಲ್ಲ. ನಲಿವು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಗೆಲವು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅವರ ಸೌಂದರ್ಯವು ಅಡಗಿ ಹೋಗಿತ್ತು. ಅವರ ಉತ್ಸಾಹ ಉಡುಗಿ ಹೋಗಿತ್ತು. ಅವರ ಉಡುಗೆ ತೊಡಿಗೆಗಳೆಲ್ಲ ಹರಕು ಚಿಂದಿಯಾಗಿದ್ದವು. ದೇಹವು ಬಿಳಾಗಿತ್ತು. ರೂಪವು ಹಾಳಾಗಿತ್ತು. ತಲೆಯು ಬೋಳಾಗಿತ್ತು. ಕಣ್ಣಿನ ಎವೆ ಉಗುರುಗಳಿಂದ ರಕ್ತವು ಸೋರುತ್ತಿತ್ತು. ಮೈಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಹುಣ್ಣುಗಳಾಗಿ ರಕ್ತ ಕೀವು ಹರಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಹಿಂದೆ ರೂಪರಾಣಿಯರಂತಿದ್ದ ಆ ಸುಂದರಿಯರೆಲ್ಲರೂ ಇಂದು ಇಂಥ ವೈರೂಪ್ಯದ ಪ್ರೇತಗಳಂತೆ ಬೀತು ಬಾತು ತನ್ನೆದುರು ಸೋತು ನಿಂತದ್ದನ್ನು ಕಂಡು ಗೋಕರ್ಣನಿಗೆ ಗಾಬರಿಯಾಯಿತು. ಇದೆಲ್ಲ ಆ ಶುಭಾಂಗಿನಿಯರಿಗೆ ಇಂಥ ದುರಂತವು ಒದಗಿ ಬಂದದ್ದು ನಿಪುತ್ರಿಕನಾದ ತನ್ನ ಸಹವಾಸದ ಫಲ ಎನಿಸಿತು. ದುದೈವಿಯಾದ ನನ್ನನ್ನು ನಂಬಿದ ತಂದೆ, ತಾಯಿ, ಮಡದಿ, ಮನೆಯವರ ಪಾಡು ಹಾಗಾದರೆ ಹಡಗಿನಲ್ಲಿ ಜೊತೆಗೆ ಬಂದ ಸಂಗಡಿಗರು ಸಮುದ್ರದ ಪಾಲಾಗುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಿತು. ಈ ನಡುಗಡ್ಡೆಗೆ ಬಂದು ಈ ವಿಷ್ಣು ವಿನ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಾನು ವಾಸ ಮಾಡಿದರೆ ನನ್ನ ದುದೈವದ ರುಳಿತಾಕಿ ಇಷ್ಟು ದಿನ ಇಲ್ಲಿ ಸುಖವಾಗಿ ಇದ್ದ ಈ ದೇವಿಯರಿಗೆಲ್ಲ ಇಂಥ ದುರವಸ್ಥೆಯು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಯಿತು. ಪಾಪಿಯಾದ ನನ್ನ ಸಹವಾಸದಿಂದ ಈ ತರಳೆಯರಿಗೆಲ್ಲ ಪ್ರಾಣಾಂತಿಕ ಪ್ರಸಂಗವು ಬಂದಿತಲ್ಲ ” ಎಂದು ಮಮ್ಮಲನೇ ಮರುಗಿ ಅವನು ಅವರ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ಕೇಳಿದನು.- “ಪೂಜ್ಯರಾದ ಪ್ರಮದಾ ಮಣಿಗಳೇ, ನಿಮಗೆ ಇಂಥ ದುರವಸ್ಥೆಯು ಬರಲು ಕಾರಣವೇನು ? ತಿಳಿಸಿರಿ ”

ದೇವಿಯರು :- ಮಹಾನುಭಾವನೇ ! ಇದರಲ್ಲಿ ಕೇಳುವದೇನಿದೆ ? ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಕಾಲರೂಪಿಯಾದ ಆ ಪರಮಾತ್ಮನೇ ಕಾರಣನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಕರ್ಮದ ಫಲವನ್ನು ನಾವು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.” ಗೋಕರ್ಣನು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ದಿನಾಲೂ ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅವರು ನಿಜವಾದ ಕಾರಣವನ್ನು ಹೇಳದೇ ತಾವೇ ದುಃಖ ಪಡುತ್ತಲಿದ್ದರು. ಕೊನೆಗೆ ಒಂದು ದಿನ ಗೋಕರ್ಣನು ಪಟ್ಟು ಹಿಡಿದು “ ಆರ್ತನಾದ ನನಗೆ ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಈ ವೈರೂಪ್ಯ ಹಾಗೂ ದುರ್ದೈವಿಯ ಕಾರಣವನ್ನು ಹೇಳದಿದ್ದರೆ ನಾನೀಗ ಕಡಲಿಗೆ ಹಾರಿ ಕೂಡಲೇ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ನೀಗುತ್ತೇನೆ ” ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ಅವನ ಈ ಆಗ್ರಹವನ್ನು ನೋಡಿ ಆ ಮಹಿಳೆಯರು ಕಂಬನಿದುಂಬಿ ನುಡಿದರು. “ಮಗನೇ, ನಮ್ಮ ದುಃಖವನ್ನು ಯಾರು ಪರಿಹರಿಸಬಲ್ಲರೋ ಅವರೆದುರು ಹೇಳಿದರೆ

ಮಾತ್ರ ಸಾರ್ಥಕ. ಕಂಡವರ ಎದುರು ನಮ್ಮ ಹೃದಯ ಕುಂಡದಲ್ಲಿಯೆ ಅಳಲು ಉರಿಯನ್ನು ತೋಡಿಕೊಂಡರೆ ಏನು ಫಲ ! ಆದರೂ ನೀನು ಬಹಳ ಒತ್ತಾಯ ಪಡಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಕೇಳು.

ಈ ಭೂಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಮಾನವರಿಗೆ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ತಂದುಕೊಡುವ ಮಧುರಾಪುರಿ ಎಂಬ ರಮಣೀಯವಾದ ಒಂದು ಕ್ಷೇತ್ರವು ಇರುತ್ತದೆ. ಅಯೋಧ್ಯೆಯ ಒಡೆಯನಾದ ಶೂರ ಸಮ್ರಾಟನೊಬ್ಬನು ಯಾತ್ರಾರ್ಥಿಯಾಗಿ ಆ ಮಧುರಾಪುರಿಗೆ ಬಂದನು. ಚಾತುರ್ಮಾಸ್ಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆ ದೊರೆಯು ತನ್ನ ಚತುರಂಗ ಸೈನ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಪರಮ ರಮಣೀಯವಾದ ಆ ಮಧುರಾ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಬೀಡುಬಿಟ್ಟನು. ಆ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಐದು ವಿಷ್ಣು ದೇವಾಲಯಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳ ಸುತ್ತುಮುತ್ತ ಉತ್ತಮ ಪ್ರಾಕಾರದಿಂದ ಸುತ್ತುವರಿಯಲ್ಪಟ್ಟ ನಿರ್ಮಲವಾದ ಉದ್ಯಾನಗಳು ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಆ ಉಪವನಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ತಿಳಿನೀರಿನ ಕೊಳಗಳು ಅಲ್ಲಿ ತಳತಳಿಸುತ್ತಲಿದ್ದವು. ಆ ಸಿಹಿನೀರಿನ ಬಾವಿಗಳಿಂದ ಜಲಯಂತ್ರಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಕಿರುಗಾಲುವೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ತುಂಬಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಎಲ್ಲ ಗಿಡಬಳ್ಳಿಗಳ ಅಡಿ ಹುಡಿಯವರೆಗೆ ನೀರು ತಾನಾಗಿ ತಲುಪುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಅದರಿಂದ ಆ ಉಪವನಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಡೆಗೆ ನಿತ್ಯ ನಿರಂತರವೂ ಹೂ, ಹಣ್ಣು, ಹಸಿರು ಕುಸಿರು, ಚಿಗುರು ಹೊಗರೇರಿ ಕುಡಿಮಿಡಿ ಎಲೆ ತಳಿರು ಮುಂತಾದವುಗಳಿಂದ ಗಿಡಬಳ್ಳಿಗಳು ತೊನೆದು ತೂಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಫಲಭಾರದಿಂದ ಬಾಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಸುಗಂಧ ವಾಸನೆಯಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಬೀಸುವ ತಂಗಾಳಿಯು ಯಾವಾಗಲೂ ಕಂಪಿಂಪುಗಳ ಸೊಂಪನ್ನೇ ಸೂಸಿ ಸೊಗಯಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಎಲ್ಲ ಋತುಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಮೇಳವಿಸಿ ಹನ್ನೆರಡೂ ತಿಂಗಳೂ ಹಣ್ಣು ಹೂ ಸುಗಂಧಗಳ ಸುಗ್ಗಿಯೇ ಅಲ್ಲಿ ಲಾಸ್ಯವಾಡುತ್ತಿತ್ತು.

ಇಂಥ ಚೆಲುವಿನ ಚೈತ್ರವು ಎಲ್ಲೆಡೆಗೂ ಪಲ್ಲವಿಸಿ ನಿಂತ ಆ ನರಲೋಕದ ನಂದನ ವನಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಯಾತ್ರಾರ್ಥಿಯಾಗಿ ಬಂದ ಅಯೋಧ್ಯೆಯ ಅರಸನ ಭಂಡ ದಂಡಾಳುಗಳು ನುಗ್ಗಿ ಹಾಳು ಮಾಡಿದವು. ಅಲ್ಲಿಯ ತೋಟಗಾರನ ಮಡದಿ ತಾಯ್ತಂದೆಗಳು ಎಷ್ಟು ಬೇಡವೆಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಡರೂ ಕೇಳದೇ ಗರ್ವಾಂಧರಾದ ರಾಜಭಟರು ಆ ವನವನ್ನೆಲ್ಲ ತೊತ್ತುಳಿದು, ಗಿಡಬಳ್ಳಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕಿತ್ತು ಬೀಸಾಡಿ, ಆ ನಂದನವನ್ನೆಲ್ಲ ವಿಧ್ವಂಸಗೈದರು. ಆ ಉಪವನಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸುಂದರವಾಗಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದ ಒಡೆಯನು ದೇಶಾಂತರದ ಪಂಜರದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕ ಸಿಂಹದಂತೆ ಒದ್ದಾಡುತ್ತ ಬಿದ್ದಿದ್ದಾನೆ. ಅಯ್ಯೋ, ನಮ್ಮನ್ನು ಈ ಸಂಕಟದಿಂದ ಉಳಿಸುವವರು ಯಾರು? ಬೆಳೆಸುವವರು ಯಾರು? ಅಪ್ಪ! ದುರ್ದೈವದಿಂದ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಹಾಳಾದೆವು. ಗತಿ ಇಲ್ಲದೇ ಬೀಳಾದೆವು. ಹುಲ್ಲು ಕಡ್ಡಿಗಿಂತ ಕೀಳಾದೆವು. ಅಕಟಕಟ! ನಮ್ಮನ್ನು ಇನ್ನು ಕೇಳುವವರು ಯಾರು? ಕಾಯುವವರು ಯಾರು? ” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಆ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲರೂ ದೊಡ್ಡ ದನಿತೆಗೆದು ಅಳಹತ್ತಿದರು.

ಅವರೆಲ್ಲರ ಆ ಆರ್ತ ವಿಲಾಪವನ್ನು ಕೇಳಿ ಗೋಕರ್ಣನ ಕರುಳು ಹಿಂಡಿತು. ಕಂಬನಿದುಂಬಿತು. ದನಿಕೂತಿತು. ಕೊರಳು ಬಿಗಿದು ಬಂದಿತು. ಕೂಡಲೇ ಅವನು ಎದ್ದು

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಅಂಗನೆಯ ಅಂಗಾಲು ಮುಂಗಾಲುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು, ಸವರಿ, ನಮಿಸಿ, ರಮಿಸಿ, ಸಂತ್ಯಸಿ, ಶಾಂತರಾಗಬೇಕೆಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಿದನು. ಮೂರ್ಛಿತರಾದಂತೆ ನೆಲದುದ್ದಕ್ಕೂ ಉರುಳಿ ಹೊರಳಿ ನರಳುತ್ತಿರುವ, ದುಃಖ ತುಂಬಿ ಗೋಳಿಡುತ್ತಿರುವ ಆ ಎಲ್ಲ ಲಲನಾಮಣಿಗಳನ್ನು ಸಮಾಧಾನ ಪಡಿಸುತ್ತ ಇಂತು ನುಡಿದನು.

“ಸಾಧ್ವೀಮಣಿಗಳೇ, ಮಾಡುವದೇನು ! ನಾನು ಆಗ ಅಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೆ ಆ ರಾಜದೂತರನ್ನೆಲ್ಲ ತಡೆಯುತ್ತಿದ್ದೆ. ಆ ವನ ವಿನಾಶವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ನನ್ನ ಜೀವ ನಾಡಿಗಳಿಂತಿದ್ದ ಆ ಗಿಡ ಬಳ್ಳಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕಾಪಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಮಾಡುವದೇನು ! ನನ್ನ ದುರ್ದೈವ. ವಿಧಿಯು ಅಲ್ಲಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ತೂರಿ ಬೇರೆಯೋ ದೂರ ಬೀಸಿ ಒಗೆದಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಲ್ಲಿಯೇ ನನ್ನ ಅವಸ್ಥೆ, ಅಲ್ಲಿ ಆ ವನದ ಅವಸ್ಥೆ ಎರಡೂ ಮುಗಿದಿದೆ.” ಗೋಕರ್ಣನ ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ನೆಲದುದ್ದ ಶವ ಪ್ರಾಯರಾಗಿ ಬಿದ್ದುಕೊಂಡ ಆ ಬಳ್ಳಿಮೈಬಾಲೆಯರೆಲ್ಲರೂ ಚಟ್ಟನೆ ಚೇತರಿಸಿಕೊಂಡು ಎದ್ದುಕುಳಿತರು. ದುಃಖ ದಟ್ಟಿಸಿ ಬಂದ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಅವನನ್ನು ಕೇಳಿದರು. - “ನೀನು ಯಾರು ? ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂದೆ ? ಏಕೆ ಬಂದೆ ? ನೀನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರಲು ಕಾರಣವೇನು ? ಅವರ ಈ ಆತುರದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಗೋಕರ್ಣನು ಖಿನ್ನ ವಿಷಣ್ಣನಾಗಿ ನುಡಿದನು. -

“ಮಂಗಲಾಂಗಿಯರೇ, ನನ್ನ ಹೆಸರು ಗೋಕರ್ಣ. ನೀವು ಈ ಮೊದಲು ಸೌಂದರ್ಯದ ರಾಣಿಯರಂತೆ ಅಂಗಾಂಗಗಳಿಂದ ಚೆಲುವು ನಲಿವುಗಳನ್ನು ಸೂಸುತ್ತ ಅನಂಗನ ಅರ್ಧಾಂಗಿನಿಯರಂತೆ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಿರಿ. ಈಗ ಒಮ್ಮೆಲೇ ಬುಡಕಡಿದ ಕಾಡು ಬಳ್ಳಿಗಳು ಸುಡುವ ಬಿಸಿಲಿಗೆ ಬಾಡಿ ಹುಡಿ ಗೂಡಿ ಹೋಗುವಂತೆ ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಕುರೂಪಿಗಳಾಗಿ ಕಳೆಗೆಟ್ಟು ಕಾಂತಿಸುಟ್ಟು ನಿಶ್ಚೇತನರಾಗಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದೀರಿ. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲ ನಾನೇ ಕಾರಣ ಎಂದು ಹೇಳಿರಿ.” ಗೋಕರ್ಣನ ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಆ ಮಹಿಳೆಯರ ಬಳಗದಲ್ಲಿಯೇ ಮಹಾದೇವಿಯಂತೆ ತೋರುವ ಓರ್ವ ಬಳ್ಳಿದೋಳಿನ ಭಾಮಿನಿಯು ಮುಂದೆ ಬಂದು ಗೋಕರ್ಣನಿಗೆ ಹೇಳಿದನು. -

“ಗೋಕರ್ಣ, ಆ ಮಧುರಾ ಪುರಿಯ ಹರಿ ಮಂದಿರಗಳ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲು ಹಬ್ಬಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಉಪವನಗಳ ವನದೇವಿಯರೇ ನಾವು. ಈ ನನ್ನ ಸಖಿಯರೆಲ್ಲರೂ ಅಲ್ಲಿಯ ಒಂದೊಂದು ಗಿಡಬಳ್ಳಿಗಳ ಅಧಿದೇವತೆಯರೆಂದು ತಿಳಿ. ದುಷ್ಟರಾದ ಆ ರಾಜಭಟರು ಅಲ್ಲಿಯ ಎಲ್ಲ ಹೂವಿನಬಳ್ಳಿಗಳನ್ನೂ ಹರಿದು, ತರಿದು, ಹೊಡೆದು, ಕಡಿದು, ಜಗ್ಗಿನುಗ್ಗಿ, ಎತ್ತಾಡಿ, ಕಿತ್ತಾಡಿ, ಹಾಳುಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ನಮಗೆ ಈ ದುರವಸ್ಥೆಯು ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಆ ಉಪವನಗಳು ಮೊದಲು ಹೂ ಚಿಗುರು ಕುಡಿಮಿಡಿಗಳಿಂದ ಕಾತು ಹೂತು ಕಳಿಕಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ ನಾವಾದರೂ ಚೆಲುವು ನಲಿವು ಒನಪು ವೈಯಾರಗಳಿಂದ ತುಳುಕಿ ಬಳಕಾಡುವ ಶೃಂಗಾರಮೂರ್ತಿಗಳಂತೆ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಅಲ್ಲಿ ಅರಸರ ಆಳುಗಳು ಆ ಉಪವನಗಳ ನಾಡಿಗಳಂತಿದ್ದ ಗಿಡಬಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಕಡಿದು ಕತ್ತರಿಸಿ ಕಿತ್ತಾಡಿ ಈಡಾಡಿ ದೌಡು ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಈಗ ಹಾಳಾಗಿ ಬೀಳಾಗಿ ಬೋಳಾಗಿ ತೋರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಅಂಗಾಂಗಗಳಿಂದ ರಕ್ತವು ಸೋರುತ್ತಲಿದೆ. ಸತ್ತುರುಷನೇ, ಆ

ಉದ್ಯಾನವನದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗಿಡಬಳ್ಳಿಗಳಿಗೂ ಕಿರುಗಾಲುವೆಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಜೀವರಸವನ್ನು ಪೂರೈಸುವ ಅಲ್ಲಿಯ ಸರೋವರ ಮತ್ತು ಭಾವಿಗಳನ್ನು ಯಮದೂತರಂದ್ರ ಆ ರಾಜ ದೂತರು ನಾಶಮಾಡಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಣರಸವೇ ಬತ್ತಿದಂತಾಗಿದೆ. ಅದರಿಂದಲೇ ನಮಗೆ ಇಂಥ ವೈರೂಪ್ಯವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿದೆ.” ಅವರ ಆ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಳಿಸಿ ಗೋಕರ್ಣನಿಗೆ “ಗಿಡ ನೆಡುವದು, ಬಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವದು, ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸುವದು, ಕೆರೆ ಕಾಲುವೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವದು, ಅದರಂತೆ ಹೊಲನೆಲಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಸುವದು, ಗಿಡಬಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಹಚ್ಚಿ, ಕಾಪಾಡುವದು, ಒಂದೊಂದೂ ಎಂಥ ದೊಡ್ಡ ಪುಣ್ಯದ ಕೆಲಸ !” ಎಂದು ಅನಿಸಿತು. ಅದರಿಂದ ಅವನು ಆ ವನದೇವತೆಯರಿಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದನು - “ಕೈದೋಟ ಮಾಡಿದವನಿಗೂ ಹೂದೋಟ ಬೆಳೆಸಿದವನಿಗೂ ಯಾವ ಫಲ ? ಬಾವಿ ತೋಡಿಸಿದರೆ ಎಂಥ ಪುಣ್ಯ ? ದೇವರ ಗುಡಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದರೆ ಬರುವ ಪುಣ್ಯವಾವದು ? ” ಆಗ ಬಳ್ಳಿ ಭಾಮಿನಿಯರಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯಳಾದವಳು ತುಸು ಮುಂದೆ ಸರಿದು ಇಂತು ನುಡಿದಳು-

ಇಷ್ಟಾಪೂರ್ತಂ ದ್ವಿಜಾತೀನಾಂ ಪ್ರಥಮಂ ಧರ್ಮಸಾಧನಂ ।

ಇಷ್ಟೇನ ಲಭತೇ ಸ್ವರ್ಗಂ ಪೂರ್ತೇ ಮೋಕ್ಷಂ ಚ ವಿಂದತಿ ॥

ವಾಪೀಕೂಪತಟಾಕಾನಿ ದೇವತಾಯತನಾನಿ ಚ ।

ಪತಿತಾನ್ಯುದ್ಧರೇದ್ಯಸ್ತು ಸಪೂರ್ತಃ ಫಲಮಶ್ನುತೇ ॥

ಭೂಮಿದಾನೇನ ಯೇ ಲೋಕಾ ಗೋದಾನೇನ ಚ ಕೀರ್ತಿತಾಃ ।

ತೇ ಲೋಕಾಃ ಪ್ರಾಪ್ಯತೇ ಪುಂಭಿಃ ಪಾದಪಾನಾಂ ಪ್ರರೋಹಣೇ ॥

ಅಶ್ವತ್ಥಮೇಕಂ ಪಿಚುಮಂದಮೇಕಂ ನೃಗೋಧಮೇಕಂ ದಶ ಪುಷ್ಪಜಾತೀಃ ।

ದ್ವೇ ದ್ವೇ ತಥಾ ದಾಡಿಮ ಮಾತುಲಿಂಗೇ ಪಂಚಾಮ್ರರೋಪೀ ನರಕಂ ನಯಾತಿ ॥

ಯಥಾ ಸುಪುತ್ರಃ ಕುಲಮುದ್ಧರೇದ್ಧಿ ಯಥಾತಿಕ್ಕೃಚ್ಛಾನ್ನಿಯಮ ಪ್ರಯತ್ನಾತ್ ।

ತಥಾತ್ರ ವೃಕ್ಷಾಃ ಫಲಪುಷ್ಪ ಭೂತಾಃ ಸ್ವಂ ಸ್ವಾಮಿನಂ ನರಕಾದುದ್ಧರಂತಿ ॥

ಗೋಕರ್ಣ, ‘ಇಷ್ಟ ಆಪೂರ್ತ’ ಎಂದು ಧರ್ಮವು ಎರಡು ಬಗೆಯಾಗಿದೆ. ಯಜ್ಞಾದಿ ಕರ್ಮರೂಪವಾದ ಇಷ್ಟದಿಂದ ಸ್ವರ್ಗ ಸುಖವು ದೊರಕುತ್ತದೆ. ಕೆರೆ ಕಾಲುವೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವದು ಪೂರ್ತ ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಕೆರೆ, ಕೊಳ, ಬಾವಿ, ದೇವಾಲಯಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವವರು ಪೂರ್ತ ಕರ್ಮದ ಪೂರ್ತಿಫಲವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಭೂದಾನ, ಗೋದಾನಗಳಿಂದ ದೊರೆಯುವ ಫಲವು ಬರಿ ಮರಬಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಹಚ್ಚಿ ಬೆಳೆಸುವದರಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಅರಳೆಯ ಮರವನ್ನಾಗಲಿ ಒಂದು ಬೇವಿನ ಮರವನ್ನಾಗಲಿ ಒಂದು ಆಲದ ಮರವನ್ನಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಹತ್ತು ಜಾತಿಯ ಹೂ ಬಳ್ಳಿಗಳನ್ನಾಗಲಿ ಇಲ್ಲವೆ ಎರಡೆರಡು ದಾಳಿಂಬ ಅಥವಾ ಮಾದಲದ ಗಿಡಗಳನ್ನಾಗಲಿ ಇಲ್ಲವೆ ಐದು ಮಾವಿನ ಮರಗಳನ್ನಾಗಲಿ ಬೆಳೆಸಿದವನು ಎಂದೂ ನರಕಕ್ಕೆ ಹೋಗುವದಿಲ್ಲ. ಒಳ್ಳೇ ಮಗನು ಹುಟ್ಟಿ ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನ ಮಾಡಿ ತನ್ನ ಕುಲವನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸುವಂತೆ ಈ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಬೀಜವೂರಿ ಬೆಳೆಸಿ ಕಾಪಾಡಿದ

ಗಿಡಬಳ್ಳಿಗಳೂ ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಒಡೆಯನನ್ನು ಎಂದೂ ನರಕದಲ್ಲಿ ಬೀಳದಂತೆ ಉದ್ಧಾರಮಾಡುವವು.” ಆ ಲತಾ ಲಲನೆಯರ ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಹುಟ್ಟಿನಿಂದಲೇ ಪ್ರಕೃತಿ ಪೂಜಾರಿಯಾದ ಗೋಕರ್ಣನಿಗೆ ವೃಕ್ಷ ಜಾತಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಆದರವು ಇಮ್ಮಡಿ ಸಿತು. ಅವನು ಮರಬಳ್ಳಿಗಳ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಮೈದುಂಬಿ ಹೇಳತೊಡಗಿದನು. -

“ಮಾನವರಂತೆ ಮರಗಳೂ ಕೂಡ ಪರೋಪಕಾರ ರೂಪವಾದ ಪಂಚಮಹಾ ಯಜ್ಞವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಗಿಡದ ಕಟ್ಟಿಗೆಗಳನ್ನು ಜನರು ಕಡಿದು ತಂದು ಸ್ನಾನ ಭೋಜನ ಕ್ಕಾಗಿ ಉರಿಸುವದು ಆ ವೃಕ್ಷಗಳ ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರ ಎನಿಸುವದು. ದಾರಿಗಳೆಲ್ಲವೂ ಮರಗಳ ನೆರಳಿನಲ್ಲಿ ವಿಶ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಹೊಂದುವವು. ಹಕ್ಕಿಗಳು ಗಿಡಗಳ ತೋಪುರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಗೂಡುಗಟ್ಟಿ ಬೀಡುಬಿಡುವವು. ಗಿಡಬಳ್ಳಿಗಳ ಎಲೆ, ಬೇರು, ತೊಗಟೆ ಮೊದಲಾದವುಗಳು ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಔಷಧ ರೂಪವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬರುವವು. ಮರಗಳ ಬೊಡ್ಡೆ ಮತ್ತು ಟೊಂಗೆಗಳು ಮನೆಮಾರು, ಪೆಟ್ಟಿಗೆ, ಕಪಾಟು, ಪಲ್ಲಕ್ಕಿ, ಪಾತ್ರೆ, ಆಸನ, ದೇವರಪೀಠ ಮುಂತಾದ ಬಗೆ ಬಗೆಯ ರೀತಿಯಿಂದ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬರುವವು. ಇದೇ ಆ ವನಸ್ಪತಿ ಪ್ರಪಂಚದ ಪಂಚಮಹಾ ಯಜ್ಞ ಎನಿಸುವದು. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿರುವ ಹಕ್ಕಿಗಳೆಲ್ಲವೂ ಪ್ರಾಯಃವೃಕ್ಷವನ್ನೇ ಆಶ್ರಯಿಸಿ ವರುಷಕ್ಕೆ ಎರಡು ಸಲ ಮೊಟ್ಟೆ ಇಟ್ಟು ಗಿಡದ ಗೂಡುಗಳಲ್ಲಿಯೇ ತಮ್ಮ ಸಂಸಾರ ಹೂಡಿ ತಮ್ಮ ಸಂತಾನವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವವು. ಆ ಪಕ್ಷಿ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆಲ್ಲ ವೃಕ್ಷವೃಂದವೇ ಮುಖ್ಯ ನಾಡು. ವಾಸಿಸುವ ಬೀಡು. ನಿರ್ಭಯವಾದ ಗೂಡು. ಇದರಂತೆ ಮೇಕೆ, ಜಿರಾಫೆ, ಒಂಟೆ, ಚಿಗರೆ, ಕುದುರೆ, ಆನೆ ಮುಂತಾದ ಹಲವಾರು ಪಶುಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಹೊಲದ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಗಿಡದಲೆಗಳು ಆಹಾರವಾದರೆ ಮಾನವ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಗಿಡಗಳಲ್ಲಿಯ ಹಣ್ಣುಹಂಪಲಗಳನ್ನು ತಿಂದು ಜೀವಿಸುತ್ತವೆ. ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೂ ಪರೋಪಕಾರಕವಾದ ಗಿಡಬಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಹಚ್ಚುವದೂ ಬೆಳೆಸುವದೂ ಒಳ್ಳೇ ಪುಣ್ಯ ಕೆಲಸವಾಗಿರುತ್ತದೆ.” ಹೀಗೆ ವೃಕ್ಷಗಳ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಮೈದುಂಬಿ ಬಣ್ಣಿಸುತ್ತ ಗೋಕರ್ಣನು “ ಇಂಥ ಪರಮೋಪಕಾರಕವಾದ ನಮ್ಮ ಉಪವನದಲ್ಲಿಯ ಗಿಡಗಳೆಲ್ಲವೂ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋದವಲ್ಲ ! ಇದೆಂಥಹ ಕಠಿಣ ಪ್ರಸಂಗವು ಬಂದಿತು ! ” ಎಂದೆನ್ನುತ್ತ ಮೂರ್ಛಿತನಾಗಿ ಬಿದ್ದು ಬಿಟ್ಟನು. ಆಗ ಆ ದೇವಿಯರೆಲ್ಲರೂ ಅವನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ಅವನ ಮೈಮೇಲೆ ತಣ್ಣೀರನ್ನು ಚಿಮುಕಿಸಿ ಗಾಳಿ ಬೀಸಿ ಶೈತ್ಯೋಪಚಾರವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಅದರಿಂದ ಸಾವಧಾನವಾಗಿ ಚೇತರಿಸಿಕೊಂಡು ಎದ್ದು ಕುಳಿತ ಗೋಕರ್ಣನಿಗೆ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಆತುರಾತುರವಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರು.

“ನೀನು ಯಾರು ? ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂದೆ ? ಏತಕ್ಕೆ ಬಂದೆ ? ಇಲ್ಲಿಗೇಕೆ ಬಂದೆ ? ಎಲ್ಲವನ್ನು ನಮಗೆ ಹೇಳು ” ಎಂದು ಮತ್ತೆ ಕೇಳಿದರು. ಆಗ ಗೋಕರ್ಣನು ಸಾವರಿಸಿಕೊಂಡು ಎದ್ದು ಕುಳಿತು ಆ ಲತಾಂಗಿಯರಿಗೆ ಹೇಳಿದನು-

“ಮಾನಿನಿಯರೇ ! ನಾನು ಮಧುರಾಮಂಡಲದ ವೈಶ್ಯ. ನನ್ನ ಹೆಸರು ಗೋಕರ್ಣ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮುದುಕ ತಾಯಿತಂದೆಯರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕಾಗಿ ಹೊರಟಿದ್ದೆನು. ನನಗೆ

ಐವರು ಮಡದಿಯರು ಇರುತ್ತಾರೆ. ನೀವು ಹೇಳುವ ಶ್ರೀ ವಿಷ್ಣುವಿನ ಪಂಚಾಯತನ ದೇವಸ್ಥಾನವು ನನ್ನದು. ಅದರ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ನಂದನವನದಂತೆ ಸುಂದರವಾದ ಉಪವನಗಳೂ ನನ್ನವೇ. ನನಗೆ ಮತ್ತೆ ಮಧುರಾ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಭಾಗ್ಯ ದೊರೆತರೆ ಆ ರಾಜದೂತರನ್ನು ತಡೆದು ನಿಮಗೆ ಬಂದ ಸಾವು ನೋವುಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವೆನು. ಆ ಅಯೋಧ್ಯೆಯ ಅರಸನಿಗೂ ನನ್ನ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳಿಗೂ ಇಲ್ಲಿ ನೀವೆಲ್ಲ ಲತಾಲಲನೆಯರು ಪಡುತ್ತಿರುವ ಬನ್ನ ಬವಣಿಗಳ ಸಮಾಚಾರವನ್ನು ಬಿತ್ತರಿಸುವೆನು.”

ಗೋಕರ್ಣನ ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಲತಾಂಗಿಯರಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯಳಾದವಳು ಮುಂದೆ ಬಂದು “ ಮಹಾಶಯ, ನಿನಗೆ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಇದ್ದರೆ ನಿನ್ನನ್ನು ಈಗಲೇ ಆ ಮಧುರಾಮಂಡಲಕ್ಕೆ ನಾವು ಕರೆದೊಯ್ಯುತ್ತೇವೆ. ನೀನು ಕೂಡಲೇ ಅಲ್ಲಿಯ ದೇವದೇವಿಯರ ಸಂದರ್ಶನವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಈಗಲೇ ನೀನು ವಿಮಾನದಂತಿರುವ ಈ ಯಾನವನ್ನು ಏರು. ಇಲ್ಲಿಯ ಅನರ್ಘ್ಯವಾದ ಮುತ್ತು ರತ್ನಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೋ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ರತ್ನಗಳನ್ನು ಆ ಅಯೋಧ್ಯೆಯ ಅಧಿರಾಜನಿಗೂ ಕಾಣಿಕೆಯಾಗಿ ಕೊಡು.”

ಅವರ ಆದೇಶದಂತೆ ಗೋಕರ್ಣನು ಅವರು ಕೊಟ್ಟ ರತ್ನ ಪುಂಜವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ವಿಮಾನಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾದ ಅಲ್ಲಿಯೇ ನಿಂತ ದಿವ್ಯ ಯಾನವನ್ನು ಆರೋಹಣ ಮಾಡಿದನು. ಅದು ಆಕಾಶ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಹಕ್ಕಿಯಂತೆ ಹಾರಾಡುತ್ತ ಮನೋವೇಗದಿಂದ ಮಧುರಾಮಂಡಲಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು. ಆಗ ಗೋಕರ್ಣನು ಮೊದಲು ನೇರವಾಗಿ ಅಯೋಧ್ಯೆಯ ದೊರೆಯ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ತಾನು ತಂದ ಬೆಲೆಬಾಳುವ ಮುತ್ತುರತ್ನಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಕಪ್ಪುಕಾಣಿಕೆಯ ರೂಪದಿಂದ ಒಪ್ಪಿಸಿದನು. ಅದನ್ನು ಕಂಡು ಮಹಾರಾಜನಿಗೆ ಪರಮ ಸಂತೋಷವಾಗಿ ಆ ಗೋಕರ್ಣನನ್ನು ಗೌರವಿಸಿ ತನ್ನ ಅರ್ಧಾಸನದ ಮೇಲೆ ಕೂಡಿಸಿಕೊಂಡನು. ಮತ್ತೂ ಆದರದಿಂದ ಅವನಿಗೆ “ ಭದ್ರಮುಖನೇ, ನಿನಗೆ ಸುಸ್ವಾಗತ. ನೀನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ ಕಾರಣವೇನು ? ಎಲ್ಲವೂ ಸೌಖ್ಯವಷ್ಟೇ ? ” ಎಂದು ಕೇಳಿದನು. ಆಗ ಗೋಕರ್ಣನು ಅವನಿಗೆ “ ರಾಜನೇ, ಈಗ ನೀನು ಈ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಚತುರಂಗ ಸೈನ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಈ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಟುಹೋಗಬೇಕು. ಅಂದರೆ ನಾನು ನಿನಗೆ ಒಂದು ಅತ್ಯಾಶ್ಚರ್ಯವನ್ನು ಈಗಲೇ ತೋರಿಸಿ ಹೊಸ ವಿಚಾರ ಒಂದನ್ನು ನಿನಗೆ ತಿಳಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ.” ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. - ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಮಹಾರಾಜನು ಹಾಗೇ ‘ಆಗಲಿ’ ಎಂದು ಹೇಳಿ ತನ್ನ ಸೇನಾಪತಿಯನ್ನು ಕರೆದು, ಹೇಳಿದನು. “ಈ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ನೀವು ಈ ಮಧುರಾ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ತೆರವುಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ರಾಜಧಾನಿಯೆಡೆಗೆ ಹೊರಡಬೇಕು. ತಡಮಾಡಬಾರದು. ನಮ್ಮ ಚತುರಂಗ ಸೇನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರೊಬ್ಬರೂ ಇಲ್ಲಿ ಉಳಿಯಕೂಡದು.”

ಮಹಾರಾಜನ ಅಪ್ಪಣೆಯಾಗುವದೊಂದೇ ತಡ. ರಾಜನ ಆ ಸೈನಿಕರೆಲ್ಲರೂ ಅಲ್ಲಿಂದ ತಲೆಕೆತ್ತಿದರು. ಕೆಲಗಳಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಆ ವಿಷ್ಣುದೇವಾಲಯದ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತಲಿನ ಪ್ರದೇಶವೂ ಉದ್ಯಾನ ಉಪವನಗಳ ಪರಿಸರ ಪ್ರದೇಶವೂ ಜನ ಶೂನ್ಯವಾದವು. ಅದನ್ನು

ಕಂಡು ಆ ಲತಾ ಲಲನೆಯರಿಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಗೋಕರ್ಣನನ್ನು “ ಭಲಾ ಭಾಪು, ಬಹಳ ಒಳ್ಳೇದು ಮಾಡಿದಿ.” ಎಂದು ಪ್ರಶಂಸಿಸಿ ಅವನಿಗೆ “ ಬೇಕಾದ ವರ ಬೇಡು ” ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಬೇಡಿದ್ದನ್ನೆಲ್ಲ ಕೊಟ್ಟರು. ‘ಕಲ್ಯಾಣವಾಗಲಿ’ ಎಂದು ಹರಿಸಿದರು. ಕೊನೆಗೆ ಅವನಿಂದ ಬೀಳ್ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟು ಸ್ವರ್ಗ ಲೋಕಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದರು. ಹೀಗೆ ವೃಕ್ಷ ಲತಾಭಿಮಾನಿನಿಯರಾದ ದೇವತೆಯರೆಲ್ಲ ಸುರಲೋಕಕ್ಕೆ ಪಯಣವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದ ಬಳಿಕ ಗೋಕರ್ಣನು ಅಯೋಧ್ಯೆಯ ದೊರೆಯ ಬಳಿಗೆ ಒಂದು ಈ ಎಲ್ಲ ನಡೆದ ಸಮಾಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದನು. ತನ್ನ ಆತ್ಮ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನೆಲ್ಲ ಅವನಿಗೆ ಹೇಳಿದನು. ದೇವಾಲಯ ಮತ್ತೂ ಕೆರೆ ಕೊಳಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವದರಿಂದಲೂ, ಗಿಡಬಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ನೆಟ್ಟು ಬೆಳೆಸುವುದರಿಂದಲೂ, ಎಂಥ ಮಹತ್ತರವಾದ ಪುಣ್ಯಫಲವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವ ದೆಂಬುದನ್ನು ಬಣ್ಣಿಸಿ ಹೇಳಿದನು. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಆ ಅಯೋಧ್ಯೆಯ ಅಧಿನಾಯಕನು ಗೋಕರ್ಣನಿಗೆ ವಿಪುಲವಾಗಿ ಗ್ರಾಮ , ಧಾಮ, ವಸ್ತು, ವಸ್ತು, ಒಡವೆ, ಆನೆ, ಕುದುರೆ, ಧನ, ಕನಕ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು ಕಳಿಸಿದನು. ಮತ್ತು ತಾನಾದರೂ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕೆರೆ ಕಾಲುವೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದನು. ಉದ್ಯಾನ ಉಪವನಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದನು. ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸಿದನು. ದೇವಮಂದಿರಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿಸಿದನು. ಅದರಿಂದ ಕೊನೆಗೆ ದಿವ್ಯಗತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದನು.

ವರಾಹ :- ಗೋಕರ್ಣನು ಅನಂತರ ತನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ನಿಂತುಕೊಂಡು ಅನೇಕ ಧರ್ಮ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತ ವಾಸಮಾಡಿದನು. ಚತುರಮತಿಯಾದ ಆ ಗಿಳಿಯನ್ನು ಗೆಳೆಯನೆಂದು ಗೌರವಿಸಿದನು. ಪುತ್ರನೆಂದು ಪ್ರೀತಿಸಿದನು. ಸಚಿವನೆಂದು ಸತ್ಕರಿಸಿದನು. ಮತ್ತು ತನ್ನ ಮುದುಕರಾದ ತಾಯಿ ತಂದೆಯರನ್ನು ದೇವರಂತೆ ಸೇವಿಸಿದನು. ತನ್ನ ಐದೂ ಜನ ಮಡದಿಯರನ್ನು ಮೋಹಮಮತೆಯಿಂದಲೂ ಸ್ನೇಹ ಸಮತೆಯಿಂದಲೂ ಮೆಚ್ಚಿಸಿದನು. ತನ್ನ ಐಶ್ವರ್ಯಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಯಜ್ಞಗಳನ್ನೂ ದೇವತಾಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಿಸಿದನು. ತನ್ನ ಉದ್ಯಾನಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಸುಂದರವಾಗಿ ಬೆಳೆಸಿದನು. ಗೋಕರ್ಣನು ಮಾಡಿದ ವಿವಿಧ ಯಜ್ಞಗಳಲ್ಲಿ ಬಗೆ ಬಗೆಯ ಭಕ್ತಿ, ಬೋಜ್ಯಗಳಿಂದಲೂ ವಿಪುಲವಾದ ದಾನ ದಕ್ಷಿಣೆಗಳಿಂದಲೂ ಸಂತುಷ್ಟರಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಗೋಕರ್ಣನನ್ನು ಹೃದಯತುಂಬಿ ಹರಸಿದರು. ಅನಂತರ ಗೋಕರ್ಣನು ಎಲ್ಲ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನೂ ಪಾದಮುಟ್ಟಿ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿ, ತಾಯಿತಂದೆಗಳ ಚರಣದ ಧೂಳಿಯನ್ನು ಶಿರದಲ್ಲಿ ಧರಿಸಿ, ಆ ಗಿಳಿಯನ್ನು ಎದೆಯಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡು, ಅದರ ಪರಮೋಪಕಾರವನ್ನು ನೆನೆದು ಆನಂದ ಬಾಷ್ಪಗಳನ್ನು ಉದುರಿಸಿದನು. “ಈ ಗಿಳಿಯು ನನಗೆ ಪುತ್ರನೂ ಅಹುದು. ಮಿತ್ರನೂ ಅಹುದು. ಇದರಿಂದಲೇ ನಾನು ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸುಖವನ್ನೂ ಪರಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸದ್ಗತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವಂತಾಯಿತು.” ಎಂದು ಉದ್ಗಾರವನ್ನು ತೆಗೆದನು. ಮತ್ತೂ ಗಿಳಿಯು ಮಾಡಿದ ಪರಮೋಪಕಾರವನ್ನು ನೆನೆದು ಆ ಶುಕದ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಶಿವದೇವಾಲಯವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಶುಕೇಶ್ವರನನ್ನು ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಮಾಡಿ ಒಂದು ದಿವ್ಯ ಸತ್ರವನ್ನು ಮಾಡಿದನು. ಆ ಸತ್ರವು ಶುಕಸತ್ರ ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಯಿತು.

ಮುಂದೆ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ಬಳಿಕ ಗಿಳಿಯು ಮೃತವಾಗಿ ಆ ಜನ್ಮದಿಂದ ಮುಕ್ತಿ ಪಡೆದು ದಿವ್ಯ ವಿಮಾನವನ್ನು ಆರೋಹಣ ಮಾಡಿ ಸ್ವರ್ಗಲೋಕಕ್ಕೆ ತೆರಳಿತು. ಗೋಕರ್ಣನು ಸರಸ್ವತೀ ಸಂಗಮದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಮಾಡಿ ಅದರ ಫಲವನ್ನು ತನಗೆ ಗಿಳಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ಬೇಡದಂಪತಿಗಳಿಗೆ ದಾನವಿತ್ತನು. ಅದರಿಂದ ಆ ಬೇಡ ದಂಪತಿಗಳು ಆ ಶುಕೋದರ ಎಂಬ ಗಿಳಿಯೊಡನೆಯೇ ಉತ್ತಮವಾದ ವಿಮಾನವನ್ನು ಏರಿ ಸ್ವರ್ಗಲೋಕಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದರು. ಗೋಕರ್ಣನಿಗೂ ಅನೇಕ ಗಂಡುಮಕ್ಕಳು ಮುಂದೆ ಹುಟ್ಟಿದರು. ಅವನ ಮಕ್ಕಳು ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳು ಎಲ್ಲರೂ ಸಂತಾನ, ಸಂಪತ್ತು, ಸುಖ, ಸೌಭಾಗ್ಯಗಳಿಂದ ಸಮೃದ್ಧವಾದ ಬಾಳನ್ನು ಬದುಕಿದರು. ಗೋಕರ್ಣನಾದರೂ ಇಲ್ಲಿ ಇರುವವರೆಗೆ ಸುಖವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿ ಮರಣದನಂತರ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಪಡೆದನು.

ವರಾಹ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ನೂರಇಪ್ಪತ್ತೆರಡನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದಿದೆ.

ಪಿಶಾಚ ಬಾಧೆಯು ಹೇಗೆ ತಗಲುವದು ?

ಅಧ್ಯಾಯ - ೧೨೩

ಹೇಗೆ ತೊಲಗುವದು ?

ವರಾಹ :- ಭೂದೇವಿ, ಮಹಾಪಾತಕಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ನಾಶಮಾಡುವ ಸಂಗಮ ಪ್ರಭಾವ ಎಂಬ ಬೇರೊಂದು ತೀರ್ಥದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು - ಈ ಮಧುರಾ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಮಹಾಮನ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ವೇದಶಾಸ್ತ್ರ ಪಾರಂಗತನಾಗಿ ಹೋಮಹವನಾದಿ ಸ್ವೋಚಿತ ಕರ್ಮಾನುಷ್ಠಾನ ಮಾಡುತ್ತ ವಾಸವಾಗಿದ್ದನು. ಅನಂತರ ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅವನು ನಿರ್ಧರಿಸಿ ಮಧುರಗೆ ಹೋದನು. ಅವನು ಮರುದಿನ ಸೂರ್ಯೋದಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ದಕ್ಷಿಣದ ಅಸಿಹುಂಡದಿಂದ ಆರಂಭಿಸಿ, ಉತ್ತರದ ಕೊನೆಯವರೆಗೆ ಮಧುರೆಯಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ತೀರ್ಥಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಸ್ನಾನಮಾಡಿ, ನನ್ನನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿ, ಪುಷ್ಕರ ತೀರ್ಥಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ, ಅಲ್ಲಿಯೂ ಮಿಂದು, ಮಧುರೆಯಿಂದ ಹಿಂದಿರುಗಿ ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಹೊರಟನು. ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಅವನು ತಿರುಗಿ ಬರುವಾಗ ನಿರ್ಜನ ಗೊಂಡಾರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಭೀಕರ ಆಕಾರವುಳ್ಳ ಐದು ವಿಕಾರರೂಪದ ಪಿಶಾಚಗಳು ಅವನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿದ್ದವು. ಆ ಪಂಚಪಿಶಾಚಗಳನ್ನು ಕಂಡ ಕೂಡಲೇ ಮಹಾಮನನಿಗೆ ತುಸು ಹೆದರಿಕೆಯಾದರೂ ಅವನು ಧೈರ್ಯವನ್ನು ತಂದುಕೊಂಡು ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿದನು.- “ಭೀಕರ ರೂಪಿಗಳಾದ ಪಿಶಾಚಗಳೇ, ನೀವು ಯಾರು ? ಯಾವ ಪಾಪದಿಂದ ನಿಮಗೆ ಇಂಥ ಘೋರರೂಪವು ಬಂದಿರುತ್ತದೆ ? ನೀವು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೊರಟಿರುವಿರಿ ? ಹೀಗೇಕೆ ಸರ್ವದಾ ಅಂಡಲೆಯುತ್ತಿರುವಿರಿ ? ” ಹೀಗೆ ತಮ್ಮ ಸುಖದುಃಖಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಿಸುವ ಆ ತೇಜಸ್ವಿಯಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನನ್ನು ಕಂಡು ಆ ಪಿಶಾಚಗಳ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಭಯ ಭಕ್ತಿಗಳು ಮೂಡಿದವು. ಆಗ ಅವು ತಮ್ಮ ಪಾಡನ್ನು ಅವನೆದುರು ತೋಡಿಕೊಂಡವು.-

“ದುರ್ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ನಾವು ನಮ್ಮ ದುಷ್ಕರ್ಮದಿಂದ ಈ ದುಷ್ಟಯೋನಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಹೇಸಿ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಹಸಿವೆ. ಸರ್ವದಾ ಬಾಯಾರಿಕೆ. ಹೀಗಾಗಿ ನಮಗೆ ಹಗಲಿರುಳೂ ದುಃಖ, ಸಂಕಟ, ನೋವು, ನರಳಿಕೆಗಳು ತಪ್ಪಿದ್ದಲ್ಲ. ಸೂರ್ಯೋದಯವಾದಾಗಲೂ ನಮ್ಮ ಪಾಲಿಗೆ ಪ್ರಪಂಚ ವೆಲ್ಲವೂ ಅಂಧಕಾರ ಮಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸುತ್ತಲೂ ಕತ್ತಲೆ, ಎತ್ತಲೂ ಕತ್ತಲೆ, ನಮಗೆ ಹಗಲು ಯಾವುದು ? ಇರುಳು ಯಾವುದು ? ನೆಲವಾವುದು ? ಮುಗಿಲಾವುದು ? ದಿಕ್ಕು ಯಾವುದು ? ದೆಶೆಯಾವುದು ? ಏನೂ ಗೊತ್ತಾಗುವದಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಹೆಸರು ‘ಪರ್ಯುಷಿತ’, ಇವನು ‘ಸೂಚೀಮುಖ’, ಅವನು ‘ಶೀಘ್ರಗ’, ಆತ ‘ರೋಧಕ’, ಈತ ‘ಲೇಖಕ’.”

ಬ್ರಾಹ್ಮಣ :- ನಿಮಗೆ ಈ ಹೆಸರು ಬರಲು ಕಾರಣವೇನು ?

ಪಿಶಾಚ :- ನಾನು ನಿತ್ಯವೂ ರುಚಿ ಭರಿತವಾದ ರಸಭರಿತವಾದ ಬಿಸಿ ಬಿಸಿ ಅನ್ನವನ್ನು ಉಂಡು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಮಿಕ್ಕಿ ಉಳಿದ ತಂಗಳನ್ನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಆದುದರಿಂದ ನನಗೆ ಪಿಶಾಚ ಜನ್ಮ ಬಂದು ‘ಪರ್ಯುಷಿತ’ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಬಂದಿತು. ಇವನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಉಂಡ ಅನ್ನವನ್ನು ಇಷ್ಟು ಅಷ್ಟು ಎಂದು ಎಣಿಸಿ ಗುಣಿಸಿ ಜನರೆದುರು ಸೂಚಿಸಿ ಉಪಹಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ‘ಸೂಚೀಮುಖ’ ಎಂದು ಹೆಸರು ಬಂದಿದೆ. ಆ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಪಿಶಾಚನು ಕಳೆದ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಭಿಕ್ಷುಕರಾಗಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಾಗಲಿ ಬಂದು ತನ್ನನ್ನು ಬೇಡಬಹುದೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಅವರನ್ನು ಕಂಡ ಕೂಡಲೇ ವೇಗದಿಂದ ದೂರ ಓಡಿಹೋಗುತ್ತಿದ್ದನು. ಆದುದರಿಂದ ಇವನಿಗೆ ‘ಶೀಘ್ರಗ’ ಎಂದು ಹೆಸರು ಬಂದಿತು. ಈ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ನನ್ನ ಮಿತ್ರನು ತಾನು ಊಟ ಮಾಡುವ ಮೊದಲು ಯಾರಾದರೂ ಅತಿಥಿಗಳು ಬಂದಾರೆಂಬ ಹೆದರಿಕೆಯಿಂದ ಬಾಗಿಲು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ತಾನೊಬ್ಬನೇ ಊಟಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಆದುದರಿಂದ ಇವನಿಗೆ ರೋಧಕ ಎಂದು ಹೆಸರಾಯಿತು. ಕೊನೆಯವನಾದ ಇವನು ಯಾರಾದರೂ ಬಂದು ಏನಾದರೂ ಬೇಡಿದರೆ ಕೊಡದೇ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡುವಷ್ಟು ಸೌಜನ್ಯವನ್ನು ಕೂಡ ತೋರಿಸದೇ ತನ್ನ ಶ್ರೀ ಮದ್ಗಾಂಭೀರ್ಯದಿಂದ ತನ್ನ ಕಾಲುಗುರಿನಿಂದ ನೆಲ ಕೆದರುತ್ತ ನಿಲ್ಲುತ್ತಿದ್ದನು. ಆದುದರಿಂದ ಇವನಿಗೆ ‘ಲೇಖಕ’ ಎಂದು ಹೆಸರಾಯಿತು. ಇವರಲ್ಲಿ ಕೊನೆಯವನಾದ ಲೇಖಕನು ಜೋಲಾಡುತ್ತ ನಡೆಯುವನು. ರೋಧಕನು ತಲೆ ಕೆಳಗಾಗಿ ತಿರುಗುತ್ತಿರುವನು. ಶೀಘ್ರಗನು ಕುಂಟನಾಗಿರುವನು ಸೂಚೀ ಮುಖನಿಗೆ ಬರೀಗೋಣು ಮೇಲೆದ್ದಿದ್ದು, ಜೋಲ್ಪುಟಿಯಿಂದ ಯಾವಾಗಲೂ ತೇಕಾಡುತ್ತಾನೆ. ಪರ್ಯುಷಿತನ ಅಂಡ ಗುಂಡುಗಲ್ಲಿನಂತೆ ಬೆಳೆದು ಭಾರವಾಗಿದೆ. ಮೈಯೆಲ್ಲ ಒಣಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದ ಪಾಪದ ಫಲವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಲಿದ್ದೇವೆ. ಅಪಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ದಾನವೂ, ದುಷ್ಟ ಭ್ರಷ್ಟರಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಇಕ್ಕಿದ ಅನ್ನವೂ ನಮಗೆ ಆಹಾರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ದೇವಪೂಜೆ, ಗುರುಪೂಜೆ ಇಲ್ಲದೆ ಪುಣ್ಯ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡುವವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಆಹಾರವು ದೊರಕುತ್ತದೆ. ಗಂಡ ಹೆಂಡರುಗಳು ನಿತ್ಯ ಕಲಹವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅಂಥ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಪಿಶಾಚಗಳು ತಿಂದುಂಡು ಸುಖವಾಗಿ ಇರುತ್ತವೆ. ಮನೆತುಂಬ ಎಂಜಲು ಮುಸುರೆ ಹರಡಿದವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಹಬ್ಬ.

ಇಂಥ ಪಾಪಿಗಳ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಪದ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ತಿಂದು ನಾವು ಯಾವಾಗಲೂ ಸಂಕಟ ಪಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ಇಂಥ ಪಿಶಾಚ ಜನ್ಮವು ಏನುಮಾಡಿದರೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ? ದಯಮಾಡಿ ತಿಳಿಸು. ಪಿಶಾಚಿಗಳ ಈ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ನುಡಿದನು - “ಕೃಚ್ಛ್ರ, ಚಾಂದ್ರಾಯಣ ಮುಂತಾದ ಪುಣ್ಯಕಾರಕವಾದ ವ್ರತಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ಎಂದೂ ಪಿಶಾಚಜನ್ಮ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಯೋಗ್ಯಯತಿಗಳನ್ನು ಪೂಜಿಸುವವರೂ, ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಹರಿಪೂಜೆ ಗುರುಪೂಜೆ ಮಾಡುವವರೂ, ಕಾಮಕ್ರೋಧಾದಿಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ದಾನ ಧರ್ಮ ಮಾಡುವವರೂ, ಏಕಾದಶೀ ಉಪವಾಸ ಮಾಡುವವರೂ, ಗೋಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ವಂದಿಸುವವರೂ, ತೀರ್ಥಸ್ನಾನ ಮಾಡುವವರೂ, ದೇವರ ಪೂಜೆ ಮಾಡುವವರೂ ಎಂದೂ ಪಿಶಾಚರಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಯಾವ ಪಾಪ ಮಾಡಿದರೆ ಪಿಶಾಚ ಜನ್ಮವು ಬರುವದೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳಿರಿ.

ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಶೂದ್ರಾನ್ನವನ್ನು ತಿಂದು ಅದು ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ದ್ವಾಗಲೇ ಮೃತನಾದರೆ ಪಿಶಾಚನಾಗುವನು. ಮತ್ತು ನಾಸ್ತಿಕರಾದ ಪಾಪಿಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಸಹವಾಸ ಸಹಭೋಜನಾದಿ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುವವರೂ, ಸೆರೆಗುಡುಕರೂ, ಪರಸ್ಪರ ಸಂಗ ಮಾಡುವವರೂ, ಮಾಂಸವನ್ನು ತಿನ್ನುವವರೂ, ದೇವರ ದುಡ್ಡನ್ನು ತಿನ್ನುವವರೂ, ಕನ್ನೆಯನ್ನು ಮಾರುವವರೂ, ತಾಯಿತಂದೆ ಮತ್ತು ಮಡದಿಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮನೆಬಿಟ್ಟು ಹೊರದೂಡುವವರೂ, ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯಾ ಗೋಹತ್ಯಾದಿ ಪಾಪ ಮಾಡಿದವರೂ, ಪಂಚ ಮಹಾಪಾತಕಿಗಳೂ, ಭೂಮಿ ಹಾಗೂ ಕನ್ಯಾಪಹಾರಿಗಳೂ, ಗುರುದ್ರೋಹಿಗಳೂ, ನಾಸ್ತಿಕರೂ, ನಾಸ್ತಿಕರನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿದವರೂ ಪಿಶಾಚ ಜನ್ಮವನ್ನು ಪಡೆಯುವರು. ಈ ಪಿಶಾಚ ಜನ್ಮದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಬೇಕಾದರೆ ಒಂದೇ ಉಪಾಯವುಂಟು. ಭಾದ್ರಪದ ಮಾಸದಲ್ಲಿ ಶ್ರವಣ ದ್ವಾದಶಿಯಂದು ಮಧುರೆಯ ಸರಸ್ವತೀ ಯಮುನಾ ಸಂಗಮ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ವಾಮನದೇವರ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಗೈದು ಸುವರ್ಣ, ವಸ್ತ್ರ, ಭತ್ತ, ಪಾದುಕಾದಿಗಳನ್ನಿತ್ತು ದಾನ ಹೋಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಅದರಿಂದ ಸದ್ಗತಿಯಾಗುವದು. ಈ ಸಂಗಮ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ, ಹರಿಧ್ಯಾನ ಮಾಡುವವರೂ, ಈ ಸಂಗಮದ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಕೇಳುವವರೂ ದುರ್ಯೋನಿಯಿಂದ ಮುಕ್ತರಾಗುತ್ತಾರೆ.

ಸುವರ್ಣದಿಂದ ಅಲಂಕೃತವಾದ ನೂರು ಗೋವುಗಳನ್ನು ದಾನ ಮಾಡಿದ ಪುಣ್ಯವು ಯಮುನಾ ಸಂಗಮದಲ್ಲಿ ಶ್ರವಣ ದ್ವಾದಶಿಯ ದಿನ ಕೇವಲ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವದರಿಂದಲೇ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವದು. ಆ ಶ್ರಾವಣ ದ್ವಾದಶಿ ವ್ರತವನ್ನು ಆಚರಿಸುವದರಿಂದ ಎಂಥ ಪಾಪಿಯಾದರೂ ರಾಕ್ಷಸ ಪಿಶಾಚಾದಿ ದುರ್ಜನ್ಮಗಳನ್ನು ಎಂದೂ ಪಡೆಯದೆ ಹದಿನಾಲ್ಕು ಜನ ಇಂದ್ರರು ಆಳುವವರೆಗೆ ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸಿ ಕೊನೆಗೆ ಧ್ಯಾನೋಪಾಸನೆಗಳಿಂದ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಪಡೆಯುವನು. ತನ್ನ ಶಕ್ತಿಗೆ ಅನುಸರಿಸಿ ರತ್ನಖಚಿತವಾದ ಒಂದು ಪೀಠವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಬಂಗಾರದ ವಾಮನಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ವಿಧ್ಯುಕ್ತವಾಗಿ ಮಂತ್ರೋಚ್ಚಾರಣ ಪೂರ್ವಕ ಪಾದುಕೆಗಳನ್ನೂ, ಭತ್ತಗಳನ್ನೂ ಸಮರ್ಪಿಸಬೇಕು. ಸ್ನಾನ ಪೂಜಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತವಾದ ಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ಹೋಮವನ್ನೂ ಮಾಡಿ

ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅನಂತರ ಕೆಳಗೆ ಹೇಳಿದ ಒಂದೊಂದೇ ಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ವಾಮನದೇವರಿಗೆ ಆವಾಹನಾದಿ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.

ಆವಾಹನಂ

“ಆಗಚ್ಛ ವರದಾನಂತ ಶ್ರೀಪತೇ ಮದನುಗ್ರಹಾತ್
ಸರ್ವಗೋಪಿ ನಿಜಾಂಶೇನ ಸ್ಥಾನಮೇತದಲಂ ಕುರು ”

ಎಂದು ಆವಾಹಿಸಬೇಕು. ನಂತರ -

“ಯತ್ತ್ವಂ ನಕ್ಷತ್ರ ರೂಪೇಣ ದ್ವಾದಶ್ಯಾಂ ನಭಸಿ ಸ್ಥಿತಃ
ತನ್ನಕ್ಷತ್ರ ಮಹಂ ವಂದೇ ಮನೋ ವಾಂಛಿತ ಸಿದ್ಧಯೇ”

ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಆ ನಕ್ಷತ್ರವನ್ನು ನಮಿಸಬೇಕು.

“ನಮಃ ಕಮಲನಾಭಾಯ ಕಮಲಾಲಯ ಕೇಶವ
ಅಮೂರ್ತೇ ಸರ್ವತೋ ವ್ಯಾಪಿನ್ನಾರಾಯಣ ನಮೋಸ್ತು ತೇ”
ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಮಾಡಿಸಬೇಕು.

“ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿನ್ ಜಗದ್ಯೋನೇ ನಮಃ ಸರ್ವಮಯಾಚ್ಚ್ಯುತಃ |
ಶ್ರವಣದ್ವಾದಶೀಯೋಗೇ ಪೂಜಾಂ ಗೃಹ್ಣೀಷ್ವ ಕೇಶವ ||”
ಎಂದು ಪೂಜಿಸಬೇಕು.

“ಧೂಪೋಽಯಂ ದೇವ ದೇವೇಶ ಶಂಖಚಕ್ರ ಗದಾಧರ |
ಅಚ್ಯುತಾನಂತ ಗೋವಿಂದ ವಾಸುದೇವ ನಮೋಽಸ್ತುತೇ ||”
ಎಂದು ಧೂಪವನ್ನೂ,

“ತೇಜಸಾ ಸರ್ವಲೋಕಾಶ್ಚ ವಿವೃತಾಃ ಸಂತು ತೇವೈವಯಾಃ |
ತ್ವಂ ಹಿ ಸರ್ವಗತಂ ತೇಜೋ ಜನಾರ್ದನ ನಮೋಽಸ್ತುತೇ ||”
ಎಂದು ದೀಪವನ್ನೂ ವಾಮನನಿಗೆ ಬೆಳಗಬೇಕು.

“ಅದಿತೇರ್ಗರ್ಭಜಾತಾಯ ವೈರೋಚನಿಸಮಾಯ ಚ |
ತ್ರಿಬಿಃ ಕ್ರಮೈರ್ಜಿತಾ ಲೋಕಾ ವಾಮನಾಯ ನಮೋಽಸ್ತುತೇ ||”
ಎಂದು ಕಮಂಡಲವನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಬೇಕು.

“ದೇವಾನಾಂ ಸಮೃತಶ್ಚಾಪಿ ಯೋಗಿನಾಂ ಪರಮಾ ಗತಿಃ |
ಜಲಶಾಯೀ ಜಗದ್ಯೋನೇ ಅರ್ಘ್ಯಂ ತೇ ಪ್ರತಿಗೃಹ್ಯತಾಮ್ ||”
ಎಂದು ಅರ್ಘ್ಯವನ್ನೂ

“ಹಿರಣ್ಯವಸ್ತ್ರಂ ತ್ವಂ ದೇವ ಜಲವಸ್ತ್ರಮಯೋ ಭವಾನ್ ”
ಎಂದು ವಸ್ತ್ರ, ಸುವರ್ಣಪುಷ್ಪ ದಕ್ಷಿಣೆಯನ್ನೂ

“ಉಪಾನತ್ ಭತ್ತದಾನೇನ ಪ್ರೀತೋಭವ ಜನಾರ್ದನ ”
ಎಂದು ಪಾದುಕಾ ಭತ್ತಗಳನ್ನೂ,

“ಅನ್ನಂ ಪ್ರಜಾಪತಿರ್ವಿಷ್ಣು ರುದ್ರ ಚಂದ್ರೇಂದ್ರ ಭಾಸ್ಕರಾಃ |
ಅನ್ನಂ ತ್ವಷ್ಟಾ ಯಮೋಗ್ನಿಶ್ಚ ಪಾಪಂ ಹರತು ಮೇಽವ್ಯಯಃ ||”
ಎಂದು ನೈವೇದ್ಯವನ್ನೂ ವಾಮನ ದೇವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಅನಂತರ ಕೈಮುಗಿದು.

ಪರ್ಜನ್ಯೋ ವರುಣಃ ಸೂರ್ಯಃ ಸಲಿಲಂ ಕೇಶವಃ ಶಿವಃ |
ಅಗ್ನಿವೈಶ್ರವಣೋ ದೇವಃ ಪಾಪಂ ಹರತು ಮೇಽವ್ಯಯಃ ||
ವಾಮನೋ ಬುದ್ಧಿದಾತಾ ಚ ದ್ರವ್ಯಸ್ಥೋ ವಾಮನಃ ಸ್ವಯಂ |
ವಾಮನಸ್ತಾರಕೋ ಭಾಭ್ಯಾಂ ವಾಮನಾಯ ನಮೋನಮಃ || ”

ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ, ವಾಮನದೇವರನ್ನು ನಮಸ್ಕರಿಸಿ, ಯಜಮಾನನು ವಾಮನದೇವರ ಚಿನ್ನದ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ದಾನ ಕೊಡಬೇಕು. ಅನಂತರ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಮಂತ್ರ ಹೇಳಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕು.

“ವಾಮನಂ ಪ್ರತಿಗೃಹ್ಣಾಮಿ ವಾಮನೋ ಮೇ ಪ್ರಯಚ್ಛತಿ |
ವಾಮನಸ್ತಾರಕೋಭಾಭ್ಯಾಂ ವಾಮನಾಯ ನಮೋ ನಮಃ || ”

“ವಾಮನನೇ ಕೊಡುವವನು, ವಾಮನನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವನು. ನಾನು ವಾಮನ ದೇವರಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಅನುಸಂಧಾನಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನಮಿಸಬೇಕು. ಅನಂತರ ಯಜಮಾನನು ಕಪಿಲಾಧೇನುವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ವಿಸರ್ಜನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಭಾದ್ರಪದ ದ್ವಾದಶಿಯಂದು ವಾಮನದೇವರ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಯಮುನಾ ಸರಸ್ವತೀ ಸಂಗಮ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದರೆ ಸರ್ವ ಪಾಪ ಪರಿಹಾರ, ಸರ್ವಪುಣ್ಯ ಫಲಪ್ರಾಪ್ತಿ ಎರಡೂ ಸುನಿಶ್ಚಿತ.” ಹೀಗೆ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋತ್ತಮನು ಆ ಪಿತಾಚಗಳ ಎದುರು ಸಂಗಮ ತೀರ್ಥದ ಹಾಗೂ ಶ್ರವಣ ದ್ವಾದಶಿಯ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಹೇಳತೊಡಗಿದಾಗ ಒಮ್ಮೆಲೇ ದೇವದುಂಬಿಗಳು ಮೊಳಗಿದವು. ಕೂಡಲೇ ಸ್ವರ್ಗಲೋಕದಿಂದ ಪುಷ್ಪವೃಷ್ಟಿಯಾಗಿ ರಾಶಿರಾಶಿಯಾಗಿ ಹೂಗಳು ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದವು. ವಿಮಾನಾರೂಢರಾಗಿ ಅನೇಕ ದೇವತೆಗಳು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಸುತ್ತಲೂ ನಿಂತು ಆ ಪಿತಾಚಗಳಿಗೆ “ಪುಣ್ಯತೀರ್ಥ ವಿಚಾರ, ಧರ್ಮ ವಿಚಾರ, ದ್ವಾದಶೀದಿನದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಈ ತಪಸ್ವಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಬಾಯಿಂದ ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಈ ಪಿತಾಚ ಜನ್ಮದಿಂದ ಮುಕ್ತರಾಗಿದ್ದೀರಿ” ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಕೂಡಲೇ ಆ ಐದು ಪಿತಾಚಗಳು ತಮ್ಮ ಆ ಪಿತಾಚ ಜನ್ಮವನ್ನು ನೀಗಿ ದಿವ್ಯ ದೇಹ ಧಾರಣ ಮಾಡಿ ಸದ್ಗತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದವು. ಭೂದೇವಿ, ಆದುದರಿಂದ ಸಜ್ಜನರ ಉಪದೇಶ ಶ್ರವಣ ಹಾಗೂ ಮಧುರಾಮಂಡಲದಲ್ಲಿಯೆ ‘ಸರಸ್ವತೀ ಸಂಗಮ’ದ ತೀರ್ಥದ ಮಹಿಮಾ ಶ್ರವಣಗಳಿಂದ ಎಂಥೆಂಥ ಪಾಪಿ ಪಿತಾಚಗಳೂ ಉದ್ಧಾರ ಹೊಂದುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳುವವರೂ ಕೇಳುವವರೂ ಎಂದೂ ಪಿತಾಚ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುವದಿಲ್ಲ.

ವರಾಹ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ನೂರ ಇಪ್ಪತ್ತಮೂರನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದಿದೆ.